

Община Рудозем Област Смолян 4960 гр. Рудозем бул. "България" 15 тел.
0306/99199; факс 0306/99141 e-mail ob.rudozem@gmail.com www.rudozem.bg

ДОКЛАД

ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА РУДОЗЕМ

ОБЛАСТ СМОЛЯН

Редакция 3

Община Рудозем

юни 2021г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение.....	8
1. Характеристика на Общ устройствен план на община Рудозем. Предварителен проект.....	10
1.1 Териториален обхват. Местоположение и териториални параметри.....	22
1.2 Устройствово планиране на територията.....	39
1.3 Връзка на плана с други планове, програми и деклариран инвестиционни намерения.....	71
2. Аспекти на текущото състояние на компонентите и факторите на околната среда, културно историческото наследство и човешкото здраве и евентуално развитие без прилагането на плана.....	112
2.1 Климат и Атмосферен въздух.....	112
2.2 Земни недра.....	133
2.3 Води.....	137
2.4 Земи, почви и земеползване.....	163
2.5 Биоразнообразие Защитени територии. Защитени зони по Натура 2000.....	171
2.6 Ландшафт.....	191
2.7 Културно-историческо наследство.....	194
2.8 Отпадъци.....	191
2.9 Опасни вещества.....	210
2.10 Шум и други вредни физични фактори.....	211
2.11 Материални активи.....	215
2.12 Здравно хигиенни условия на средата.....	215
2.13 Рискове от природни бедствия. Предложения за управление на риска.....	218
2.14 Въздействие върху околната среда без прилагане на плана.....	226
3. Характеристики на околната среда на териториите, които могат да бъдат засегнати значително от осъществяването на плана.....	236
4. Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към плана, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение	240
4.1 Атмосферен въздух.....	240
4.2 Земни недра.....	240 40
4.3 ..Води.....	241 41
4.3.1 Повърхностни води.....	241 41
4.3.2 Подземни води.....	243

4.4.	Земи и почви.....	244
4.5.	Биоразнообразие. Защитени територии и Защитени зони	244
4.6.	Културно-историческо наследство	246
4.7.	Отпадъци	247
4.8.	Шум	248
4.9.	Население и човешко здраве	248
5.	Цели за опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и начинът по който тези цели са взети под внимание при изготвяне на плана.....	249
I.	Оценка на въздействие на ОУП на Община Рудозем върху компонентите и факторите на околната среда, КИН и здравните аспекти.....	253
6.1.	Климат и Атмосферен въздух	253
6.2.	Земни недра.....	255 55
6.3.	Води	256 56
6.4.	Земи и почви .Земеползване	257 57
6.5.	Биологично разнообразие, защитени зони.....	258 58
6.6.	Ландшафт	258 63
6.7.	Културно-историческо наследство	264 64
6.8.	Отпадъци	264 64
6.9.	Опасни вещества	265 65
6.10.	Шум и други вредни физични фактори.....	266 66
6.11.	Здравно-хигиенни аспекти на околната среда.....	268 66
6.12.	Материални активи	268 68
II	Оценка на въздействие на ОУП на Община Рудозем с оглед екологичните аспекти.....	253 69
III	Оценка на въздействие на ОУП на Община Рудозем с оглед трансгранично замърсяване.....	253 72
7.	Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия върху околната среда при осъществяване на ОУП на Рудозем.	301
I.	Мерки предвидени за опазване на околната среда конкретизирани по компоненти и фактори	287
II.	Мерки предвидени за опазване на околната среда за отразяване в окончателния проект на ОУП на Община Рудозем и мерки за изпълнение при прилагането на ОУП.....	287 87
8.	Мотиви за избор на разгледаните алтернативи	300
9.	Списък на методиките за оценка на въздействието на ОУП на Община Рудозем върху отделните компоненти и фактори на околната среда. Нормативна база . Източници на информация.	301

10. Индикатори и необходими мерки във връзка с наблюдение по време изпълнението на плана.....	311
11. Справка за проведените консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения	313
12. Трудности при събиране на информацията и изготвяне на екологичната оценка	313
13. <u>Списък на експертите, изготвили ДЕО.....</u>	<u>315</u>
14. Заключение.....	316

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1	Приложение 1 Картен материал (Предварителен проект на ОУП)-на хартиен и ел.носител
Приложение 2	Приложение 2 Предварителен проект на ОУП- текстова част на ел.носител
Приложение 3.1.	Авторски колектив -декларации - на хартиен и ел.носител
3.2.	документи удостоверяващи професионалната квалификация на експертния колектив, изготвил ДЕО. - на ел.носител
Приложение 4	Справка за проведените консултации по чл.20. Др. писма и документи - на хартиен и ел.носител

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматични измервателни станции
АД	Акционерно дружество
БАН	Българска академия на науките
БДИБР	Басейнова дирекция Източнобеломорски район
БДС	Български държавен стандарт
БПК	Биологично потребление на кислород
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГК	Градска канализация
ДВ	Държавен вестник
ДГС	Държавно горско стопанство
ДГФ	Държавен горски фонд
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ДЕО	Доклад за екологична оценка
ДОС	Доклад за Оценка на съвместимостта
ДОСВ	Доклад за Оценка степента на въздействие
ЕЖ	Еквивалентен жител
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗРР	Закон за регионално развитие
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИКОМОС	Международния комитет за паметници на културата и забележителни места
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИП	Инвестиционно предложение
ИУЕЕО	Излезли от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба МПС
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КВС	Карта на възстановената собственост
КИН	Културно историческо наследство

ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадъчни води
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
Наредба за ЕО	Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
Наредба за ОС	Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НАСЕМ	Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
НДЕ	Норми за допустими емисии
НЕМ	Национална екологична мрежа
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НКЦ	Недвижими културни ценности
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОУП	Общ устройствен план
ОУПО	Общ устройствен план - общински
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПВТ	Повърхностно водно тяло
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУП	Подробен устройствен план
РДВ	Рамкова Директива за водите
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РЗИ	Районна здравна инспекция
РДТБО	Районно депо за твърди битови отпадъци
РКОНИК	Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
СЗО	Световна здравна организация
СК	Сондажен кладенец
СОЗ	Санитарно-охранителна зона.
ТК	Тръбен кладенец
ФПЧ ₁₀	Фини прахови частици под 10 микрона
ФХ	Физикохимични показатели

ХПК	Химически потребен кислород
ШК	Шахтов кладенец
ЮНЕСКО	Организацията на обединените нации за образование, наука и култура
ЮЦР	Южен централен район
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна)
CLP	Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класификацирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси.
ЕАК	Европейския каталог на отпадъците (European Waste Catalogue)
IUCN	Международен съюз за защита на природата
REACH	Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали.
PCBs	Полихлорирани бифенили, полихлорирани терфенили, монометилтетрахлордифенил метан, монометилдихлордифенил метан, монометилдибромдифенил метан и всяка смес, съдържаща над 0.005 тегловни %.

ВЪВЕДЕНИЕ

Общинският общ устройствен план – Рудозем (ОУПО – Рудозем) е дългосрочен стратегически държавен планов документ

Докладът за екологична оценка на Предварителния проект на Общ устройствен план на община Рудозем е изготвен съгласно изискванията на Глава шеста, Раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС, обн. ДВ, бр.91 от 25.09.2002г., посл. изм. и доп.ДВ бр.21/13.03.2020г.) и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Обн., ДВ, бр. 57 от 2 юли 2004 г., изм., ДВ, бр. 3 от 10 януари 2006 г., изм. и доп., ДВ, бр. 3/05.01. 2018 г.,попр.бр.8/23.01.2018 г.посл.изм.и доп.ДВ бр.67/23.08.2019 г.), от колектив експерти на Екологични оценки /ЕО по отделните компоненти и фактори на околната среда .

Предмет на настоящия Доклад за екологичната оценка (ДЕО) е Предварителния проект за Общ устройствен план на Община Рудозем.

Съгласно обхвата на поръчката, Общият устройствен план на община Рудозем (ОУП) се изготвя в две фази, като настоящата разработка е на фаза Предварителен проект. Докладът за екологична оценка (ЕО) съответства на степента на подробност на ОУП и приложените методи за оценка съобразно изискванията на чл. 86(2) от ЗООС.

Доклад за екологичната оценка (ДЕО) на Предварителния проект на Общ устройствен план на Община Рудозем редакция 2 - с корекции и допълнения посочени в писмо на РИОСВ Смолян с изх.№ КПД-11-245-(25)/29.12.2020 г направени от експертния колектив е внесен в РИОСВ Смолян от възложителя Община Рудозем - вх. № КПД-11-245-(26)/06.04.2021г.

Съгласно становище на Директора на БД ИБР - Пловдив в преработения ДЕО на ОУП на Община Рудозем редакция 2 са установени допълнително пропуски и неточности в представяне на необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми съгласно становище на Директора на БД ИБР - Пловдив (Писмо изх.№ ПУ-01- 473(1)/14.05.2021г).

С писмо с изх.№ КПД-11-245- (29)/17.05.2021 г РИОСВ Смолян /КО изисква допълнение и корекции на ДЕО , във връзка с изискванията на БДИБР .

В настоящият преработен ДЕО на Община Рудозем редакция 3 са направени всички корекции и допълнения, съгласно представените изисквания и дадените конкретни препоръки.

Нормативна рамка за ЕО Проектът на ОУП попада в областите (по специално устройствено планиране), изброени в чл. 85, ал.1 от ЗООС, както и в обхвата на т.11.1 от Приложение 1 на Наредбата за ЕО2 и подлежи на задължителна екологична оценка.

ЕО е разработена в съответствие с разпоредбите на Директива 2001/42/ЕО транспонирана в националното законодателство с Наредбата за условията и реда на извършване на екологична оценка на планове и програми.

Основните задачи на ЕО са:

- Да се направи инвентаризация, анализ и оценка на съществуващата информация, свързана със състоянието на Община Рудозем и да се идентифицират съществуващите екологични проблеми на територията ѝ;
- Да се идентифицират ключовите екологични ресурси, обхванати от регионалните генерални планове;
- Да се направи анализ и оценка на съществуващото състояние и възможните въздействия върху отделните компоненти и фактори на околната среда от реализация на ОУП на Община Рудозем в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект;
- Предложение на мерки за разрешаване на съществуващите екологични проблеми, свеждане до рационалния минимум на негативните въздействия върху отделните компоненти на околната среда и факторите, които ѝ въздействат

При изготвянето на екологичната оценка (ЕО) са взети предвид целите на предлагания план, териториалния обхват и степента на подробност, която на този етап може да се идентифицира, за да се опишат, анализират и оценят възможните въздействия върху здравето на хората и компонентите на околната среда, които възникват с реализация на плана.

Екологичната оценка е в съответствие с Указанията за съдържанието на доклада и методите за ЕО, както и Указанията за провеждане на консултации със заинтересованите лица и институции и становище на РИОСВ Смолян, относно Заданието на Възложителя за обхвата, обема и съдържанието на ЕО на ОУП за Община Рудозем (РИОСВ Смолян писмо с изх. № 1279/06.02.2017г.)

- Целта на Доклада за екологична оценка е да отчете екологичните проблеми на най-ранен етап за вземане на решение и да направи процеса на оценяване на екологичните последици от предложения план по-прозрачен, посредством консултации и участие на широката общественост. Да допринесе за интегриране на въпросите на околната среда в реализацията на ОУПО Рудозем, с което да се осигури по-високо ниво на защита на околната среда и устойчиво развитие на района.
- Докладът за ЕО (ДЕО) съдържа информацията, изискваща се по чл.86, ал.3 от ЗООС и е съобразена със степента на подробност на плана. В ДЕО са взети предвид направените препоръки от проведените консултации с КО и заинтересованите лица и институции. Методологията на оценката е в съответствие с *Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС – Основни елементи 2013.и „Ръководство за екологична оценка на планове и програми”* в България, София, 2002

(<http://www.moew.government.bg>, ключова тема „Привантивна дейност”).

ЕО е разработена от колектив независими експерти, притежаващи необходимата квалификация за извършване на оценки по отношение на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения, планове и програми.

- В процеса на разработване на плана, Възложителят провежда консултации с компетентните органи съгласно чл. 19 (2) от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми по Схемата за консултации, която е съгласувана с компетентния орган – РИОСВ Смолян. Справка за резултатите от проведените консултации е дадена в приложение към ДЕО.

Компетентен орган за даване на решение/КО по ЕО и ОС е РИОСВ Смолян.

В 2014 г.е процедирано Планово задание за изготвяне на ОУП на Община Рудозем

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:

Община Рудозем, Област Смолян

Кмет на Община Рудозем **Румен Венциславов Пехливанов**

Адрес 4960 гр. Рудозем бул. “България“ 15 тел.0306/32-22; факс 0306/31-59

e-mail obrud@abv.bg www.rudozem.bg

Лице за контакти : Кмет на Община Рудозем Румен Венциславов Пехливанов

тел.0306/32-22; факс 0306/31-59 e-mail obrud@abv.bg www.rudozem.bg

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА РУДОЗЕМ. ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ

Органът, одобряващ ОУП на Община Рудозем е Общински съвет Рудозем.

Съгласно действащата Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, Общите устройствени планове на общини се създават за прогнозен период от 15-20 години. ОУП на Община Рудозем е с прогнозен 20 годишен период.

Екип, изготвящ Проект на ОУП на Община Рудозем **ДЗЗД „ПАЛЕ“**

адрес: гр. София, ж.к. Хаджи Димитър, бл. 93, вх. А, ет. 2
тел.: 0876553735 e-mail: nt3consult@abv.bg

Представляващ проектантски екип ОУП:

урб. Николай Енчев моб.тел.: +359876553735

Представляващ екип ЕО и ОСВ:

инж. Антон Михайлов моб.тел: +359 888912535;

инж. Стела Иванова - Р-л колектив ЕО GSM +359 879 651213; ivanova_stela@yahoo.com

Веселин Вълчанов –р-л колектив ДОСВ моб.тел: +359 876 700053

Териториален обхват - Проектът на Общ Устройствен План на Община Рудозем се прилага за цялата територия на Общината.

Мястото и възможностите на община Рудозем се определят от нейните икономически, социални, демографски и инфраструктурни характеристики.

Етапи за реализиране на плана / Времева рамка

Етапите на реализиране на плана са определени чрез *Закона за устройство на територията*, свързани с устройство на територията, инвестиционно проектиране и строителство.

Съгласно действащата Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, Общите устройствени планове на общините се създават за прогнозен период от 15-20 години. ОУП на Община Рудозем ще бъде с прогнозен 20 годишен период.

Проектирането на ОУП на Община Рудозем 2 фази.

1. Предварителен проект на ОУП на Община Рудозем,
2. Окончателен проект на ОУП на Община Рудозем

Разглежданият период от време е 20 години за действие на ОУП и създаване на планова основа за дългосрочно устойчиво развитие на територията на община Рудозем, с всички населени места и землищата им, съобразно целите за развитие, приети на национално, областно и общинско ниво.

За този период в ДЕО се оценяват положителните и отрицателни въздействия на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда и се предлагат мерки за свеждане до минимум на негативните въздействия с цел осигуряване на високо качество на околна среда в района и високо качество на жизнена среда за населението в общината .

Докладът за екологичната оценка се изготвя на фаза предварителен проект за ОУП, като всички забележки и препоръки, направени от компетентните органи и засегнати юридически и физически лица и институции се отразяват в окончателния вариант на ОУП.

Окончателният проект на ОУП определя общата структура на територията, режими за устройство на всяка територия със съответните правила и нормативи. Документацията по ОУП е комплектована със схеми и планове на инженерните системи.

Следващите етапи на устройственото планиране са:

- Подробни устройствени планове (ПУП) –изработени за един или група квартали или за отделни обекти се придружават с планове за вертикално планиране, планове-схеми за комуникация и транспорт и инженерни мрежи. Предвижданията на ПУП са задължителни за инвестиционното проектиране.
- Инвестиционно проектиране
- Строителство.

Първоначално следва да бъдат изградени инфраструктурните обекти, да се осигури комуникационна обезпеченост на зоните.

На следващ етап ще се реализира основното застрояване на територията, при спазване на градоустройствените показатели за общите и подробни устройствени планове (ОУП и ПУП), както и инвестиционните намерения.

Важно е да се отбележи, че предвидените с ОУП промяна предназначението на територии и на поземлени имоти с цел застрояване ще се извърши на следващ етап, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план (ПУП) в съответствие с чл. 9 (2)от ЗУТ.

Бъдещите планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ОУП на Община Рудозем, подлежат на екологична оценка на въздействие върху околната среда/ЕО или на ОВОС както и на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ЕО/ОС или за ОВОС/ОС одобряване/съгласуване и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, за одобряване/ съгласуване на решението/становището.

Целта на екологичната оценка е да осигури добро качество на проекта, предложение на мерки, осигуряващи спазване на всички изисквания на действащото законодателство в т.ч. и изискванията за допълнения и корекции в ДЕО редакция 2 , съгласно направените допълнителни консултации по чл.20 и общественото обсъждане (писмо № КПД-11-245-(25)/29.12.2020г.РИОСВ Смолян

Основания за изготвяне на ОУП на Община Рудозем

Оценка на плановата обезпеченост на община Рудозем;

- Документите от по-високо йерархично ниво определят община Рудозем като планинска община. Тя попада в общините за целенасочена подкрепа по чл.6 от ЗРР.
- Основните цели на пространствените документи за района са насочени към: развитие и модернизация на всички видове транспортни системи, опазване и устойчиво използване на природното и културно наследство и природните ресурси, функционална интеграция с граничните райони.

- Общината активно участва в различните програми на ЕС, като реализира проекти в различни области.

За територията на община Рудозем не са разработвани и одобрявани общи устройствени планове (ОУП или ОУПО), съгласно действащия в момента Закон за устройство на територията (ЗУТ). Последните устройствени планове, изготвени в обхвата на общинската територия, са териториално-устройствените планове (ТУП) от 80-те години на 20 век, изработени съгласно действащия тогава Закон за териториално и селищно устройство (ЗТСУ).

Налице е необходимост от изготвяне на нови актуални устройствени планове за територията на общината (общи и подробни), които да отговарят на съвременните изисквания в областта на устройственото планиране, както и на реалните потребности на местното население, общинското ръководство и представителите на бизнеса.

Проектът на Общ Устройствов План на Община Рудозем, се прилага за цялата територия в границите на община Рудозем с обхват на всички земи от общината

Изготвени са и се процедират Проект на ОУП на Община Рудозем и ДЕО с ДОСВ към него

Изготвянето на Общ устройствен план на общината (ОУПО) създава предпоставки за балансирано устойчиво развитие на общинската територия. Наличието на актуален ОУПО е задължителна основа за последващо етапно разработване и на набор от актуални Подробни устройствени планове (ПУП) на отделните населени места в общината.

За качествено изготвяне на устройствените документи е необходима и коректна кадастрална информация.

Устройственото планиране на общината е в пряка зависимост от обществено-икономическите условия и законовата уредба. Условието и прогнозите, за които плана е разработен, са изменени и управлението на населените места и извън селищни територии не може да се осъществява чрез него.

Изготвена е цялостна концепция за развитие, отчитаща промените в икономическата обстановка, в обществения живот и социалната структура на населението.

Основни фактори, налагащи промените:

- Важно значение за развитието на територията имат настъпилите значителни промени в броя и структурния състав на населението, между които:
 - а) промяна в броя на населението с изнасяне на трудовата заетост в по-големите градове на страната;
 - б) промяна в социалната структура и възрастовия състав на населението - застаряването на населението и промяна на потребности от различни социални услуги;

- Социално-икономическите промени налагат нов подход към устройственото развитие на територията:
 - а) инвестиционната инициатива на собствениците на земеделски земи и гори извън границите на населените места за промяна предназначението им, предимно за изграждане на обекти за курортни дейности и отдих;
 - б) насочване на инвестиции за развитие на курортни зони;
 - в) наличие на инвестиционна инициатива за изграждане на нови производствени предприятия;
 - г) наличие на археологически, архитектурни и исторически културни ценности;
 - д) наличие на защитени зони с особено богато биологично разнообразие и значение;
- Друг не по-малко важен и определящ фактор, налагащ неотложни мерки в устройственото планиране е транспортът - територията е сравнително трудно достъпна поради релефа, габаритите и състоянието на пътната мрежа.
- Важно значение за правилното функциониране на територията и обвързването на отделните населени места в общ организъм има и зелената система.
 - а) възстановяването на собствеността върху земеделските земи и гори създаде предпоставки за промяна предназначението им без единна концепция;
 - б) липсват достатъчно добре устроени горски паркове, обвързани в единна система на територията на общината;
 - в) липсват съвременни терени за спорт и отдих на населението,
- Всички промени в начина на ползване на териториите трябва да намерят адекватен отзвук в инфраструктурата в и извън урбанизираната територия.
 - а) част от съществуващата инфраструктура е морално и физически остаряла;
 - б) в част от населените места липсва централен колектор за отпадъчните води и ПСОВ(изградена е канализация и ПСОВ в гр. Рудозем, която не обслужва цялия град и ястична канализация без ПСОВ в с. Чепинци)
- Местоположението на общината, многообразието на природни и антропогенни ресурси, красивата и екологично чиста околна среда, богатото културно наследство и съхранените традиции са предпоставка за развитие на разнообразни форми на туризъм.

Цели и приоритети

Целите и приоритетите в развитието на Община Рудозем, заложили в приетите и действащи стратегически и планови документи налагат мобилизирането на целия местен потенциал – човешки, инвестиционен, териториален, за да може да се постигне търсеното ускоряване на развитието на общината. Разширяването на урбанизираните територии се

обосновава с прилагането на по-високи стандарти за различните функционални системи и устройствени среди. Наред с това идват възможностите и задълженията за опазване на околната среда, възможностите за развитие на туризма (с акцент на спортния туризъм), възможностите за ефективно използване на природните ресурси, възможностите за задоволяване на нуждите на бизнеса и др. Същите се доказват и утвърждават с анализи и прогнози, свързани с изработването на нов Общ устройствен план на общината.

Общият устройствен план/ОУП на дадена община е стратегически документ, който свежда всички стратегически документи от по-високо ниво на териториално ниво и фактически дава отражение на прогнозите на тези документи върху развитието на територията на общината. ОУП се явява ключов документ за постигане на устойчиво развитие на общината при настъпилите съществени промени в социално – икономическите условия през последните години и възникналата необходимост от прилагане на качествено нови принципи и практически подходи в устройственото планиране, които следва да отчитат:

- качествено нови условия в развитието на различните видове среди - нормативно – правна, икономическа, социална, информационна, устройствена;
- равнопоставеност във формите на собственост;
- различни подходи при определяне цените на поземлените ресурси с използване на пазарните критерии за търсенето и прилагането;
- възможности за инвестиционна инициатива и еднакви условия и баланс на интересите на всички участници в устройствения процес.

Необходимостта от наличието на актуални устройствени планове на населените места и на териториални общности се обосновава и от редица изисквания, които са заложили в условията за финансиране на конкретните проекти и програми по линия на Националните оперативни програми и други финансови инструменти. Едно от основните изисквания за ползване на ресурсите по финансовия инструмент JESSICA (Съвместно европейско подпомагане за устойчиво развитие на градските ареали) – инициатива на Европейския съюз, Европейската инвестиционна банка и Банката за развитие на Съвета на Европа и др. п. – е наличието на актуален общ устройствен план. Аналогични изисквания съществуват и по отношение на проекти, свързани с градското развитие, финансирани по Оперативна програма “Регионално развитие”.

Цели и задачи.

С общия устройствен план на Община Рудозем са определени:

- *Общата структура на територията* – предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии; горските територии, защитените

територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;

- *Общият режим на устройство на всяка от териториите*, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
- *Извън-урбанизираните територии* – изключителна държавна, публична, държавна и публична общинска собственост, и режимите на тяхното устройство;
- *Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура* на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- Териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т. ч. териториите за превантивна устройствена защита, съгласно чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията.

Данните и изискванията за изготвяне на ОУП на Община Рудозем - предварителен проект са включени в Задание за изработване на проект за Общ устройствен план на община Рудозем, становищата на РИОСВ Смолян и др. заинтересовани институции.(2016 г.)

Данните и изискванията за изготвяне на ЕО на ОУП на Община Рудозем предварителен проект са включени в Задание за обхват и съдържание на ЕО на Общ устройствен план на община Рудозем, и становищата на РИОСВ Смолян и др. заинтересовани институции.(2017 г. допълнен).

- ✓ Изходната информация за изготвяне на ЕО на ОУП на Община Рудозем, включва и данни от :
 - Областна стратегия за развитие на Област Смолян 2014-2020г.
 - Регионален план за развитие на ЮЦР 2014-2020г. ,
 - ОПРО Рудозем 2014-2020г.
 - ПУРБ в Източнобеломорски район с център Пловдив 2016-2021 г
 - Планово задание и опорен план за изработване на ОУПО Рудозем
 - Общински план за развитие на община Рудозем
 - Стратегия за развитие на туризма в община Рудозем
 - Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Смолян 2015г
 - Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Смолян 2016 г.

- Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Смолян 2017 г.
- Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Смолян 2018 г
- Регионален доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Смолян 2019 г
- Актуална информация от Община Рудозем

✓ **Обща концепция, цели и етапи на ОУП**

Общият устройствен план е в съответствие с изискванията на чл. 105, т. 1 от *Закона за устройство на територията* следва се разработва за територията на община Рудозем, като обхваща всички населени места в общината и техните землища.

Проектът на Общ Устройствен План на Община Рудозем, се прилага за цялата територия на Общината с обхват на всички землища от общината - **гр. Рудозем и 22 села Боево, Дъбова, Равнината, Борие, Елховец, Рибница, Бреза, Иваново, Сопотот, Бърчево, Кокорци, Чепинци, Бяла река, Коритата, Витина, Мочуре, Войкова лъка, Оглед, Грамаде, Пловдивци, Добрева череша, Поляна.**

Община Рудозем е една от съставните общини на област Смолян, която е част от Южен централен район на планиране (ЮЦР) в Р България.

С площта си от 189,4448 km² е 6-та по големина сред 10-те общини на областта, което съставлява 5,73% от територията на областта. Границите ѝ са: на северозапад – община Смолян; на североизток – община Мадан; на изток – община Златоград; на юг – Гърция.

Географско положение Община Рудозем е разположена в най-югоизточните части на Западните Родопи, по долината на реките Арда, Чепинска и Елховска в Рило-Родопския масив.

Върху общинската територия с подчертано дисперсен характер и почти равномерно са разположени населените места, доколкото това позволяват природо-географските условия, конфигурацията на терена и ландшафта.

Връзката между населените места в Общината, както и на община Рудозем с други общини и вътрешността на страната се осъществява единствено чрез шосеен път.

Мястото и възможностите на община Рудозем, се определят от нейните икономически, социални, демографски и инфраструктурни характеристики.

Основните икономически отрасли в община Рудозем са горско стопанство, дървопреработвателна промишленост, строителство, производство на козметични продукти и др.

Спазени са всички актуални нормативни документи за изготвяне на Общ устройствен план на общината с посочване на конкретните устройствени мерки за територията на община Рудозем.

- Съдържането на ОУПО Рудозем е определено съгласно чл.19 на ЗУТ с доразвитие и конкретизиране в Наредба № 8 /2003-2014/.

- Спазват се методическите изисквания, включително доразвиване на всички положителни идеи и тенденции от предходни планове и проучвания за територията.
- Отчетени са общественото мнение и нагласи.
- Предприемането на адекватни мерки в устройственото планиране и разработването на нов Общ устройствен план за територията на цялата община се налага от настъпилите значителни промени в общественно-икономическите условия и съвременните изисквания за устройство на територията, възникналите общински нужди за обекти на общината, частни инвестиционни инициативи и др.
- Обхватът на разработката се определя от действащото законодателство за устройство на територията (Закон за устройство на територията), Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, и изискванията на Община Рудозем.

Основната цел на ОУП е да даде цялостна концепция за развитие на територията на община Рудозем, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените. Произтичащите от основната цел задачи съответстват на изискванията на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие.

С формулирането на стратегическите цели и приоритети за развитие се определят основните насоки и очакваните резултати, които следва да се постигнат при реализацията на плана. Приоритетите дефинират ключовите области, в които общината и общинското ръководство ще се намесят за постигане на заложените цели. В този смисъл приоритетите са конкретни и предполагат тясно обвързване с целите. Добрата обвързаност и обосновааност на приоритетите и целите позволява да се оцени тяхната значимост и това оказва силно въздействие при изпълнение на Общия устройствен план на община Рудозем.

ОУПО се съобразява и с новите тенденции в Европейската Обща Земеделска Политика (САР), особено в областта на екоземеделие, опазващо местни природни местообитания. Проблеми като рисковете от природни бедствия, транспортните и енергийни връзки, опазването на околната среда и предизвикателствата пред сигурността налагат следването на общ подход и изграждане на мрежи (връзки) в рамките на региона основни направления: *регионална политика, селско стопанство, транспорт, енергетика, култура и туризъм.*

Целите и задачите на ОУП на община Рудозем, произтичат от предназначението на устройствените планове за формиране на хармонична и устойчива жизнена среда в

населените места и извън нея при отчитане на спецификата на конкретния обект и изискванията, предявени с Плановото задание.

Рамковата цел на ОУП на община Рудозем е да предложи адекватен и съвременен пространствен модел за развитие на територията на общината, както и да формулира подходяща политика и нормативни рамки за неговата реализация.

В обхвата на тази цел, подцелите се формулират като:

- Определяне на нормативна основа на териториалния обхват за пространствено развитие на населените места от общината за период от 20 години и при утвърден сценарий за демографско развитие.
- Обвързване на развитието на общината с факторите от регионално, национално и наднационално ниво.
- Оптимизиране на функционалната структура на населените места от общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси.
- Оптимизиране на начините и режимите на земеползване;.
- Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми и взаимодействието между тях.
- Организация, йерархична съподчиненост и локализиране на основните елементи от социалния сервиз
- Определяне на структурата, трасетата и принципите на връзки между елементите на комуникационна мрежа – републиканска и общинска.
- Развитие, оразмеряване и провеждане на елементите на инженерната мрежа
- Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на общината.
- Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на развитието на всички видове територии в рамките на отделните землища и общината като цяло.
- Валоризация на територията в условията на конкуренция в развитието на отделните общини.
- Разработване на програма от мероприятия и система за управление и реализация на ОУП.

Задачи на ОУП

Планирането на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината.

С общия устройствен план на общината (ОУПО) се определят /съгл чл 16 от Наредба №8/:

- Определяне на Общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитените зони, санитарно-охранителни зони на водоизточници, нарушените територии за възстановяване, водните течения и площи и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
- Регламентиране на общия режим на устройство по отношение на всяка от териториите, както и на извънселищните територии – изключителна държавна, публична, държавна и публична общинска собственост, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
- Определяне на насоките и устройствените мерки за усъвършенстване на структурата на селищната мрежа, вкл. селищните елементи без собствен демографски ресурс за развитие;
- Определяне на извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура и определяне съответстващото усъвършенстване на транспортните мрежи;
- Обосноваване развитието на системите на техническата инфраструктура на територията и определяне разположението на мрежите и съоръженията им, вкл. връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията и природната ѝ среда и регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, както и дефиниране на необходимите компенсационни мероприятия;
- Създаване на условия за социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;
- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита;

- Определяне на териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ.
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на общата последователност на реализиране на устройствените мероприятия, ангажиращи публични инвестиционни и други ресурси.

Общи изисквания към ОУП на общината за опазване на околната среда

Предварителният проект на ОУП на Община Рудозем, изпълнява общите изисквания за опазване на околната среда при предлаганите устройствени решения.

- Интегриране на предвижданията за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Община Рудозем, в обхвата на Общия устройствен план по отношение на околната среда в процеса на развитие, като цяло и да се въведе принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9 от Закона за опазване на околната среда.
- Идентифициране, описване и оценяване по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на предложения, които Общия устройствен план превижда върху компонентите на околната среда, при отчитане на целта и териториалния обхват, а именно територията на Община Рудозем, с нейните населени места и землищата им, и степента на подробност на ОУП;
- Обезпечаване на превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защитата за здравето на хората.

При изготвяне на проект на ОУПО Рудозем, Изпълнителят на проекта на ОУП - се ръководи от поставените изисквания на техническото задание, актуалните нормативни документи, програми, директиви и регламенти на Европейския Съюз, които имат отношение към управлението на територия и ресурси и добрата европейска практика и от направените предложения и поставените изисквания от Община Рудозем.

Проектантският екип на ОУП на Община Рудозем и екипът, изготвящ ЕО в т.ч.и ДОСВ събират там където е необходимо допълнителна информация, оглед на определени площи и обекти, правят инвентаризация и прецизен анализ и оценка на получената информация и където е необходимо и има възможност, аналитичните проучвания и данни са допълнени и актуализирани, с акцент върху проблемните направления. Предлагат се устройствени решения, които имат отношение към управлението на територия и ресурси и добрата европейска практика. Направени са предложения и за поставените изисквания от Община Рудозем.

Спазени са всички актуални нормативни документи за изготвяне на Общ устройствен план на общината с посочване на конкретните устройствени мерки за територията .

Спазени са методическите изисквания, включително доразвиване на всички положителни идеи и тенденции от предходни планове и проучвания за територията. Отчетени са общественото мнение и нагласи. Допълнително се отчитат и над-регионални и европейски програмни условия.

Цели на екологичната оценка на общия устройствен план на община Рудозем

- Да се интегрират предвижданията за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на територията на Община Рудозем, в обхвата на Общия устройствен план по отношение на околната среда в процеса на развитие, като цяло и да въведе принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9 от Закона за опазване на околната среда;
- Да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на инвестиционните предложения, които Общия устройствен план предвижда върху компонентите на околната среда, при отчитане на целта и териториалния обхват.
- Да се обезпечи превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защита здравето на хората.

Орган, отговорен за одобряването и орган по прилагането на Общия устройствен план на община Рудозем е Община Рудозем.

Компетентен орган за даване на решение по ЕО и ДОСВ към него е РИОСВ Смолян.

Резюме на прогноза за пространствено развитие – Предварителен проект на Общ устройствен план на Община Рудозем.

Решенията на задачите, които произтичат от основната цел съответстват на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие. Изпълнени са всички цели и задачи на ОУП.

Обхватът на разработката включва землищата на всички 23 населени места на територията на Община Рудозем – землището на общинския център – *гр. Рудозем* и землищата на 22 села.

1.1. Териториален обхват. Местоположение и териториални параметри

➤ Местоположение, граници и обхват на община Рудозем

Обхватът на разработката се определя от действащото законодателство за устройство на територията (*Закон за устройство на територията, обн. ДВ бр. 1/2001*

г., Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, обн. ДВ бр. 3/2004 г. и Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове, обн. ДВ бр. 57/2001 г.), изискванията на Община Рудозем и заданието за проектиране .

Географско положение

Община Рудозем се намира в Южна България в южната част на област Смолян. 5,73% от територията на областта 189.4448. км² (съгл. баланс на територията). Границите ѝ са : на северозапад – община Смолян; на североизток – община Мадан; на изток – община Златоград; на юг – Гърция.

Община Рудозем е разположена в Рило-Родопския масив и заема най-югоизточните части на Западните Родопи по долината на река Арда, река Чепинска и река Елховска.

В границите на община Рудозем са включени 23 населени места (гр. Рудозем- общински център и 22 села). Обхватът на разработката включва землищата на всички 23 населени места на територията на Община Рудозем – землището на общинския център – *гр. Рудозем и землищата на 22 села.*

Селищната мрежа е с подчертано дисперсен характер и почти равномерно разположение на населените места върху общинската територия, доколкото това позволяват природо-географските условия, конфигурацията на терена и ландшафта. Връзката между населените места в Общината, както и на община Рудозем с други общини и вътрешността на страната се осъществява единствено чрез шосеен път.

Общинският център гр. Рудозем се намира в Горноарденския регион, в най-югоизточните части на Западните Родопи. Градът е разположен в живописна долина, наречена Среднореката, тъй като в нея е водосливът на Елховската (Янусдере) и Чепинската река (Чангърдере) в Арда. В града, покрай Арда има красив крайречен булевард. Гр.Рудозем е отдалечен на 26 километра от Смолян, на 14 километра от Мадан, на 40 километра от Златоград, на 120 километра от Пловдив и на 260 километра от София.

Гр.Рудозем се състои от няколко квартала: Долен Рудозем (официално квартал Освобождение), Падала (официално квартал Възраждане), Òскрушево (бившето село Òскрушево) или Новата махала, Мейково, Геоложка и Койнарци.

В землището на града се намират и 6 села, които нямат собствени землища: Боево, Борие, Бяла река, Добрева череша, Дъбова и Кокорци.

В района на Рудозем има обилни находища на оловно-цинкови руди.

Преданието говори, че първото име, с което днешния гр. Рудозем е бил известен е Витлово. По време на турското робство селището е преименувано Палас (от 1676 до 1934 г.) През 1913 г. Палас е обявен за център на община. През 1934 г. получава името Рудозем. През античността тук е минавал презродопският кервански път свързващ Тракия с Беломорската равнина. В по - новата история е познат пътя Райково - Рудозем - Ксанти.

В общината са открити и регистрирани обекти с различен характер от предримската, римската, късноантичната епоха и Средновековието. Това са селища, некрополи, руини от църкви, крепости и древни пътища. При проучването на керамичния материал е установено, че краят е населен още през ранножелязната епоха - 1200 - 600 г. пр.н.е.

Релеф . Климат

Средната надморска височина на общината е около 800 м. Релефът включва заравнени планински била, гористи склонове, обширни ливади и поляни, които постепенно се спускат към котловини и речни долини. Климатът в община Рудозем е умереноконтинентален. През общината минават притоците на река Арда – Елховска и Чепинска. На територията на общината се реализира язовир „Пловдивци”.

Преобладаващият среднопланински и високопланински релеф, заедно с обилните валежи и голямата залесеност, определят значителната водоносност и режима на водите. Средногодишната водоносност в Западните Родопи е от 4 л/с/км² в подножието и котловинните полета до 28 л/с/км² в най-високите билни части. Най-големи водни количества в Западните Родопи протичат през пролетния сезон. С най малки величини в сезонното разпределение на оттока е лятно-есенният период (от 8 до 25% от годишния отток). Подхранването на реките по време на маловодието става главно с подземни води, а валежите имат малък хидроложки ефект.

Преходните и континентално-средиземноморски климатични условия и голямата обезлесеност на склоновете в Източните Родопи оказват значително влияние върху водоносността и режима на реките. Под влияние на обилните валежи и относително малкото изпарение през периода на пълноводие, водоносността в източните Родопи е значителна (5-20 л/с/км²). Силната обезлесеност и голямото засушаване през лятото и началото на есента довеждат до изчерпване на запасите от подземни води и формиране на маловодие. Голяма част от малките и някои от средните по големина реки пресъхват и се превръщат в суходолия. Най-големи водни количества (45% от годишния отток) протичат в реките през зимния период. Летният отток е съвсем малък и едва достига 10%. Най-значителна река в Източните Родопи е Арда.

В окастените мрамори на Родопите има значителни количества карстови подземни води.

Защитени територии и Защитени зони на територията на община Рудозем:

В териториалния обхват на община Рудозем не попадат защитени територии по смисъла на ЗЗТ:

В териториалният обхват на община Рудозем попадат частично две защитени зони от НЕМ Натура 2000 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна :

- **BG0001030 "Родопи Западни"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - засяга землищата на населени места в Община Рудозем
- **BG0000372 "Циганско градище"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - засяга землищата на населени места в Община Рудозем

Географското разположение, климатът и релефът на Община Рудозем, разположението на ЗТ и ЗЗ предопределят наличието на благоприятни условия и предпоставки за приоритетно развитие на отделни отрасли на икономиката на общината, като селско стопанство и в частност животновъдство, горско стопанство, туризъм, преработка на селскостопанска продукция и други. Община Рудозем е и с големи площи горски територии, което е предпоставка в общината да се развива и туризъм.

➤ **Характеристиките на населените места, за които съществува вероятност да бъдат засегнати, включително тяхната площ и население**

Селищна система- Население

Населението на община Рудозем (по данни на текущата демографска статистика към 31.12.2016г.) е 9307д. По показателя „брой на населението“ община Рудозем попада в категорията на „много малките общини“ в България (с население под 10 хил. души).

Общината има двадесет и три населени места, от които един град (гр. Рудозем) и двадесет и две села: Боево, Дъбова, Равнината, Борие, Елховец, Рибница, Бреза, Иваново, Сопотот, Бърчево, Кокорци, Чепинци, Бяла река, Коритата, Витина, Мочуре, Войкова лъка, Оглед, Грамаде, Пловдивци, Добрева череша, Поляна.

По-голямата част от общината е заета от природни територии без населени места.

По отношение на общата оценка на социално-икономическия потенциал на отделните селища, може да се каже, че гр. Рудозем заема водещо място в общината.

Таблица 1.1 -1 Населени места Население на Община Рудозем в периода 2011-2017 г. по населени места – брой

№	Населено място	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	Боево	6	6	6	6	6	6	5
2	Борие	235	228	226	229	220	219	216
3	Бреза	8	7	7	6	5	5	5
4	Бърчево	199	199	200	197	197	191	189
5	Бяла река	259	256	257	250	248	246	244
6	Витина	174	167	161	157	160	153	153
7	Войкова лъка	369	366	367	363	348	334	331
8	Грамаде	163	161	157	159	164	154	144
9	Добрева череша	10	10	9	6	6	4	4

10	Дъбова	3	3	3	3	2	1	1
11	Елховец	1 094	1 083	1 044	1 034	1 028	1 032	1 018
12	Иваново	61	59	58	58	57	52	48
13	Кокорци	0	0	0	0	0	0	0
14	Коритата	204	205	206	203	203	192	190
15	Мочуре	27	25	24	23	20	19	20
16	Оглед	170	168	163	161	170	162	159
17	Пловдивци	257	258	252	252	245	239	231
18	Поляна	91	88	89	88	84	79	76
19	Равнината	159	157	152	152	138	131	129
20	Рибница	325	323	318	315	310	307	306
21	Рудозем	3 735	3 681	3 610	3 576	3 525	3 462	3 399
22	Сопотот	366	364	363	352	351	355	356
23	Чепинци	2 091	2 065	2 041	2 006	1 993	1 964	1 926
	ОБЩО	10 006	9 879	9 713	9 596	9 480	9 307	9 150

Таблица 1.1 -2 Списък на населените места в община Рудозем, население и площ на землищата им

Населено място	Население (2011 г.)	Площ на землище km ²	Забележка (старо име)	Населено място	Население (2011 г.)	Площ на землище km ²	Забележка (старо име)
<u>Боево</u>	6	-	в з-щето на гр. <u>Рудозем</u>	<u>Кокорци</u>	-	-	Кокора, в з-щето на гр. <u>Рудозем</u>
<u>Борие</u>	239	-	в з-щето на гр. <u>Рудозем</u>	<u>Коритата</u>	204	-	в з-щето на с. <u>Пловдивци</u>
<u>Бреза</u>	9	-	Муртазовска, в з-щето на с. <u>Чепинци</u>	<u>Мочуре</u>	27	7,277	
<u>Бърчево</u>	197	-	в з-щето на с. <u>Войкова лъка</u>	<u>Оглед</u>	172	5,862	
<u>Бяла река</u>	262	-	в з-щето на гр. <u>Рудозем</u>	<u>Пловдивци</u>	257	31,119	Бююк дере
<u>Витина</u>	175	8,884	Кючук дере	<u>Поляна</u>	91	4,598	
<u>Войкова</u>	368	6,971	Маджарска	<u>Равнината</u>	162	8,603	

Екологична оценка на Общ устройствен план на Община Рудозем област Смолян

<u>лъка</u>							
<u>Грамаде</u>	164	-	в з-щето на с. <u>Оглед</u>	<u>Рибница</u>	327	14,598	Балък дере
<u>Добрева череша</u>	11	-	в з-щето на гр. <u>Рудозем</u>	<u>Рудозем</u>	3763	36,685	Палас
<u>Дъбова</u>	4	-	Уручевци, в з-щето на гр. <u>Рудозем</u>	<u>Сопотот</u>	365	-	Пискулиите, в з-щето на с. <u>Рибница</u>
<u>Елховец</u>	1105	19,564	Януз дере	<u>Чепинци</u>	2099	35,024	Чангър дере
<u>Иваново</u>	62	3,734		ОБЩО	10069	182,919	11 населени места са без землица

фиг.1.1- 1 Землица на населените места в Община Рудозем

Селата без собствено землище: Боево, Борие, Бяла река, Добрева череша, Дъбова и Кокорци са към землището на гр. Рудозем, с. Брежа е към землището на с. Чепинци, с. Коритата е към землището на с. Пловдивци, с. Сопотот е към землището на с. Рибница, с. Бърчево е към землището на с. Войкова махала и с. Грамаде е към землището на с. Оглед.

➤ **Обща характеристика и структура на общинската икономика**

Икономическият профил на общината включва: дърводобивна промишленост, химическа промишленост, рудодобивна промишленост, шивашка промишленост, транспорт, туризъм, селско стопанство и услуги. Съществуват значителни ресурси в аграрния сектор и планинския и селски туристически сектор, в които не са използвани пълните ресурси на територията. Съществуват предпоставки за организиране на клъстери, като с най-висок потенциал са клъстери в дърводобивната промишленост.

Икономическият профил на община Рудозем е промишлен. Икономическата активност на субектите в него, както и в останалите сектори ще се анализира по основни икономически параметри. В общината са сравнително много микро предприятия.

Селско стопанство

Община Рудозем е разположена на 189 444,8 дка площ, от които Земеделски територии в т.ч. селскостопански фонд - ниви, ливади, пасища - 12,92% или 24 477 дка

Структура на селскостопанската територия е следната:

- Обработваеми земи: ниви - 2573,4 дка – 1,36% от общата площ на територията и 10,5% от площта на земеделските земи и -обработваеми земи – трайни насаждения – 246,8 дка - 0,13% от общата площ на територията и 1,01 % от площта на земеделските земи
- необработваеми земи са 2165,69 дка – 11,43% от общата площ на територията и 88,48% от площта на земеделските земи. Ливадите са около 36% и пасища около 50% от необработваемите земи. Над 12% от общата площ на пасищата вече са се само залесили и над 20% от земеделските площи не се обработват от години и пустеещите земи се увеличават. Подобна тенденция за редуциране се наблюдава и в животновъдството:
- горски територии -. 80,95% или 153 349,1 дка / предимно държавен горски фонд /.

Традиционно селското стопанство в Община Рудозем е свързано с картофопроизводството.

С по-добри възможности от гледна точка на природните дадености разполага животновъдството. За съжаление обаче значителна част от земеделските земи представляват мерите и пасищата (15 920 дка), които поради отдалеченост от населените места, липса на пътища и неразвитост на пазара за продукция от животновъдството не се използват ефективно. Животновъдството е представено основно от овцевъдство и

говедовъдство.

Горско стопанство Горските територии представляват 80, 95% от територията на община Рудозем, а собствеността им е 95% държавна и 5% частна. Наличието на такъв голям процент гори е приоритет на развитието на общината и формиране на самостоятелно горско стопанство. Горският фонд има значение за икономическата база на общината главно като суровинен източник за дървен материал, за развитие на дивечовото стопанство, за отглеждане на диворастващи плодове, билки и др.

Селско стопанство изводи и обобщения

- Растениевъдството няма и в бъдеще няма да има структуроопределящ характер за община Рудозем. Поради значението си за изхранване на населението следва да се полагат усилия за окрупняване на маломерните парчета земя, както и за подобряване на почвеното плодородие.
- Наличието на ливади, мери и пасища дава основание да се очаква развитие на специфично животновъдство насочено към екологични ниши на пазара.
- Развитието на производства използващи дървесината като суровина, както и такива свързани с ловно стопанство и първична преработка на билки, гъби и диви плодове би допринесло както за развитието на селското и горско стопанство така и за цялостното икономическо развитие на общината. По показателя БВП на един жител община Рудозем се нарежда в групата общини, които са под средното равнище за страната. Според информацията, общината е под средното равнище на този показател и спрямо областната икономика.
- Значителният горски фонд, при подходящо стопанисване и развитие, може да бъде един основните източници на икономически растеж на общината – като суровина за дървен материал, отглеждане на дивеч, билки, диви плодове и т.н.
- Невъзможността да се постигнат конкурентни цени на животинската продукция изисква предприемане на мерки, които да позволят сертифицирането на животинската продукция като екологично чиста.

Профил на вторичния сектор

Приоритетно място в социално-икономическото развитие на община Рудозем заема минно-добивната и преработваща промишленост, с основно структурно-определящо предприятие "Рудметал" АД – гр. Рудозем. Втората концесия "Рудметал" АД получава на 28.09.2007 г. за добив на скално-облицовъчни материали, мраморен брекчоконгломерат от находище "Дълга усойка" – община Рудозем. Суровината по своя вид и структура е уникална за страната и света. Срещат се два основни декоративни типа: светлосив и розов. Във връзка с нея дружеството има намерение да построи най-модерното предприятие за обработка на скално-облицовъчни материали. През последните години добива и преработката на полиметалните находища отстъпва водещата си роля.

„Рудметал“ АД- проучване, добив и преработка на оловно-цинкови руди и др. подземни богатства., добив и обработка на скалн-облицовъчни материали, производство на концентрати, подземно и надземно строителство и др. Успешно са извършени консервацията и ликвидацията на рудниците на „Горубсо-Рудозем“ АД.

Явяват се като стратегически отрасли и

- Химическата промишленост (в частност козметичната):” Рубелла –Бюти” АД в гр. Рудозем, ”Вентони козметик” ЕООД гр. Рудозем и „Арси козметик” ЕООД с. Елховец,
 - шивашката, строителната, дърводобивната и дървопреработваща промишленост
- Интерес представляват и огромните запаси от риолитови плочи, мрамор и хвостов пясък, а откритата кариера край Витина за риолитови плочи е с изготвен геологопроучвателен доклад и утвърдени запаси.

Други предприятия: ЕТ "Сепал" - строителство и проектиране; ЕТ "Викторио - Зарко Дурев" - строителни и строително-ремонтни работи;Фирма „Вехрус” ЕООД- строителни и строително-ремонтни работи;"Горубсо - РОФ" АД - фабрика за преработка и обогатяване на оловно-цинкова руда.ЕТ „БАХЧЕР – Бисер Чернарев” -международен транспорт и спедиция,строителство и строителна механизация, производство на инертни материали.

Козметиката като проспериращ отрасъл е представена от:"Рубелла Бюти" АД - производител на серии козметични продукти за над 48 държави; „Рубела“ АД – водеща козметична компания с производство и търговия с хигиенни и козметични продукти с осигурен пазар в Европейския съюз, Балканския регион, Азия, ОНД, ЦЕФТА и др.Осигурява напълно завършен технологичен процес.

"Вентони козметикс" ЕООД - производител на оцветяваща къна, паста за зъби, бяла козметика, с изградена дистрибуторска мрежа в страната, и износ за Грузия, Иран и Ирак; "Дестини" ООД - производител на оцветители за коса и бяла козметика.

„Арси козметик” ЕООД с. Елховец – производство на козметични продукти

В областта на шивашката промишленост работят няколко фирми, които реализират продукцията си не само на вътрешния, но и на външния пазар със страните от Европа: "Бапа спорт" ООД; "D & L sport" ООД; „Омелия” ЕООД;”Финта” АД - обувната промишленост, цех за производство на саи.

В областта на хранително-вкусовата промишленост работят: ЕТ „Рос-си“, ЕТ „Интермену 65“, В 1997 година е изградена мандра за изключително ефективна обработка на суровини с подкрепата на „Национален Еко фонд“, но спира да функционира поради прекратени взаимоотношения с банката-посредник.

Билкопреработката макар и нетрадиционен е перспективен отрасъл за района. От етерично-маслените билки виреят почти всички видове - мащерка, риган, бял равнец, жълт кантарион, лавандула, невен, салвия и др. Диворастящи плодове - малина, ягода, къпина, арония боровинка и др. В тази област работи фирма за екологични сладка и конфитюри-„СЕВА” ООД.

Предстоящото изграждане на ГКПП Смолян - Рудозем - Ксанти, ще даде тласък на трансграничните контакти. Отварянето на пътя ще създаде условия за организиране на свободна икономическа зона, нови форми на икономическо сътрудничество и изграждане на смесени фирми

Третичният сектор се развива с относително устойчиви темпове. “Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети”, “Транспорт, складиране и пощи” и “Пренос на ел. енергия и на вода”. От отраслите с бюджетен характер, с по-устойчиво развитие са “Държавно управление” и “Образование”. Търговската мрежа в общината обхваща малки обекти

Туризъм Една от основните цели за развитие на община Рудозем е разгръщането на потенциала в сектор „Туризъм“. Географското положение на общината, природните й ресурси предполагат значителен потенциал в сектор туризъм, най-вече в насока еко-туризъм, минен туризъм и други форми на алтернативен туризъм.

Социална инфраструктура- Предмет на анализи и оценки на състоянието и на прогнозите за развитие са социални дейности с бюджетен характер – образование, здравеопазване, социално подпомагане, култура, спорт, държавно управление. Степента на развитост на социалната инфраструктура е функция от броя на населението в общината. Малкият брой на обитателите на община Рудозем ограничава възможностите за предлагане на широка гама от социални дейности. Това дава отражение и върху развитието на обслужващите функции на населените места.

Образование и образователна инфраструктура - Инфраструктурата на образованието в община Рудозем е представена от обекти на предучилищното обучение и на общото образование. Образователната структура на населението в община Рудозем отбелязва подобрене в сравнение с предишните години, като тенденцията е да се увеличава дялът на завършилите средно и висше образование. Въпреки това дялът на хората с основно или по-ниско образование остава висок. Образователната система в община Рудозем, подобно на образователната система в България, включва детски градини, училища и обслужващи звена. Тенденциите в развитието на образователната инфраструктура на община Рудозем са представени по-долу.

Изводи и обобщения: Предоставянето на образователни услуги и осигуреността с образование са на нива, близки до средните показатели за страната. Относителният дял на завършилите основно и средно образование е със стойности надвишаващи средните за страната.

Здравеопазване и здравна инфраструктура- Здравната система в общината включва здравни заведения само за доболнична лечебна помощ. Съобразно броя на населението на общината чрез Областната здравна карта в община Рудозем функционират лечебни заведения за първична доболнична помощ и за първична дентална (стоматологична) помощ. В същите работят общопрактикуващи лекари и лекари-дентисти. Като цяло в община Рудозем системата на здравеопазването не е добре развита. Съществуващата вътрешнорегионална диспропорция по отношение на здравната помощ налага прилагането на по-целенасочена политика за развитие на здравната инфраструктура и по-ясно очертаване на населените места, за които достъпът до обща и специализирана здравна помощ е затруднен.

Социално подпомагане - Потребители на социални услуги са лица с различни видове увреждания - физически, ментални и др., както и лица в тежко социално положение. Социални услуги - Налице е по-голяма динамика в развитието на социалните услуги, предоставяни в общината. Това е отчетлив индикатор за резултатите от провежданата политика на деинституционализация и доближаване на социалното обслужване до обичайната домашна среда на клиентите.

✓ **Транспортна инфраструктура***

Съществуваща пътна мрежа - През територията на общината преминават четири пътни връзки, част от Републиканската пътна мрежа. Последващо изброените пътища са основната пътна мрежа на община Рудозем, като са с основополагащо значение за общинския център и региона:

- Път II-86, второкласен /Пазарджик – Пловдив/ - Асеновград – Бачково – Хвойна – Чепеларе – Соколовци – Смолян – Търън – Средногорци – Рудозем – Граница Гърция от 0+000 до км 145+503 0 от км 128+757 до км 145+503, разположен на територията на Община Рудозем, дължина 16,746км;
- Републикански път III-868 Рудозем – Смолян от км 0+000 до км 22+277 – от км 0+000 до км 9+900, разположен на територията на община Рудозем, дължина 9,900км;
- Републикански път III-8608 Рудозем – Елховец – Пловдивци – яз. Пловдивци от км 0+000 до км 11+560, разположен на територията на Община Рудозем, дължина 11,560км;
- Републикански път III-8681 Рудозем – Смилян от км 0+000 до км 12+100 – от 0+000 до км 5+590, разположен на територията на Община Рудозем; дължина 5,590км;

Останалата част от пътната инфраструктура се състои от общински и местни пътища, повечето от които свързват отдалечени селища с общински център (град Рудозем). Това е и характерна черта на цялостното разпределение на отделните пътни връзки на територията на общината с местно и общинско значение.

Общинската пътна мрежа включва:

- SML1214 - /II-86, Рудозем-Граница Гърция/ - Чепинци – мах.Мамиевска;
- SML2210 - /II-8608/ - Пловдивци – Коритата - Мочуре;
- SML2211 - /II-86, Рудозем-Граница Гърция/ - Грамаде – Оглед;
- SML2212 - /II-8608, Рудозем- Елховец/ - Равината - Граница общ.(Рудозем-Смолян) – Вълчан - /III-8681/;
- SML2213 - /II-86, Рудозем-Граница Гърция/ - Рибница;
- SML2248 - /II-8683/ - Смилян – Букаците – Горово – Граница общ.(Смолян-Рудозем) – Витина – Елховец - /III-8608/;
- SML3216 - /II-86, Средногорци – Рудозем/ - Борие;
- SML3217 - /II-86, Рудозем – Граница Гърция/ - Бреза;
- SML3218 - /II-86, Средногорци – Рудозем / - Боево;
- SML3220 - /II-86, Рудозем – Граница Гърция/ - мах.Дуревци;
- SML3221 - /II-86, Рудозем – Елховец/ - мах.Черешово;
- SML3222 - /II-8608, Елховец – Пловдивци/ - мах.Хаджарско;
- SML3223 - /III-868, Рудозем – Смолян/ - Добрева череша;
- SML3224 - /SML2212/ - Равнината – Иваново;

Съгласно предоставената информация от община Рудозем са извършени следните рехабилитации по участъци от общинските пътища представени в последващия списък:

- Реконструкция на вътрешни улици с. Чепинци, ул. ”Средна”, с. Бърчево, улици "1" и „2” мах. "Хаджарско" с. Елховец, общ. Рудозем.
- Възстановяване на улица и водосток в кв. 79 и 80 на с. Елховец, както и в кв. 24 с. Пловдивци, общ. Рудозем.
- "Пешеходни алеи в с. Оглед и с. Грамаде, общ. Рудозем.
- Проект № № 21/321/01495 „Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа и вътрешна водопроводна мрежа – с. Бяла река” (Пловдивци – Корита – Мочура). Финансиращ орган - ДФЗ по ПРСР 2014-2020.
- Проект № № 21/321/01241 „ Реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински пътища и вътрешна водопроводна мрежа” (Рудозем – Борие, Рудозем – Рибница и граница Гърция – махала Дуревска). Финансиращ орган - ДФЗ по ПРСР 2014-2020.

Като извод за моментното състояние на интензивността на движение и състава на транспортните потоци, може да се обобщи, че настоящите проблеми произтичат от техническото състояние на междуселищните транспортни връзки и габаритните ограничения, произтичащи от топографските условия на региона

В община Рудозем функционира Масов Обществен пътнически транспорт, който работи с разписание на определени интервали от време през деня.

На територията на Община Рудозем не функционира жп линия и към настоящия момент ДП „НКЖИ“ не предвижда реализация на проекти за изграждането на железопътна линия на територията на община Рудозем.

На територията на Община Рудозем няма действащи летища, но чрез шосейните си пътища има достъп до националните летища, сертифицирани от международните институции. летище София е на 273 км, а летище Пловдив на 116 км;

✓ **Инженерни мрежи и съоръжения**

Система „Инженерни мрежи и съоръжения“ е представена от три подсистеми: „Водоснабдяване и канализация“, „Енергоснабдяване“ и „Телекомуникации“.

✓ **Водоснабдяване и канализация**

Населението и бизнеса в Община Рудозем се обслужват от оператора ВиК ЕООД гр.Смолян

- Водоснабдителните системи на територията на 10 те общини от област Смолян се обслужват напълно от „ВиК“ ЕООД-Смолян. В обхвата на „ВиК“ ЕООД - Смолян са единадесет системи (зони), включващи населени места с повече от 2 000 жители и едно населено място с нарушено водоснабдяване - с.Брезе.
- В и К ЕООД Смолян поддържа съществуващата пречиствателна станция за отпадъчни води, пречиствателните съоръжения за питейни води, водоснабдителната и канализационна мрежи

Водоснабдяване

Населението на Община Рудозем е над 98% с централно водоснабдяване и включено във водопроводната мрежа. 2% са изградили собствени водопроводни мрежи към местни водоизточници. За ПБВ се използват повърхностни и подземни води чрез воодохвращения осъществени чрез каптаж на естествени извори 27 бр. Проблемите с ограничените водни ресурси за ПБВ с ярко изразени годишни колебания отчасти се дължат и на изсичане на широколистните гори и замяната им с широколистни дървесни видове. Неправилното стопанисване на горските масиви довежда и до увеличаване в някои случаи на повърхностния отток, който е силно ерозивен, а в същото време захранването на подземните води е недостатъчно.

Основно значение за решаване на съществуващите проблеми е окончателното въвеждането в експлоатация на водоснабдителната система Мадан-Рудозем (Хидровъзел „Пловдивци“). Хидровъзелът гарантира доброто водоснабдяване на 37 населени места от общините Рудозем и Мадан.

Язовир „Пловдивци“ е първият язовир за питейно-битово водоснабдяване, който е изграден и въведен в експлоатация в България през последните 30 години. Завиреният му обем е 2,45 млн. куб.м. Към момента е пълен над 80%,(данни от ВиК). Към момента от него се хранят следните населени места: град Мадан, част от град Рудозем, село Войкова лъка, кв. "Койнарци", село Пловдивци (община Рудозем), село Средногорци, махала Ломе, село Ловци. Язовир „Пловдивци“ е от голямо значение за община Рудозем и цялата област. Задържайки екстремните валежи, язовирът спаси от наводнение прилежащите територии. „Пловдивци“ е проектиран и построен като многогодишен изравнител - с обем да събира вода от няколко сезона. Той не само осигурява вода за питейно-битови нужди, но и защитава населените места от наводнение. Преди построяването на „Пловдивци“, дълги години през летните месеци град Мадан беше на воден режим, тъй като се водоснабдяваше от каптажи и подземни източници, които през лятото пресъхваха. Водопроводът от „Пловдивци“ до населеното място е с дължина около 28 км. Тръбите с диаметър Ф530 от стомана не са в добро състояние, но са единствените, по които на този етап може да се хранва Мадан. Планира се подмяна на съществуващата инфраструктура.(Проект за пълна рехабилитация на 28 км.водопровод и 7.2 км.отклонения към населените места). Изпълнява се реконструкция и рехабилитация на водопроводните системи и съоръжения на територията на община Мадан (СМР по реконструкция и рехабилитация на водопроводните системи и съоръжения на територията на община Мадан).

Предложените изисквания за решаване на проблемите с ВиК мрежите и съоръженията в Община Рудозем към ОУП в плановото задание са изпълнени в проекта.

Водоснабдителните системи на територията на 10 те общини от област Смолян се обслужват напълно от „ВиК“ ЕООД-Смолян, като в обхвата му са единадесет системи (зони), включващи населени места с повече от 2 000 жители и едно населено място с нарушено водоснабдяване- с.Брезе.

Рудозем – гр. Рудозем и съседните му села използват подземни и повърхностни води за питейно водоснабдяване.

Чепинци – с. Чепинци и съседните му села използват подземни води за питейно водоснабдяване.

Водоснабдителна система Рудозем . Водоснабдява гр. Рудозем и съседните му села

Съоръжения:

Водоизточници – 14 бр.- 12бр. каптажи, 2бр. открити речни водохващания и 1бр. дренаж. От тях 13 нямат разрешителни за водоползване. *Резервоари* – 6 бр. Общ капацитет: 1970 м³ *Водопроводи* – 45км Азбест цимент: 26,40км; стомана: 18,60км; Процент на свързване- 100%.

Разпределителна мрежа –Резервоари – 6 бр. Общ капацитет: 1870 м³ *Мрежа* –15,5 км Азбест цимент: 3,90км; стомана: 5,40км; HDPE: 6,20 км; Процент на свързване- 100%

Водоснабдителна система Чепинци водоснабдява с. Чепинци и съседните села

Съоръжения:

Водоизточници – 8 бр.- Каптажи Извори и водохващания, От тях 8 нямат разрешителни за водоползване. *Резервоари* – 7 бр. Общ капацитет: 924 м³ *Водопроводи* – 15,6 км Азбест цимент: 4,60км; стомана: 7,10км; HDPE: 3,90км; Процент на свързване- 100%

Разпределителна мрежа –Резервоари – 7 бр. Общ капацитет: 934 м³ *Мрежа* –17,2 км Азбест цимент: 1,3км; стомана: 9,90км; HDPE: 5,90км; Процент на свързване- 100%

Водоснабдителна система с нарушено водоподаване – с. Брезе

Съоръжения:

Водоизточници –5 бр.- Каптажи *Водопроводи* – 10 км Азбест цимент: 10,0 км;

Резервоар – 1 бр. Общ капацитет: 120 м³

Няма сериозен проблем с качеството на водата, според извършения мониторинг на водоснабдителната мрежа. Няма регистрирани инфекции или болести причинени от водата, но недостатък на качествена експлоатация е :

- Липса на мониторинг на качеството на водата на водоизточници, които нямат разрешителни;
- Не всички населени места извършват мониторинг на качеството на водата в разпределителните си мрежи

Основните недостатъци на водопроводната мрежа са следните:

- Разпределителните водопроводни мрежи в населените места, които се експлоатират от ВиК операторът ВиК Смолян” ЕООД-гр.Смолян като цяло са в недобро състояние, на места в изключително лошо.
- Водопроводните тръби /главни и второстепенни клонове и сградни отклонения/ в населените места са над 70 % изградени от етернит и стомана с поцинковани сградни отклонения. Тръбопроводите са с отдавна изтекъл амортизационен срок, силно корозирали, с компрометирани връзки между тях, което е причина за чести аварии и големи загуби на вода. Техническите загуби в разпределителните мрежи са значителни и на места достигат 60 % от общото количество вода на вход разпределителна мрежа.
- В критично състояние е и оборудването на мрежите. Спирателните кранове и пожарните хидранти са недостатъчен брой, а съществуващите са амортизирани и в лошо експлоатационно състояние
- Измервателните уреди са в незадоволително състояние, а на места липсват. Калибриране на водомерите е нужно да се извършва редовно (на всеки 5 години) Голям процент от инсталираните водомери са над 10 годишни.

Канализация

Канализационна мрежа в община Рудозем е изградена в гр. Рудозем и с. Чепинци и то частична. В гр. Рудозем канализацията обхваща около 60% от населението и части от града. Предстои доизграждане на канализационната мрежа и включване в ГК на кварталите „Възраждане“ и „Койнарци“, както и реконструкция на някои технологични възли на съществуващата ГПСОВ в гр. Рудозем.

Липсата на канализация в останалите населени места и на ефективни пречиствателни съоръжения за отпадъчните води (използване от населението на неефективни септични ями, изгребни ями, попивни кладенци и др.) са предпоставка за създаване на условия за:

- Екологичен риск за околната среда (замърсяване на почви, подземни и повърхностни води, застрашаване развитието на биоразнообразието и цялостното устойчиво развитие на екосистемата в района)
- Здравен риск за населението в общината.

Предложените изисквания за решаване на проблемите с ВиК мрежите и съоръженията в Община Рудозем към ОУП в плановото задание са взети предвид при изготвяне на предварителния проект и ДЕО към него, като са предложени редица мерки за осигуряване необходимото количество вода с добри качества за населението и бизнеса.

Съществуващи канализационни системи – гр. Рудозем Канализация 13,72 км - смесена система. Процент на свързаност 81%. ПСОВ – Капацитет 3730 е.ж. Въведена в експлоатация 2007 г Текущ проект нова мрежа, реконструкция 23 км и канализация на с. Чепинци.

Основните недостатъци на канализационната мрежа са: Голяма част от канализационните мрежи са с изтекъл експлоатационен срок. Канализационните тръби са стари, амортизирани, разрушени, затлачени. Малки диаметри. Недостатъчна хидравлична проводимост. Има участъци на канализационни клонове с обратни или малки наклони, по много улици липсват канализационни клонове. На лице е нерегламентирани зауствания, които са в разрез с Европейските директиви.

Основните недостатъци на пречиствателните съоръжения за отпадъчни води:

- По-голямата част от населените места в общината са без изградени пречиствателни станции за отпадъчни води. ГПСОВ е изградена само в гр. Рудозем , но не включва всички отпадъчни води от града и не са изследвани качествата на генерираните утайки от нея с оглед оползотворяването им. Депонирането на утайките от пречиствателните станции на депо за ТБО не се насърчава от Е.С. и не се финансира.

- Отпадъчните води от промишлените предприятия, животновъдни ферми и др. На някои места не се пречистват до необходимите изисквания на действащото законодателство (липсват ефективни пречиствателни съоръжения)

✓ **Електроснабдяване.**

Електрифицирани са всички населени места на територията на общината. Съществуващите съоръжения имат капацитет към тях да се присъединят нови потребители на електроенергия и малки производители на електроенергия от алтернативни източници на електроенергия. Предвижда се поэтапно въвеждане на система за дистанционно управление на комутационните съоръжения с цел намаляване броя и времетраенето на прекъсванията.

Мрежите с високо и средно напрежение са добре развити с изключение на тези с ниско напрежение. Изисква се да се изследва необходимостта от реконструкция на съществуващите и изграждане на нови ВЕИ, за да се отговори на инвеститорските интереси за изграждане на алтернативни енергийни източници.

Преносът, трансформацията и продажбата на електроенергия в община Рудозем се осъществява от ЕВН-КЕЦ - Златоград, клон Мадан. Електроенергийната инфраструктура на общината осигурява хранване за всички населени места в общината. Тя е свързана с енергийните пръстени на страната с ел. проводи с напрежение 20 kV. Някои от общинските сгради имат внедрени мерки за енергийна ефективност и монтирани инсталации за добив на слънчева енергия, които осигуряват част от необходимия ресурс за функционирането им.

В контекста на съвременния стремеж към постигане на устойчиво развитие на териториите, от много съществено значение е прилагането на мерки за енергийна ефективност в устройственото планиране и изграждането на населените места. Това може да се постигне като се предприемат мерки в две основни направления: Мерки за енергийна ефективност в публичния сектор и Мерки за енергийна ефективност в жилищния сектор.

✓ **Телекомуникации**

Далекосъобщителната мрежа в община Рудозем обезпечава населението с достъп до: телефон (фиксиран и мобилни абонати), интернет и телевизия за почти цялото население на общината. Извън обхвата на операторите остават единствено отделни зони в южната и западната високопланински части на общината.

✓ **Газоснабдяване**

На територията на Община Рудозем няма изградени газопроводи и съоръжения собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Към настоящия момент дружеството няма предвидени ИП.

1.2. Характеристика на предвижданите дейности. Устройствово планиране на територията.

Устройствени режими и параметри

Във връзка с изискванията за населените места, за съществуващите и новопредвидени селищни образувания, както и за други части от общинската територия, с ОУПО са определени устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим, вкл. при необходимост и:

- територии (зеделски и горски) без право на промяна на предназначението им;
- територии за превантивна устройствена защита (по чл. 10, ал. 3 на ЗУТ);
- рискови територии – зони с потенциални свлачища и абразия и потенциално наводняеми територии;
- територии за прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия;
- територии за разполагане на съоръжения, генериращи енергия от ВЕИ, с или без промяна на предназначението на ПИ.

Разпределението на територията на общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени е извършено с номенклатурата и възможностите на Наредба № 7, при съобразяване с режимите, установени по реда на други закони и на фактическото ползване.

Правила на застрояване

ОУП, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа на цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за последващите подробни устройствени планове.

ОУП определя целесъобразна последователност на изработването на последващите подробни планове, като отчита приоритетите в обществен интерес, мащабите на инвестиционната активност по територии и потенциални заплахи за компрометиране на ресурси или публични мероприятия при продължаване работата ”на парче”.

✓ Извънселищни територии.

Определянето на общото (преобладаващото) предназначение на извънселищните територии изхожда от фактическия начин на земеползване, характеристиките на основните ресурси и изискванията за тяхното опазване, действието на режими за особена териториално-устройствена защита и актуалното състояние на елементите на функционалните системи, чрез прилагане на номенклатурата на Наредба № 7 на

Министерство на регионалното развитие и благоустройството за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и Наредба № 8 към *Закона за устройство на територията* за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове.

✓ ***Земеползване и устройство на територията със земеделски земи.***

Общият устройствен план предвижда:

- опазване на земеделски земи I -IV категория;
- строителството в земеделски земи III и IV категория, предвидено само по изключение, когато не съществува друга териториална възможност;
- въвеждане режим без право на промяна на предназначението за някои обработваеми и необработваеми земи и ценни ландшафти;
- два режима на устройство за земеделските земи –режим с допустима промяна на предназначението и режим с недопустима промяна на предназначението.

В територии без право на промяна на предназначението се допускат следните обекти:

а) при имоти с площ до 10 дка:

- едноетажни селскостопански постройки за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, в това число и помещение за обитаване в тях;

б) при имоти с площ над 10 дка:

- селскостопански сгради за съхранение на растителна и животинска продукция;
- селскостопански сгради за отглеждане на животни;
- сгради за селскостопански машини;
- резервоари и водоеми;
- силажовместилища, торохранилища и пречиствателни съоръжения;
- съоръжения за водоснабдяване, канализация и електроснабдяване;
- хидромелиоративни съоръжения;
- инженерни мрежи и съоръжения за благоустрояване на имотите;
- помещения за обитаване от домакинствата на собствениците на земята и/или на лицата, които произвеждат селскостопанска продукция от съответните земеделски земи.

За земеделските земи, попадащи в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие, се установява режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройството на територията. В тези територии не се допуска промяна на предназначението на земеделски земи, освен такива, свързани с изграждането и поддържането на елементите на транспортната инфраструктура, на линейни обекти на друга техническа инфраструктура и на съоръжения за геозащита.

Препоръчително е, режимът на превантивна защита да се прилага:

- до влизането в сила на Планове за управление на защитените зони, след което устройството на посочените територии се съобразява с изискванията на съответния план;

- за защитените зони по *Директивата за хабитатите* -при картиране на местообитанията, изпреварващо съответния План за управление, извън границите на местообитанията се допуска прилагане на общите правила за устройство и застрояване в зона земеделски земи.

✓ ***Земеползване и устройство на горските територии.***

Земеделските територии заемат 2447,70 ха, което представлява 12,92 % от общинската територия. Значителен е дялът на необработваемите земеделски земи, които обхващат 2165,69 ха (11,43%). Нивите заемат 257,34 ха (1,36%), а трайните насаждения – 24,68 ха (0,13%).

Стопанските и защитните гори са с основно дървопроизводителни, средообразуващи (регулиране на климата), водоохранни, противоерозионни и мелиоративни функции. Към този тип ландшафт спадат и териториите около водни течения и обекти, заети с влаголюбива дървесно-храстова растителност, която подчертава и засилва изразителността на бреговия силует. Площ на горските територии е 15334,91 ха по КВС, или 80,95 % от общата площ.

В специалните гори с рекреационно значение се включват рекреационни (курортни гори и местности, горски паркове и зелени зони извън урбанизираните територии (населени места и селищни образувания). Гори в защитени територии (горите и земите от горския фонд, попадащи в защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, и в защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие). Горски територии свързани с отдих и туризъм с допустимо обслужващо строителство съвместимо с основното предназначение на специалните горски територии с рекреационно значение. В специалните горски територии не се допуска промяна на предназначението на териториите с цел обитаване, производствени и складови дейности. Инфраструктурата на отдиха и туризма (алеи, заслони, поставяеми елементи и оборудване – пейки, маси, огнища, детски съоръжения и др.) се изгражда по правилата на чл. 152 от ЗГ без смяна предназначението на горите.

✓ ***Територии за спорт и атракции.***

Това са територии част от зелената система за спортни обекти и атракционни паркове, вело писти, панаири и др. със специфичен устройствен режим.

✓ ***Устройство на водни обекти.***

Общият устройствен план на Общината осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, в т.ч. суходолията, водните площи и съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия, като:

- запазва посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия;

- отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа „Натура 2000“, като не предвижда допълнителна урбанизация на прилежащите им територии, респ. строителната намеса.

Общият устройствен план запазва всички естествени обраствания - зелени структури в обхвата на принадлежащите земи на реките и принадлежащите земи на водохранилищата по смисъла на *Закона за водите* и предвижда тяхното опазване, доколкото не възпрепятстват естествения отток, и поддържане при бъдещото управление на устройствения процес.

При поддържането и доизграждането на структурите, е необходимо да се съблюдават следните изисквания:

- при подмяната на съществуващото или при ново озеленяване да се ползват растителни видове, идентични с естествените за мястото;
- да не се засаждат дървета в най-ниската разливна крайречна тераса (в зависимост от хидроложки проучвания за високи води с обезпеченост веднъж на 50 години);
- да не се залесяват ивиците от влажни крайречни ливади с тревна растителност.
- край другите водни обекти (язовири, рибарници, водоеми) е допустимо само изграждане на сгради и съоръжения, свързани с поддържането и ползването им, според основното им (стопанско) предназначение –напояване, рибовъдство и пр.;
- всички устройствени и строителни инициативи, респ. свързаните с тях планове и проекти, засягащи водните течения, водните площи и непосредствените им крайбрежия се процедурат при стриктно спазване на законоустановените процедури, отнасящи се до санкцията на компетентните органи (РИОСВ, Басейнова дирекция) и се съобразяват с Плана за управление на речните басейни.

✓ **Устройство на нарушени територии.**

В Общината няма данни за значителни проблеми, които да застрашават състоянието на почвите. Чрез общия устройствен план на Общината се предвиждат необходимите функционални зони, в които да могат да се разположат съоръжения и площадки за екологосъобразно третиране и управление на отпадъците; ще се изведат възможностите за усвояване и опазване от ерозия на изоставени пустеещи земи; ще бъде направено правилно очертаване възможностите за експлоатация на съществуващите залежи, без това да води до нарушаване на екологичните параметри на съответната територия; ще се предвидят мероприятия за възстановяване на разрушените почви, вследствие на добив на инертни материали, и ще се предвидят мероприятия за възстановяване на разрушените терени.

✓ **Урбанизирани територии.**

Спрямо чл.16 от Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените планове, с общият устройствен план на общината се определят границите на урбанизираните територии, които са „строителна граница на населено място“.

Предвижданията на ОУПО Рудозем за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати, самостоятелни или не са в група. Показателите за застрояване са съобразени с условията на Наредба 7 и са следните за основните видове устройствени зони и територии

Таблица 1.2 -2

Наименование на зоната	Макс. плътност на застр. (%)	Макс. Кинт	Мин.озеленяване площ (%)	Н макс. (етажи)
Жм	60	1,2	40	10м (3 ет.)
Смф	60	2	30	15м (5 ет.)
Пп	80	2,5	20	10м (3 ет.)
Ов	40	0,8	50	7м (2 ет.)
Ок	30	1,5	50	15м (5 ет.)

Зтп Според ОЕСУТ и компетентни органи

Концепция за пространствено развитие

Концепцията за пространствено развитие на община Рудозем представя в синтезиран и систематизиран вид урбанистичните характеристики и потенциали на територията на общината, както и идеи и предложения за комплексно развитие на най-значимите части от нея – населените места и функционално обвързаните с тях неурбанизирани територии.. В следствие на направените анализи в Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем е приета следната **визия** за бъдещето състояние на общината: **„Община Рудозем – привлекателна за бизнес и отдых община, с високотехнологична индустрия, функционираща модерна инфраструктура и добър жизнен стандарт”**.

Главната цел на развитие е създаване на оптимални условия за устойчиво комплексно пространствено развитие на общинската територия, осигуряващо по-добро качество на живот.

Оси на урбанистично развитие на община Рудозем

Пространствено – йерархичната структура на селищната мрежа в община Рудозем е резултат на комплексното действие на определени природни и антропогенни фактори. Напречно на главната урбанизационна ос са се формирали две свързващи второстепенни. Характерно за структурата на селищната мрежа на община Рудозем е образуването на населените места около земеделския хинтерланд, напречно на формиращите главни урбанизационни оси.

Съгласно Наредба № 7 на МРРБ/22.12.2003 г. за правилата и нормативите за устройство на отделните видови територии и устройствени зони, селищата от Община Рудозем попадат в следните категории: много малки градове (население до 10 000д.) – един град – Рудозем; средни села (население от 1000 до 2500д.) – 2 села – Елховец и Чепинци, малки села (население от 250 до 1000д.) - 5 села - Бяла река, Войкова лъка, Пловдивци, Рибница

и Сопотот; много малки села (население под 250д.) – 15села - Боево, Борие, Брежа, Бърчево, Витина, Грамаде, Добрева череша, Дъбова, Иваново, Кокорци, Коритата, Мочуре, Оглед, Поляна, Равнината.

Съгласно категоризацията на административно-териториалните и териториални единици в Р България, населените места от общината са категоризирани, както следва:

IV категория – гр. Рудозем; V категория – с. Елховец и с. Чепинци; VI категория – с. Войкова лъка и с. Сопотот; VII категория – с. Борие, с. Бърчево, с. Бяла река, с. Витина, с. Грамаде, с. Коритата, с. Оглед, с. Пловдивци, с. Равнината и с. Рибница; VIII категория – с. Боево, с. Брежа, с. Добрева череша, с. Дъбова, с. Иваново, с. Кокорци, с. Мочуре и с. Поляна

✓ **Функционално зонироване на територията**

С концепцията за пространствено развитие на община Рудозем се формират четири типа зони: **горска зона, земеделска зона, туристическа зона, икономическа зона.**

✓ **Горска зона**

Горските територии в община Рудозем заемат 15334,91 ха, което представлява 80,95% от общата площ. Общата икономическа и социална ефективност от дърводобива е много ниска. Налице е и голяма загуба на дървесна маса в резултат на неизползване на дребноразмерната дървесина, която се изоставя в сечищата и се похабява. Изсичането на горите в община Рудозем влиза в конфликт с общата туристическа насока в развитието на територията като „проспериращ туристически район с национално и наднационално значение”. Липсата на концепция за пространственото развитие на общината и Общ устройствен план са основната причина за липсата на съгласуваност между тях и горскостопанските планове на държавното горско стопанство на територията на общината. Това ще се окаже сериозна пречка в реализирането на главната визия на общината, заложена като основна цел в ОПР за периода 2014 – 2020г.

Горската зона, съобразно предложението направено в концепцията, обхваща планинските части на общинската територия, които включват планинските склонове на Родопите и хълмистата зона непосредствено до тях, както и най-високите части на първата предпланинска верига успоредна на главното било.

Тези територии са почти плътно покрити с горска растителност. Те представляват един природен потенциал за активна туристическа дейност, посредством прекарване на еко туристически маршрути, веломаршрути и трасета за екстремен велоспорт, места за скално катерене, ски писти и други разнообразни форми на туризъм.

За реализиране на главната визия за развитие на общината, в зоната на горските територии следва да се реализира следната стратегическа цел:

Максимално съхраняване на съществуващия горски фонд като основен фактор за развитието на туризма и общия просперитет на общината.

Тази цел може да се постигне посредством реализирането на следните политики:

- съгласуване и при необходимост коригиране на горскостопанските планове на горските стопанства на територията на община Рудозем с предвижданията на концепцията и ОУПО;
- съгласуване на горскодобивната дейност с развитието на туристическите дейности и разработване на „Планове за устойчиво и многофункционално стопанисване на горите” (в зоните, където това се налага) за избягване на противоречието между дърводобива и туристическите дейности;
- стимулиране на залесителни и ландшафтно-устройствени дейности, свързани с подобряване качествата на горите и природния пейзаж;
- повишаване ролята на неправителствените организации за подобряване на горскостопанската дейност и съхраняване на природната среда;
- формиране на защитни и рекреационни гори, съгласно ЗУТ, в местата където това е необходимо;
- стимулиране разкриването на дървообработващи производства, ползващи местната суровина за производство на мебели, детски играчки и други екологични продукти, като част от целите заложи в ОПР;
- насърчаване на комплексното използване на всички компоненти на дървесината, добивана в горските стопанства, включително и на отпадъчните продукти.

✓ **Земеделска зона**

Община Рудозем не е богата на земеделски земи. От баланса на общинската територия, направен по КВС се вижда, че земеделските земи са общо 2447,70 ха, което представлява 12,92% от общинската територия. От тях 282,02 ха са обработваеми земи или 1,49%, което е сравнително малка част от общата територия. В общината има голямо разнообразие от почвени типове, включващи: кафяви, сиви горски почви и алувиално-ливадни почви, които са подходящи за отглеждане в ограничено количество на зърнени култури, добиване на фураж и някои технически култури.

Неокрупнените земеделски участъци са подходящи за развитие на малки земеделски стопанства, насочени към съвременни биологични методи на селскостопанско производство, осигуряващо висококачествена екологически чиста земеделска продукция, високо ценена не само у нас, а и на международните пазари.

Животновъдството е другият селскостопански сектор, който има много добри условия за развитие в общината в четири направления:

- говедовъдство – за мляко и месо;
- овцевъдство и отглеждане на кози – за мляко, месо и вълна;
- птицевъдство – отглеждане на свободни кокошки за яйца и месо, както и отглеждане на пуйки, патици и гъски, каквито традиции има в този край;
- пчеларство - природните условия са особено благоприятни за отглеждане на пчели и добиване на екологично чист мед и други пчелни продукти.

При една добра обвързаност и съгласуваност между първичния (селскостопански сектор) и преработващата промишленост в общината, може да се постигнат много добри резултати в производството на продукти с висока добавена стойност.

В тази връзка е определена и стратегическата цел за развитие на земеделската зона: *Развитие на малки и средни земеделски стопанства, насочени към биологично производство, ориентирано към туристическия пазар*

За постигането на стратегическата цел е необходимо да се реализират следните политики в земеделската зона:

- насърчаване на устойчиво биологично земеделие, съобразно специфичните климатични и почвени условия;
- насърчаване отглеждането на трайни насаждения, отговарящи на местните условия и традиции;
- стимулиране на експериментално екоземеделие, свързано със съхраняване на екологичната чистота на природната среда и произвежданата земеделска продукция;
- развитие на модерно животновъдство, насочено към местна консумация в съчетание с туристическите дейности;
- стимулиране съчетаването на селскостопанските дейности с различни форми на туризъм;
- стимулиране на пчеларството, отглеждането на билки и горски плодове – шипки, лешници, къпини, малини, боровинки и др.;
- стимулиране изграждането на малки преработвателни предприятия за преработка на земеделската продукция, произвеждащи висококачествена екологично чиста продукция насочена към туристическия сектор.

✓ **Туристическа зона**

Възприетата визия за община Рудозем налага да се отдаде приоритетна роля на туристическите функции в общинската територия и да се постигне ефективното им съчетаване с останалите функции, за да се постигне краен мултиплициращ ефект.

Стратегическата цел за развитие на туристическата зона е:

Развитие на община Рудозем като проспериращ туристически район през всички сезони. За постигането на тази стратегическа цел е необходимо осъществяването на следните политики:

- стимулиране на разнообразяването на предлагания туристически продукт, чрез развитието на селски, познавателен, културен, спортен, ловен и други форми на туризъм;
- интеграция на туристическите дейности със селскостопанската, промишлената и занаятчийската продукция в общината;
- развитие на системата от пешеходни, велосипедни, културни и други маршрути в общинската територия;

- подобряване на екологичните качества на средата в община Рудозем, чрез изграждане на канализационни мрежи, рекултивиране на сметища, увеличаване на площта и подобряване на качествата на зелените площи в населените места, залесяване и благоустрояване на бреговете на реките, до които има масов достъп;
- редовна поддръжка на рехабилитираната пътна мрежа;
- разработване на устройствени мерки за съхраняване на недвижимото културно наследство и мащаба на урбанистичната структура на населените места в общината (с нискоетажно свободно застрояване);
- стимулиране изграждането на висококатегорийни туристически обекти, които не нарушават естествено формиралата се селищна среда и нейния характер.

Концепцията предлага развитие и на познавателен, културен, ловен и риболовен туризъм, чрез обвързване на съществуващите НКЦ и изграждане на допълващи обекти и инфраструктура съответно в зони Ок, Ок1, Атр и Ткин. Към част от селата се предвижда и изгражда на различни атракционни обекти, които ще допринесат за обогатяването на туристическите услуги.

Показателите за допустимото застрояване в цялата община са направени така, че да не допускат презастрояване, в която и да е част от територията на общината, но създават:

- условия за обединяване на имоти в селищата застрашени от обезлюдяване, при запазване на характерната улична мрежа. По този начин ще се създадат условия за формирането на по-големи имоти за изграждането на хотелски и други туристически комплекси в рамките на съществуващите населени места.
- възможности за създаване на по-големи хотели. Като се има предвид задължителната ниска височина имотите трябва да са по-големи като площ.
- територии, удобни и препоръчителни за създаване на къщи за гости и други форми за временно обитаване, част от които могат да бъдат необитаемите жилищни сгради в границите на селищата;
- частично усвояване на непосредствено граниещите с урбанизираните територии терени, подходящи за тази цел, за които е допустима промяната на основното им предназначение.

✓ Икономически зони

Концепцията предвижда развитието на малки икономически зони, които да са насочени към стимулирането на малкия и средния бизнес, ориентирани към преработващата промишленост, работещи с екологически чисти суровини от местния земеделски сектор и горското стопанство. Те биха могли да се реализират в границите на съществуващите стопански дворове, както и в съществуващите производствено-складови територии в общината. Икономическите дейности в общината следва приоритетно да се развиват в посока на преработващата промишленост, леката и хранително-вкусовата промишленост с производство на екологични продукти за крайно потребление, както и в посока на създаване и подкрепа на малки и средни предприятия във връзка с

туристическата насоченост на общината. За целта са предложени устройствени зони даващи възможност на бизнеса за начинания, съответстващи на техните инвестиционни намерения съответно: смесени многофункционални зони (Смф, Смф1) и производствени зони (Пп). Смесените многофункционални зони дават възможност за реализиране на широк спектър от бизнес инициативи при спазване на нормативните и екологични изисквания.

✓ **Баланс на територията**

Спрямо изискванията на Наредба №8/2001 на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените планове, в табличен вид е представено разпределението на териториите по основно предназначение, основаващо се на данните за начин на трайно ползване (НТП) в обхвата на община от проектното предвиждане.

Балансът на територията на община Рудозем показва, че **населените места и териториите със селищен характер** представляват 2,80% от общата площ на общината (табл.№1).

Най-голям дял в площното разпределение се пада на **горските територии**, които заемат около 15334,91 ha по КВС, или 80,95 % от общата площ. Това е обяснимо, като се има предвид предимно планинския и силно залесен характер на общинската територия.

Земеделските територии заемат 2447,70 ha, което представлява 12,92 % от общинската територия. Значителен е делът на необработваемите земеделски земи, които обхващат 2165,69 ha (11,43%). Нивите заемат 257,34 ha (1,36%), а трайните насаждения – 24,68 ha (0,13%).

Незначителна е промяната в размера на горските територии, с 20,02 ха като в 685,03ха, основно недървопроизводствени площи в обхвата на преминаващите през територията на общината пътища, ще бъде допустима смяната на предназначението. Земеделските земи се редуцират с 248,38ха, като ще бъде увеличена площта на жилищните територии, за рекреационни дейности, курорти и вилни зони, с многофункционално предназначение, за производствени дейности, за спорт и атракции.

Таблица 1.2 -1 БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ха/ha	в %	в ха	в %
I. ТЕРИТОРИИ ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	531,19	2,80	636,52	3,36
2. Обществено-обслужващи функции	18,09	0,10	20,09	0,11

3. Производствени дейности	12,42	0,07	48,83	0,26
4. Складови дейности	25,89	0,14	0,00	0,00
5. Територии с многофункционално предназначение	5,28	0,03	128,63	0,68
6. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	1,16	0,01	51,51	0,27
7. Озеленяване, гробищни паркове и градини	34,16	0,18	7,50	0,04
8. Спорт и атракции	15,58	0,08	48,00	0,25
9. Земеделски територии, в т.ч.:	2447,70	12,92	2199,32	11,61
9.1. обработваеми земи - ниви	257,34	1,36	188,93	1,00
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	24,68	0,13	23,11	0,12
9.3. необработваеми земи	2165,69	11,43	1987,27	10,49
10. Горски територии, в т.ч.:	15334,91	80,95	15314,89	80,84
10.1. гори (недървопроизводителни)	6650,68	35,11	6150,12	32,46
10.2. гори (дървопроизводителни)	8684,24	45,84	8479,74	44,76
10.3. с допустима промяна на предназначението	0,00	0,00	685,03	3,62
11. Водни площи	172,21	0,91	172,21	0,91
12. Транспорт и комуникации	204,39	1,08	203,21	1,08
13. Техническа инфраструктура	2,18	0,01	2,18	0,01
II. ДРУГИ ТЕРИТОРИИ				
14. Скали, пясъци, оврази, ями и др.	16,51	0,09	16,18	0,09
15. Защитени територии	0,87	0,00	0,87	0,00
16. Мини и кариери	4,39	0,08	2,51	0,01
17. Депа и сметища	117,54	0,62	92,03	0,00
ОБЩА ПЛОЩ	18944,48	100,00	18944,48	100,00
II. ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
А. За природозащита - защитени територии и защитени зони	5599,42	29,56	5599,42	29,56
Б. За опазване на културното наследство	1,00	0,00	1,00	0,01
В. Територии с особена териториалноустройствена защита	0,00	0,00	0,00	0,00
Г. Територии за възстановяване и рекултивация	0,00	0,00	117,54	2,10

Д. Територии с активни и потенциални свлачища и срутища	0,01	0,00	0,01	0,00
Е. Други нарушени територии	117,54	0,62	0,00	0,62
Ж. ОБЩА ПЛОЩ по т. Г, Д, Е с отчитане на припокриването	117,55	0,62	117,55	0,62

Площите за складови дейности се трансформират в терени за производствени дейности и в територии с многофункционално предназначение.

Граници на урбанизираните територии

Съгласно чл. 16 от Наредба 8 за обема и съдържанието на устройствените планове, с Общия устройствен план на община (ОУПО) се определят границите на урбанизираните територии, които са „**строителна граница на населено място**“ и „**строителна граница на селищно образувание**“ (включва и отделни имоти в извънселищната територия).

С проектната строителна граница на населените места към териториите на населените места се присъединяват всички непосредствено прилежащи до тях имоти, които са с НТП по КВС „друг вид терени със селищен характер“, но са останали извън границите на населените места.

Някои от стопанските дворове са отредени с ОУПО за многофункционално ползване и не са включени към териториите на населените места.

➤ Функционално –пространствено зонироване на територията

Съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ), Наредба 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (ПНУОВТУЗ) и Наредба 8 за обема и съдържанието на устройствените планове (ОСУП) ОУПО определя териториите с общо предназначение и конкретизира устройствените зони, териториите с устройствени режими и терените със самостоятелен устройствен режим.

На основата на природния потенциал и условия, историческото развитие и традиции в икономическото развитие, както и след проведените проучвания във връзка разработването на проекта, с ОУПО Рудозем се предлага определена преобладаваща функционална специализация на територията на общината, включително и на населените места.

Критериите за обособяване на териториите с общо предназначение, на устройствените зони и на устройствените режими са:

- сравнителна еднородност на природните и на икономическите условия;
- отчитане влиянието на:
 - ограничителите и стимулаторите за развитие;
 - устройствените цели и приоритети на ОУПО.

- профилиране на зоните по отношение на преобладаващи функции и предназначение;
- основните постановки, залегнали в Концепцията за пространствено развитие на община Рудозем.

На територията на община Рудозем с Предварителния проект за ОУПО се определят следните устройствени зони, територии с устройствени режими и терени със самостоятелен устройствен режим:

Смесена централна зона (Ц) - Територии с многофункционално предназначение предимно в централната градска част на гр. Рудозем (5 имота с площ 7,453114 ха) – за обществено обслужващи дейности, обитаване и други допълващи функции. Не се допускат обекти за дейности с вредни отделения и влияния. Задължително се изпълняват всички изисквания за изграждане на средата с оглед ползването ѝ от хора с увреждания. Във всеки УПИ задължително се осигуряват необходимите места за паркиране/гариране в зависимост от функционалното предназначение на сградите. Мин. 25 % от озеленената площ е с високи дървесни насаждения. Терените за социална инфраструктура, попадащи в устр. зона Ц, се устройват със самостоятелен устройствен режим като устройствените показатели за тях са указани в описанието на устр. зона Оо. Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона Ц са:

Таблица 1.2 -2 Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона Ц са:

макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. озеленена площ	макс. кота корниз в м
60	2	30	до 26

Жилищна зона със средна височина на застрояването (Жс)- обхваща териториите с предимно жилищни имоти в границите на населените места. Във функционално и пространствено отношение това са исторически формиралите се територии. В по-голямата си част терените, попадащи в жилищната зона са съществуващи и функциониращи като такива. Новопредвидени жилищни терени са някои от неусвоените територии в границите на населените места, както и включените в границите на населените места имоти, които по КВС са определени като „друг вид терени със селищен характер“.Обхваща 7 имота в землището на гр. Рудозем (7 имота с обща площ 0,835556 ha).

Таблица 1.2 -3 Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона Жс са:

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
70	2,0	30 (1/2 с дървесна растителност)	до 15

Жилищна зона с малка височина на застрояването (Жм)- обхваща териториите с предимно жилищни имоти в границите на населените места (246 имота в землището на гр. Рудозем, 14 имота в землището на с. Чепинци, 4 имота в землището на с.Пловдивци, 2 имота в землището на с. Мочуре, 6 имота в землището на с.Оглед, 10 имота в землището на с.Витина, 5 имота в землището на с.Поляна, 7 имота в землището на с.Елховец, 9 имота в землището на с.Рибница, 2 имота в землището на с.Иваново, 6 имота в землището на с.Войкова лъка, 1 имот в землището на с.Равнината). Във функционално и пространствено отношение това са исторически формиралите се територии. В по-голямата си част терените, попадащи в жилищната зона са съществуващи и функциониращи като такива. Новопредвидени жилищни терени са някои от неусвоените територии в границите на населените места, както и включените в границите на населените места имоти, които по КВС са определени като, друг вид терени със селищен характер“.

В тази зона в допълнение на жилищните функции в партерните нива се допуска изграждане на търговски и други обслужващи обекти, гаражи, работилници с функции съвместими с обитаването. Отделни имоти в тези зони могат да се отредят с ПУП за нежилни функции, съгласно чл.17, ал.1 и 2 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

Таблица 1.2 -4 Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона Жм са:

<i>Максимална Плътност на застр. в %</i>	<i>Максимален Кинт</i>	<i>Минимална Озеленена площ в %</i>	<i>Височина на сграда в м</i>
60	1,2	40 (1/2 с дървесна растителност)	до 10

Жилищна зона с малка височина на застрояването разновидност 1 (Жм1)- (общо 9 имота с обща площ 35,378589 ха в т.ч. : 5 имота в землището на гр. Рудозем с обща площ 22,941475 ха , 1 имот в землището на с. Мочуре 1,569764 ха, 1 имот в землището на с. Чепинци 0,026622 ха, 2 имота в землището на с. Равнината 10,840728 ха) Това са жилищни територии с повишен туристически интерес. В тази зона в допълнение на жилищните функции в партерните нива се допуска изграждане на търговски и други обслужващи обекти, гаражи, работилници с функции съвместими с обитаването. Отделни имоти в тези зони могат да се отредят с ПУП за нежилни функции, предимно за обществено обслужващи дейности – образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, финансово-кредитно обслужване, търговия, административно-делово обслужване, озеленяване, спорт и атракции и други видове дейности от третичния и четвъртичния сектор, съгласно чл.17, ал.1 и 2 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

Таблица 1.2 -5 Пределно допустимите устройствени показатели са:

<i>Максимална Плътност на застр. в %</i>	<i>Максимален Кинт</i>	<i>Минимална Озеленена площ в %</i>	<i>Височина на сграда в м</i>
50	1,0	50 (1/2 с дървесна растителност)	до 10

Устройствена зона за обществено-обслужващи дейности (Оо)- обхваща териториите с обществено-обслужващи функции (общо 35 имота: 28 имота в землището на гр. Рудозем, 3 имота в землището на с. Пловдивци, 4 имота в землището на с. Чепинци). Основно тези терени попадат в границите на населените места. Това са терени, предназначени предимно за осигуряване на обекти за обществено-обслужващи дейности - образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, административни и делови услуги, търговия, финансово-кредитно обслужване, спорт, отход, забавления, информационно обслужване и други видове дейности от третичния сектор.

Пределно допустимите устройствени показатели са:

Таблица 1.2 -6

<i>Максимална Плътност на застр. в %</i>	<i>Максимален Кинт</i>	<i>Минимална Озеленена площ в %</i>	<i>Височина на сграда в м</i>
60	2,0	30	до 12

Терените за училища, детски заведения, болници и заведения за социални грижи се обособяват като терени за социална инфраструктура със самостоятелен устройствен режим и са със следните максимално допустими параметри на застрояване:

Таблица 1.2 -7

■ за училище - плътност на застрояване (П) до 40 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 20 %;
■ за детско заведение - плътност на застрояване (П) до 30 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 0,6; минимална озеленена площ 40 %;
■ за болница - плътност на застрояване (П) до 40 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 30 %;
■ за заведение за социални грижи – плътност на застрояване (П) до 30%; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 40 %.

Не се допуска промяна на предназначението на терени на съществуващи учебни, детски и здравни заведения, освен за нуждите на социалното, здравното, образователното и културното обслужване.

Пределно допустимите устройствени показатели са съобразени с Глава единадесета от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони от 22 декември 2003 г. (Изм., ДВ, бр. 21 от 2013 г.).

Смесена многофункционална устройствена зона (Смф) - обхваща териториите на бившите стопански дворове, на производствените и складовите терени, както и на животновъдните комплекси и ферми. На отделни поземлени имоти с неземеделско предназначение по КВС също е дадена устройствена зона Смф. (общо 109 имота: 41 имота в землището на гр. Рудозем, 2 имота в землището на с. Пловдивци, 38 имота в землището на с. Чепинци, 1 имот в землището на с. Витина, 6 имота в землището на с. Оглед, 8 имота в землището на с. Елховец, 2 имота в землището на с. Поляна, 9 имота в землището на с. Рибница, 2 имота в землището на с. Войкова махала).

Като цяло териториите, попадащи в устройствена зона Смф, са с многофункционално предназначение – основно за безвредни промишлени производства, животновъдни комплекси, при спазване на санитарно-хигиенните изисквания, логистика, обществено обслужване, търговия, жилища, спорт и атракции и други функции – хладилни складове, силози, винарни, мелници, малки маслобойни, мандри, предприятия на хранително-вкусовата промишленост и др. Височината на техническите съоръжения и инсталации не се ограничава.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Смф са:

Таблица 1.2 -8

<i>Максимална Плътност на застр. в %</i>	<i>Максимален Кинт</i>	<i>Минимална Озеленена площ в %</i>	<i>Височина на сграда в м</i>
60	1,2	30	до 10

Смесена многофункционална устройствена зона разновидност 1 (Смф1)- (общо 5 имота с обща площ 0,964356 ha : 2 имота в землището на гр. Рудозем – 0,304615 ha, 3 имота в землището на с. Пловдивци 0,659741 ha). Територии за развитие на пасищно животновъдство и животновъдни комплекси. Основното застрояване е със стопански сгради, пряко обслужващи основната функция - животновъдството. Допуска се изграждането като допълващо застрояване на жилищни сгради за работещите и складови постройки, обслужващи основната функция, както и постройки в посока на осигуряване на възможности за реализиране на селски туризъм. Площта на откритите дворове и кошари влизат в процента на усвоената площ. Допуска се изграждането на малки мандри. Височината на техническите съоръжения и инсталации не се ограничава. При доказана необходимост да се предвиждат пречиствателни станции. Устройствоените показатели за тези имоти се определят с ПУП, но не могат да надвишават пределно допустимите

стойности, определени в чл.7, ал. (2) от Наредба 19 за СЗЗБПП на МЗХ и МРРБ и с ОУПО Рудозем, а именно:

Таблица 1.2 -9

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
50	1,0	30	до 10

Предимно производствена зона (Пп) - (общо 26 имота: 16 имота в землището на гр. Рудозем, 1 имот в землището на с. Пловдивци, 1 имот в землището на с. Елховец, 1 имот в землището на с. Войкова лъка, 4 имота в землището на с.Чепинци, 3 имота в землището на с.Рибница). Основното предназначение на зоната е за производствено-складови дейности и допълващите ги административни, търговски, обслужващи и транспортно-комуникационни сгради и съоръжения. Не се допускат производства с вредни отделяния. Към тази зона са отредени и изградените МВЕЦ. Височината на техническите съоръжения и инсталации не се ограничава. Зоната се устройва съгласно чл. 25 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Пп са следните:

Таблица 1.2 -10

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
80	2,5	20 (1/3 е озеленяване с дървесна растителност)	до 15

Ограниченията във височината на застрояване не важи за производствени сгради, чиято технология изисква по-голяма височина. Пределно допустимите устройствени показатели са съобразени с Глава пета от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони от 22 декември 2003 г. (Изм., ДВ, бр. 21 от 2013 г.).

Рекреационна зона за курортни дейности (Ок)- Територии извън границите на съществуващите урбанизирани територии предназначени за осъществяване на курортни дейности. Това са териториите на които са изградени сгради с курортно предназначение и подслон на туристи. Допуска се изграждане на курортни обекти за подслон и настаняване, жилищни сгради за постоянно обитаване, сгради за обществено-обслужващи дейности, спортни и рекреационни обекти и съоръжения, курортни паркове и други открити зелени площи за широко обществено ползване, обекти на транспорта и комуникациите, както и обекти и съоръжения за стопански и

инфраструктурно обслужване. Минимално 1/2 от озеленяването да е с дървесна растителност. (общо 10 имота с обща площ 33,761262 ha : 3 имота 29,642194 ha в землището на гр. Рудозем, 3 имота 3,778937 ha в землището на с. Пловдивци, 3 имота 0,173167 ha в землището на с. Мочуре и 1 имот 0,166964 ha в землището на с. Войкова лъка).

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Ок са следните:

Таблица 1.2 -11

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
30	1,2	50 (1/2 с дървесна растителност)	До 10

Рекреационна зона за вилен отдиш (Ов) - Териториите с режим на устройствена зона **Ов** са предназначени за вилен отдиш. Кота било 10 м. Мин. 50 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност. Устройва се по чл. 29 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ. (общо 9 имота 18,982419 ha: 7 имота 11,565395 ha в землището на с.Рибница, 2 имота 7,417024 ha в землището на с.Чепинци).

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Ов са:

Таблица 1.2 -12

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
40	0,8	50	7

Зона за озеленяване (Оз)- Територии за локално озеленяване, паркове и градини в границите на населените места и селищните образувания. Показателите не се прилагат за съоръжения на техническата инфраструктура. Устройват се по чл. 32 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ. (общо 4 имота с обща площ 0,681016 ha в т.ч.: 3 имота в землището на гр.Рудозем 0,514052 ha , 1 имот 0,166964 ha в землището на с.Войкова лъка).

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Оз са следните:

Таблица 1.2 -13

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
2	0,04	80	

Устройствена зона за озеленяване, спорт и атракции (Атр)- Тези територии се обособяват около съществуващите спортни терени (предимно стадионите). За някои от неусвоените терени в границите на населените места също е предвидена устройствена зона Атр с оглед изграждането на нови спортни площадки и обекти. Такива територии са предвидени в гр. Рудозем. (Общо 29 имота в т.ч. 27 имота в землището на гр. Рудозем и 1 имот в землището на с. Поляна). Допуска се застрояване само за спорт и атракции и конкретно допълващите ги обслужващи дейности. Две трети от озеленената площ е с дървесна растителност. Площта на откритите спортни съоръжения влиза в площта на усвояване.

Пределно допустимите устройствени показатели за устройствена зона Атр са следните:

Таблица 1.2 -14

<i>Максимална Плътност на застр. в %</i>	<i>Максимален Кинт</i>	<i>Минимална Озеленена площ в %</i>	<i>Височина на сграда в м</i>
50	1,0	30 (2/3 с дървесна растителност)	

Земеделски територии с допустима промяна на предназначението за определени дейности- Това са обработваеми или необработваеми земеделски земи по НТП от КВС, за които се запазва функцията им. Допуска се промяна на предназначението за земи от V категория нагоре за изграждане на животновъдни ферми и комплекси, при осъществен комуникационен достъп и възможност за присъединяване към техническа инфраструктура. Пределно допустимите устройствени показатели са следните:

Таблица 1.2 -15

<i>Максимална Плътност на застр. в %</i>	<i>Максимален Кинт</i>	<i>Минимална Озеленена площ в %</i>	<i>Височина на сграда в м</i>
60	2,0	30 (1/2 с дървесна растителност)	до 10

- изграждане на обекти на техническата инфраструктура извън населените места;
- провеждане на нови транспортно-комуникационни трасета, екопътеки, веломаршрути и крайпътни обекти (търговски обекти, мотели, бензиностанции и газостанции, сервиси, площадки и съоръжения за поддържане на пътищата и подземни проводи на техническата инфраструктура, в съответствие със Закона за пътищата (ЗП);
- за разширение на гробищни паркове при необходимост;

- отделни имоти, контактуващи непосредствено със селищните граници, при доказана необходимост и целесъобразност.

Пределно допустимите устройствени показатели в устройствена зона са:

Таблица 1.2 -16

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
60	1,2	40 (1/2 с дървесна растителност)	до 10

В земеделски територии за изграждането на обекти по чл. 45, ал. 3 и 4 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони от 22 декември 2003 г. е необходима промяна на предназначението на земеделската земя за неземеделски нужди по реда на Закона за опазване на земеделските земи на основание предвиждане на ПУП. Без промяна на предназначението на земеделската земя могат да се изграждат обекти, чиито функции са съвместими с предназначението на имотите. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП, след преминаване на предвидените по глава 6 от ЗООС процедури. Допускат се изграждане на оранжерии по чл.2, ал.4 от ЗОЗЗ и чл.3, ал.2. от ППЗОЗЗ без промяна на предназначение на земеделските територии.

Горски територии с допустима промяна на предназначението- До инициране и реализиране на допустимата промяна на предназначението, тези територии запазват горския си характер. Пределно допустимите устройствени показатели са:

Таблица 1.2 -17

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
30	1,2	50 (1/2 с дървесна растителност)	До 10

Горски територии със забрана за промяна на предназначението - Това са гори и горски земи по НТП от КВС, за които се запазва функцията им. Площта им остава непроменена. Допуска се промяна на предназначението за изграждане на животновъдни ферми и комплекси, при осъществен комуникационен достъп и възможност за присъединяване към техническа инфраструктура. Пределно допустимите устройствени показатели са:

Таблица 1.2 -18

Максимална Плътност на застр. в %	Максимален Кинт	Минимална Озеленена площ в %	Височина на сграда в м
60	2,0	30 (1/2 с дървесна растителност)	до 10

- изграждане на обекти на техническата инфраструктура извън населените места;
- провеждане на нови транспортно-комуникационни трасета, екопътеки, веломаршрути и крайпътни обекти (търговски обекти, мотели, бензиностанции и газостанции, сервизи, площадки и съоръжения за поддържане на пътищата и подземни проводни на техническата инфраструктура, в съответствие със Закона за пътищата (ЗП));
- за разширение на гробищни паркове при необходимост;

В тези случаи промяната на предназначението се допуска въз основа на ПУП.

Територии, заети от водни площи- Това са земеделски земи по НТП от КВС, заети от водни площи, за които се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. Площта им остава непроменена.

Територии, заети от скали, пясъци, мочурища и дерета, със забрана за промяна на предназначението - Това са територии, заети от пясъци, мочурища и дерета, за които се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението.

Територии за транспорт и комуникации- Това са различни видове терени извън границите на населените места с предназначение за транспорт и комуникации по НТП от КВС, в т.ч. за пътища I, II, III и IV клас, за местни пътища, за ЖП линии и за горски пътища. За тези територии се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението.

Територии за техническа инфраструктура- Това са различни видове територии извън границите на населените места с предназначение за техническа инфраструктура. За тези територии се запазва функцията им и не се допуска промяна на предназначението. Площта им остава непроменена.

Терени със самостоятелен устройствен режим (Т)- Терени със специфични особености и изисквания. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. За терените за опазване на НКЦ вадат специфичните правила и нормативи за устройство на териториите с НКЦ.

Терени за гробищни паркове- Това са терени със самостоятелен устройствен режим за гробищни паркове – със специфични особености и изисквания. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. Площта им остава непроменена.

Терени за инженерно-техническа инфраструктура- Това са терени със самостоятелен устройствен режим за различни видове инженерно-техническа инфраструктура – със специфични особености и изисквания. Тук попадат терени на водостопански и хидромелиоративни съоръжения, на енергосъоръжения и на противоградни ракетни

площадки. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. Площта им остава непроменена.

Терени за транспортна инфраструктура- Това са терени със самостоятелен устройствен режим за транспортна инфраструктура – със специфични особености и изисквания. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. Площта им остава непроменена.

Терени с обекти на НКЦ- Това са обособени терени с разположена недвижима културна ценност (НКЦ) в тях. Те са със самостоятелен устройствен режим, със специфични особености и изисквания и попадат в режим Ткин1, Ткин2, Ткин3, Ткин4 или Ткин5. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП.

Нарушени територии за възстановяване - Към нарушените територии спадат мините и кариерите и закритите (нефункциониращи) сметища/депа/площадки за отпадъци. Закритите (нефункциониращи) сметища/депа/площадки за отпадъци са предвидени за рекултивация. За тези територии се предвиждат мерки по възстановяване и рекултивация. Включват се в баланса на територията към проекта за ОУПО като площта им остава непроменена, а в графичната част на проекта за ОУПО се обозначават като територии за природозащита с граници съобразно представените от АК данни.

Предвижданията на ОУПО не променят функциите и предназначението по начин на трайно ползване според КВС на горските и земеделски имоти, попадащи в границите на защитените зони и територии. На територията на община Рудозем няма защитени територии, обявени по ЗЗТ. Съществуващите урбанизирани територии, попадащи в границите на защитените зони не променят границите си и запазват настоящето си функционално предназначение.

Защитени територии

Територии за природозащита- Към тази категория принадлежат защитените територии, по смисъла на ЗЗТ и защитените зони, обявени по реда на ЗБР. Включват се в баланса на територията към проекта за ОУПО като площта им остава непроменена, а в графичната част на проекта за ОУПО се обозначават като територии за природозащита с граници съобразно представените от АК данни.

Предвижданията на ОУПО не променят функциите и предназначението по начин на трайно ползване според КВС на горските и земеделски имоти, попадащи в границите на защитените зони и територии.

На територията на община Рудозем няма защитени територии, обявени по ЗЗТ.

Територията на община Рудозем включва части от две защитени зони, обявени по реда на ЗБР:

BG0001030 „Родопи Западни“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. В границите на ЗЗ BG0001030 „Родопи Западни“ попадат части от землищата на с. Равнината и с. Бяла река, землището на което се числи към землището на гр. Рудозем, ЕКАТЕ 63207.

BG0000372 „Циганско градище“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - засяга част от землищата на селата Витина, Мочуре, Пловдивци, Поляна, Рибница и Чепинци.

Съществуващите урбанизирани територии, попадащи в границите на защитените зони не променят границите си и запазват настоящето си функционално предназначение.

Новите предвиждания в проекта за ОУПО са за Устройствови зони 24 Смф и 26 Смф в землището на с. Бяла река, които попадат в границите на 33 BG0001030 „Родопи Западни“ и УЗ Жм1, Ок2 и Ок3, землище на с. Мочуре, Ок1, Ок2 и Ок3, землище на с. Пловдивци и Смф1, Смф2, Смф3, Пп1 и Оо3 землище на с. Чепинци, които са в границите на 33 BG0000372 „Циганско градище“ от мрежата Натура 2000.

Територии с особена териториално-устройствена защита- Това са територии, определени съгласно чл. 10, ал. (2) от ЗУТ.

Санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточници- По данни на БДИБР към 2016г. **1 от водоизточниците в община Рудозем има учредена санитарно - охранителна зона (СОЗ),** съгл. *Наредба №3/16.10.2000г. за условията и реда за проучване , проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.* Необходимо е ВиК дружеството да инициира стартиране на процедура по определяне на охранителни зони около водоизточниците съгласно *Наредба №3/16.10.2000г. за условията и реда за проучване , проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди*

В и К Смолян поддържа съществуващата пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Рудозем, пречиствателните съоръжения за питейни води, водоснабдителната и канализационна мрежи

Защита и опазване на културно-историческото наследство

Територии за защита и опазване на културно-историческите ценности

В съответствие със законовата и нормативна уредба за устройство на територията и за културното наследство, съгласно предписанията на Министерството на културата и Плановото задание за изработване на ОУПО Рудозем, като неразделна част от проекта за ОУПО Рудозем е изработена „Схема за опазване на обектите на НКЦ“ в М 1:50 000.

Недвижими културни ценности (НКЦ)- Това са обекти с установено точно местоположение от предоставените данни и с идентифициране (оглед/измервания) на място.

Терени с обекти на недвижимото културно наследство (НКН)- Това са имоти (УПИ или ПИ), в които има разположена НКЦ.

Охранителни зони на обекти НКЦ- Това са охранителните зони на известните като местоположение обекти, определени по чл. 79 от ЗКН.

Зони за археологическо наблюдение- Това са територии около археологическите обекти, определени на базата на предоставения картен материал от НАИМ-БАН. Териториите са определени като „зони за археологическо наблюдение“, без да е идентифицирано точното местоположение на НКЦ.

Зони с данни за наличие на недвижими културни ценности- По събрана информация (основно на местно ниво) в процеса на разработване на ОУПО са установени територии с наличие на потенциални НКЦ, които не са защитени по силата на специален закон.

Терени с обекти на културно-историческото наследство- Това са терени и територии с обекти на КИН. Те са със самостоятелен устройствен режим, със специфични особености и изисквания. За тях са изготвени специфични правила и нормативи към ОУПО. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. Терените с обекти на недвижимото културно наследство се устройват съобразно изискванията и определенията от Националният институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) режими за опазване на недвижимото културно наследство. предварителни проучвания, свързани с опазване на недвижимото културно наследство.

ОУПО Рудозем отразява териториите за защита и опазване на недвижимото културно наследство и предписва специфични режими за устройството им. Като територии с особена териториално-устройствена защита съгласно чл. 10, ал. (2) от ЗУТ са определени:

- Терени с обекти на КИН – единични НКЦ – Ткин1;
 - Територии с наличие на НКЦ, зони за археологическо наблюдение –режим „А“ – Ткин2;
 - Територии с наличие на НКЦ, зони за археологическо наблюдение –режим „Б“ – Ткин3;
- Територии с наличие на НКЦ, неконкретизирано (според наличните данни от регистрационните списъци на НИНКН) и неустановено (с оглед на място) местоположение.

Таблица 1.2 -19 ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА РУДОЗЕМ - ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА УСТРОЙСТВО И ЗАСТРОЯВАНЕ						
Устройствени зони и терени със самостоятелен устройствен режим/ Индекс	макс. плътност на застр. в %	макс. Кинт	мин. Озелена площ	макс. кота корниз в м	Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Забележка
Смесена централна зона Индекс / Ц	60	2	30	26	Територии с многофункционално предназначение предимно в централната градска част на гр. Рудозем – за обществено обслужващи дейности, обитаване и други допълващи функции. Не	предимно в централната градска част на гр. Рудозем 5 имота с обща площ

					се допускат обекти за дейности с вредни отделяния и влияния. Задължително се изпълняват всички изисквания за изграждане на средата с оглед ползването ѝ от хора с увреждания. Във всеки УПИ задължително се осигуряват необходимите места за паркиране/гариране в зависимост от функционалното предназначение на сградите. Мин. 25 % от озеленената площ е с високи дървесни насаждения. Терените за социална инфраструктура, попадащи в устр. зона Ц, се устройват със самостоятелен устройствен режим като устройствените показатели за тях са указани в описанието на устр. зона Оо.	F= 7,453114 ha При реализация на ИП и на дейностите както и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда .
Жилищна зона с преобладаващо застрояване със средна височина Индекс / Жс	70	2,0	30/ 1/2 с дървесна растит.	15	Устройствената зона Жс обхваща териториите с предимно жилищни имоти в границите на населените места.	В границите на всички населени места в община Рудозем 7 имота с обща площ F=0,835556ha в землището на гр. Рудозем При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда .
Жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина/ Индекс / Жм	60	1,2	40 (1/2 с дървесна растит.	10	Устройствената зона Жм обхваща териториите с предимно жилищни имоти в границите на населените места. Във функционално и пространствено отношение това са исторически формиралите се територии. В по-голямата си част терените, попадащи в жилищната зона са съществуващи и функциониращи като такива. Новопредвидени жилищни терени са някои от неусвоените територии в границите на населените места, както и включените в границите на населените места имоти, които по КВС са определени като „друг вид терени със селищен характер“. В тази зона в допълнение на жилищните функции в партерните нива се допуска изграждане на търговски и други обслужващи обекти, гаражи, работилници с функции съвместими с обитаването. Отделни имоти в тези зони могат да се отредят с ПУП за нежилищни функции,	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 312 имота в т.ч. гр.Рудозем 246 имота, с. Пловдивци 4 имота, с. Чепинци 14 имота, с. Мочуре 2имота,с. Оглед 6 имота, с. Витина 10 имота, с. Поляна 5 имота, с. Елховец 7 имота, с. Рибница 9имота, с. Иваново 2 имота, с. Войкова лъка 6 имота, с. Равнината 1 имот. При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на

					съгласно чл.17, ал.1 и 2 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.	действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда .
Жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина (разновидност 1) Индекс / Жм1	50	1,0	50 (1/2 с дървесна растит.)	10	Това са жилищни територии с повишен туристически интерес . В тази зона в допълнение на жилищните функции в партерните нива се допуска изграждане на търговски и други обслужващи обекти, гаражи, работилници с функции съвместими с обитаването. Отделни имоти в тези зони могат да се отредят с ПУП за нежилни функции, предимно за обществено обслужващи дейности – образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, финансово-кредитно обслужване, търговия, административно-делово обслужване, озеленяване, спорт и атракции и други видове дейности от третичния и четвъртичния сектор, съгласно чл.17, ал.1 и 2 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.	В границите на населените места в община Рудозем общо 9 имота с обща площ F=35,378589 ha в т.ч.:в гр.Рудозем 5 имота с площ F=22,941475ha, с. Чепинци 1 имот F=0,0206622ha, с. Мочуре 1имот F=1,569764ha, с. Равнината 2 имота общо F=10,840728ha, При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда
Зона за обществено-обслужващи дейности Индекс / Оо	60	2,0	30	12	Терени, предназначени предимно за осигуряване на обекти за обществено обслужващи дейности - образование, здравеопазване, социални грижи, култура, религия, административни и делови услуги, търговия, финансово-кредитно обслужване, спорт, отбих, забавления, информационно обслужване и други видове дейности от третичния и четвъртичния сектор. Терените за училища, детски заведения, болници и заведения за социални грижи попадат в устройствена зона Оо, но се устройват със самостоятелни устройствени режими на базата на ПУП и са със следните максимално допустими параметри на застрояване: • за училище - плътност на застрояване (П) до 40 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 1,2; минимална озеленена площ 20 %; • за детско заведение - плътност на застрояване (П) до 30 %; коефициент на интензивност (К инт.) до 0,6; минимална озеленена площ 40 %; • за болница - плътност на застрояване (П) до 40 %; коефициент на интензивност	В границите на отделни населени места в община Рудозем - общо 35 имота в т.ч. в гр.Рудозем 28 имота , с. Чепинци 4 имота, с. Пловдивци 3 имота, При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда

					(Кинт.) до 1,2; минимална озеленена площ 30 %; • за заведение за социални грижи – плътност на застрояване (П) до 30%; коефициент на интензивност (Кинт.) до 1,2; минимална озеленена площ 40 %. Не се допуска промяна на предназначението на терени на съществуващи учебни, детски и здравни заведения, освен за нуждите на социалното, здравното, образователното и културното обслужване.	
Смесена многофункционална зона 1 Индекс / Смф	60	1,2	30	10	Устройствената зона Смф обхваща териториите на бившите стопански дворове, на производствените и складовите терени, както и на животновъдните комплекси и ферми. На отделни поземлени имоти с неземеделско предназначение по КВС също е дадена устройствена зона Смф. Като цяло териториите, попадащи в устройствена зона Смф, са с многофункционално предназначение – основно за безвредни промишлени производства, животновъдни комплекси, при спазване на санитарно-хигиенните изисквания, логистика, обществено обслужване, търговия, жилища, спорт и атракции и други функции – хладилни складове, силози, винарни, мелници, малки маслобойни, мандри, предприятия на хранително-вкусовата промишленост и др. Височината на техническите съоръжения и инсталации не се ограничава.	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 109 имота в т.ч. гр.Рудозем 41 имота, с. Пловдивци 2имота, с. Чепинци 38 имота, с. Оглед 6 имота, с. Витина 1имот, с. Поляна 2 имота, с. Елховец 8 имота, с. Рибница 9имота, с. Войкова лъка 2 имота. При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда
Смесена многофункционална зона 2 (разновидност 1) Индекс/ Смф1	50	1,0	30	10	Територии за развитие на пасищно животновъдство и животновъдни комплекси. Основното застрояване е със стопански сгради, пряко обслужващи основната функция - животновъдството. Допуска се изграждането като допълващо застрояване на жилищни сгради за работещите и складови постройки, обслужващи основната функция, както и постройки в посока на осигуряване на възможности за реализиране на селски туризъм. Площта на откритите дворове и кошари влизат в процента на усвоената площ. Допуска се изграждането на малки мандри. Височината на техническите съоръжения и инсталации не се ограничава. При доказана необходимост да	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 5 имота с обща площ F=0,964356ha в т.ч.:в гр.Рудозем 2 имота с площ F=0,304615ha и с. Пловдивци 3имота с площ F=0,659741ha, При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху

Екологична оценка на Общ устройствен план на Община Рудозем област Смолян

					се предвиждат пречиствателни станции.	околната среда
Предимно производствена зона Индекс/ Пп	80	2,5	20	15	Основното предназначение - за производствено-складови дейности и допълващите ги административни, търговски, обслужващи и транспортно-комуникационни сгради и съоръжения. Не се допускат производства с вредни отделения. Устройва се по чл. 25 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ. Ограничението за височина на застрояването не важи за производствените сгради, чиято технология изисква по-голяма височина.	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 26 имота в т.ч. гр.Рудозем 16 имота, с. Пловдивци 1имот, с. Чепинци 4 имота, с. Елховец 1 имот, с. Рибница 3имота, с. Войкова лъка 1имот. При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда
Рекреационна зона за курортни дейности Индекс/ Ок	30	1,2	50	10	Територии извън границите на съществуващите урбанизирани територии предназначени за осъществяване на курортни дейности. Това са териториите на които са изградени сгради с курортно предназначение и подслон на туристи. Допуска се изграждане на курортни обекти за подслон и настаняване, жилищни сгради за постоянно обитаване, сгради за обществено-обслужващи дейности, спортни и рекреационни обекти и съоръжения, курортни паркове и други открити зелени площи за широко обществено ползване, обекти на транспорта и комуникациите, както и обекти и съоръжения за стопански и инфраструктурно обслужване. Минимално 1/2 от озеленяването да е с дървесна растителност	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 10 имота с обща площ F=33,761262ha в т.ч.:в гр.Рудозем 3имота F=29,642194 ha , с. Пловдивци 3 имота F=3,778937ha, с. Мочуре 3 имота F=0,173167 ha , с. Войкова лъка 1имот F=0,166964 ha . При реализация на ИП и изпълнението на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда
Рекреационна зона за вилен отдых Индекс/ Ов	40	0,8	50	7	Териториите с режим на устройствена зона Ов са предназначени за вилен отдиш. Кота било 10 м. Мин. 50 % от озеленената площ е с висока дървесна растителност. Устройва се по чл. 29 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 9 имота с обща площ F=18,982419ha в т.ч.: в с.Рибница 7 имота

Екологична оценка на Общ устройствен план на Община Рудозем област Смолян

						F=11,565395ha, с. Чепинци 2 имота F=7,417024ha. При реализация на ИП и изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.
Зона за озеленяване Индекс/ Оз	2	0,04	80		Територии за локално озеленяване, паркове и градини в границите на населените места и селищните образувания. Показателите не се прилагат за съоръжения на техническата инфраструктура. Устройват се по чл. 32 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ.	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 4 имота с обща площ F=0,681016ha в т.ч.: в гр.Рудозем 3 имота F=0,514052ha и с. Войкова лъка 1 имот F=0,166964ha При реализация на ИП и изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.
Устройствена зона за озеленяване, спорт и атракции Индекс/ Атр	50	1,0	30 (2/3 с дървесна растителност)		Тези територии се обособяват около съществуващите спортни терени (предимно стадионите). За някои от неусвоените терени в границите на населените места също е предвидена устройствена зона Атр с оглед изграждането на нови спортни площадки и обекти. Такива територии са предвидени в гр. Рудозем и с. Поляна Допуска се застрояване само за спорт и атракции и конкретно допълващите ги обслужващи дейности. Две трети от озеленената площ е с дървесна растителност. Площта на откритите спортни съоръжения влиза в площта на усвояване.	В границите на населените места в община Рудозем: Общо 29 имота в т.ч. гр.Рудозем 28 имота и с. Поляна 1 имот. При реализация на ИП и изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.
Терени със самостоятелен устройствен режим Индекс/ Т					Терени със специфични особености и изисквания. Конкретните устройствени параметри се определят с ПУП. За терените за опазване на НКЦ важат правила и нормативи за устройство на териториите с НКЦ: -терени за гробищни паркове	При изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.

					-терени за инженерно-техническа инфраструктура -терени за транспортна инфраструктура -терени с обекти на НКЦ	
Територии за алтернативно земеделие					Територии за алтернативно земеделие, при които се прилагат високотехнологични и екологични методи на обработка и добив на земеделска продукция. Предназначени са за биоземеделие, с капково напояване и отглеждане на зеленчуци и трайни насаждения, билки, етерично-маслодайни култури и други. Устройва се на базата на СПУП по чл.111 от ЗУТ, а до изработването му - в съответствие с Наредба 19 за СЗЗБПП на МЗХ и МРРБ.	При изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.
Горски територии със забрана за промяна на предназначение то					Това са гори и горски земи по НТП от КВС, за които се запазва функцията им. Площта им остава непроменена. Допуска се промяна на предназначението за: - изграждане на животновъдни ферми и комплекси, при осъществен комуникационен достъп и възможност за присъединяване към техническа инфраструктура; - изграждане на обекти на техническата инфраструктура извън населените места; - провеждане на нови транспортно-комуникационни трасета, екопътеки, веломаршрути и крайпътни обекти (бензинстанции, мотели и други); - за разширение на гробищни паркове при необходимост; В тези случаи промяната на предназначението се допуска въз основа на ПУП.	При изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.
Горски територии с допустима промяна на предназначение	30	1,2	50 (1/2 с дървесна растителност)	До 10	До инициране и реализиране на допустимата промяна на предназначението, тези територии запазват горския си характер.	
Земеделски територии с допустима промяна на предназначение за определени дейности					Това са обработваеми или необработваеми земеделски земи по НТП от КВС, за които се запазва функцията им. Допуска се промяна на предназначението за земи от пета категория нагоре за: - изграждане на животновъдни ферми и комплекси, при осъществен комуникационен достъп и възможност за присъединяване към техническа	При реализация на ИП и изпълнение на всички изисквания на действащото законодателство не се очакват негативни въздействия върху околната среда.

					инфраструктура. - изграждане на обекти на техническата инфраструктура извън населените места; - провеждане на нови транспортно-комуникационни трасета, екопътеки, веломаршрути и крайпътни обекти (бензиностанции, мотели и други); - за разширение на гробищни паркове при необходимост; - отделни имоти, контактуващи непосредствено със селищните граници, при доказана необходимост и целесъобразност. В тези случаи промяната на предназначението се допуска въз основа на ПУП. Допускат се изграждане на оранжерии по чл.2, ал.4 от ЗОЗЗ и чл.3, ал.2. от ППЗОЗЗ без промяна на предназначение на земеделските територии.	
--	--	--	--	--	--	--

- Площите за складови дейности се трансформират в терени за производствени дейности и в територии за многофункционално предназначение.
- В приложение е дадена информация за площите на отделните зони

➤ Алтернативи на проекта за ОУПО;

Към настоящия момент не са предлагани други изготвени проекти за ОУПО на община Рудозем, в т.ч. алтернативи за него/предвижданията му за устройство и развитие на територията на общината. Изготвянето на предварителния проект на ОУПО се извършва въз основа на изводите от оценка на въздействието на съществуващата урбанизация на територията на общината върху околната среда и човешкото здраве. Анализът на демографските процеси в община Рудозем показва, че тенденцията за намаление на населението на Община Рудозем е трайна. Общината е с ограничени възможности за механичен прираст на населението в периода на действие на проекта за ОУПО не се очаква и по тези причини разширението на населените места е незначително.

Предвиденото увеличение с 105,33 ha на териториите за жилищни функции е за сметка на възможностите за развитието им в границите на населените места, чрез обособяването като жилищни терени на складови и производствени площи в границите им, които поради настъпилите икономически и демографски промени са престанали да функционират като такива и в случаите, когато поради неточности в кадастралните карти, част от някои дворове е в границите на населеното място, а останалата извън него. Като зони с потенциал за развитие на промишлени дейности в настоящия етап на развитие на общината са бившите стопански дворове на агро-промишлените комплекси, които работят със силно занижен капацитет или са с преустановена трудова дейност.

Чрез прилагане на различни съвременни подходи за обновяване те биха могли да се превърнат в многофункционални зони интегриращи различни дейности според потребностите на населението и инвестиционния интерес, при съхраняване на селищната и природната среда.

С преотреждането на териториите на съществуващите животновъдни ферми, кошари и егреци в смесени многофункционални устройствени зони разновидност 1 (Смф1) се дава възможност на собствениците им да участват в различни програми чрез които да се осигурят по-добри условия за отглежданите животни, съхранение на фуражи и произведената продукция (мляко, вълна) до изкупуването ѝ, а с допълващото застрояване по-добри битови условия за животновъдите и привличането на нови такива в този отрасъл на селското стопанство за който при липсата на достатъчно добри стимули от страна на държавата е сериозно застрашен от изчезване, а общината от обезлюдяване.

Като **нулева алтернатива** се разглежда и оценява съществуващото състояние на околната среда и здравно-хигиенните аспекти на територията на общината и неговото развитие без прилагане на ОУПО (**по опорен план** – представен в Приложение към ДОСВ). Същата не предоставя достатъчно възможности за пространственото разположение на териториите с жилищни, производствени и друг вид функции и елементите на техническата инфраструктура. Липсата на регламент за изграждане на необходимата за селскостопанските производители материална база лишава голяма част от земеделските стопани, който са преобладаващата част от населението на общината от възможности за развитие, на основните в района селскостопански дейности, прилагане на добри практики и достъп на програмите за подпомагане на селскостопанските производители от страна на Европейския съюз. Поддържането на нефункциониращите производствени площадки в сегашния им размер при ограничаване на възможността за разполагане на сгради и съоръжения за допълващи и спомагателни дейности или заделянето за тези дейности от площта на земеделските земи или горите също е неприемливо.

По тези причини предложения вариант за проект на ОУПО с разположение на устройствените зони с жилищно предназначение и терените за рекреационен отдих изцяло в съществуващите граници на населените места и урбанизираните територии, извън населени места, при обособяването на нови смесени многофункционални устройствени зони за сметка на зоните с предимно производствени и складови функции, преустановили дейността си промишлени предприятия и обособяването като такива на съществуващите животновъдни ферми, кошари и егреци е по-доброто и по-щадящото околната среда, природните местообитания и местообитанията на животинските видове, които са целеви за опазване в двете защитени зони BG0001030 „Родопи-Западни“ и BG0000372 „Циганско градище“ по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, в границите на които попада част от община Рудозем.

1.3. Връзка на плана с други планове, програми и деклариращи инвестиционни намерения

Общият устройствен план на община Рудозем е стратегически инструмент, чрез който целите и приоритетите, зададени на Европейско и национално ниво за програмния период ще бъдат пренесени в обхвата на общината. При разработването му са взети предвид и връзките му с други планове, програми и проекти, определящи развитието на района за планиране с отчитане на териториалните единици на общината. Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите мерки с целите и приоритетите на плана.

В този раздел на ЕО се прави анализ и се установят връзките на ОУП на община Рудозем с Националният план за развитие на Република България, Националната стратегия за регионално развитие, Националната стратегия за развитие и управление на водния сектор, Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на РБ, Общински план за развитие и т.н. Основните цели, които следва да се постигнат са приоритетите и на Европейския съюз, дефинирани в Стратегия „Европа 2020“.

А) Съгласуваност на ОУП с други Европейски стратегически документи и планове за действие.

1. Европейска стратегия за устойчиво развитие „Европа 2020“

Основният стратегически документ на ниво Европейски съюз, който задава рамката на развитието му до 2020 е стратегията „Европа 2020“. На базата на него всички държави членки на ЕС и техните райони работят за очертаване политиките си за развитие, като част от общ механизъм за обединяване на целите им с целите на европейско ниво. Основната задача пред страните членки на ЕС е да се преодолеят съществуващите проблеми, породени от сериозната криза и да се провокира нов икономически растеж, който трябва да бъде по-интелигентен, по-устойчив и по-приобщаващ. Стратегията ясно подчертава значението на иновациите, осъзнаването на екологичните проблеми и преодоляването на социалните неравенства, като фактори за постигането на балансирано европейско развитие.

Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж адресира очакваните резултати на развитието до 2020 г. по отношение на заетостта, иновациите, образованието, борбата с глобалните заплахи от климатични промени и енергийна зависимост, бедността за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. (Интелигентен растеж – изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации; Устойчив растеж – насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите; Приобщаващ растеж – стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.).

В рамките на стратегията са маркирани 5 стратегически цели с конкретните количествени индикатори за постигането им:

1. Трудова заетост;
2. НИРД и иновации;
3. Климатични промени и енергия (намаляване на емисиите на парникови газове с 20 %);
4. Образование (намаляване на процента на преждевременно напусналите училище и увеличаване на завършилите висше образование);
5. Бедност и социално изключване.

В съответствие със Стратегическите насоки за развитие на общината и в областта на Кохезионната политика на Общността, е необходимо да се осигури взаимна допълняемост и съгласуваност между дейностите, които ще са обект на финансиране от Структурните фондове (а именно Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионен фонд (КФ)) от една страна, и ЕЗФРСР и Европейския фонд за рибарство (ЕФР), от друга. За целта на национално ниво са възприети ръководни принципи, които очертават демаркационната линия между помощта за развитие на общините, помощта за развитие на селските райони, мерките за развитие на “Рибарство и аквакултури” и дейностите, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Създават се възможности за реализиране на приоритетни планове и инвестиционни намерения, когато са залегнали в приоритетите за финансиране чрез кандидатстване по съответните Оперативни програми.

Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.;

Основната цел на стратегията е да спре процеса на загуба на биологично разнообразие и унищожаването на екосистеми в Европейския съюз (ЕС) до 2020 г., като определя шест приоритетни цели:

- Опазване и възстановяване на природата;
- Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги;
- Гарантиране на устойчивото развитие в селското и горското стопанство;
- Гарантиране на устойчивото използване на рибните ресурси;
- Борба с инвазивните чужди видове;
- Мерки срещу глобалната криза по отношение на биологичното разнообразие.

Стратегията е неотменна част от стратегия „Европа 2020“ и по-конкретно на водещата инициатива със заглавие „Европа за ефективно използване на ресурсите“.

Основната цел на Общия устройствен план на Община Рудозем е да даде цялостна концепция за развитие на територията на общината, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените. Решенията на задачите, които произтичат от основната цел съответстват на нормативната уредба за устройство на територията и на съвременните постановки за интегрирано пространствено планиране и устойчиво развитие.

В ОУП на Община Рудозем са взети предвид и Директива за птиците, Директива за хабитатите и Конвенцията от Рамсар

В Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем. и ЕОкъм него поставените цели, свързани с реализацията му за постигане на устойчивото развитие на Община Рудозем., привличане на нови инвеститори, подобряване на бизнес средата в общината, подобряване на техническата инфраструктура, осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда и т.н. се базират на поставените цели и приоритети на Европейски стратегически документи и планове за действие.

Б) Национални планове, програми и стратегии. Оперативни програми

➤ Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г.

Крайната цел на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. е формулирана както следва: „Пространствена координация на процесите в националната територия чрез създаване на пространствена база за планиране на земеползването и регулатор за прилагането както на регионално планиране, така и отделно социалноикономическо отраслово планиране на национално равнище в контекста на общото европейско пространствено развитие с цел да се постигне комплексно интегрирано планиране“. Стратегическите цели са:

Стратегическа цел 1: Интегриране в европейското пространство - развитие на национален и трансграничен транспорт, енергетика, урбанизация, културни и екологични коридори с цел да се постигне териториално сближаване, сътрудничество и интеграция в региона и европейското пространство.

Стратегическа цел 2: Полицентрично териториално развитие - укрепване на умерено полицентричната мрежа от основни градове с подобро качество на градската среда, допринасящо за постигане на балансирано териториално развитие и намаляване на различията между централните градски и периферните селски райони.

Стратегическа цел 3: Пространствено сближаване и достъп до услуги - развитие на националната инженерна и социална инфраструктура за подобряване на пространственото сближаване на регионите и градските центрове и достъпа до образование, здравеопазване и социални и културни услуги.

Стратегическа цел 4: Добре запазено природно и културно наследство. Опазване и

развитие на националната система от защитени природни и културни обекти с цел поддържане на биологичното равновесие, пространствената природна и културна идентичност на територията и интегриране на техните ценности в съвременния живот.

Стратегическа цел 5: Насърчаване на развитието на конкретни области - Интегрирано планиране и насърчаване на развитието на територии със специфични характеристики (черноморското крайбрежие, басейна на река Дунав, планинските, граничните и периферните райони) с цел запазване и ефективно използване на техния природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие.

Стратегическа цел 6: Конкурентоспособност чрез растеж и области на иновации - повишаване на конкурентоспособността на българската територия чрез държавно подпомагане на областите на растеж и иновации в градските центрове на високо равнище на полицентричния модел.

Преобладаващата селищна структура на община Рудозем е компактна и линейната, обуславяна от природогеографските условия и преминаващи през населените места реки и главни пътища, които са градообразуващи фактори. Предвиждания на ОУПО Рудозем за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати, самостоятелни или не са в група.

➤ Националната програма за развитие на България 2020 г.

Този основен програмен документ за България поставя рамката и насоките за подготовка на останалите стратегически документи в България. Националната програма за развитие „България 2020“ изразява адаптирането на приоритетите на стратегията „Европа 2020“ в границите на страната. НПП БГ 2020 е насочена към осигуряването на балансирано социално-икономическо развитие в България при ускоряване на икономическия растеж и повишаване на жизнения стандарт в дългосрочен аспект.

Целите и приоритетите на Националната програма са свързани с повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване. Основен момент е изграждането на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и здравословна околна среда, както и осигуряването на благоприятна бизнес среда чрез насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Националната програма за развитие България 2020, обхваща пълния спектър от действия на правителството за социално-икономическото развитие на страната.

Програмата служи за отправна точка при разработването на програмни документи за целите на достъпа до конкретен финансов ресурс.

Програмата поставя постигането на три основни цели:

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване;
2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;
3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

За постигането на целите са определени осем приоритета на националната политика за развитие:

1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила;
2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване;
3. Постигане на устойчиво интегрирано развитие и използване на местния потенциал;
4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси;
5. Подкрепа на иновационните и инвестиционните дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката;
6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса;
7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност;
8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

Предвижданията на ОУПО Рудозем за пространствено развитие са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие.

В ОУП на община Рудозем са отразени целите и приоритетите на Националната програма за развитие на „България 2020” като са взети предвид в устройствените решения и предложения за развитие на отделните сектори.

➤ **Национална стратегия за околна среда 2009 - 2018 г. и План за действие**

Основните цели на стратегията са намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата, чиста енергия, осигуряване на достатъчно количество и с добро качество вода, по-здравословна околна среда за по-добро качество на живот, насърчаване на устойчивото потребление и производство, ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие. Тя има за цел още формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг на околната среда. Към всяка стратегическа цел са набелязани конкретни специфични цели, както и мерки за тяхното изпълнение.

Планът за действие съдържа конкретните мерки за изпълнение на стратегическите цели и механизми за тяхното управление; опазване, възстановяване и изграждане на необходимата инфраструктура за осигуряване на достатъчно по количество и качество вода за питейно-битови цели на населението; идентифициране на производители, вносители и потребители по веригата на химични вещества в самостоятелен вид и в препарати и предоставяне на информация на обществеността за рисковете от определени опасни химикали; разработване на стратегическите карти за шум и на планове за действие за управление на шума в околната среда и др.

Проектите са съобразени и с основните стратегически документи на Европейския съюз и ООН, имащи отношение към устойчивата околна среда.

Необходимите финансови средства за изпълнение на стратегията и плана за действие се осигуряват по линия на бюджета, предприсъединителните, структурните и Кохезионния фонд на ЕС, Предприятието за управлението на дейности по опазване на околната среда и др.

НСОСПД предвижда да постигне шест основни стратегически цели:

- Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели;
- Достигане и поддържане на високо качество на околната среда в населените места;
- Опазване на природното наследство и поддържане на богато биологично разнообразие;
- Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори и регионите;
- Осигуряване на ефективно управление на околната среда;
- Изпълнение на ангажиментите на България за разрешаване на глобалните екологични проблеми.

Стратегическите цели са взети предвид при изготвянето на ОУП на община Рудозем.

➤ **Националната стратегия за регионално развитие/НСРР 2012-2022 г.**

Националната стратегия за регионално развитие е основен документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и между регионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. С оглед на изходното състояние са определени четири стратегически цели:

1. Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда;
2. Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал;
3. Териториално сближаване и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество;
4. Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове - центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

В ОУП на Община Рудозем са отразени стратегическите цели и приоритети на Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., по отношение на ключовите области на регионалното и местното развитие, свързани с икономическото, социалното и териториално сближаване и балансирано развитие, които са насочени към: повишаване на конкурентоспособността и заетостта, инфраструктурното развитие и достъпност и социалното включване.

Стратегията дава стратегическите направления и равнища на регионалната политика и представлява отправна точка за придобиване и разпределение на помощта от ЕС при изпълнение на програмите, отнасящи се до регионалното развитие.

➤ **Националната концепция за пространствено развитие/ НКПР 2013-2025 г.**

Устройството и управлението на националната територия до 2025 г., се регламентира от Националната концепция за пространствено развитие (НКПР). Концепцията съдържа средносрочни и дългосрочни насоки за устройственото планиране и опазването на териториалните ресурси. НКПР осигурява и подходяща основа за териториална насоченост и израз на секторните политики и стратегии

ОУП на Община Рудозем е съобразен с концепцията за пространствено развитие при

прилагане на устройствените решения.

В ОУП са отразени, като е взет предвид и Общинския план за развитие на общината, пространствените перспективи на територията на областта и общината, основаващи се на икономическите и социални фактори за развитие, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между териториите и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на различните населени места за постигане на балансираност. В НКПР са заложили 6 стратегически цели за развитие от които значение за общината имат специфичните цели:

СЦ 1 – „Интегриране в европейското пространство”,

СЦ 3 – „Пространствена свързаност и достъп до услуги”,

СЦ 4 – „Съхранено природно и културно наследство” и

СЦ 5 – „Стимулирано развитие на специфични територии”.

Стратегическите цели са свързани с развитие на инфраструктура за постигане на териториална свързаност, сътрудничество и интегриране в региона на европейското пространство; подобряване достъпа до образователни, здрави, социални и културни услуги: съхраняване на защитени природни и културни ценности, поддържане на биологичното равновесие, както и интегрирано планиране и стимулирано развитие на територии със специфични характеристики в т.ч. района на община Рудозем с оглед съхраняване и ефективно използване на природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие.

➤ **Национална програма за защита при бедствия 2019-2023 г.**

Националната програма за защита при бедствия определя целите, приоритетите и задачите за защитата при бедствия в страната за срок от 5 години. Тя представлява основен документ за политиката в областта на предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и аварии и очертава насоките за създаването на ефективна, ресурсно и технически осигурена национална система за превенция и реагиране при бедствия.

Стратегическа цел на Националната програма и на държавната политика за защита при бедствия е предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от тях, защита на живота и здравето на населението и опазване на културните ценности.

Основен приоритет на Националната програма за защита при бедствия е извършване на анализ и оценка на рисковете от бедствия на територията на Република България и тяхното картографиране.

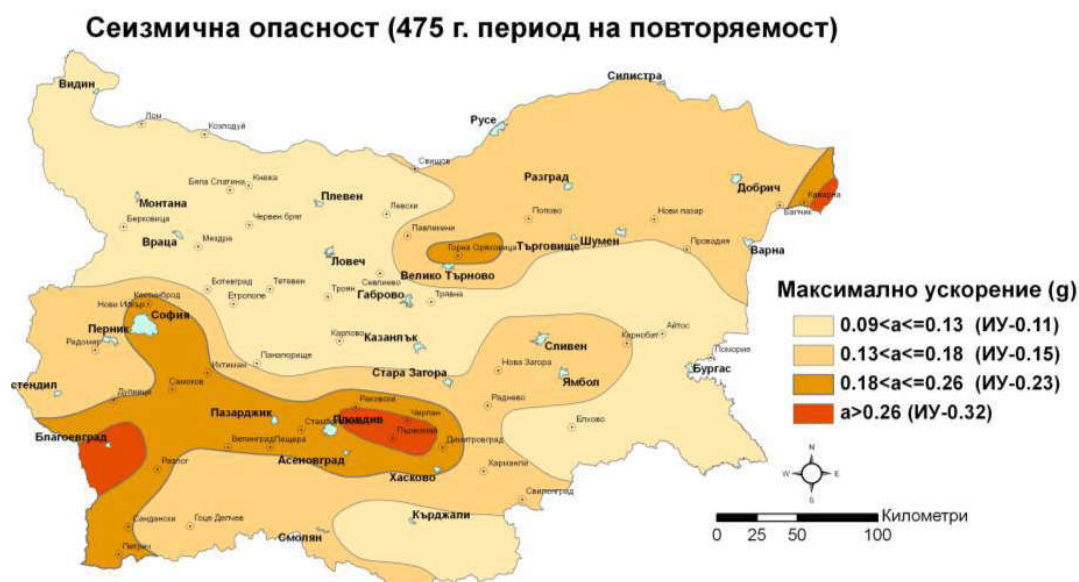
Основни задачи програмата са:

- оценка и картографиране на рисковете от земетресение, ядрена и радиационна авария;

- геоложки риск;
- приключване на оценката на риска от наводнения и изготвяне на карти на заплахата и карти на риска;
- реализиране на мерки за намаляване на риска от бедствия;
- повишаване устойчивостта на обектите от критичната инфраструктура при бедствия;
- приключване на паспортизацията на сградите;
- подготовка на органите на изпълнителната власт и на силите за реагиране при бедствия;
- доизграждане на сиренната система, като част от Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението за опасностите, регистрирани от системите за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления.

На територията на Южна България е предложена система за ранно оповестяване на земетресения, включваща сеизмични станции и алармени системи.

Предложени са нормативни карти за строителство на територията на България. Картата за период на повторяемост 475 години, предложена за нормативна, е представена на Фигура 1.3-1.

Фигура 1.3-1 Сеизмична опасност (475 г. период на повторяемост)

В ОУП на община Рудозем се вземат предвид мерките за изпълнение на поставените в Националната програма за защита при бедствия .

➤ **Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014 - 2020 г.**

Стратегията има за цел да очертае съгласувана рамка за определяне на стратегическите приоритети за действие за намаляване на риска от бедствия и да подпомогне изпълнението на мерките за осъществяването им на национално, областно, общинско и обектово ниво. Стратегията ще спомогне още за идентифициране и приоритизиране на конкретни области за трансгранично и регионално сътрудничество, както и ще гарантира решаването на проблемите координирано, с перспектива за развитие на капацитета за намаляване на риска от бедствия в дългосрочен план. Стратегията за намаляване на риска от бедствия има обхват на действие от 2014 до 2020 г. и подобно на Националната програма за защита при бедствия, стратегията е пряко свързана с ПУРБ и в частност ПУРН и Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България за периода 2014-2023 г.

В стратегията са актуализирани и представени основните цели и приоритети на отрасъл ВиК в Република България, като същевременно в него са включени и предложения за изпълнението и финансирането на политиките за постигане на тези цели за период от десет години. Стратегията обединява констатациите, направени в хода на проведените консултации и междинните анализи, включително прегледа на регулаторната рамка, прегледа на публичните разходи и стратегическия финансов план - обект на разработка и обсъждане със заинтересованите страни .

ОУП на Община Рудозем е съобразен с политиките за постигане на поставените цели свеждане до минимум риска от бедствия и както и ще гарантира решаването на проблемите при евентуално възникване на бедствия.

Предложени са следните мерки в ОУПО Рудозем

Рехабилитация на язовирни стени и съоръжения към тях .

- Почистване на речни корита и сухи дерета и осигуряване на финансирането им;
- Експертиза на състоянието на потенциално опасните язовири и съоръженията към тях;
- Прогнозиране на водните количества, включително прогнозната височина на водния стълб; прогнозни заливни зони по поречието на реките и язовирите след стената;
- Изграждане и модернизация на система за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване на общината и населението;
- Отпечатване и разпространение на листовки с указания за поведение и действие на населението при наводнения.

На Фигура 1.3-2 и Фигура 1.3-3 са показани картите на заливните зони в България и на районите с потенциален риск от наводнения.

Фигура 1.3-2 Карта на заливните зони в България

Фигура 1.3-3 Райони със значителен потенциален риск от наводнения по основните речни басейни

- Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за периода 2014 - 2030 г.

Стратегията систематизира визията, стратегическите цели, приоритетите, специфичните цели, задачите, дейностите и проектите, чиято реализация ще води до утвърждаване на устойчиви схеми за развитие и управление на туристическите дейност.

Основна цел на Стратегията е развитието на България като регионална еко-туристическа дестинация, поради кръстопътното и разположение между Европа и Азия. В Стратегията са обособени условно 12 екотуристически региона.

Реализацията на Националната стратегия за екотуризъм предвижда екотуризмът да се „превърне в синоним на имиджа на България на вътрешния и външния пазар“. В раздел „Мисия на екотуризма в България и очаквани резултати“ е поместено становище за предлаганите туристически продукти, основаващи се на „разнообразието, уникалността и автентичността на природните и културните богатства“, които „трябва да бъдат предназначени за посетители от България и чужбина, които се отнасят отговорно и загрижено към природата и подкрепят опазването на биологичното разнообразие и културното наследство“.

Към настоящия момент екологично отговорният туризъм в България придобива облик не само на икономическа, но и на морална категория, защото опирайки се на идеите за коеволюцията на природата и обществото и на идеите за устойчиво развитие на биосферата, той е насочен към преодоляване на негативните обществени стереотипи за потребителски тип мислене. В този аспект, екологично отговорният туризъм се явява ключов елемент и за обогатяване на екологичната култура, която от своя страна изгражда не само моралните устои на личността, но и субстанцията на бъдещата човешката еволюция.

Целите и приоритетите в Стратегията са взети предвид при изготвяне на ОУП на община Рудозем в която има наличие на условия за развитие на туризма (наличие на културно историческото наследство, защитени зони, защитени територии, населени места, запазили местните обичаи).

✓ Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор

Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор (НСУРВС) в Република България е разработена във връзка с изискванията на чл. 151 от Закона за водите.

Основните етапи на разработването включват:

- Изготвяне на детайлни анализи на ситуацията в сектора – водни ресурси и инфраструктура във водния сектор;
- Разработване на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България и организиране на обществено обсъждане;
- План за действие към Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България, в краткосрочна (2013-2015 г.), средносрочна (2016-2021 г.) и дългосрочна (2022-2037 г.) перспектива;
- Приемане на Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България от Народното събрание.

Цели и подцели

Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.

Цел 1: Гарантирано осигуряване на вода за населението и бизнеса в условията на промени на климата, водещи до засушаване:

1.1. Осигуряване на непрекъснато водоподаване чрез рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови язовири и резервоари, рехабилитация на водопроводната мрежа и водоизточниците.

1.2. Намаляване на общите количества използвана вода чрез инвестиции във водностопанската инфраструктура и мерки за подобряване на ефективността при използването на водните ресурси.

Цел 2: Запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води:

2.1. Укрепване на институционалната система за мониторинг и контрол, която да гарантира доброто състояние на повърхностните и подземните води.

2.2. Превръщане на Плановите за управление на речните басейни в основен планов документ при интегрираното управление на водите.

Цел 3: Подобряване на ефективността при интегрираното управление на водата като стопански ресурс:

3.1. Създаване на институционална рамка, която да гарантира прехвърляне на отговорността за вземането на решения във връзка с развитието на водния сектор на национално, регионално и местно равнище от стопанските субекти към публичните власти – държава, общини.

3.2. Средствата от населението и бизнеса, средствата от ЕС и изискваното национално съфинансиране да осигуряват самофинансиране на водния сектор, при спазване на принципа „замърсителят и ползвателят плащат”.

3.3. Повишаване на капацитета на всички участници в управлението на водния сектор.

Цел 4. Намаляване на риска от щети при наводнения

4.1. Идентифициране на рисковите зони.

4.2. Осъществяване на мерките от плановите за защита от наводнения.

В основните решения, свързани с предложените мерки за подобряване работата на В и К системите и съоръженията Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.

ОУП на Община Рудозем е напълно съвместим със заложените в НСУРВС цели и

приоритети, като чрез предложените мерки в краткосрочен и дългосрочен аспект се осигурява решаване на проблемите на Община Рудозем, свързани с експлоатацията на В и К системите и съоръженията, както и осигуряване на високо качествена околна среда и жизнена среда за населението в Общината.

➤ **Стратегия за развитие и управление на водоснабдяване и канализация в Република България за периода 2014-2023 г.**

В стратегията са актуализирани и представени основните цели и приоритети на отрасъл ВиК в Република България, като същевременно в него са включени и предложения за изпълнението и финансирането на политиките за постигане на тези цели за период от десет години. Стратегията обединява констатациите, направени в хода на проведените консултации и междинните анализи, включително прегледа на регулаторната рамка, прегледа на публичните разходи и стратегическия финансов план - обект на разработка и обсъждане със заинтересованите страни от месец септември 2012 г. до настоящия момент. Като се има предвид, че много от капиталовите инвестиции във ВиК имат дълъг полезен живот, оценката на необходимите разходи, и стратегическият финансов план са разработени за срок от 25 г.

Това е гаранция, че мерките предложени в десетгодишната стратегия са всъщност съвместими с един устойчив ВиК отрасъл в дългосрочен план.

В ОУП на Община Рудозем е направен подробен анализ на съществуващото състояние на В и К системите и съоръженията към тях и в предложените мерки в ОУП и ЕО към него са взети предвид заложените в десетгодишната стратегия за постигане на основните ѝ цели и приоритети.

➤ **Програма за прилагане на Директива 91/271/ЕС (DSIP)**

Програмата за пречистване на отпадъчните води от населените места (2003г.) и Национална програма за изграждане и реконструкция на канализационните системи на населените места обосновават изграждането на пречиствателни съоръжения и канализационна мрежа в населени места над 10 000 екв. жит. и програма за малките населени места до 2000 е.ж. в селските райони с цел опазване на околната среда, развитие на националната икономика и постигане на благополучие на местните хора. Прилагането на програмите е свързано с подобряване на качеството на живот.

Целите и мерките на Програмите са взети предвид при изготвянето на ОУП на община Рудозем.

Проект на Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Р България за периода 2005-2015, МРРБ – членството на България в ЕС задължава постигането в кратки срокове на напредък в областта на В и К с цел достигане на нивата и стандартите на тези услуги в ЕС. Водоснабдяването и канализацията е важен фактор за привличане на инвестиции за развитието на туризма, индустрията и други области на икономиката в населените места. В Община Рудозем качеството на водоизточниците е добро. Водните ресурси са достатъчни за обезпечаване нуждите на населението в

населените места, но В и К мрежите са амортизирани, с висока аварийност, ниска ефективност и високи загуби – изградени са от етернитови и стоманени тръби. Ниската степен на канализация може да доведе до замърсяване на подземните води и почвите. Нужни са подмяна и разширение на водоснабдителните и канализационни мрежи.

Националната програма за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места над 10 000 ж.– нямат конкретно отношение към ОУП Рудозем, но в решенията, свързани с ВиК системите в населените места от общината са взети предвид постигане на поставените цели в краткосрочен и дългосрочен аспект за достигане на нивата и стандартите на тези услуги в ЕС. Гр. Рудозем е с население 3763ж.(2011г

Основната цел на политиката в сферата на водите е опазването на водните ресурси

Съгласно Директива 91/271/ЕЕС и Рамковата директива за водите (РДВ), мерките са насочени към подобряване качеството на водните ресурси. Това се постига с интегрирани мерки, свързани с управление на водния цикъл в Обособените територии по ВиК, а именно:

- Решаване на проблемите с подаване висококачествена питейна вода за населението, отговарящо на изискванията на екологичното законодателство.
- Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на водопроводните системи и съоръженията, свързани с дейността им. Намаляване на загубите във водопроводната мрежа и осигуряване за населението достатъчно количество качествена питейна вода с намалени експлоатационни разходи. (Косвен принос в намаляване на инфилтрацията в канализационната система).
- Рехабилитация, реконструкция и модернизация на съществуващите пречиствателни съоръжения за питейни води, с цел повишаване на капацитета и ефективността им, повишаване степента на пречистване.
- Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на канализационните системи и съоръженията, свързани с дейността им. Включване в канализацията на всички отпадъчни води и отвеждането им в ПСОВ за пречистване до определените изисквания. Недопускане на директни включвания на непречистени отпадъчни води във водните тела (замърсяват водите, влияят негативно върху развитието на екосистемите и респективно развитие на биоразнообразието в определените райони и предизвикват здравен риск).

ОУП на Община Рудозем е съобразен с приоритетите в плана като са предвидени устройствени решения за реализация на инфраструктурни проекти, свързани с реконструкция, разширение и изграждане на съвременни В и К системи и съоръжения в населените места при строг контрол и ефективно управление/

➤ **Стратегическа програма за околна среда ISPA**

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Рудозем

➤ **Програма за изграждане на канализационни системи до 2023 г.**

Програмата е изготвена от Министерството на околната среда и водите и представлява Програма за прилагане на европейската Директива за градски отпадъчни води (Директива 91/271/ЕИО и е и докладвана пред ЕК на 12 септември 2014 година.

Обхванатият период е от началото на 2014 г. до края на 2023 г.

Програмата съдържа:

- За всички агломерации в България с 10 000 или повече ЕЖ – В Община Рудозем няма такава агломерация.
- За всички ПСОВ на агломерации с повече от 2000 ЕЖ (В Община Рудозем само гр. Рудозем, с. Чепинци е над 2000 жит. при преброяването 2011 г.).

В ОУП на Община Рудозем са предвидени мерки за изграждане на канализационни системи и ПСОВ на някои населени места.

➤ **Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България**

Националният план за действие за устойчива употреба на пестициди е разработен със съдействието и експертната помощ на всички компетентни държавни институции, както и заинтересованите страни – земеделски асоциации, индустрията и неправителствени организации. Иницирането, координацията и цялостния процес по разработване на плана, е осъществено от експерти от Българска агенция по безопасност на храните.

В плана за действие са разписани целите, за постигане през следващите години и мерките за постигането им. Посочени са показателите, по които ще се определя напредъка, свързан с изпълнението на заложените цели и мерки. Чрез обобщаване и анализиране на информацията, относно употребата на продукти за растителна защита и тяхното въздействие върху здравето на хората и околната среда, ще се проследи постигането на устойчива употреба на пестициди в страната през следващите години

Ще се осигури недопускане замърсяването на почви, подземни води, замърсяване на хранителни продукти и създаване на здравен риск за населението в района и за потребителите на селскостопански продукти.

ОУП на Община Рудозем е съобразен с предвидените цели за устойчива употреба на пестициди в страната през следващите години.

➤ **Национална стратегия „Устойчиво развитие на горския сектор в Република България”2013 -2020 г.**

Предвижда увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.

Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на дългосрочно и устойчиво управление на жизнени и продуктивни многофункционални гори и нарастваща конкурентоспособност на горския сектор като основа за по-добър жизнен стандарт, особено в планинските и селските райони. Предпоставка за устойчиво развитие на горските територии са регламентиранията със Закона за горите три нива на горско планиране - национално, областно и местно, отразени съответно в Национална стратегия за развитие на горския сектор, Стратегически план за развитие на горския сектор, областни планове за развитие на горските територии и горскостопански планове и програми. Предвижда увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.

ОУП на Община Рудозем и ЕО към него е съобразен със стратегическите цели и приоритети в горския сектор при предложение на устройствените решения за да не се въздейства негативно на дългосрочното развитие на горския сектор в района.

➤ **Актуализиран национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в Република България 2012 - 2020г.**

Стратегическата цел на плана е намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда от устойчивите органични замърсители. В плана е осъществена оценка на състоянието, включително наличието, пускането на пазара, производството и вноса, управлението, мониторинга, информационните системи и др. Част от залежалите устойчиви органични замърсители - пестициди, които по същество са опасни отпадъци, са предмет на подробни анализи и мерки в плана. Именно залежалите пестициди са пресечната точка на двата плана, които предвиждат идентични мерки за решаване на проблема и по-конкретно износ извън страната за окончателно обезвреждане.

ОУП на Община Рудозем е съобразен със стратегическата цел на плана и предвижда мерки за недопускане на здравен риск за населението и екологичен риск за околната среда в района на общината.

➤ **Стратегически план за биоразнообразие 2011 - 2020г.**

Мисията на Стратегическия план е "... да се предприемат ефективни и спешни мерки, за спиране на загубата на биологично разнообразие, за да се гарантира до 2020 г. устойчивостта на екосистемите, които да продължат да предоставят жизненоважни услуги, осигурявайки по този начин разнообразието на живота на планетата и допринасяйки за благосъстоянието на човечеството и премахването на бедността...". В него са възприети 3 основни цели: опазването на биоразнообразието, устойчивото използване на неговите компоненти, както и справедливо и равноправно поделение на ползите от използването на генетичните ресурси.

В ДЕО е определена степента на въздействие по установените критерии. Вzeti са предвид всички препоръки съгласно становището на РИОСВ Смолян, относно схемата за провеждане на консултации и Заданието за ЕО на ОУП Рудозем.

Предложени са мерки за предотвратяване и намаляване на негативните въздействия върху предмета и целите на опазване на ЗТ и ЗЗ.

Националната стратегия и Стратегическия план за биологичното разнообразие 2011-2020 г. са взети предвид при разработването на Предварителния проект на ОУП и ЕО на ОУП на Община Рудозем.

➤ **Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.**

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за одобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

ОУП на Община Рудозем е съобразен с поставените цели в НПУО. Община Рудозем изготвя Програма за управление на отпадъците с основна цел опазване на околната среда в района.

Националният план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. - Преход от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им.

- Ключови ефекти от изпълнението:
 - намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и здравето;
 - използване на по-малко ресурси от природата;
 - финансово подпомагане на общините за инвестиции за битовите отпадъци, а оттам за социално поносими такси битови отпадъци;
 - създаване на нови работни места;
 - възможност за нови бизнес дейности и подкрепата им от еврофондовете.
- *Изпълнява предварителните условия на ЕК за ползване на еврофондовете в Сектор “Отпадъци” и “Пътна карта” за управление на отпадъците за България на ГД “Околна среда”*

Принципите на управление на отпадъците са съобразени с националните условия

Програмата се основава на следните принципи за управление на отпадъците:

- Устойчиво развитие (6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия);
- Принцип на предотвратяването (Директива 75/442/ЕС за отпадъците – чл. 3 (1), 6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия);
- Принцип на превантивността (декларация от Конференцията на ООН за околна среда и развитие, 1992год. Рио де Женеиро);
- Принцип на самостоятелността при управление на отпадъците (Директива 75/442/ЕС за отпадъците – чл. 5);
- Йерархия на управлението на отпадъците (Директива 75/442/ЕС за отпадъците, Стратегия по отпадъците, 1996).

Предотвратяване на образуването на отпадъците чрез намаляване на количествата и/или съдържанието на опасните вещества в образуваните отпадъци.

- Повторна употреба / Рециклиране / Оползотворяване посредством:

Повторна употреба – многократно използване на продукти или предмети за същата или други цели;

Рециклиране – преработка на отпадъците и използването им като суровини за производството на същите или други продукти;

Оползотворяване – чрез прилагане на методите на компостиране, оползотворяване на енергията или други технологии;

Обезвреждане чрез депониране или изгаряне на отпадъци, без оползотворяване на енергия, в случай, че няма друго подходящо решение.

Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи (Директива 75/442/ЕС за отпадъците)

Пълна отговорност на замърсителите (Директива 75/442/ЕС за отпадъците, чл. 15)

Интегрирано управление на отпадъците (6-та Програма за действие в областта на околна среда на Европейската Комисия)

Участие на обществеността - Във връзка със стратегическите насоки за европейското развитие на община Рудозем и участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има много голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците. Обществените обсъждания на проекти по управление на отпадъците също са от голямо значение, защото те от една страна информират населението, а от друга страна се създава възможност да се вземе под внимание общественото мнение по въпросите на управление на отпадъците.

Поставените цели и задачи и приоритетите при изпълнението им са взети предвид при разработването на проекта на ОУП на Община Рудозем и ЕО към него. В ЕО са предвидени адекватни мерки, свързани с ефективно управление на отпадъците на територията на Община Рудозем

➤ **Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020г.**

Утайките от ПСОВ са отпадък, чието количество в България ще се увеличава поради изграждането на нови канализации и ПСОВ с цел подобряване качеството на водите в страната. В тази връзка под координацията на МОСВ е разработен Проект на Национален план за управление на утайките до 2020г. Планът предлага дългосрочен подход към управлението на този поток отпадъци в България. В частност Планът прогнозира количествата утайки, които се очаква да бъдат генерирани в резултат на пречистването на отпадъчни води до 2020г., определя възможностите за оползотворяването им и поставя цел до 2020г. този поток отпадъци да бъде 100% оползотворен по екологосъобразен начин, вместо преобладаващо да се депонира.

Към момента в Община Рудозем няма изградена ПСОВ в населените места. При реализацията на ПСОВ за населените места и др.обекти в Община Рудозем ще се изготвят и Програми за управление на утайките от биологичното пречистване на отпадъчните води и ще се реализират възможностите за максималното им използване.

➤ **Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване - РБългария за периода 2009 – 2020 г.**

Цели на НПУО 2014-2020 г. и програми за тяхното постигане. Постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

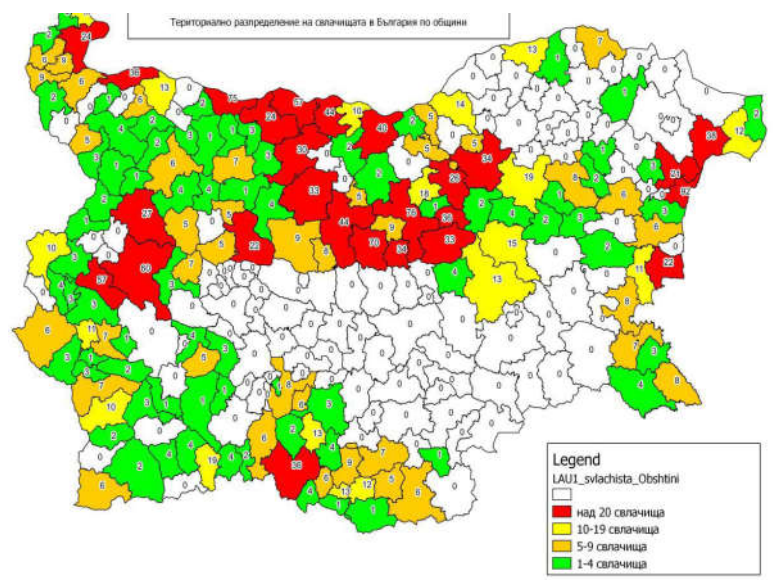
Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем и ЕО към него е съобразен с целите на НПУО.

➤ **Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България**

Програмата е естествено и необходимо продължение на поредица от документи, разработвани през предходни години – законови уредби, нормативни актове, стратегии, програми. Потребността от периодично осъвременяване на оценката на природните разрушителни процеси на територията на страната, довеждащи и до бедствени и катастрофални състояния в редица райони, се мотивира от тяхната висока активност през последните години. Нови свлачища в нови райони или активизирането на потенциални и познати свлачища възникнаха на много места в страната. Тенденцията е броят им да расте. Необходимо е своевременното им отразяване на съществуващата Карта на свлачищата в България в М 1:500 000 (Фигура 1.3-4) и класифицирането им по приоритети за укрепване в табличен вид на списъците.

При загуби, надхвърлящи един милиард лева за година от наводнения, ерозия, свлачища и др., е наложително да има съответна реакция за намаляване на такива тежки последици. Програмата се мотивира от необходимостта да бъдат предприети мерки и действия, насочени към предотвратяване и намаляване на степента на ерозионно-свлачищната опасност; ограничаване и бързо ликвидиране на последиците от тези процеси; защита и опазване на населението.

В ОУП на Община Рудозем е направен анализ и оценка на места с потенциална възможност от възникване на свлачища и се прецизират мерки за предотвратяване или свеждане до минимум на ерозионно-свлачищната опасност в района на Община Рудозем.

Фигура 1.3-4 Териториално разпределение на свлачищата,(извадка от таблица на Националната програма за защита от бедствия)

➤ **Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000**

Целта е да спре влошаването на състоянието на всички видове и местообитания, включени в законодателството на ЕС за природата и да постигне значително и измеримо подобрене в състоянието им, така че в сравнение с настоящите оценки: (i) броят на оценките, показващи подобро природозащитно състояние съгласно директивата за местообитанията да се увеличи със 100 % за природните местообитания и с 50 % за видовете.

Изготвените Предварителен проект на ОУП на община Рудозем и ЕО към него с предложените смекчаващи мерки в ДОСВ са съобразени с *Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000*.

➤ **Национален стратегически план за развитие на селските райони и Програмата за развитие на селските райони**

Националната програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013 и 2014-2020 години са едни от осемте оперативни програми, които са разработени в страната ни, за усвояване на средства от ЕС за периода 2007-2020 г.

Дава се възможност за финансиране на обекти, свързани с изграждане на В и К системи и съоръжения, малки предприятия и др.

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Рудозем.

➤ **Национален стратегически план за рибарството и ОП „Рибарство”.**

ОУП на Община Рудозем е съобразен с Национален стратегически план за рибарството и

ОП „Рибарство”.

➤ **Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия – 2014-2020 г.**

Основната цел на стратегията е създаване на благоприятна среда и условия за развитието на конкурентно способен сектор на МСП, които ще ускорят икономическия растеж на страната при запазване на макроикономическата стабилност.

Стратегията е създадена в изпълнение на чл. 5, ал. 1 от Закона за малките и средните предприятия и представлява политически документ със средносрочен характер, чрез който Правителството на Република България демонстрира своята визия относно държавната политика в подкрепа на малките и средните предприятия (МСП) в страната. Стратегията е разработена в съответствие както с програмата на правителството, така и с политиката на Европейския съюз в тази област. Насочена е към малките и средните предприятия в секторите на добивната промишленост, преработвателната промишленост и услугите. Основните финансови инструменти за провеждане на формулираните мерки са европейските фондове и националния бюджет.

Стратегията уеднаквява приоритетите на България към МСП с тези на Европейския съюз.

Визия: Общата стратегическа цел на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия е да се повиши конкурентоспособността на малкия бизнес като се подпомогнат стартиращите и жизненоспособните малки и средни предприятия в техните усилия да бъдат иновативни, екологични и експортноориентирани, създавайки благоприятни условия за тяхното развитие, като се подобри достъпа им до финансиране; насърчаване на предприемачеството и повишаване предприемаческите умения; като се опростят административните и регулаторните изисквания особено към малките и микро-предприятията.

Околна среда: Необходимост от създаването на възможност МСП да превърнат предизвикателствата на околната среда във възможности. Да се предоставя повече информация, експертни познания и финансови стимули, за да се използват в пълна степен възможностите за нови „зелени” пазари и повишена енергийна ефективност.

Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия – 2014 - 2020” и годишните програми към нея са взети предвид при разработването на проекта на ОУП на Община Рудозем и ЕО към него.

➤ **Национална здравна стратегия за периода 2014-2022 г.**

Основни цели са подобряване здравето на нацията, предоставяне на качествени и гарантирани здравни услуги, оптимизиране на първичната и извънболнична помощ, оптимизиране на здравната мрежа и други.

Националната здравна стратегия 2014 – 2020 г. произтича от обнародваните през последното десетилетие няколко взаимодопълващи се здравни стратегии и концепции.

В областта на здравеопазването, така и между институционализираните и неформалните структури на гражданското общество относно необходимостта от рязък прелом в здравната политика с акцент върху промоцията на здраве и профилактиката на болестите.

Основната задача на здравеопазването е предоставянето на здравна помощ при оптимално използване на предоставените от обществото ресурси.

Национална здравна стратегия 2014 – 2020 г. и поставените ѝ цели и задачи са взети предвид при разработването на Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем и ЕО към него.

➤ **Национална агро-екологична програма (НАЕП)**

НАЕП се прилага по отношение на мерки, целящи устойчивото използване на земеделските земи и в съответствие с Регламент 1698/2005 на ЕСФРСР.

Програмата е взета предвид при изготвяне на ОУП на община Рудозем и ЕО към него.

➤ **Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) Трети Национален План за действие по изменение на климата (Трети НПДИК)**

Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) е най-новата програма на национален доверителен екофонд (НДЕФ) с принос към ограничаване изменението на климата. Тя е своеобразно продължение на Националната Схема за Зелени Инвестиции (НСЗИ).

Целта на ИПК е да поощрява инициативи, водещи до ограничаване изменението на климата.

Изпълнение на изискванията на РКОНИК е опит да се забави този процес, през 1992 г. ръководителите на над 150 държави подписват в Рио де Жанейро Рамковата конвенция на Обединените нации по изменението на климата (РКОНИК), която има за цел да се стабилизират „парниковите“ емисии на равнището им от 1990 г. РКОНИК е подсилена със съпътстващия я Протокол от Киото от 1997 г., който предвижда тези емисии да се съкратят средно с 5,8 % през периода 2008–2012 г. За тази цел може да се използват т. нар. гъвкави механизми - съвместно изпълнение, механизма на чистото развитие и международна търговия с емисии и на Протокола от Киото по отношение мониторинга, оценката и докладването на емисиите на парникови газове (ПГ).

Подготовка за ситуация на увеличен икономически растеж над очаквания тренд, осигурявайки при това трендът на нарастване на емисиите на ПГ да е намаляващ в сравнение със степента на икономически растеж.

Политиката на България в областта на изменението на климата се основава на два основни аспекта, свързани от една страна с международните ангажименти, поети от страната с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото, и от друга – с новоприетото европейско законодателство в тази област. Основната стратегическа цел на настоящия Трети

национален план за действие по изменение на климата (НПДИК) е да очертае рамката на действие в борбата с изменението на климата за периода 2013-2020 г. и да насочи усилията на страната към действия, водещи до намаляване отрицателното въздействие на климатичните промени и изпълнение на поетите ангажименти.

При разработването на НПДИК са взети предвид основни стратегически документи на държавата като: Енергийната стратегия на Р. България до 2020 г.; Националната програма по енергийна ефективност до 2015 г.; Националният план за действие за енергията от възобновяеми източници; Националната програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г.; Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.; Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България 2013-2020 г.; Национален стратегически план за поетапно намаляване количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.

Третият план за действие по изменение на климата предвижда конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори. Общият ефект от предвидените мерки ще гарантира изпълнение на поетите ангажименти и постигане на правно обвързващите за страната ни европейски цели.

Планът разглежда основните международни и европейски аспекти на политиката за климата и целите, които ЕС трябва да постигне до 2020 г.

Постигането на целта от 20% намаляване на емисиите парникови газове би било невъзможно без напредък по другите две, свързани с насърчаване на възобновяемата енергия и на енергийната ефективност.

ОУП на Община Рудозем е съобразен със целите и приоритетите на програмите на НДЕФ и Трети Национален План за действие по изменение на климата (Трети НПДИК).

В ОУП и ЕО към него се предвиждат конкретни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове във всички сектори.

➤ **Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници до 2020г**

Националният план за действие за енергията от ВИ (НПДЕВИ) е разработен въз основа на изискванията на Директива 2009/28/ЕО съгласно образца приет с Решение на Европейската комисия от 30 юни 2009 г. Планът се основава на интегрирания подход по отношение обществения и социален живот, развитието на икономическите сектори, при опазване и съхраняване на околна среда и живота и здравето на хората. Целта е да се осигури устойчив преход към ниско въглеродна икономика, основана на съвременни технологии и широко използване на възобновяеми енергийни източници.

ОУП на Община Рудозем е съобразен със целите на плана, както и с предложените към него ограничения за изграждане на ВЕИ.

Връзката на плана с Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници до 2020 г., е по линията на ограниченията за използване на местните възобновяеми източници за производство на електроенергия, които се съдържат в Становището № 1-2/2012 г. на МОСВ по Екологична оценка на НПДЕВИ. Същността на ограниченията е:

- по отношение на фотоволтаиците се забранява провеждането на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за изграждането им в земеделския и горския фонд, в границите на всички защитени зони от мрежата Натура 2000, с изключение на такива за
- самостоятелно захранване на обекти или в нарушени терени;
- по отношение на вятърните генератори се забранява провеждането на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за изграждането им на територията на земеделския и горския фонд в границите на всички защитени зони от мрежата Натура 2000, с изключение на такива за самостоятелно захранване на обекти или в нарушени терени.
- по отношение на водноелектрическите централи се забранява провеждането на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за руслови и деривационни ВЕЦ и МВЕЦ в границите на защитените зони, опазващи определени водозависимите видове и местообитания

➤ **Оперативни програми**

В ОУП на Община Рудозем са взети предвид мерките от Оперативните програми. В Проекта на ОУП на Община Рудозем е постигнато съгласуване и обвързаност с:

- Оперативна програма „Околна среда”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Транспорт” - 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси ” - 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Региони в растеж”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Добро управление”- 2014- 2020 г.
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”- 2014- 2020

В) Регионални планове, програми и стратегии. Регионални стратегически документи.

- **Регионален план за развитие на Южен централен планов регион/ЮЦР за периода 2014-2020 г.**

В РПР на ЮЦР икономическото, социалното и териториалното сближаване са разгледани като взаимно допълващи се и подкрепящи се компоненти на единната интегрирана концепция за регионално развитие.

В стратегическата част на плана е разгледана визията за бъдещо развитие на района; определени са стратегическите цели, приоритети и специфични дейности, изброени са примерни допустими дейности за изпълнение на специфичните цели. В рамките на плана е представено индикативното разпределение на ресурсите по стратегически цели и приоритети. РПР на ЮЦР е ориентиран към изпълнение на целите на Стратегия „Европа 2020” с активното участие на регионите, и в същото време със засилен акцент за териториалното сътрудничество и подход, изискващ резултати и добавена стойност.

В Регионалния план за развитие са отчетени специфичните цели и приоритетите за развитие на областите и общините, включени в териториалния обхват на района. На ниво ОПР е търсена връзката между регионалния план и местния стратегически контекст за развитие, като на практика се интегрират плановите подходи „отдолу-нагоре” и „отгоре-надолу” по отношение на основните стратегически цели.

В *Регионалния план за развитие на Южен централен планов регион* се отразяват пространствените перспективи на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори на развитието, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии и се създадат предпоставки и условия за оптимизиране на функциите на общинския център, който играе все по-важна роля за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на общината, което е отразено в ОУП на Община Рудозем.

➤ **План за управление на Речните Басейни в Източнореломорски район, период 2016-2021г.**

План за управление на речните басейни в Източнореломорски район е разработен съгласно изискването на чл.155, ал.1, т.2 от Закона за водите и чл.13 и Рамковата директива за водите. Разработва от Басейнова дирекция за управление на водите в Източнореломорски район/ БДУВИБР

Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води.

Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съветът на Европейския съюз от 23.10.2000г., установява рамката на действията на Общността в областта на водите и въвежда нови перспективи за съвременната визия на политиката за водите за всички страни членки, като осигурява основата за траен диалог и за разработване на стратегия за интегриране в областта на управлението на водите.

Основната цел на *Рамковата Директива за водите* е предотвратяване на влошаване на статуса на всички води и постигане на добро състояние до 2015 въведение година, или най-късно към 2027 г.

Чрез новите ПУРБ се приемат мерки за подобряване на качеството на повърхностните и подпочвените води. В тази връзка ще бъдат предвидени мерки, свързани с подобряване качеството на живота в по-малките населени места (изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води), с подобряване качеството на екосистемите в отделните райони на страната, както и такива за ограничаване на индустриалното замърсяване и намаляване въздействието върху водните системи от водоползвателите.

Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) са основен инструмент за управлението на водите на басейново ниво, припомниха още организаторите на събитието. Те са планови документи, които се изготвят от басейновите дирекции за период от шест години и от влизането им в сила се превръщат в задължителен документ за местния бизнес, свързан с различни водни тела, местната власт и общественост.

Директивата определя рамката за опазване и защита на всички води, като: — насърчава устойчивото използване на водите, основаващо се на дългосрочна защита на водните ресурси; — обединява управлението на повърхностните и подземните води; — насърчава защитата и подобряването на водната среда чрез специални мерки за продължително намаляване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни вещества, както и спирането или постепенното прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества; — гарантира продължително намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратява тяхното по-нататъшно замърсяване; — допринася за преодоляване ефектите от наводнения и засушавания. Ключова идея в директива за водите е концепцията за интеграция. Интегрираното управление на басейнов принцип е процес, който насърчава координираното развитие и управление на водните ресурси с цел максимално повишаване на произтичащото от тях икономическо и социално благосъстояние по равноправен начин, без компромиси и без ущърб на устойчивостта на жизнено важните екосистеми.

Интеграцията трябва да се осъществява на няколко нива:

—*Интеграция на ниво речен басейн* между органите, директно участващи в управлението на водите и другите сектори - например между тези, които отговарят за съхранението и снабдяването с вода, управление на риска от наводнения, пречистване на отпадъчните води, земеползването, селско стопанство, горска промишленост, туризъм и др.

—*Интеграция на национално ниво* - например между законодателството в областта на водните ресурси и законодателството за защита на околната среда;

—*Интеграция на европейско ниво* - например между РДВ, Общата селскостопанска

политика и Структурните фондове. Основният инструмент за управление на водите на басейново ниво и за реализация на целите на РДВ и на изискванията на Закона за водите е Плана за управление на речните басейни /ПУРБ/.

Функциите на плана са: Да служи като основен инструмент и документален механизъм за информацията събрана съгласно директивата, включително: целите по околната среда за повърхностни и подземни води; информация за качеството и количеството на водите; информация за основното влияние на човешката дейност върху статуса на повърхностните и подземните водни тела; да обобщи и анализира наличната информация; да посочи актуалното състояние на водните тела; Да разработи нови мониторингови системи за актуализация на данните и контрол; Да координира програмите от мерки и други съответстващи програми за да се постигнат екологичните цели; Да очертае практическите възможности и подходи за ангажиране на различни нива в разработването на плана и информирание на широката общественост; обществено участие в планирането и включването на икономически подходи; Да служи като основен механизъм за докладване на Комисията и на обществото. Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води .

План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район е разработен в рамките на първия цикъл за управление на речни басейни съгласно РДВ и продължава до 2015г. Следват още два цикъла, които ще бъдат финализирани съответно към 2021 г. и 2027 г.

План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район 2016 -2021 г. влезе в действие в края на 2016 г.

В ОУП на на Община Рудозем и ЕО към него са взети предвид мерките за постигане на целите в ПУРБИБР съгласно ПУРБ в Източнобеломорски район 2016-2021 г.

➤ **Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на „ВиК“ ЕООД Смолян (РГП за ВиК-Смолян-2038 г**

С РГП за ВиК-Смолян се цели да бъде подпомогната дейността на МРРБ в процеса на разработване и прилагане на новата Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България, като част от вече утвърдената Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор в България (2012 г.). РГП е разработен в съответствие с чл. 198в от Закона за водите. Съгласуван е с БДИБР. РГП за ВиК-Смолян е включен в проекта **Регионални генерални планове за ВиК системите в Централен регион на България "** по договор XII РД 02-29-419/08.12.2011 , MIDP - МР - QCBS3, Проект XII P099859-Развитие на общинската инфраструктура, Заем XII: 7834-BG от Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР). 2011-2014г. Изпълнител по договор с предмет «Изготвяне на Регионални генерални планове за ВиК системите в Централен регион на България».

Регионалният генерален план за ВиК се явява първа стъпка за:

- Идентифициране на нуждите и определяне на приоритетните инвестиции за рехабилитация на водоснабдителните мрежи и изграждането на нови канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води;
- Изпълнение на поетите ангажменти за прилагане на директивите на ЕС в областта на околната среда;
- Подобряване на надеждността и качеството на водоснабдяването в населените места;
- Подпомагане на общините за подобряване и развитие на капацитета за планиране на инвестициите;
- Регионалният генерален план осигурява последващи действия свързани с:
- Подготовката на предпроектни проучвания за индивидуални инвестиционни проекти;
- Съответствие с екологичното законодателство и свързаните европейски директиви в рамките на установените крайни срокове;
- Ефективно използване на водните ресурси;
- Съфинансиране от безвъзмездните фондове на ЕС (Кохезионен фонд);
- Необходимия капацитет за подготовката на проекта на областно и местно ниво;
- Планиране на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни инвестиционни програми;
- Основа за водни проекти;

Мерките, заложи в „мастър планове“ са насочени към разрешаване на инфраструктурните проблеми и са свързани с водоснабдяването, отвеждането и третирането на отпадъчните води. Те са водещи стратегически документи, който определят рамката за развитие на сектора в следващите 25 години.

ОУП на Община Рудозем и ЕО към него са съобразени с Инвестиционните програми за развитие на Водния сектор на ВиК Смолян в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект и предвидените мерки за снабдяване на населението и промишлеността с достатъчно вода с добри качества и осигуряване на високо качество на околна и животна среда за населението в района.

Г) Общински и областни стратегии , планове и програми

Необходимите действия за подобряване състоянието на околната среда на територията на община Рудозем са обект на специализирани проучвания и планиране от 2004 г. до сега.

При изготвяне на ОУП на община Рудозем са взети предвид всички предходни и настоящи общински, регионални, национални и международни планове и програми като е постигната съотнесимост на ОУП на Община Рудозем с тях.

Преобладаващата селищна структура на община Рудозем е компактна и линейната, обусловена от природогеографските условия и преминаващи през населените места реки и главни пътища, които са градообразуващи фактори. Предвиждания на ОУПО Рудозем за разширяване на строителните граници на населените места обхващат основно непосредствено прилежащите земеделски територии до населените места, които са подходящи за застрояване, или вече са с променено предназначение, но са разпръснати, самостоятелни или не са в група.

✓ **Общински план за развитие (ОПР) на Община Рудозем за периода 2014-2020 г.**

Общинският план за развитие е разработен в синхрон с Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022г., Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025г., с приоритетите, целите и мерките заложи в Националната програма за развитие „България 2020“ и тези, заложи в Регионалния план за развитие на съответния район за планиране 2014-2020 г. и Областната стратегия за развитие /ОСР/ на област Смолян в която попада общината.

Целите и приоритетите на Общинския план за развитие за период 2014-2020 г. са обвързани с тези по оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионни фондове на ЕС, както и с подходящи мерки по програмите, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони /ЕЗФРСР/.

Общинският план за развитие формулира визия и стратегически цели за развитие на общината.

ОУП на Община Рудозем е съвместим с ОПР и в устройствените решения са взети предвид поставените цели и приоритети за постигане на устойчиво развитие на Община Рудозем и постигане на високо качество на околна среда и жизнена среда за населението в района.

ОПР обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Следвайки принципа за приемственост, новият ОПР запазва стратегическата насоченост на ОПР 2007-2013, като го надгражда с цели и приоритети, гарантиращи съответен принос на община Рудозем към регионалните и националните ангажименти по стратегията „Европа 2020“, както и покритие на финансируемите мерки по новия пакет оперативни програми. ОПР отчита заложените цели и приоритети в документите от по-високо йерархично равнище на регионално, национално и европейско ниво, както и Общинските програми, свързани с опазване на околната среда.

Общинският план за развитие на община Рудозем съответства с целите и приоритетите на

ЕС в областта на регионалната политика и стратегията „Европа 2020.

Анализиран се и се оценяват слабите и силните страни на общината и на тази база се определят целите, приоритетите и насоките за развитието ѝ. *Изводите от състоянието са основа за приоритизиране разработването на изготвяне на ОУП на община Рудозем и ЕО към него.*

Планът е разработен в съответствие с предвижданията на - Областна стратегия за развитие на област Смолян (2014-2020г.) и допринася за постигането на целите на ЕС в областта на регионалната политика и приоритетите на Стратегия „Европа 2020” , като в ОПР е вложен стремеж за интегриране на целите на Стратегия „Европа 2020” за: Трудова заетост; Климатични промени и енергия, образование, Бедност и социално изключване.

В ОУП и ЕО към него се постига отразяване на целите и приоритетите на ОПР, чрез предложените устройствени решения и предложения за решаване на инфраструктурни, социални и екологични проблеми на Община Рудозем.

Постигането на съгласуваност и обвързаност на ОУП на община Рудозем с Общинския план за развитие за периода 2014-2020г. е гаранция за постигане устойчиво развитие на общината.

В плана развитието на туризма е заложен като един от главните приоритети на бъдещото развитие на Общината, тъй като тя има амбиции да развие туризъм в различните му форми: селски туризъм, екотуризъм, културен туризъм и др.

При съставянето на ОПР 2014-2020 са отчетени следните принципни изисквания, които реално отразяват протичащите процеси в общината, които са взети предвид и в проекта на ОУП на Община Рудозем, както и в ЕО към него:

- Степен на въздействие на демографското, социално-икономическото и инфраструктурното развитие на територията, което активизира или задържа местното развитие;
- Координираност и съответствие, които гарантират, че стратегическият документ е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство и опазването на околната среда за територията на общината.
- Активно включване на заинтересованите страни, което цели да повиши устойчивостта на взетите решения, както и да осигури широка обществена подкрепа за ефективна реализация на планираните проектни инициативи. За целта бяха проведени обсъждания с представителите на неправителствени организации, бизнеса, администрацията и гражданите в общината.

Действащото законодателство задължително изисква осигуряването на съгласуваност на ОПР с основните стратегически документи на европейско, национално и областно ниво.

Визията за развитие на община Рудозем представлява желаното и постижимо състояние на общината през 2020 г. Дефинирането на адекватна и съответстваща на нуждите и желанията на местната общност Визия за развитие е основата на стратегическата рамка, която синтезира политиката за развитие на общината.

През следващия програмен период община Рудозем ще продължи да се развива като жизнеспособна териториална общност, с ясни перспективи за развитие, определени от: Местните условия и ресурси; Съхранен и непрекъснато усъвършенстващ се човешки капитал; Създадени добри условия за живот и бизнес на местната общност; Капитализирано природно и културно-историческо наследство.

Стратегически цели за развитие на община Рудозем са за създаване на условия за устойчив и приобщаващ растеж на местната икономика чрез съхранение и развитие на човешкия капитал, ефективното използване на местните сравнителни предимства и ресурси. Подобряване условията на средата за обитаване и условията за развитие на бизнеса. Развитие на печеливш туризъм като икономически диверсификатор.

✓ **Областната стратегия за развитие на област Смолян за периода 2014-2020 г.**

Областната стратегия за развитие очертава рамката на Общинския план за развитие. ОСР на Област Смолян за периода 2014-2020 г. се основава на приемствеността в стратегическото планиране, формулирани са и необходимите нови цели и приоритети в синхрон с националните действия по приложението на стратегията „Европа 2020“.

Стратегията определя средносрочните цели и приоритети за развитие на област Смолян и е в съответствие с Националната стратегия за развитие и РПР на ЮЦР. При разработването са взети предвид целите, приоритетите и финансовите условия на политиката за сближаване на ЕС през периода 2014-2020 г., както и предвижданията на Оперативните програми. Стратегията на областта е тясно свързана и с Общинските планове за развитие, за които е основен ориентир, източник на идеи и стратегически документ за разработване на конкретни мерки в тях.

ОУП на община Рудозем е съобразен с постигане на целите и приоритетите на областно ниво, като се постига и общинско развитие, отчитайки стратегическите насоки за разработване и развитие, представени в Областната стратегия за развитие на област Смолян. Това съответствие осигурява допълнителни ефекти и потенциални ползи, свързани с осигуряване на достъп до финансови схеми и развитие на териториалното сътрудничество между общини и региони.

Целите на ОУП за развитие на общината са обвързани с целите за развитието ѝ и респективно с областната стратегия за развитие, като са насочени към развитие на конкурентноспособна икономика чрез насърчаване на иновациите и използване на местния потенциал, повишаване на жизнения стандарт на населението и подобряване на териториалната устойчивост за постигане на балансираност и свързаност в областен, регионален и национален план.

Основните решения в Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем за устойчивото ѝ развитие и привличане на нови инвеститори, подобряване на бизнес средата в общината, подобряване на техническата инфраструктура, осигуряване на високо качество на жизнена и околна среда и т.н. се базират на стратегическите цели и приоритети на Областна стратегия за развитие на област Смолян.

✓ **Областен план за защита при бедствия на област Смолян**

Цели на плана:

1. Поддържане на постоянна готовност от органите за управление и силите за реагиране и създаване на условия за организирано нарастване на способността им за изпълнение на задачите по защитата при бедствия.
2. Да представи обща структура на реакцията и реда за координация на дейностите с участващите областни и общински структури.
3. Основни задачи:
 - 3.1. Анализиране на възможните бедствия и прогнозиране на последиците от тях.
 - 3.2. Планиране на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствията.
 - 3.3. Разпределение на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки.
 - 3.4. Осигуряване на средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на дейностите
Провеждане на мероприятия осигуряващи поддържането на постоянна готовност за действия при бедствия.
 - 3.5. Създаване на условия за своевременно оповестяване, непрекъснато управление, организация и координация в дейността на звената, службите и оперативните структури от Единната спасителна система на областта.
 - 3.6. Определяне на състава, възможностите и задачите на силите на Единната спасителна система в областта и създаване на организация за всестранното им осигуряване.

В Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем е направен анализ на възможните бедствия и прогнозните последици от тях и са предвидени мерки за свеждане до минимум негативните въздействия .

Предложени са мерки за свеждане до минимум създаване на условия за значими негативни въздействия върху околната среда в района на общината и здравен риск за населението в района:

- Анализ и оценка на възможните бедствия и прогнозиране на последиците от тях със цел свеждане до минимум негативните въздействия върху околната среда и населението в района.

- Редовно почистване на коритата и бреговете на водните тела в територията на общината (реки и дерета).
- Недопускане на нерегламентирано струпуване на битови отпадъци, строителни отпадъци, земни маси, торови маси по бреговете на водните тела
- Строг контрол за прилагане на ефективно управление на язовирите за недопускане на наводняване на прилежащи земи, унищожаване на селскостопанска продукция, В и К инсталации и съоръжения, ел.съоръжения и комуникации, улици в населените места, жилищни сгради, складови помещения, и др.
- Мерки за изпълнение от Общината за предотвратяване или намаляване на последиците от бедствията.

Обобщение

В представения ОУП на Община Рудозем - Предварителен проект и ДЕО към него е с основна цел да се даде цялостна концепция за развитие на територията на общината, отчитаща изискванията за интегриран подход, ресурсна ефективност, опазване на околната среда и адаптация към промените.

В тази връзка конкретните предвиждания на ОУП на община Рудозем не само не противоречат на целите на съответните стратегически планове и стратегии, а напълно съдействат за изпълнението им.

Д) Инвестиционни предложения. Планове и програми.

По данни на Община Рудозем за подадените в общината документи за инвестиционни предложения, както и данни от поддържаните регистри на електронната страница на РИОСВ – Смолян и МОСВ за извършени процедури към м. април 2019 г., по които КО е дал становище и взети предвид в ДОСВ и ДЕО на ОУП на Община Рудозем.

В регистрите на РИОСВ-Смолян, раздел **Превантивна дейност** за община Рудозем са постъпили:

1. Уведомления за инвестиционни предложения

Съобщения по постъпили уведомления за инвестиционни предложения през 2016/2017/2018/2019г./2020 г.

- Уведомление за ИП „Предприятие за преработка на мляко (мандра)“ с капацитет 3000л/ден, в ПИ УПИ V-673, кв.48 по плана на с.Елховец, община Рудозем. .- Реализацията на ИП ще допринесе за получаване на качествен продукт за населението в района, създаване на работни места и отчисления за общината. ЛПСОВ и заустване в р. Елховска. Суроватката се използва за храна на животни. При спазване на изискванията на действащото законодателство не се очаква негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда /СМ - 038-ПР /2017 г /.

- Уведомление за ИП "Водовземане на подземни води чрез изграждане на ново водовземно съоръжение - проучвателно експлоатационен сондаж ПЕС -1ХГ, Рудозем". Реализацията на ИП е с позитивно въздействие за водоснабдяването в общината. СМ - 035-ПР /2017 г.
- Уведомление за ИП „Почистване на участъци от р.Арда, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем“ в землището на гр.Рудозем, обл. Смолян. Реализацията на ИП е с позитивно въздействие - повишаване проводимостта на реката, предотвратява се риск от наводнение, опазва се екосистемата в района. СМ - 025-ПР /2017 г.
- Уведомление за ИП „Почистване на р.Чепинска, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем, от началото на гр.Рудозем до устието и в р.Елховска“ в землището на гр.Рудозем, обл. Смолян. Реализацията на ИП е с позитивно въздействие - повишаване проводимостта на реката, предотвратява се риск от наводнение, опазва се екосистемата в района. СМ - 024-ПР /2017 г.
- Уведомление за ИП „Поддържане проводимостта на речното легло чрез изземване на наносни отложения съгласно чл.140, ал.6 и ал.7 от Закона за водите на р.Елховска“, в задбаражното пространство на бараж №1 и бараж №2 под с. Пловдивци, общ. Рудозем. повишаване проводимостта на реката, предотвратява се риск от наводнение, опазва се екосистемата в района. Отнемане на натрупаните наносни отложения от инертни материали в реката. ИП няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ. СМ-017-ПР/2017 г.
- Съобщение СМ-019-ПР/2018 г. „Работилница за производство на овкусителни, пасти, емулсии, декорации, елексири с демонстративно изпитателен център” гр. Рудозем в УПИ Іvкв. 12 по плана на гр. Рудозем –имот с идентификатор 63207.504.266. ИП няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, както и върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ като се спазват всички изисквания на действащото законодателство. Реализацията на ИП е с позитивно въздействие по отношение на социалния ефект – нови работни места, отчисления за общината, създаване на качествен продукт, отговарящ на нормативните изисквания.
- СМ-017-ПР/2018 г Оборудване на цех за производство на разредители за мебелната промишленост и автоапретурния сектор в ПИ 63207.504.277.1 ул.”хан Аспарух”№1 гр. Рудозем. При реализацията на ИП ще се произвежда качествен продукт необходим за развитие на мебелната промишленост в общината и при спазване на всички изисквания на действащото законодателство не се очаква

дейността му да окаже значимо негативно въздействие върху околната среда.

- Съобщение СМ-001-ПР/2018 г. "Изграждане на водоем $V = 400 \text{ м}^3$ " в имот 118928 в землището на с. Чепинци, Община Рудозем, обл.Смолян.- ИП няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, както и върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Водите ще се използват основно за питейно битово водоснабдяване на жителите в с. Чепинци и хранване на бъдещото ГКПП "Рудозем -Ксанти". ИП с позитивен ефект за качеството на водоснабдяване на населението в общината. Решение –Да не се извършва ОВОС.
-
- Съобщение СМ-015-ПР/2019 г. Животновъден обект за отглеждане на крави в имот № 0017003, землище на с. Равнината, община Рудозем.ИП с позитивен ефект за развитие на модерно животновъдство в района и създаване на работни места. При спазване на предложените мерки не се очаква значимо негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда. Решение –Да не се извършва ОВОС.
- Съобщение СМ-013-ПР/2020 г.Облагородяване на централната част и паркинг в с. Елховец в УПИ VI кв.42 . Позитивно въздействие за повишаване качеството на жизнената среда в населеното място. При спазване на всички предвидени мерки не се очаква обект за отглеждане на негативно въздействие върху околната среда.
- Преработка на отпадъчен продукт от пирометалургия на мед с кодове 10.06.01.И 100602 в ПИ с идентификатор № 63207.133.12 землище на гр. Рудозем. Декември 2020 г.
- СМ 2020-037-/14.11.2020 г. Разширение на съществуваща инсталация за обогатяване на оловно-цинкови руди. Изискванията са да не се допуска замърсяване на повърхностните и подземни води. При спазване на всички изисквания на действащото законодателство не се очаква негативно въздействие върху околната среда. Разширението на производството е с подчертано социален ефект .

2. Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС – да не се извършва ОВОС.

2017/2018/2019г.

- „Предприятие за преработка на мляко (мандра)“, в ПИ УПИ V-673, кв.48 по плана на с.Елховец, община Рудозем, обл. Смолян. СМ-038-ПР/2017г. При спазване на изискванията на действащото законодателство не се очаква негативно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда. Позитивно е въздействието от реализация на ИП – социален ефект : отчисления за общината,

производство на качествен продукт за населението, създаване на нови работни места. Решение – да не се извършва ОВОС.

- "Водовземане на подземни води чрез изграждане на водовземно съоръжение - проучвателно експлоатационен сондаж ПЕС -1ХГ, Рудозем". СМ-035-ПР/2017г. ИП няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, както и върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Водите ще се използват основно за питейно битово водоснабдяване. ИП е с позитивен ефект за качеството на водоснабдяване на населението в общината. Решение – да не се извършва ОВОС.
- „Почистване на участъци от р.Арда, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем“ в землището на гр.Рудозем, обл. Смолян - да не се извършва ОВОС. СМ-025-ПР/2017г. Повишаване проводимостта на реката, предотвратява се риск от наводнение, опазва се екосистемата в района. ИП няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Решение – да не се извършва ОВОС.
- „Почистване на р.Чепинска, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем, от началото на гр. Рудозем до вливането ѝ в р.Елховска“, землището на гр.Рудозем, обл. Смолян - да не се извършва ОВОС. СМ-024-ПР/2017г. Позитивен ефект : Повишаване проводимостта на реката, предотвратява се риск от наводнение, опазва се екосистемата в района. ИП няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Решение – да не се извършва ОВОС.
- "Изграждане на водоем $V = 400 \text{ м}^3$ “ в имот 118928 в землището на с. Чепинци, Община Рудозем, обл. Смолян - да не се извършва ОВОС. СМ-001-ПР/2018г. ИП е с позитивен ефект за качеството на водоснабдяване на населението в общината. Решение – да не се извършва ОВОС.
- Решение СМ №013-ПР/11.02.2021г.
- Съобщение №008/11.02.2021г. по чл.95 от ЗООС и чл.4, ал.2 от Наредбата за ОВОС "Площадка за дейности с отпадъци от черни и цветни метали, хартия, пластмаси, стъкло, ИУМПС", находяща се в ПИ 63207.504.211, УПИ VIII, кв. 11 по плана на гр. Рудозем, общ. Рудозем, обл. Смолян
- [Съобщение за Решение СМ-005-ПР/2021г.](#) „Преработване на отпадъчен продукт от пирометалургия на мед с кодове 10 06 01 и 10 06 02“, в поземлен имот с идентификатор №63207.133.12, землище на гр. Рудозем, обл. Смолян Решение – да не се извършва ОВОС.

3. Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка през 2017/2018/2019 г. – няма.
4. Издадени Решения по ОВОС през 2017/2018/2019г. – няма.
5. Издадени Становища по ЕО през 2017/2018/2019г.– няма.

ОУП на община Рудозем има връзка и се изготвя в съответствие със следните стратегии, планове и програми.

- *Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на "ВиК " ЕООД Смолян.*

Потенциално въздействие върху околната среда - Позитивно въздействие върху обособената територия на "ВиК Смолян" ЕООД и върху територията на Община Рудозем, включена за обслужване на ВиК инфраструктурата към посочения оператор за:

- осигуряване на достатъчно количество вода с нормативно изискваните качества за населението, промишлеността и селското стопанство; опазване на околната среда, чрез реализация на съвременна ВиК инфраструктура в населените места за осигуряване на високо качество на околна среда (опазване от замърсяване на води, почви, биоразнообразие) и високо качество на жизнена среда за населението.
- В ДЕО и ДОСВ на ОУП на Община Рудозем са направени изводи за въздействието на посочените ИП и следните планове и стратегии, осигуряващи устойчиво развитие на Община Рудозем , респективно високо качество на околна среда и високо качество на жизнена среда за населението в района.
 - Общински план за развитие на Община Рудозем 2014 – 2020 г.ОПР.
 - Общинска стратегия за развитие на спорта в Община Рудозем 2014 – 2020 г.
 - Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците.

Проекти/Обекти с екологично предназначение

Проекти/Обекти с екологично предназначение 2017 г.

- Пречистването на рудничните води от р-к „Димов дол“ към „Рудметал“ АД-Рудозем е решено с изграждането в подземните пространства на двукоридорен утаител за механично пречистване на рудничните води, като през 2017 г. не са установени превишения на ИЕО по РЗ. През 2017 г. дружеството изгражда инсталация за обогатяване на оловно-цинкова руда по безцианидна технология на площадката на „Палас-север“-Рудозем. Отпадъчният хвостов шлам е предвидено да се съгъстява до водно съдържание 45-50%, след което да се депонира в стари руднични пространства на „Палас-север“, а отделената отпадъчна вода в съгъстителите да се използва обратно отново в процеса на флотация. Отпадъчните руднични води от находище „Върба-Батанци“ по травербани са насочени подземно към Рудоземска обогатителна фабрика, където се включват във флотационния процес по извличане на

концентрата. За целта от у-к „Батанци“ до у-к „Върба“ се изгражда напорен водопровод с диаметър Ø110 и дължина над 2 км по подземната проходка между двата участъка. Превантивно, в случай на авария по напорния тръбопровод или при повишена филтрация на атмосферни води към работните пространства на у-к „Батанци“, на площадката са изградени стоманобетонени аварийни утаители 2 бр. с общ обем 350 м³

Разрешени през годината проблеми: Решени са проблеми по експлоатацията на хвостохранилищата

„Рудозем 2“

1. След надстрояването на земно-насипните стени се осигурява достатъчен обем за ефективна работа на съоръженията за период от минимум 10 год.;

2. Подобряване пречиствателният ефект, вследствие на по-големия обем и увеличената площ на водното огледало;

3. Монтиране на нови контролно-измервателни системи за следене устойчивостта на съоръженията, допустимата филтрация и заустваните пречистени отпадъчни води във водоприемниците;

Проекти/Обекти с екологично предназначение 2015 г.

- Ремонт на НЧ " Развитие " - с. Борие;

- Ремонт на НЧ " Родопчанка " - с. Рибница,

- Ремонт на НЧ " Звезда " - с. Елховец,

- Изграждане на ЦДГ " Войкова лъка " - с. Войкова лъка,

- Реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински пътища и вътрешна водопроводна мрежа в с. Бяла река;

- „Вътрешна водопроводна и канализационна мрежа в с. Коритата” - с. Пловдивци; -

„Повишаване на енергийната ефективност в Културен дом” - гр. Рудозем.

Проекти/Обекти с екологично предназначение 2018 г.

1. Подмяна на отоплителната инсталация . Енергийна ефективност в ОДЗ " Снежанка ", сграда 1 и сграда 2 гр. Рудозем

2. Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци Закупуване на мотометачен автомобил. Ефект – по-ефективно управление на отпадъците.

3. Изграждане на канализационна мрежа в кв. “Мейково“, гр. Рудозем и присъединяването ѝ към канализационната мрежа на гр.Рудозем - повишаване качеството на околната среда(опазване повърхностните и подземни води) жизнената среда на населението, предотвратяване на създаване на условия за екологичен и здравен риск. Община Рудозем и някои от общините в област Смолян разполагат с изготвени проекти, които са внесени в различни финансиращи програми и органи, като за 2018 г. няма открито финансиране и за: -,„Интегриран проект за воден цикъл на гр. Рудозем - разширение и реконструкция на

- канализационна и водопроводна мрежа на гр. Рудозем”- през 2019 г. се търси финансиране за изграждане и реконструкция на канализацията в кв. “Възраждане”;
3. От извършения контролен мониторинг на отпадъчните води на изход ХХ „Рудозем-2“, стопанисвано от „Върба-Батанци“ АД, не са установени превишения на ИЕО. През 2018г. е въведена в експлоатация и мобилната инсталация за обогатяване на оловно-цинкова руда, собственост на „Рудметал“ АД. Отпадъчният пулп постъпва в подземни хоризонти, без заустване във воден обект. Рудничните води от рудник „Димов дол“ се пречистват до нивата на ИЕО по РЗ в подземните галерии и няма установено надвишение на същите при извършвания през годината собствен и контролен мониторинг.

Проекти/Обекти с екологично предназначение 2019г.

1. Ремонт и рехабилитация на " Улица в с. Елховец, махала " Кокалич " Изграждане на нова пътна настилка и отводнителни канали. Постановление на МС - 281 700 лв Въведена в експлоатация "Реконструкция на ул. "Акация " в с. Чепинци Изграждане на нова пътна настилка и отводнителни канали. Постановление на МС137 835 лв Подписан е Акт 15. Повишаване качеството на живот на населението в общината. Намаляване на шумовото натоварване и замърсяването на въздуха с прахови частици. Намаляване на риска от наводнение и предотвратяване на възникване на екологичен и здравен риск.
2. Изграждане на нова пътна настилка и отводнителни канали.Постановление на МС137 835 лв Подписан е Акт 15. Намаляване на шумовото натоварване, опазване от замърсяване на въздуха с прахови частици , отвеждане на води чрез отводните канали и подобряване качеството на жизнената среда .
3. Изграждане на детски площадки - Изграждане на нови 21 бр. детски площадки. Поставяне на нови детски съоръжения.Общински бюджет 94 776 лв Изпълнени". Повишаване качеството на живот на населението в общината
4. Укрепителна стена от ОТ 138-17м до ОТ 140-16м по плана на с. Елховец "Изграждане на нова подпорна стена Постановление на МС 51 300 лв Въведена в експлоатация. Предотвратяване на риск от наводнения. Повишаване качеството на живот на населението в общината
5. Укрепителна стена от ОТ 100-8м до ОТ 101+8м по плана на с. Елховец "Изграждане на нова подпорна стена Постановление на МС 54 288 лв. Въведена в експлоатация. Повишаване качеството на живот на населението в общината
6. Вътрешна канализационна и водопроводна мрежа на кв.Мейково-гр.Рудозем-ЛОТ 7, подобект: канализация на кв.Мейково"Изграждане на вътрешни канализационни клонове в кв. Мейково и връзка с канализационната мрежа на гр.Рудозем ПУДООС; Договор No 12468/13.08.2018 г.1 265 999,36 лв.Приет с ДПК и съставен акт обр. 16 Повишаване качеството на живот на населението в общината. Опазване на водния ресурс(намалени загуби във водопроводната мрежа), предотвратяване създаване на условия за екологичен и здравен риск за населението при липса на

канализация.

7. "Благоустрояване на централна част на с. Чепинци "Изграждане на нов централен площад. - Изграждане на нова детска площадка и поставяне на нови съоръжения за игри. Поставяне на ново улично осветление. Въведен в експлоатация Постановление на МС 683 083 лв Повишаване качеството на живот на населението в общината.
8. Изпълнение на обекти, включени в План за управление на риска от наводнения.
Разрешени през годините проблеми Решените проблеми, свързани с експлоатацията на хвостохранилище „Рудозем 2“ са:
 - След надстрояването на земно-насипните стени се осигурява достатъчен обем за ефективна работа на съоръженията за период от минимум 10г.;
 - Подобряване пречиствателният ефект, вследствие на по-големия обем, повече времепрестой за утаяване и увеличената площ на водното огледало за по-добро избистряне;
 - Монтиране на нови контролно-измервателни системи за следене устойчивостта на съоръженията, допустимата филтрация и заустваните пречистени отпадъчни води във водоприемниците;

Проекти/Обекти с екологично предназначение

Няма открито финансиране и за: -„Интегриран проект за воден цикъл на гр. Рудозем - разширение и реконструкция на канализационна и водопроводна мрежа на гр. Рудозем”- търси се финансиране за изграждане и реконструкция на канализацията в кв.“Възраждане“;

2. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА.

2.1. Климат и Атмосферен въздух.

2.1.1. Климат

Община Рудозем е разположена в крайната югозападната част на Източните Родопи и в най-югоизточната част от Западните Родопи - по долината на реките Арда, Чепинска и Елховска в Рило-Родопския масив. Включва площ в размер на 191.3 km².

На територията на община Рудозем са представени различни типове релеф – котловинен, долинно-терасен, проломан, ниско, средно и високопланински - Фигура 2 1. Около 100 km² от територията на общината, разположена между река Арда на север, Чепинска река

на изток, границата с община Смолян на запад и държавната ни граница с Гърция на юг се заема от крайните източни части на мощния граничен Ардински дял на Западните Родопи. В него на границата с Гърция, на около 6 km по права линия южно от село Пловдивци се издига първенецът му връх Циганско градище 1 826,9 m, най-високата точка на община Рудозем.

Северно от река Арда, в пределите на общината попада крайната югоизточна, ниска на част на друг западнородопски рид – Кайнадинския. На 1 km западно от село Дъбова се намира най-високата му точка в община Рудозем – 1 225.2 m.

Югоизточно от река Арда и източно от Чепинска река се простират последните югозападни разклонение на източнородопския рид – Жълти дял с Добри връх 1 449.7 m, разположен на граничната бразда, южно от село Чепинци.

Североизточно от квартал „Койнарци“ на град Рудозем, на границата с община Мадан, в коритото на река Арда се намира най-ниската ѝ точка – 666 m н.в.

Климатът се формира под въздействието на комплекс от фактори, сред които разнообразието на планинския релеф (експозиция, надморска височина, наклони), характерът на атмосферния пренос, присъствието на горска растителност, антропогенизацията на територията.

Фигура 2.1-1 Релеф на община Рудозем.

Територията на общината попада на границата между **умерено-континенталната** и **преходно-континенталната** климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област. Най-специфичният белег на климата е неговата преходност между умерено-континенталния и средиземноморския климат в равнинните част и предпланински климат по склоновете на планините.

На територията на община Рудозем няма метеорологична или климатична станция, поради което за описание на климатичните условия в общината се ползват данни от сайта на Meteoblue¹, които за периода от 1985 година насам използват глобален климатичен модел NEMS за получаване на метеорологичните параметри във всяка точка на земното кълбо във всеки момент без значение дали за точката има налична метеорологична станция, като получените метеорологични данни осигуряват информация за типична климатични събития и очаквани метеорологични показатели.

Върху процесите на разпространение на замърсители, а от там и на тяхното ниво в атмосферния въздух, съществено влияние оказват следните метеорологични фактори:

Слънчево греење

Стойностите на този климатичен елемент зависят от продължителността на деня, количеството на облачността и откритостта на хоризонта на дадено място.

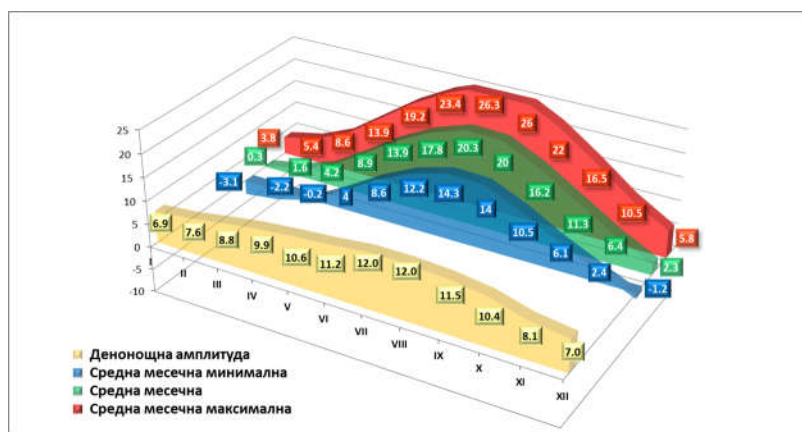
За средната месечна продължителност на слънчевото греење за разглеждания район е характерно, че максимумът му е през юли-август, а не при максималната продължителност на деня през юни. Средно за всички части на община Рудозем годишна продължителност на слънчевото греење е около 2100 часа в годината и между 1400 и 1500 kWh/m² с голям процент при средна продължителност на температура на въздуха над 10° C. Тази продължителност е около 50% от максимално възможната за съответната географска ширина. През лятото този процент е около 75%, а през зимата – около 25%.

Радикационната характеристика за района **не стимулира** вторични фото-химични реакции между замърсителите и появата на приземен озон в атмосферния въздух.

Температура

На Error! Reference source not found. са показани средите месечни температури за климатична станция яз. Батак, които може да се считат характерни за среднопланинските части на общината.

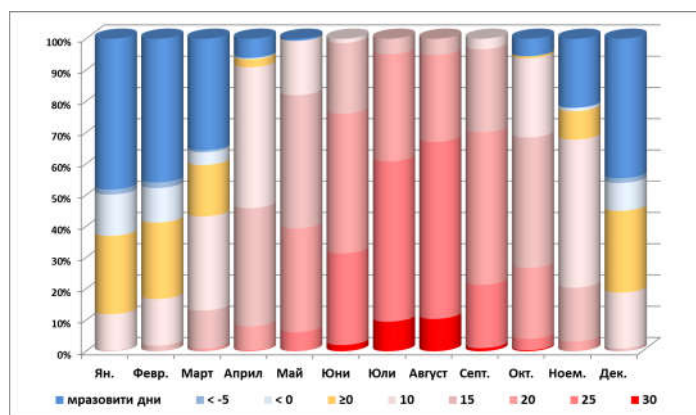
¹ <https://www.meteoblue.com/bg>

Фигура 2.1-2 Средни месечни температури за община Рудозем.

Средногодишната температура на въздуха е 10.3°C с изразен минимум през януари и максимум през месец юни. Денонощната амплитуда (разликата между средните месечни максимални и минимални температури) е средно с около 9.7°C ход - от 6.9°C през декември до 12.0°C през август.

На Фигура 2.1-3 са показани средномесечните максимални температури за останалите райони на община Рудозем, като са анализирани в градация дните, в които те достигат определени стойности.

Фигура 2.1-3 Градация на максималните температури по дни от месеца.

В 70 дни през годината среднодневни максимални температури на въздуха са мразовити – дни, в които минималната температура на въздуха е под 0°C . През зимния сезон (декември, януари и февруари) над 48 от дните през месеца са мразовити. Само в около 7 дни през летните месеци (юни, юли и август) температурите са над 30°C .

Есента е по-топла от пролетта – интегралният месечен индекс, изчислен по произведението на дните с максимална температура в интервала от 5°C до 30°C за пролетните месеци (март, април, май) е 11.6°C , а за есенните (септември, октомври ноември) - е 14.3°C .

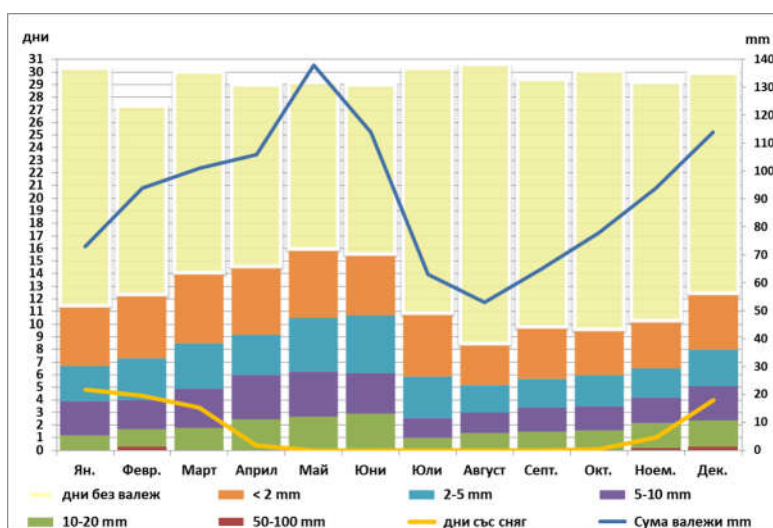
Влажност на въздуха

Относителната влажност на въздуха е между 66% през август, най-сухия месец, и 80% през месец декември. Денонощните колебания на влажността са по-малки – между 80% в сутрешните и 70% в обедните часове.

Валежи

Фигура 2.1-4 показва валежите за района на община Рудозем и е източник за определяне на очакваните сезонни валежи.

Количеството на валежите (1093 mm) е много над средното за страната (650mm) и допринася за очистване на атмосферата, въпреки големият брой безвалежни дни – 208 дни, като повече от половината дни през месеците от март до юни са валежни – най-много през м. май – 18 дни с валеж. Най-висок е броят на дни с валеж до 5 mm - 93 дни през годината. Дните със снеговалеж през зимните месеци (декември, януари и февруари) са 13.

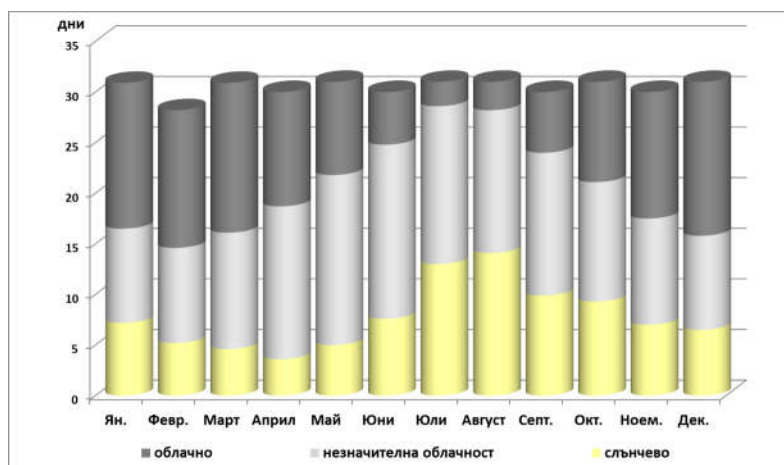

Фигура 2.1-4 Брой на валежните дни в градация и количеството валеж.

Облачност

Режимът и характерът на облачността в дадено място е свързан както с режима на валежите и мъглите, така и с количеството слънчева радиация, която достига до земята.

На **Фигура 2.1-5** е показан годишният ход на облачните и слънчеви дни по отделните месеци. Ясните дни (включително с дните с незначителна облачност, които са 155) са 248, а мрачните дни са 117.

Фигура 2.1-5 Дни с облачност през годината.

Снежна покривка

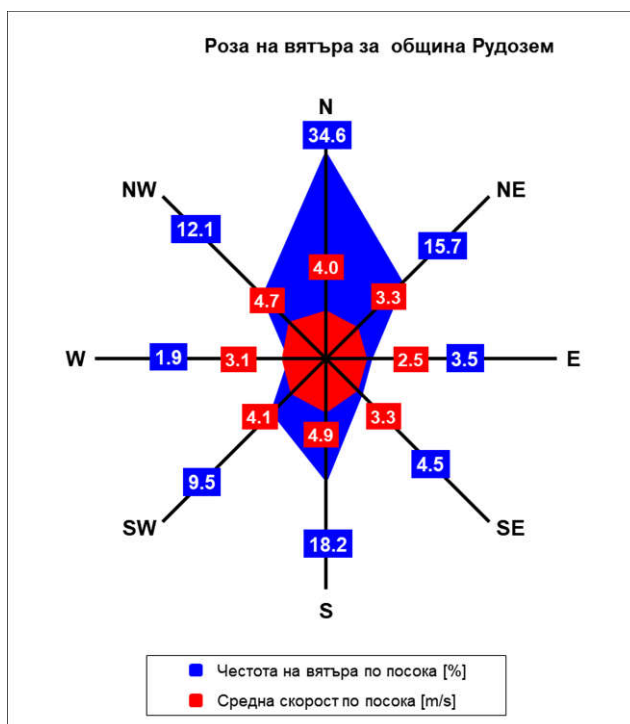
Като климатичен фактор снежната покривка има голямо значение - голяма отражателна способност и малка топлопроводност. Тя предпазва почвата и растенията от измръзване и е източник на влага. Снежна покривка за по-ниските части на община Рудозем обикновено се появява през първото десетдневие на м. декември и изчезва през първото десетдневие на м. март, като броя на дните със снежна покривка са около 27 дни в година, като има години, в която такава няма. Снежна покривка в по-високите части има друг режим - появява се още през второто десетдневие на м. ноември и изчезва през второто десетдневие на м. март. Редки са случаите, когато снежната покривка остава в продължение на 5-6 дни, а общо от 30 до 50 дни в годината са със снежна покривка. Разтопяването на снега обикновено става твърде бързо, което води до повишаване нивото на реките, които понякога имат и стихийен характер.

Роза на вятъра

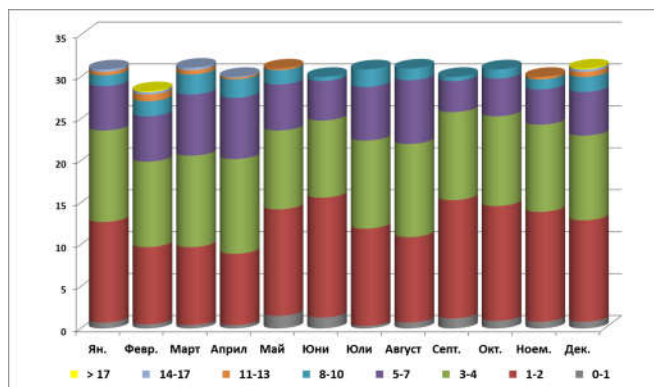
Важната климатообразуваща роля на атмосферната циркулация се изразява в преноса на въздушни маси с различен географски произход и различни термодинамични свойства.

Според годишната роза на вятъра (Фигура 2.1-6) в община Рудозем преобладаващите ветрове са от север (34.6%), следвани от юг (18.2%), а най-малко са ветровете от запад - само 1.9%).

На Фигура 2.1-7 са показани очакваните дни в месеца, в които вятърът има определена скорост. В 41.2% от дните в година (150 дни) ветровете са слаби - със скорост до 2 m/s. В 52.7% (192 дни) - скоростта на вятъра е между 3 и 7 m/s, и в 6.1% (23 дни) ветровете са със сила над 8 m/s. Следователно има добра проветривост на въздушния басейн на община Рудозем.

Фигура 2.1-6 Роза на вятъра за община Рудозем.

Фигура 2.1-7 Градации на скоростта на вятъра по дни от месеца.

Обобщение

Вследствие на анализа на данните за климатичните условия в община Рудозем може да се направи заключение че характеристиките ѝ са благоприятни по отношение на разсейването на вредни вещества, изхвърляни в атмосферата и за намаляване на локалното въздействие на производствени емисии. Последното не отменя изискването за внимателно планиране и изпълнение на строителните и транспортни дейности с цел недопускане на наднормени газо-прахови емисии при реализация на производствени или инфраструктурни проекти.

Добрата въздушна циркулация, разчленеността на релефа, и обилната растителност са

предпоставките, определящи висока степен на чистота на атмосферния въздух, които го причисляват към категорията “комфортни” условия за обитаване и отдих.

Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Превантивна дейност

В регистрите на РИОСВ-Смолян, раздел **Превантивна дейност** за община Рудозем са постъпили:

1. Съобщения по постъпили уведомления за инвестиционни предложения през 2017/2018г.
 - ▶ "Изграждане на водоем $V=400\text{ м}^3$ " в имот 118928 в землището на с. Чепинци, Община Рудозем, обл.Смолян.
 - ▶ „Предприятие за преработка на мляко (мандра)“ с капацитет 3000л/ден, в ПИ УПИ V-673, кв.48 по плана на с.Елховец, община Рудозем.
 - ▶ "Водовземане на подземни води чрез изграждане на ново водовземно съоръжение - проучвателно експлоатационен сондаж ПЕС -1ХГ, Рудозем“.
 - ▶ „Почистване на участъци от р.Арда, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем“ в землището на гр.Рудозем, обл. Смолян.
 - ▶ „Почистване на р.Чепинска, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем, от началото на гр.Рудозем до устието и в р.Елховска“ в землището на гр.Рудозем, обл. Смолян.
 - ▶ „Поддържане проводимостта на речното легло чрез изземване на наносни отложения съгласно чл.140, ал.6 и ал.7 от Закона за водите на р.Елховска“, в задбаражното пространство на бараж №1 и бараж №2 под с. Пловдивци, общ. Рудозем.
2. Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС през 2017/2018г.
 - ▶ СМ-001-ПР/2018г. "Изграждане на водоем $V=400\text{ м}^3$ " в имот 118928 в землището на с. Чепинци, Община Рудозем, обл. Смолян - да не се извършва ОВОС.
 - ▶ СМ-038-ПР/2017г. „Предприятие за преработка на мляко (мандра)“, в ПИ УПИ V-673, кв.48 по плана на с.Елховец, община Рудозем, обл. Смолян.
 - ▶ СМ-035-ПР/2017г. "Водовземане на подземни води чрез изграждане на ново водовземно съоръжение - проучвателно експлоатационен сондаж ПЕС -1ХГ, Рудозем“.
 - ▶ СМ-025-ПР/2017г. „Почистване на участъци от р.Арда, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем“ в землището на гр.Рудозем, обл. Смолян - да не се извършва ОВОС.
 - ▶ СМ-024-ПР/2017г. „Почистване на р.Чепинска, в границите на урбанизираната територия на гр.Рудозем, от началото на гр. Рудозем до

вливането ѝ в р.Елховска“, землището на гр.Рудозем, обл. Смолян - да не се извършва ОВОС.

3. Издадени Решения за преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка през 2017/2018г. – няма.
4. Издадени Решения по ОВОС през 2017/2018г. – няма.
5. Издадени Становища по ЕО през 2017/2018г.– няма.

Контролна дейност

РИОСВ-Смолян контролира обекти с неподвижни източници на емисии - асфалтовите бази, мелници за производство на минерални брашна, инсталации за газификация и когенерация, мелници в обогатителните фабрики, котли за технологични и битови нужди, вентилационни системи. Спазване на нормите на изпусканите в атмосферния въздух емисии от тези обекти се следи чрез извършваните от операторите собствени периодични измервания. От страна на РИОСВ-Смолян се извършва контролен мониторинг на инсталациите с над 0.5 MW.

На територията на община Рудозем преобладават производствени горивни източници под 0.5 MW, които не се нормират. Производствени замърсители са асфалтовите бази, мелниците към обогатителните фабрики за руда, сушилните към дървопреработващите предприятия и производството на пелети.

Извършва се проверка и на обектите, които са източници на емисии на ЛОС - бензиностанции, инсталации за нанасяне на покрития, производство на бои и репаратурни лакове, химически чистения. Във връзка с изменението на климата, ежегодно се контролират обекти, работещи с озоноразрушаващи вещества, попадащи в обхвата на Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой и по прилагане на Регламент (ЕО) 517/2014 за ФПГ. Целта е намаляване на емисиите от флуорсъдържащи парникови газове, изпускани в атмосферата и нерегламентирани дейности от различните източници.

В община Рудозем има само една Инсталации с комплексно разрешително - Общинско депо за неопасни отпадъци на община Рудозем, с оператор Община Рудозем – КР № 387-Н0/2010 г. Депонираните отпадъци годишно са в порядъка на 1700-1800 т. На депото се извършва сепариране, като се отделят отпадъците от хартия, пластмаса, стъкло, метали, представляващи около от 20% до 30% от общото количество отпадъци.

На територията на община Рудозем няма и обекти с големи горивни инсталации (ГГИ).

На територията на Община Рудозем на контрол по Закон за чистотата на атмосферния

въздух, съгласно регистрите на РИОСВ-Смолян² подлежат следните предприятия:

Таблица 2.1-1 Регистър на обектите за контрол през в община Рудозем, съгласно чл.19 от ЗЧАВ.

Наименование на фирмата (ЮЛ, ЕТ) седалище и адрес на управление,	Наименоване на обект, населено място, дейност	Риск на обекта
„Арси козметикс” ЕООД, гр. Рудозем, ул. "Хан Крум" 19	Производство на растителни екстракти и козметика, с. Елховец, общ. Рудозем	среден риск
„Диел” ООД, с.Чепинци, ул. "Демокрация" 154	Производство на облекла, с. Чепинци	среден риск
ЕТ "Бахчер - Бисер Чернарев", с. Елховец, общ. Рудозем	Строителна дейност и автобаза гр. Рудозем	
"Петрол" АД, гр.София, бул."Черни връх" №43	Бензиностанция Петрол 5311 - гр.Рудозем	нисък риск
“Вентони Козметик” ЕООД, гр. Рудозем, ул. "Васил Априлов" 31	Производство на козметика, гр. Рудозем	среден риск
"Палас инвест" ЕООД, гр. Рудозем, ул. "Атанас Буров" 18	Строителна дейност и дървопреработване, гр. Рудозем	
“Бапа спорт” ООД, гр. Рудозем, ул. "Стефан Стамболов" 8	Производство на облекло, гр. Рудозем	нисък риск
ЕТ „Рики - Хайри Хутев”, с. Чепинци, общ. Рудозем, ул. "Тополска"	Склад за строителни материали, гр. Рудозем	
“Рих” ООД , гр.Мадан, ул. "Вечерница" №10	Бензиностанция, автосервиз и автомивка, гр. Рудозем	нисък риск
Община - Рудозем, гр.Рудозем, бул."България" №15	Депо за неопасни отпадъци гр.Рудозем; обезвреждане на отпадъци и цех за сепариране на отпадъци	висок риск
„Вехрус” ЕООД, гр.Рудозем,ул."Стадиона" №9	Строителство - гр. Рудозем	
„Сепал” ЕООД, гр.Рудозем,ул."Бор" №4	Строителство - гр. Рудозем	
„Викторио” ЕООД, гр. Рудозем,бул."България" №9	Строителство - гр. Рудозем	
ЕТ „Венцислав Горанов” гр.Рудозем,ул. "Васил Априлов" 4	Магазин за строителни материали, гр. Рудозем	
„ЕЛТА 2000” ООД, гр. Рудозем, ул. "Стефан Стамболов" 4	Магазин за строителни материали, гр. Рудозем	
„Авто-вен” ООД, гр. Рудозем, ул."Беломорска" 32	Авторемонтни услуги, гр. Рудозем	
„Про Пласт” ЕООД, гр.Рудозем ,ул. "Хан Аспарух" 21 А	Автосервиз, гр. Рудозем	

2

http://smolyan.riosv.com/main.php?module=info&object=category&action=list&inf_cat_id=13

Наименование на фирмата (ЮЛ, ЕТ) седалище и адрес на управление,	Наименование на обект, населено място, дейност	Риск на обекта
ЕТ "Сетко-Севдалин Ильков", гр. Рудозем, ул. "Петко Славейков" 2	Автосервиз и автомивка, гр. Рудозем	
„Горубсо Мадан” АД, гр. Мадан, ул. "Явор" 1”	РОФ "Рудозем"	висок риск
"Палас инвест" ЕООД, гр. Рудозем, ул. "Атанас Буров" 19	Автомивка и автосервиз гр.Рудозем	нисък риск
ЕТ "Албена Куцева", с. Чепинци, общ. Рудозем, ул. "Прогрес" 1	Производство на обувки, с. Чепинци	
„Рубелла бюти” АД, гр. Рудозем, ул. "Освобождение" 3	Производство на козметични продукти, гр. Рудозем	висок риск
„Лидеркар 3000” ЕООД гр. Рудозем, ул. "Хр.Ботев" №15	Автосервиз гр.Рудозем, ул. "Христо Ботев" №15	
"Маркони-Транс" ЕООД гр. Рудозем, ул. "Кап. Петко Войвода" 20	Автомивка, автосервиз и строителство Рудозем	висок риск
"Димитър Бойков -Ади" ЕООД гр. Мадан, ул. "Обединение" №64	Супермаркет "Арена" гр. Рудозем	
"Агро форест фууд" ООД с. Елховец, общ. Рудозем	Цех за производство на гъби с. Елховец	
"Пътища Пловдив" АД, Площадка "Рудметал"	Производствена база Рудозем, Производство на асфалтови смеси	
"Чечосан" ЕООД, гр. Смолян, ул. "Петър Берон" 11	Търговия със строителни материали - Магазин Рудозем	
"Ей Ви ЕР Петролиум" ЕООД гр. Кърджали, ж. К. "Възрожденци, бл. 55, вх. Д, ап. 100	Бензиностанция гр. Рудозем	нисък риск

По плана за контролната дейност на РИОСВ-Смолян през 2017г. в Община Рудозем са направени проверки на следните обекти на територията на община Рудозем .

Таблица 2.1-2 Проверки по опазване чистотата на атмосферния въздух през 2017г.

Предприятие	Дейност	Риск на обекта	Контрол на обекта в обхвата
"Петрол" АД, гр.София, бул."Черни връх" №43	Бензиностанция Петрол 5311 - гр.Рудозем	нисък риск	Наредба № 16 /1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини
“Рих” ООД, гр.Мадан, ул. "Вечерница" №10	Бензиностанция гр. Рудозем	нисък риск	
"Ей Ви ЕР Петролиум" ЕООД гр. Кърджали, ж.к "Възрожденци", бл. 55, Вх. Д, ап. 100;	Бензиностанция гр. Рудозем	нисък риск	
„Диел” ООД, с.Чепинци, ул. "Демокрация" 154	Производство на облекла, с. Чепинци	среден риск	Наредба № 1/2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.
„Рубелла бюти” АД, гр. Рудозем, ул. "Освобождение” 3	Производство на козметични продукти, гр. Рудозем	висок риск	1. Вещества, които нарушават озоновия слой (ВНОС), по чл. 17 на Закон за чистотата на атмосферния въздух и по Регламент (ЕО) № 1005/2009, относно

Предприятие	Дейност	Риск на обекта	Контрол на обекта в обхвата
„Арси козметикс” ЕООД, гр. Рудозем, ул. “Хан Крум” 19	Производство на растителни екстракти и козметика, с. Елховец, община Рудозем	среден риск	веществата, които нарушават озоновия слой. 2. Флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), по чл. 17 на Закон за чистотата на атмосферния въздух и на Регламент (ЕС) №517/2014 за флуорсъдържащи парникови газове. 3. Летливи органични съединения (ЛОС), контрол на НДЕ за ЛОС по Наредба № 7 от 21.10.2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации..

Таблица 2.1-3 Проверки по изпълнение на условията, поставени в решенията по ОВОС и решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС през 2017г.

№ на Решение по ОВОС/ Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС	Възложител	Наименование на инвестиционното предложение
СМ-011-ПР/2016г.	Агенция пътна инфраструктура	„Път II-86 „Асеновград-Чепеларе-Смолян-Рудозем“: участък 1 от km 125+757.46 до km 129+660 – реконструкция; участък 2 от km 129+660 до km 132+920 – рехабилитация; участък 3 от km 132+920 до km 135+530 – обходен път на гр.Рудозем по съществуващи улици и ново трасе.
СМ-014-ПР/2014г.	„Рудметал” АД	„Изграждане на мобилна инсталация за обогатяване на оловно цинкови руди, чрез внедряване на нов иновативен – безцианиден, високоефективен процес” предвидена за реализация в поземлен имот с идентификатор 63207.133.12 по КККР на гр. Рудозем, област Смолян.

От извършените лабораторни анализи през 2018 г. на цялата територия на РИОСВ–Смолян показват, че радиационния гама-фон в мониторинговите фонове и пунктове с потенциални замърсители е в границите на характерния естествен гама-фон за съответния пункт при конкретните метеорологични условия. Няма регистрирани превишения.

Емисии от автомобилен трафик

През територията на община Рудозем преминават няколко трасета от Републиканската пътна мрежа (РПМ), които осъществяват връзката ѝ със съседните общини. Агенция пътна инфраструктура събира данни за средно-деноношната годишна интензивност на

автомобилното движение в следните преброителни пунктове:

- ▶ ДПП -2274 на път III-8681 от републиканската пътна мрежа (Рудозем - Смилян),
- ▶ ДПП-2408 на път III-8608 от републиканската пътна мрежа (Рудозем - Елховец - Пловдивци – язовир “Пловдивци”),
- ▶ ДПП-1077 и ДПП-1846 на път II-86 от републиканската пътна мрежа (Средногорци-Рудозем-граница Гърция).

Дължината на пътищата от РПМ на територията на общината са: 16.746 km II клас и 27.05 km III клас.

Обработени са данните за средно денонощна годишна интензивност (Таблица 2.1-4) на автомобилното движение в преброителни пунктове (Error! Reference source not found.) за прогнозния трафик за 2025г., определена от Институт по пътища и мостове към АПИ³.

Таблица 2.1-4 Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на Транспортния план по доставка за 2025 г.

Участък	ПП	Леки автомобили	Автобуси	Леко товарни	Средно товарни	Тежко товарни	Товарни с ремарке	ОБЩО МПС
II-86	1846	1504	44	334	70	112	58	2122
	1077	1617	100	185	35	20	4	1961
III-8608	2408	1421	32	130	46	45	22	1696
III-8681	2274	365	19	66	20	63	11	544

Транспортните емисии са определени по Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - **EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2016**⁴, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (**Directive 2001/81/EC – National emission ceilings for certain atmospheric pollutants**). Тя осигурява експертно ръководство за това как да съставят инвентаризация на емисии в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии.

На тази база са представени резултатите от изчислението на емисиите по Ниво 2 (Tier 2) за основните замърсители от: (а) пътнически автомобили (NFR⁵ код 1.A.3.b.i), (б)

³ Писмо № 33-00-971/04.12.2017 г. на Институт по пътища и мостове, АПИ.

⁴ Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии.

⁵ NFR (Nomenclature for Reporting) – номенклатура за докладване на генериращите емисии процеси, която позволява пълно съвместяване и съответствие между всички

лекотоварни превозни средства под 3.5 тона (1.A.3.b.ii), (в) тежкотоварните превозни средства до 32 тона и (г) автобуси (1.A.3.b.iii) в точка Транспорт, а именно:

- Прекурсори на озон – CO, NO_x, NMVOC (неметанови летливи съединения);
- Парникови газове (CO₂, CH₄, N₂O);
- Вкисляващи вещества (NH₃, NO_x, SO₂);
- Фини прахови частици (ФПЧ) – само фракцията ФПЧ_{2.5}, тъй като по-високата фракция ФПЧ_{2.5÷10} е пренебрежимо малка в саждите на изгорелите газове;
- Канцерогенни съединения;
- Тежки метали.

Не са включени емисиите от изпарение на горивото (NFR код 1.A.3.b.v), но се отчитат емисиите на прахови частици от износването на гумите и спирачките (NFR код 1.A.3.b.vi) и от износването на пътната настилка (NFR код 1.A.3.b.vii).

Емисионното натоварване в килограм на 1 километър (kg/km) от трафика по съответните пътни участъци на транспортната мрежа е представено в Таблица 2.1-5:

Таблица 2.1-5 Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)

III	CO	NMVOC	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM ₁₀	Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	benzene	kgCO ₂ eq
1846	2.993	0.304	2.285	0.016	0.028	4.74E-06	0.070	1.25E-06	2.11E-06	2.30E-06	9.96E-07	588.09	0.007	0.009	592.8
1077	2.693	0.261	1.436	0.014	0.029	3.78E-06	0.044	1.03E-06	1.34E-06	1.58E-06	8.43E-07	503.32	0.007	0.008	507.5
2408	2.360	0.235	1.279	0.012	0.025	3.18E-06	0.040	8.95E-07	1.20E-06	1.40E-06	7.28E-07	425.84	0.006	0.007	429.3
2274	0.757	0.082	0.798	0.004	0.007	1.42E-06	0.021	3.56E-07	7.76E-07	7.91E-07	2.73E-07	167.58	0.002	0.002	168.7

Най-натоварен е трафикът по отсечката на второкласен път II-86.

Общото количество на парникови газове, изразени в килограм CO₂-екв. за 1 километър от съответните пътни участъци са показани в последната колона на таблицата.

Обобщение

Автотранспортът изхвърля в атмосферата главно въглеродороди, азотни окиси и парникови газове – метан, диазотен оксид и въглероден диоксид. Разрастването на автомобилните потоци, остаряването и износването на голяма част от моторните превозни средства представляват заплахата за влошаване на екологическите характеристики на въздуха в прилежащите до пътните артерии зони.

Съществуващите проблеми в региона са свързани единствено с влошени експлоатационни условия на общинската пътна мрежа. По показатели на

национални докладвания по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP); пред Секретариата на Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата (UNFCCC) и пред Европейската агенция за околна среда (ЕЕА).

пътно-транспортни произшествия (ПТП) през 2018г., община Рудозем е на 5-то място в област Смолян – 9 броя ПТП с 10 ранени (без убити)⁶.

Емисии на летливи органични съединения (ЛОС)

Дейностите, свързани с източниците на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха основно са:

- дистрибуция на бензини (бензиностанции);
- предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на слепващи покрития, производство на обувки, химически чистения, извличане и рафиниране на растителни масла, химически чистения и др.);
- производство, употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС, по-високо от установените норми ;
- горивните процеси.

Всички бензиностанции на територията на община Рудозем са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 16/1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини - етап I, относно прилагане на техническите изисквания към съоръженията, с цел намаляване и предотвратяване изпускането на емисии на ЛОС в атмосферния въздух. От началото на 2012 г. е в сила изискването за оборудване на бензиностанциите със системи, съответстващи на Етап II на улавянето на бензиновите пари от резервоара за гориво на МПС по време на зареждането, като крайният нормативно установен срок с Наредба № 16/1999 г. за всички действащи бензиностанции е 31.12.2016 г. При извършени проверки през 2017г. е установено, че всички действащи бензиностанции на територията на община Рудозем са оборудвани със системи, съответстващи на Етап II на УБП.

В община Рудозем има няколко обекта (главно в производството на мебели), осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения (ЛОС) в разтворители, както и инсталации, използващи разтворители за производство на бои, лакове и авторепаратурни лакове, които се контролират.

Вещества, които нарушават озоновия слой

Обектите, използващи в производствената си дейност вещества, чието изпускане в атмосферата води до нарушаване на озоновия слой или предизвиква парников ефект,

⁶ Пътнотранспортни произшествия в Република България 2016, НСИ – последни данни.

както тези, преработващи или работещи с такива или с флуорирани парникови газове - за поддръжка на промишлени хладилни, климатични, термopомпени инсталации, стационарни противопожарни инсталации и високоволтова комутационна апаратура са малко и се контролират периодически за емитиране на въглеродороди, съдържание на халогенни елементи хлор, флуор, бром, йод. Наличието на халогенните елементи във въглеродородите е основната причина за озоноразрушаващото им действие и определя техния различен озоноразрушаващ потенциал. В община Рудозем през 2017г. 2 предприятия са контролирани за вещества, които нарушават озоновия слой (ВНОС) и флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ) - „Рубелла бюти” АД (производство на козметични продукти) и „Арси козметикс” ЕООД (производство на растителни екстракти и козметика).

Към 2017 г. на територията на община Рудозем няма оператори по Наредба за реда и начина за издаване и преразглеждане на разрешителни за емисии на парникови газове от инсталации и за осъществяване на мониторинг от операторите на инсталации и авиационните оператори, участващи в Европейската схема за търговия с емисии, приета ПМС № 265 от 29.08.2014 г., обн., ДВ, бр. 74 от 5.09.2014 г., в сила от 5.09.2014 г.

Неприятно миришеещи вещества

Не са правени специални изследвания за източници за неприятни миризми. По принцип това са местата с изхвърлени органични отпадъци, района около закритото сметище и местата за отглеждане на животни - дифузни източници на емисии.

Предвид на гореизложеното може да се направи извода, че в община Рудозем няма данни, които да показват замърсяване на въздуха с наднормени концентрации на ЛОС, вещества, които нарушават озоновия слой и миризми, които са дифузни източници на емисии.

Емисии от производствени и други дейности

Приоритетно място в социално-икономическото развитие на община Рудозем заема минно-добивната и преработваща промишленост, с основно структурно-определящо предприятие "Рудметал" АД – гр. Рудозем, специализирано в подземен рудодобив и минно строителство, като притежава две концесии за добив на подземни богатства – за добив на оловно-цинкови руди от находище "Димов дол" и за добив на скално-облицовъчни материали (мраморен брекчоконгломерат) от находище "Дълга усойка". Във връзка с втората концесия дружеството има намерение да построи най-модерното предприятие за обработка на скално-облицовъчни материали в страната.

Химическата промишленост (в частност козметичната), шивашката, строителната, дърводобивната и дървопреработваща промишленост се явяват като стратегически отрасли.

На територията на общината работят цехове за производство на хляб и хлебни изделия;

сладкарски цехове; цехове за безалкохолни напитки, сладолед. цехове за текстилно производство, за шивашки услуги и др.

Вредните емисии, свързани с горните икономически дейности в района на общината са под пределните норми на атмосферно замърсяване и на територията на общината не създават условия за трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Отопление в частния жилищен сектор

Общината не разполага с информация относно количествата на използвани горива от населението за отопление и готвене. Последните години се наблюдава тенденция за увеличаване дела на отопление на твърди гориво - дърва и въглища.

Без смяна на горивната база с екологосъобразни горива, емисиите в битово-комуналния сектор са негативен фактор за качеството на атмосферния въздух в общината.

Животновъдство

В град Рудозем, както и на цялата територия на общината животновъдство се развива в малки ферми. Отглежданите животни в общината през 2011 г. са представени в **Таблица 2.1-6**.

Таблица 2.1-6 Брой на отглежданите животни в община Рудозем през 2011г.

Селскостопански животни (брой)	2016
Говеда и биволи	1 369
Крави и биволици	310
Овце	6 754
Кози	372
Птици	5 220

Проблем за жителите на някои села са и неприятните миризми от животновъдните обекти и торищата около личните стопанства в населени места, а в някои случаи, и от непочистени септични и попивни ями или повърхностно зауствени непречистени отпадъчни води.

В **Таблица 2.1-7** са представени емисиите на отделните замърсители (амоняк, азотен оксид, метанови летливи органични съединения, общ суспендиран прах и фини прахови частици – 10 и 2.5 микрона), определени по методиката **ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2016- 3.B Manure management**, по броя на

селскостопанските животни през 2011г.

Емисиите на метан (CH₄) са определени по **2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, том 4, Emissions from Livestock and Manure Management.**

Таблица 2.1-7 Емисии от животновъдство в тона (t) през 2016г.

Вид животни	Брой	CH ₄	NH ₃	NO	NM VOC	Прах	PM ₁₀	PM _{2.5}
Говеда и биволи	915	8.364	8.418	0.086	3.296	0.540	0.247	0.165
Крави и биволици	697	5.490	20.004	0.107	5.609	0.962	0.439	0.286
Овце	794	0.104	1.455	0.005	0.134	0.110	0.044	0.013
Кози	245				0.133	0.034	0.014	0.004
ОБЩО		13.96	29.88	0.20	9.17	1.65	0.74	0.47

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС)

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ). Съгласно Заповед №РД- 969/21.12.2013г. на министъра на околната среда и водите за определяне на районите за оценка и управление на КАВ и на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения, само община Смолян е включена в район за оценка и управление на КАВ “Югозападен”, като по т. 3 е посочена като зона с превишаване на горния оценъчен праг (ГОП) по показател фини прахови частици - ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5}.

Община Рудозем не е в списъка и няма стационарен пункт за контрол на атмосферния въздух, както и няма извършени допълнителни измервания по утвърдения график от мобилните автоматични станции (МАС) за имисионен контрол на територията на община Рудозем през последните 5 години.

На територията на общината липсват производства, чийто организирани източници на вредни емисии да създават зони с нарушено качество на атмосферния въздух. Източниците на емисии са битови отоплителни уредби и отоплителни инсталации на общински обекти, които имат сезонен характер. Домакинствата на територията на Община Рудозем основно се отопляват на твърдо гориво (дърва и пелети), които генерират по-високи емисии на ФПЧ₁₀ (и свързаните с тях полициклични ароматни въглеводороди), серни оксиди, въглероден оксид и азотни оксиди. Други неорганизиран източници на емисии на територията на общината са транспортът, както и в резултат от дейностите по благоустрояване и строителство в атмосферния въздух се генерират прахови емисии главно през летния сезон и сухите дни.

Източник на неприятни миризми се явяват торищата около личните стопанства в населените места, а така също и отглеждането на голям брой животни на едно място в рамките на имотите в населените места.

Ограниченият брой замърсители и малката им мощност компенсират по-неблагоприятните метеорологични характеристики през зимата за районите около големи водни басейни в условия на мъгла и инверсия, които водят до задържане на атмосферни замърсители в приземния атмосферен слой. В останалите райони на общината и като цяло качество на атмосферния въздух в община Рудозем е много добро.

Препоръчително е обаче, през зимата в урбанизираната територия на община Рудозем да бъдат извършени измервания на КАВ. Това е необходимо, за да може еднозначно да се каже, че нормите за опазване на човешкото здраве са спазени и нивата на всички замърсители са под съответния горен оценъчен праг (ГОП), както по този начин се прецени дали ще са необходими конкретни мерки в насока запазване на доброто качеството на атмосферния въздух в общината.

Заклучение

На базата на налична информация, вредните емисии, свързани със производствената, битова дейност и транспорта в района на община Рудозем са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Климатичните и метеорологични характеристики на района на община Рудозем са слабо неблагоприятни (в равнинните части на общината) по отношение на разсейването на вредни замърсители, изхвърляни в атмосферата. За намаляване на локалното въздействие е необходимо при реализация на производствени дейности да се прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на такива емисии в атмосферния въздух.

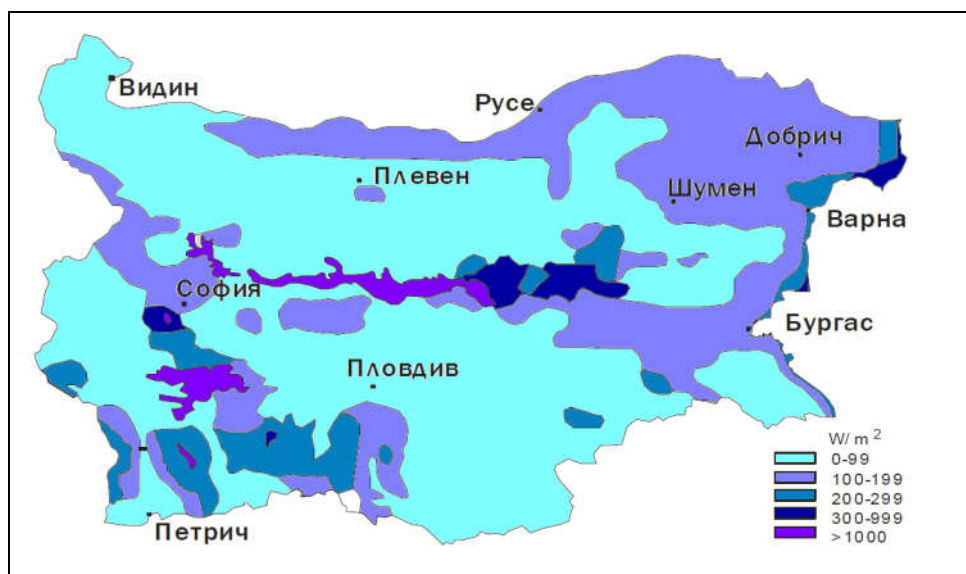
Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда в община Рудозем са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с ненакърнена околна среда.

Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ)

Ветрогенератори

При описание на климатичните и метеорологични параметри е показано, че в община Рудозем само в 23.3% от случаите скоростта на вятъра между 5 и 10 m/s, в 1.2% скоростите са над 10 m/s и в 75.5% от случаите преобладават ниски скорости на вятъра - в интервала 1-4 m/s.

Въпреки, че средната скорост на вятъра не е представителна величина за оценката на потенциала на полето на вятъра като източник на енергия, може да се каже, че на територията на общината има предпоставки за развитие на промишленото производство на електрическа енергия от вятъра – изграждане на ветро-паркове. Потвърждение на този извод е и разпределението на плътността на енергийния поток на вятъра, представена на представен на **Фигура 2.1-8.**

Фигура 2.1-8 Плътността на енергията на вятъра на височина 10 m за България.

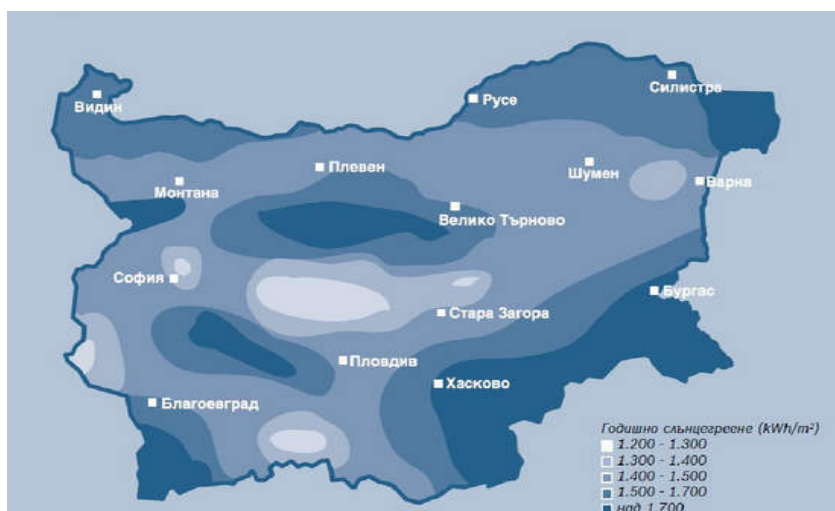
От фигурата се вижда, че община Рудозем попада в зона на **средно висок ветроенергиен потенциал** - плътността енергийния поток е между 200 и 299 W/m^2 , което показва, че в ниските части на територията на общината не се покриват техническите изисквания за инсталиране на ветрогенераторни мощности за производството на електроенергия (ветро-паркове). Във високите части има по-висок потенциал за монтиране на ветрогенератори.

Фотоволтаици

Теоретичният потенциал на слънчевата енергия се дефинира като средното количество слънчева топлинна енергия, падаща за една година върху един квадратен метър хоризонтална земна повърхност и се изразява в kWh/m^2 .

Максималното слънчевото греене в община Рудозем е в рамките 1400-1500 kWh/m^2 - **Фигура 2.1-9⁷**.

⁷ Климатични промени, под редакцията на проф. дфн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.

Фигура 2.1-9 Слънчево греене за района на община Рудозем.

Следователно, технологичните възможности за оползотворяването на слънчевата енергия в Община Рудозем не са за пренебрегване. Слънчевото отопление е конкурентно в сравнение с нагряването на вода чрез електричество.

Но поради различното географското изложение на различните планински склонове, както и големия дял на горските територии в общината (78.5%) има значителна амплитуда на слънчевата радиация, поради което потенциалът за енергийна ефективност в тази сфера може да се реализира **единствено** в рамките на:

- Фотоволтаичната инсталации, монтирани на покривните пространства на училища и др. общински обекти с по-голямо покривно пространство.
- Слънчеви термични системи за топла вода на обществени/общински обекти - детски градини, социални домове, както и стопански обекти - системи за сушене на дървен материал и селскостопански продукти.

Биомаса

Основният вид ВЕИ, който се използва в община Рудозем е биомасата – дърва за горене. Докато в обществения сектор използването на дърва за отопление се редуцира, то потреблението им сред населението се увеличава. Основен проблем тук е множеството нискоэффективни, физически и морално остарели горивни системи, в които изгарянето на биомаса генерира по-високи емисии на азотни оксиди (в условия на силно слънчево греене те са прекурсори за образуване на приземния озон), на прахови частици (сажди и пепел) и на въглероден оксид. Намалението на тези емисии е свързано с инвестиции на скъпо струващи пречиствателни съоръжения - специални електростатични филтри, които могат да си позволят само големи индустриални производители на електричество и топлина.

Без пречиствателни съоръжения масово използване на горивна база с биогорива в битово-комуналния сектор е заплаха за качеството на атмосферния въздух в общината.

Пренос на замърсители

Местоположението на Община Рудозем и спецификата в нейния планински релеф изключват до голяма степен вероятността за пренос на замърсители от съседни региони. Планинските участъци са бариери за навлизане и пречистващи механизми на атмосферните замърсители в района. Според статистическите данни за емисиите на вредни вещества, генерирани в съседни общини (на Община Рудозем) и липсата на тяхна територия на големи промишлени източници на емисии на вредни вещества (с високи изпускащи устройства и възможност за пренос на замърсяване на далечни разстояния), може да се каже, че КАВ в община Рудозем не би се влошило/променило от евентуален пренос на вредни вещества от съседни райони.

Екологичен риск - климатични промени и последствия

Климатичните промени са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните.

Както количеството на емисиите в община Рудозем, така и пространствения мащаб на източниците с емисии са с подмрежов ефект за пространствените мащаби на изменение на климата и нямат принос към такова въздействие.

За ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени, обаче, органите на местното самоуправление в община Рудозем могат да приемат решения и да определят политики в следните сфери:

- градоустройство и благоустройство, създаване и одобряване на устройствени планове за територията на общината и регламентиране на строителните дейности;
- реализиране на инвестиционни проекти за подобряването на техническата инфраструктура и изграждане на съоръжения за превенция от природни бедствия – наводнения, свлачища, пожари и др.
- регламентиране на стопанската дейност (вкл. земеделието) на физическите и юридическите лица на територията на общината съобразно екологичните, социалните и другите особености на населените места;
- програми за управление на дейностите по отпадъците и др.

Във връзка с намаляване на емисиите парникови газове от депонираните отпадъци могат да се предвидят следните мерки:

- доразвиване на местната система за разделно събиране на отпадъците от населението;
- обвързване на размера на такса „битови отпадъци“ с количествата на образуваните отпадъци;
- въвеждане на разделно събиране на „зелени“ отпадъци;
- компостиране на „зелени“ отпадъци;
- използването на ВЕИ;

- стимулиране потреблението на природен газ;
- Мерки за енергийна ефективност в сектор “Социални дейности” и “Администрация”, за да се снижат разходите за енергопотребление.

Подобряване на енергийните характеристики на сградите също има пряк ефект върху намалението на емисии на парникови газове. Посредством мерки за енергийна ефективност в сградния фонд се реализират икономии в крайното потребление на горива и енергия.

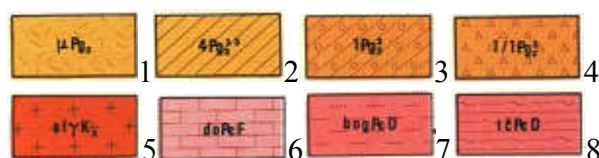
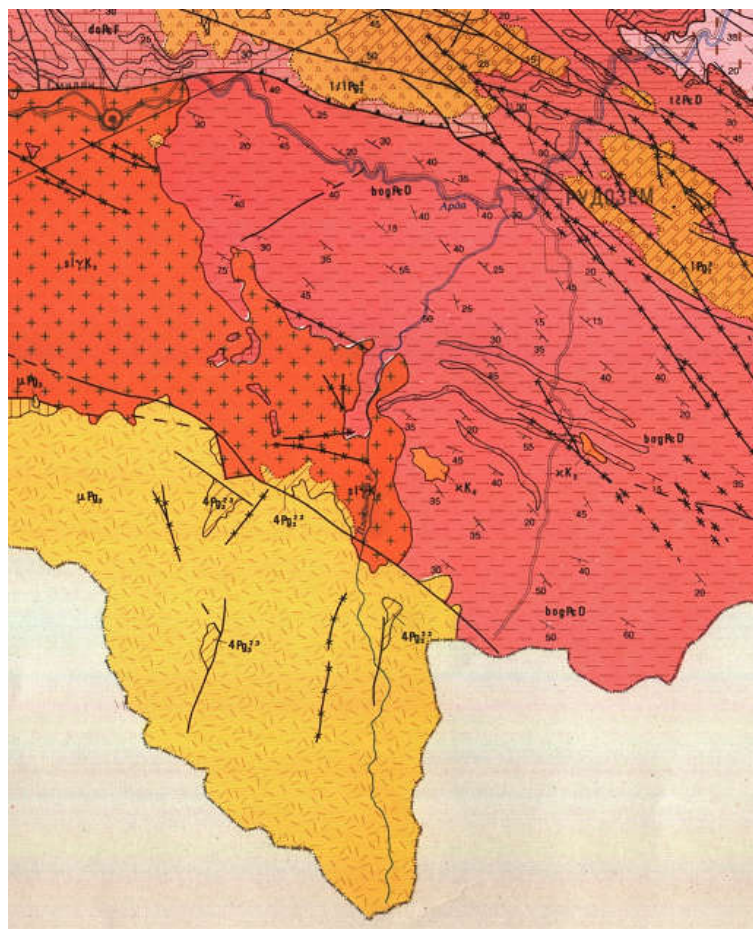
Устройствени изисквания по опазване на атмосферния въздух.

- Климатичните и метеорологичните условия в общината НЕ са благоприятни по отношение на самопречистващата способност на атмосферния въздух - поради ниската степен на естествено овлажнение, както и на места недостатъчни валежи и продължителни мъгли.
- Основни източници на замърсяване в общината са автомобилния транспорт, лошото състояние на пътната инфраструктура и използването на течни и твърди горива за отопление.
- Ограниченият брой замърсители и малката им мощност компенсират по-неблагоприятните метеорологични характеристики през зимата за територията на общината (в условия на мъгла и инверсия, които водят до задържане на атмосферни замърсители в приземния атмосферен слой), което е предпоставка за доброто качество на атмосферния въздух в община
- Въпреки доброто състояние на атмосферния въздух, за в бъдеще е добре да се потърсят възможности за използване на ВЕИ за отопление на сгради публична собственост, както и стимулиране на населението за ползване на ВЕИ за комунално- битови нужди.
- Предвид положителното въздействие на дървесната растителност върху атмосферния въздух, да се предвиди увеличаване площта на зелената система на територията на общината.
- По възможност свободни терени или ерозирани земи да се залесят.
- Улиците в населените места с относително най-интензивно моторно движение да се включат в първия етап на благоустрояване.

2.2. Земни недра

Геоложки строеж

Територията на община Рудозем попада в югозападните части на Източнородопския блок в Родопския масив, характеризиращ се със сложен блоков строеж. Приповърхностната зона е изградена от докамбрийски, горнокредни и палеогенски скали със кватернерно покритие (фиг. 2.2-1).

Палеоген: 1-Риолити и риодацити; 2-Вулканогенно-седиментна задруга, пъстроцветно-моласова (пясъчници, алевролити, риолитови туфи); 3-Брекчоконгломерато-аргилито-пясъчникова (олистостромна) задруга; 4-Мраморни брекчоконгломерати; **Горна креда:** 5-Смилянски среднозърнести аплитовидно-пегматоидни и биотитови гранити; Докамбрий: 6-Добростанска свита (мрамори); 7-Богуевска свита (мигматизирани биотитови гнайси с прослойки от биотитови гнайсошисти и лептотитоподобни гнайси); 8-Чепеларска свита (дребнозърнести биотитови гнайси, шисти, гнайсошисти, калкошисти, лептинити и др.)

Фиг. 2.2-1. Фрагмент от геоложка карта на България. Картен лист Смолян, М 1:100 000 (Кожухаров Д. и др., 1989)

Докамбрият включва Добростанската мраморна свита, Богуевска свита (мигматизирани биотитови гнайси с прослойки от биотитови гнайсошисти и лептотитоподобни гнайси) и Чепеларска свита (дребнозърнести биотитови гнайси, шисти, гнайсошисти, калкошисти, лептинити и др.).

Горната креда е представена от Смилянски среднозърнести аплитоидно-пегматоидни и биотитови гранити, които включват множество ксенолити, предимно от мрамори, които са прекристализирали или слабо скарнирани.

Палеогенът включва Вулканогенно-седиментна, пъстроцветно-моласова задруга (пясъчници, алевролити, риолитови туфи); Брекчоконгломерато-аргилито-пясъчникова (олистостромна) задруга, риолити, риодацити и мраморни брекчоконгломерати.

Кватернерното покритие е от делувиялните глинесто-песъчливи материали със скални включения, със спорадично разпространение върху денудираната повърхност на докамбрийските, горнокредните и палогенските скали.

В района на общината най-голяма дизюнктивна структура е Смилянския разлом, който от запад към изток разсяда мраморите на Добростанската свита от пъстрите докамбрийски скали със стръмен наклон на север от 70° до 80° до вертикален, като на изток от Смилян наклонът се променя на от 60° до 70° до 40° до 50° .

● **Физико-геоложки процеси и явления**

Релефът със стръмните склонове, климатичните и хидроложките условия, литолого-петрографският състав и напукаността на скалите, както и окаerstenостта на карбонатните скали, са способствували проявата на физико-геоложки процеси и явления, всред които по съществено развитие на територията на община Рудозем имат изветрянето на скалите, ерозионно-аккумуляционните, карстовите и гравитационните процеси и явления.

Изветрителните процеси са изразени в механично разкриване на петрогенните и тектонски пукнатини, развитие на нови неориентирани пукнатини, разчленяване и дезинтеграция на масива в хипергенната зона и в химическо преобразуване на скалообразуващите минерали.

Ерозионно-аккумуляционните процеси включват повърхностна денудация и руслова ерозия.

Повърхностната денудация се извършва от стичащата се вода по склоновете, която размива силно напуканата и изветряла приповърхностна зона и пренася отмития скален материал, отлагайки го в подножието на склоновете и в руслата на реките и деретата. Русловата ерозия е свързана предимно с разрушителното действие на реките, особено в участъците с голям наклон и с променлив режим, каквито са горните течения на реките по склоновете на Пирин Западните Родопи.

Най-значими продукти на ерозионно-аккумуляционните процеси са съвременният рулеф и делувиялните образувания.

Карстовите процеси и явления са проявени в мраморите на Добростанската свита. Първостепенно значение за тяхното развитие има разтворимостта на карбонатните скали от повърхностните и подземните води. Следствие от тези процеси са различни карстови форми- кари, въртопи, валози, пропасти, пещери и др. На територията на община Рудозем има множество пещери, пет от които са проучени. Наличната информация за тях е

отразена в табл.2.2. -1:

Таблица 2.2-1. Пещери на територията на община Рудозем

№ по ред	Название на пещера или пропаст	Местоположение	Дължина m	Денивелация m
1	Кладето	Рудозем	263	145
2	Водната пещера	Рудозем	130	56
3	Голямата Боевска пещера	Боево	205	10
4	Кокара	Боево	35	5

Гравитационни процеси и явления включват свлачища, срутища от скални блокове и сипеи по склоновете на речно-овражната мрежа, на места и по откоси на пътищата.

Според „Карта на свлачищата“, изготвената от „Геозащита“ - Перник“ ЕООД и „Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на република България, ерозията и абразията по дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г.“ на територията на община Рудозем са регистрирани свлачищата, наличната информация за които е отразена в табл. 2.2-2.

Таблица 4.5.1-2. Информация за свлачищата на територията на община Рудозем

№ по ред	Местоположение	Национален идентификатор	Година на регистрация	Структура, механизъм и състояние на свлачището	Засегната площ дка
1	При депо за ТБО на гр. Рудозем	SML 27.63207-01	2005	Съвременно, стабилизирано	3,00
2	Ул. „Топалска“, Чепинци	BLG 27.803991-01	2005	Съвременно, стабилизирано	0,10
3	Ул. „Трамповска“, Чепинци	BLG 27.803991-02	2005	Съвременно, потенциално	0,10
4	Ул. „Еделвайс“, Чепинци	BLG 27.803991-03	2005	Съвременно, стабилизирано	0,05

• **Сеизмичност на района**

Съгласно Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони територията на община Рудозем попада в сеизмичен район от:

- VIII сеизмична степен със сеизмичен коефициент $K_s = 0,15$ южно от Грамаде;
- VII сеизмична степен със сеизмичен коефициент $K_s = 0,10$ северно от Грамаде.

По БДС EN 1998-1:2005/NA:2012, Приложение NA.D2 (Еврокод 8) територията на общината попада в сеизмичен район с референтното максимално ускорение за период на повторемост от 475 години:

- 0,11 g североизточно от Елховец;
- 015 g запад-югозападно от Елховец.

• Инженерно-геоложки условия

По литолого-петрографския състав на седиментите, метаморфитите и вулканитите и произтичащия от него широк диапазон на техните физико-механични свойства в приповърхностната геоложка среда, обект на антропогенно въздействие, се диференцират скални, полускални, глинести и рохкави инженерно-геоложки типове скали. По отношение на условията за изпълнение на строителната дейност (изкопи, насипи, фундаране на сгради и съоръжения и пр.), те се класифицират като:

- земни почви - глинени, пясъци, чакъли, глинести пясъчници и др., изкопаването на които е възможно с използването на багер;
- слаби скални почви - алевролити, пясъчници, силно изветрели и напукани скали, изкопаването на които е възможно с използването на тежкотоварни багери;
- средни до твърди скални почви - гранити, мрамори, брекчоконгломерати, гнайси, гнайсошисти, амфиболити, туфи, лептинити и др., при изкопаването, на които е необходимо използването на взривни материали и/или раздробяването им със специални машини.

• Подземни богатства

На територията на община Рудозем са налични предимно скално-облицовъчни материали, оловно-цинкови и полиметални руди.

Понастоящем са предоставени три концесии за добив на подземни богатства, описани в табл. 2.2-3.

Таблица 2.2-3. Концесия за добив на подземни богатства в община Рудозем

№ По ред	Находище на подземни богатства/Разрешение на МС за търсене и проучване	Суровина	Местоположение	Концесионер
1	„Дългата Усойка“ партида D-00437	Скалнооблицовъчни материали (мраморен брекчоконгломерат)	Рудозем	„Рудметал“ АД, гр. Рудозем
2	„Димов дол“, партида D-00186	Метални полезни изкопаеми (оловно-цинков и руди)	Рудозем	„Рудметал“ АД, гр. Рудозем“
3	„Витина-2“, партида D-00260	Скалнооблицовъчни материали (риолити)	Витина	„Стоунс Къмпани БГ“ ООД, гр.Рудозем

Край с. Витина са проучени запаси от риолитови плочи.

2.3. Води

Опазването, рационалното използване и управлението на водните ресурси е от първостепенна важност за устойчивото развитие, както за региона, така и за цялата страна. Качеството на водите е най- значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда.

Основните елементи на контрола и управлението на повърхностните води се градят на база определяне състоянието им, чрез провеждане на мониторинг и определяне на „натиска“ (замърсяване или изтощаване) върху водите.

Негативен „натиск“ върху водната екосистема оказват точковите и дифузни замърсители:

Непречистени или частично пречистени отпадъчни води от населените места и промишлени обекти, директно зауствани във водните тела или в попивни и септични ями.

Неконтролируемо натрупване на отпадъци в коритата на дерета и реки и др.

Неконтролирано управление на торови маси и др. биомаси маси, както и нерегламентирано торене на земеделски площи и др.

Направен е подробен анализ и оценка на съществуващия „натиск“ върху водната екосистема, проблеми и недостатъци на ВиК системите и съоръженията, което е база за извършване на прогноза за въздействията върху отделните компоненти и фактори на околната среда във връзка с приетите устройствени решения в ОУП на Община Рудозем и предложението на мерки за свеждане до минимум на негативния натиск върху околната среда и предотвратяване на здравен риск за населението в общината.

Мониторингът на повърхностните и подземните води осигурява информация за протичащите във водните тела процеси, промени и явления, необходима за оптималното управление на водните басейни. Предмет на мониторинг на водите са валежите, повърхностните води (реки, езера и язовири) и подземните води.

Негативното въздействие върху качеството на водите е резултат от антропогенното въздействие, което се изразява в изменение на режима на водния им отток, заустване на замърсени отпадъчни води от точкови и дифузионни източници и др.

Допълнително негативно влияние върху екологичното състояние на водите могат да оказват някои косвени фактори като: замърсяването на атмосферата и свързаните с това валежи и седименти във водосборните области, повишаване на температурата, както и влиянието ѝ върху протичащите в тях химични, биохимични и сорбционни процеси и други.

2.3.1. Повърхностни води

Повърхностни водни тела. Хидрографска мрежа

Основна водна артерия на община Рудозем е река Арда. Тя протича през северната част на общината от запад на изток, а след град Рудозем – на североизток в дълбока и тясна долина, на протежение от около 16 km, с част от горното си течение. Навлиза в общината западно от с. Бяла река, минава през него и през град Рудозем и североизточно от квартал „Койнарци“ напуска пределите ѝ.

Основни нейни притоци на територията на общината са два: Елховска река (десен) и Малка река (ляв, влива се в нея в квартал „Възраждане“ на Рудозем).

Елховска река (20 km) е първият по-голям приток на р. Арда на територията на община Рудозем. Тя води началото си от североизточното подножие на граничния връх Кулата и по цялото си протежение тече на север в дълбока и залесена долина. Минава през селата Пловдивци, Елховец и Войкова лъка, като на трите места образува малки долинни разширения и в град Рудозем се влива отдясно в Арда. В центърът на града в нея отдясно се влива най-големият ѝ приток Чепинска река, която по цялото си протежение служи за граница между Източните и Западните Родопи.

Водни тела на територията на Община Рудозем - Съгласно ПУРБ 2016-2021г. Община Рудозем попада в поречие на р. Арда Басейна на р. Арда .

Повърхностните водни тела на територията на община Рудозем са : Р. Арда и притоци

- р. Арда от р. Сивинска до гр. Рудозем BG3AR900R045.

- р. Сивинска - BG3AR900R043/ПБВ

- р. Елховска - BG3AR900R042/ ПБВ

- р. Арда от гр. Рудозем до вливане на р. Черна BG3AR900R035;

Река Арда - река в Южна България, област Смолян, област Кърджали и област Хасково и Североизточна Гърция (под името на гръцки: Άρδας Ардас), десен приток на река Марица. Дължината ѝ е 272 km, от които на българска територия – 241,3 km, която ѝ отрежда 9-то място сред реките на България. Река Арда е най-голямата река в Родопите и вторият по големина приток на река Марица след река Тунджа. Река Арда отводнява източните части на Западните Родопи и почти изцяло Източните Родопи. Река Арда води началото си от карстовия извор Ардабаши, разположен в северното подножие на Ардин връх (1 730 м), на 1455 м н.в. Изворот се намира на 900 м североизточно от върха и на 1,5 км южно от село Горна Арда. Водосборен басейн площ 5795 км² - 10,9% от водосборният басейн на река Марица. На българска територия площта му възлиза на 5201 км² или 89,7% и обхваща около 90% от област Кърджали (без най-североизточните и най-югоизточните ѝ части), около 40% от област Смолян (югоизточната част), югоизточната част на област Хасково (части от общините Ивайловград, Любимец и Стамболово и цялата Община Маджарово) и много малка част от област Пловдив (югоизточната част от Община Асеновград). Незначителна част от водосбора на реката е в територията на Турция.

Елховска река - река в Южна България, област Смолян, Община Рудозем, десен приток на Арда. Дължината ѝ е 20 km. Отводнява северните склонове на най-високата централна част на Ардински дял на Западните Родопи. Елховска река извира под името „Искат“ на българо-гръцката граница, на 1533 м н.в., на 400 м североизточно от връх Кулата (1 817 м) в Ардински дял на Западните Родопи. До село Елховец тече на север, а след това до устието си – на североизток в дълбока и гъстозалесена долина. В района на селата Пловдивци и Елховец има малки долинни разширения. Влива се отдясно в река Арда, на 689 м н.в., в чертите на град Рудозем. Площта на водосборният басейн на реката е 85 км²,

- 2,5% от водосборния басейн на река Арда. Основни притоци: → леви притоци: Джинов дол, Витина и Бунарски дол и десен приток: Чепинска река (най-голям приток). Елховска река има дъждовно-снежно подхранване с максималният отток през зимния сезон – декември-януари, а минимален – през август и септември. Среден годишен отток при град Рудозем $2,76 \text{ m}^3/\text{s}$. По течението на реката в Община Рудозем са разположени един град и три села: Пловдивци, Елховец, Бърчево и гр.Рудозем.

Река Сивинска (Дължина L -6,8 km, Водосбор F- $56,6 \text{ km}^2$) започва течението си в м.Новата планина, близо до граничната линия. Тече на североизток край западния склон на в.побит камък(1552,8 m) при с.Липец приема северна посока и се влива отдясно на р. Арда при с.Смилян. Образува разклонена речна мрежа от дълги десни притоци в северния склон на граничния връх Картал(1820,1 m).

Река Малка започва течението си северозападно от с. Кокорци, тече на югоизток и се влива отляво на р. Арда при гр. Рудозем.

Река Искрец е десен приток на река Елховска, която се влива в р. Арда Река Искрец е планинска река с добре развита система от притоци и високи брегове. Оттокът ѝ е разпределен неравномерно през годината - пролетният период на високи води започва около февруари, но през периода август-октомври оттокът рязко намалява (около 4% от годишното количество). Строителството на язовир Пловдивци е отделило горното течение на реката от по-ниските ѝ зони, но естественият отток на реката не е блокиран, тъй като дебитът му се поддържа чрез основен изпускател, който вече е изграден. През време на експлоатацията на язовира ще се поддържа екологичен отток. Обемът на този отток, който ще варира сезонно близо до естествената хидрология, е изчислен с помощта на приета методика, така че да се поддържат добри екологични условия надолу по течението. Реката след язовира страда от недостиг на вода поради лятното маловодие и черпенето на вода за снабдяване на село Пловдивци и другите селища. Наносите в р. Искрец, са ограничени поради характера на водосборната област. Предвидено е изграждане на ПСПВ за да бъде гарантирано водоснабдяването с качествена питейна вода за населението в района.

Хидровъзел Пловдивци - язовир „Пловдивци” е реализиран с основна цел подобряване качеството на водоснабдяването за населението в градовете Рудозем, Мадан, Средногорци, както и на около 35 селища в района на Смолян с около 40 000 жители. Проектирането и проучването са извършени през 1980-1985 г. Строителството на язовира, проектиран като годишен изравнител за водоснабдяване с общ обем на завирената вода $2,45 \text{ млн m}^3$, започва през 2000 г. и изпълнението му продължава в съответствие с техническите работни проекти (следвайки етапите на проекта, подготвен през 1985 г. и актуализиран през 2000 г.) до прекъсването му през 2001 г. поради липса на източници на финансиране. Усилията са съсредоточени върху завършването на недовършената язовирна стена на обекта Пловдивци. След прекъсването на работите поддържането и охраната на язовира и на пречиствателната станция за питейна вода (ПСПВ) към него се

осигуряват от „Жива вода” ООД. Строителството на ПСПВ е особено важно за подобряване качеството на питейната вода. В момента тези селища се снабдяват с вода от 67 водоизточника, включващи повърхностни басейни и извори. Тези извори имат променлив дебит и през време на лятното маловодие дебитът рязко намалява, докато през време на пролетния и есенния период на високи води дебитът се увеличава, а качеството на водата се влошава.

В близост до границата с Р.Гърция в района, където е разположен яз. Пловдивци е разположена ЗЗ “Циганско градище” BG 0000372 от “Натура 2000”. ЗЗ “Циганско градище” отчасти съвпада със санитарно-охранителните зони на яз. “Пловдивци” при което се провежда процедура за потвърждение от МОСВ съвместно със съответния РИОСВ в процеса на определяне на ЗЗ и разработката на съответния План за управлението ѝ. Експлоатацията и на язовира няма да има негативно въздействие върху критични хабитати и чувствителни екосистеми в района на яз. Пловдивци.

Язовир “Пловдивци” формира изкуствено езеро с обем 2,45.106 m³. Водното ниво се повишава до кота 925,00 (най-високо работно водно ниво – НВРВН). Създава се водоем със забавен водообмен независимо от непрекъснатото подаване на водните количества за водоснабдяване. Едновременно с това се спира обезводняването и ерозията на речния участък след язовира в летните периоди.

Данните от изследванията на качеството на водите от р.Искрец показват необходимост от изграждане на ПСПВ. Нейната реализация и контролът над качеството на подаваните след нея води ще отговаря на съвременните условия и нормативни изисквания.

За осигуряване чистотата на язовирните води е предвидено: саниране на чашата на язовирното езеро и проектиране на санитарно-охранителни зони (СОЗ) I, II и III. Проектирането отлагането на зоните е съгласно Наредба № 3 за условията за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване. Първоначалното определяне на зоните е извършено в предварителните разработки от 2007 год. Прецизирането на санирането на чашата на езерото и на зоните ще се извърши в технико-работното проектиране след геодезично заснемане. В зони I, II и III има строго регламентиране на забранителните и ограничителните дейности, чието спазване се контролира от Министерството на здравеопазването (МЗ) чрез неговите органи Регионалните инспекции за охрана и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ).

При спазване на Програмата за управление на яз. “Пловдивци”, включително с отчитане на екологичните фактори (еутрофикация, екологичен отток, наноси и др.), няма да се предизвика влошаване на качеството на водата и биологичната пълноценност на речната екосистема под язовира, а при прилагане на посочените в ДОВОС мерки може да се постигне подобряване на общото екологично състояние на р.Искрец.

В близост до хидровъзел “Пловдивци” няма изградени и предвидени за строителство

други хидротехнически съоръжения, спрямо които да се разглежда кумулативен ефект от неговата реализация. Изграждането на яз."Пловдивци" осигурява нормално водоснабдяване на населението в общини Рудозем и Мадан, създава възможност за постигане на "добро" екологично състояние на р.Искрец, развиване на определени рекреационни дейности и като цяло съдейства за стопанското развитие на с.Пловдивци, гр.Рудозем, гр.Мадан и общините, включително като туристическата дестинация.

За обезпечаване на сигурността на язовира при аварийна ситуация, ще се изпълнява аварийният план. Язовирът се намира в зона на сеизмичност от VIII степен и са взети предвид всички условия, свързани със строителството на съоръжения и комуникации.

Състояние на повърхностните водни тела

Качество на водата във водните тела на територията на Община Рудозем

Източниците на замърсяване на повърхностните води се делят на:

- Точкови източници на замърсяване, които включват заустване на канализации без необходимо пречистване на отпадъчните води от населени места; и
- Дифузни източници на замърсяване, включващи населени места без канализация и без ПСОВ и др.

При дифузно внесение на вещества от значение са биогенните вещества, пестицидите (препарати за растителна защита) и тежките метали. Проблемите, произлизащи от дифузното натоварване на повърхностните води с азот се влияе основно от притока от подземните води (разтворените вещества), а с фосфор се предизвиква основно от ерозията (внесените количества твърди частици). Други замърсявания, които имат значение са стари замърсявания и/или замърсявания с опасни вещества на почвата, (включително от депа, аварии), при изоставени минно-технически съоръжения или значително сухо или мокро отлагане от атмосферата.

Хидроморфологични изменения са свързани с въздействия върху хидроморфологични елементи и имат потенциала да окажат значителен ефект върху водните организми. Особено силно е въздействието на съоръжения, които прекъсват проходимостта на речните течения и въпрепятстват водните организми, които не са в състояние да преодолеят тези прегради.

Морфологичните изменения са важни и съществени въздействия, които влияят върху натоварването с вредни и биогенни вещества. Това са прекъсване на естествената дължина на реките, физически изменения на коритото, развитие на инфраструктурата (пътища, мостове), инженерни дейности и свързаните с тях земно-изкопни работи. Освен прякото въздействие, което те оказват върху речните течения и водоеми, често те въздействат и косвено върху водните организми променяйки тяхната жизнената среда и достъпа до хранителни вещества, а с това и възможността им за оцеляване

Състояние на повърхностните води - на територията на Община Рудозем е представена

обща информация за екологичното и химично им състояние (анализ и характеристика на водните тела: тип, оценка на екологичния статус и др.). Направена е инвентаризация, анализ и оценка на резултати от редица проучвания за състоянието на повърхностните води в района и антропогенния натиск върху тях, наличието на източници на замърсяване и др.

Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Съгласно Закона за водите, министъра на околната среда и водите чрез РИОСВ в границите на териториалния им обхват се провежда мониторинг и контрол в т.ч. и на отпадъчните води. Поддържа се база данни за извършения мониторинг и контрол за състоянието на водите в т.ч. и на отпадъчните води и поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

Състоянието на повърхностните води е сравнително добро.

През 2015 г, 2016, 2017, 2018 и 2019 г. в сравнение с предходните години вследствие на завишения контрол върху обектите, формиращи отпадъчни води по поречията на реките, както и на изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексни разрешителни, се наблюдава подобряване емисионното състояние на водите на съответните водоприемници.

Основен потребител на вода в община Рудозем, е населението, обществените консуматори, промишлените предприятия (козметичните предприятия, предприятия на хранително вкусовата промишленост и др.).

Източници на замърсяване на повърхностните и подземните водни ресурси са отделни зауствания на отпадъчните води от населените места без пречистване, зауствания на отпадъчни води от производствени предприятия и цехове, животновъдни ферми и др. без необходимото пречистване.

Основен проблем в направление “Опазване на водите” си остава ниската степен на изграждане на канализацията на населените места и липса на ПСОВ, както и липса на ЛПСОВ или недостатъчно ефективни пречиствателни съоръжения за формираните производствено замърсени води от отделни производствени предприятия, обекти за отдих и др. Канализирани са само гр. Рудозем и с.Чепинци, но канализацията е частична, а отпадъчните води се пречистват само в ПСОВ Рудозем.

Най-чести нарушения на екологичното законодателство в областта на водите са:

- Неспазване на условията в издадените разрешителни за заустване (РЗ), като се
- нарушават индивидуалните емисионни ограничения (ИЕО) на допустимите прагове на замърсяващи вещества, съдържащи се в отпадъчните води;
- Липса на ЛПСОВ за пречистване на промишлени отпадъчни води, ЛПСОВ с недостатъчна ефективност или неподдържането им в оптимален режим.

- Част от локалните пречиствателни съоръжения за отпадъчните води отговарят на изискванията на КО (предприятия на хранително вкусовата промишленост, автомивка на “МаркониТранс“ ЕООД отговарят на поставените условия в разрешителното за заустване)

Предприятия със формиране на замърсени отпадъчни води, които не се заустват директно във водните тела :

„Рубелла Бюти АД- Рудозем - предприятие за производство на козметика/.Замърсените производствени отпадъчни води се заустват след локално пречистване в градската канализация и се пречистват съвместно в общия поток отпадъчни води от промишлеността и населението на гр.Рудозем в ГПСОВ.

„Вентони Козметик” ЕООД – гр.Рудозем- предприятие за производство на козметика/.Замърсените производствени отпадъчни води се заустват в градската канализация и се пречистват съвместно в общ поток отпадъчни води от промишлеността и населението на гр.Рудозем в ГПСОВ.

„Арси Козметик” ЕООД – с. Елховец Община Рудозем- предприятие за производство на козметика/.Замърсените производствени отпадъчни води се събират в 3 бр.цистерни и се транспортират до гр. Рудозем за пречистване в ГПСОВ.

В градската канализация на гр. Рудозем се заустват и производствено замърсени отпадъчни води от предприятията на хранително вкусовата промишленост, от дърводелски цехове и др., които се включват в общия поток за пречистване в ГПСОВ .

РДНО Община Рудозем – отпадъчният инфилтрат не се зауства във водно тяло. Изграден е оборотен цикъл по схемата“Чаша на депото-ретензионен басейн-чаша на депото“ . Не се зауства инфилтрат в повърхностен или подземен воден обект. Операторът спазва всички условия на Комплексното разрешително за недопускане на наднормено замърсяване.

Замърсените производствени отпадъчни води от руднични обекти - „Рудозем-2 Замърсеният отпадъчен пулп от РОФ / Рудообогатителна фабрика се събира в Хвостохранилище. Отпадъчните руднични води към момента не създават проблеми, свързани с опазване на околната среда. Хвостохранилището се експлоатира от „Върба-Батанци“ АД-гр.Мадан; Хвостохранилищата са съоръжения, чието предназначение е третиране на отпадъчния пулп, формиран от преработката на оловно-цинкови руди при процес на флотация и същевременно са депа на твърдия отпадък- „хвостов шлам“. Хвостохранилището е съоръжение, което функционира в комплекс с багерна помпена станция и транспортен тръбопровод за хвостовия шлам(хвостопровод) до флотационна фабрика. Хвостохранилище ХХ„Рудозем-2“е „долинен” тип, - контролира се от РИОСВ Смолян. (При „долинен” тип, съоръжението се изгражда в долината на река или дере, като долината се прегражда със земно-насипна стена). Отпадъчни води след ХХ„Рудозем-2“ пречистени до необходимите изисквания се

заустват в р.Малка река. "Върба-Батанци"АД, ХХ"Рудозем-2" гр.Рудозем, РЗ №33120017/27.09.2017г.

Стопански обекти, емитери на отпадъчни води с приоритетни и приоритетно опасни вещества на територията, контролирана от РИОСВ-Смолян . Проверяват се от РИОСВ обектите, от дейността на които се формират отпадъчни води с приоритетни и приоритетно опасни вещества. Изпълняват се условията на разрешително за заустване по ЗВ в т.ч. :

"РУДМЕТАЛ"АД,гр.Рудозем, пром. зона рудник "Димов дол" гр.Рудозем, рудодобив РЗ №33120084/16.04.2013 с преустановено заустване на отпадъчните води след пречистване в р. Елховска, поради ликвидация на находището.

Таблица № 2.3.1-1 ГПСОВ и Стопански обекти с изградени ЛПСОВ, заустващи във водни обекти и по- значими заустващи във водни обекти чрез селищни канализационни системи.

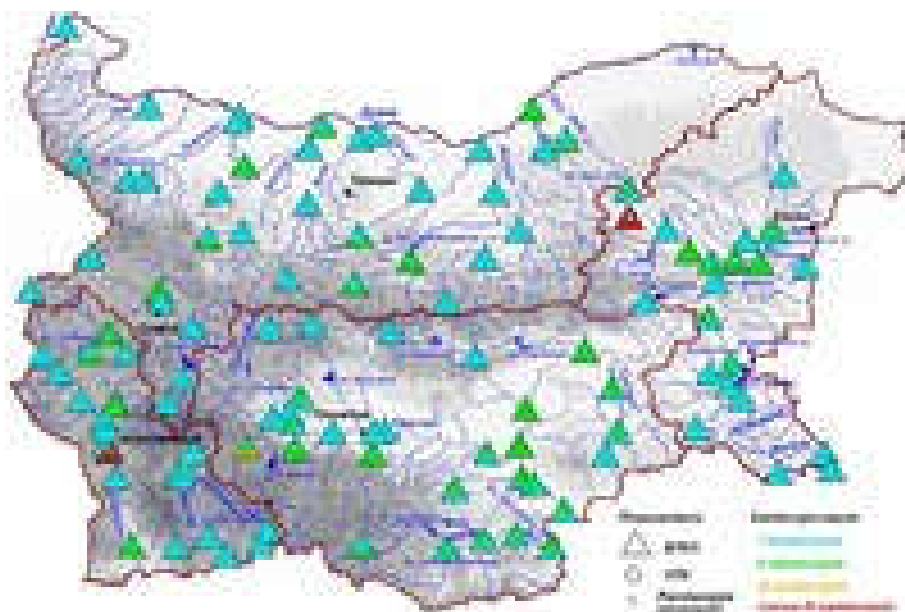
№	Наименование на фирмата.	Наименование на обекта. Населено място. Дейност	Разрешително за заустване /РЗ по закона за водите	Забележка
1	ВиК Смолян ЕООД	ГПСОВ Рудозем	РЗ № 33110030/ 30.06.2008	
2	"Върба-Батанци"АД гр.Мадан"Върба Батанци" АД Мадан -Рудоземска обогадителна фабрика (РОФ) с пречиствателно съоръжение ХХ"Рудозем -2"	РОФ с ХХ Рудозем-2", гр.Рудозем, рудопереработка	РЗ №33120017/ 09.02.2009	
3	„Рудметал“АД, гр.Рудозем	Рудник „Димов дол“, рудодобив	РЗ №33120084/ 16.04.2013	преустановено е заустване на отп. води след пречистване в р. Елховска, поради ликвидация на находището
4	„Маркони Транс“ ЕООД гр. Рудозем,	Автомивка „Маркони“гр. Рудозем	РЗ №33120059/ 14.102011	
5	Община Рудозем	„РДНО“-землище на с.Войкова лъка, общ.Рудозем	№387-Н0-И0-А0/ 2010г.	На РДНО Рудозем за отп.инфилтрат е изграден оборотен цикъл по схемата „Чаша на депото -ретензионен басейн-чаша на депото“. Няма

				изтичане и зауставане на инфилтрат в ПВТ и/или Подз.ВТ
6	"Арси Козметикс"ЕООД, с.Елховец	Цех за козметика, с.Елховец	Без зауставане във воден обект	След ЛПСОВ отп.води се транспортират до ГК Рудозем
7	"Русков "ООД гр. Рудозем ул „ Петър Берон ” 3	ТМСИ/ Трошачно миячна и сортировъчна инсталация "Рудозем"	РЗ №33120090/ 18.11.2016	
8	"Прогресстрой"ЕООД гр. Рудозем ул „ Освобождение ”1	ТМСИ "Рудозем"	РЗ №33120053/ 06.06.2011	
9	"Прогресстрой"ЕООД	Бетонов възел , Рудозем	РЗ №33120054/ 06.06.2011	
10	"Рубелла Бюти" АД гр. Рудозем ул" Освобождение" 3	Предприятие за производство козметика	Зауставане в ГК на Рудозем след ЛПСОВ	
11	"Вентони козметик" ЕООД гр. Рудозем	Предприятие за производство козметика	Зауставане в ГК на гр.Рудозем	

Информация за екологичното и химично състояние на повърхностните води в района на Община Рудозем.

Състоянието /статуса/ на ПВТ се определят по три елемента за качество: *биологични, физикохимични и хидроморфологични*. В рамките на 6 години, т.е. един цикъл на План за управление на речните басейни /ПУРБ/ се прави оценка на състоянието на всяко повърхностно водно тяло.

Мониторинг на повърхностни води - част е от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) и обхваща програми за *контролен и оперативен мониторинг*. Целта на мониторинговите програми за *контролен мониторинг* е да осигурят необходимата информация за оценка на състоянието на водите в рамките на речния басейн или подбасейн. Оперативните програми за мониторинг следва да определят състоянието на водните тела в риск и да оценят промените, които са настъпили в резултат от прилагането на програмата от мерки. Мрежите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води и измерваните показатели в тях са регламентирани със Заповед № РД – 229/05.04.2017г. и следващите заповеди на Министъра на околната среда и водите за 2018, 2019 и 2020 г. Общият брой на пунктовете на територията на страната ни е 597 разпределени в четирите района на басейново управление

Фигура 2.3-2 Разположение на пунктовете за мониторинг на повърхностните води на територията на България

Основни физикохимични показатели - температура, рН, неразтворени вещества, електропроводимост, биогенни елементи ($\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$, PO_4), разтворен кислород, наситеност с кислород, перманганатна окисляемост, БПК₅, ХПК, желязо/Fe, манган/Mn, сулфати/ SO_4 , хлориди/Cl и др.;

Приоритетните вещества са силно токсични, устойчиви и лесно биоакумулиращи се вещества. Броят им е 45;

Специфични замърсители представляват органични вещества, тежки метали и металоиди, цианиди, феноли и други специфични вещества.

Основните индикатори, които се прилагат за оценка на химичното състояние на повърхностните води на национално и европейско ниво са средногодишните концентрации на следните основни показатели : разтворен кислород (DO), БПК₅ (BOD₅), амониев ($\text{NH}_4\text{-N}$) и нитратен ($\text{NO}_3\text{-N}$) азот, фосфати ($\text{PO}_4\text{-P}$).

Съгласно Заповедта на територията на БДИБР - Пловдив се наблюдават повърхностни водни тела, от които една част са категория езера /язовири/ и категория реки, разположени в поречията на река Арда в Басейна на р. Арда в района на Община Рудозем. В програмата за *хидробиологичен мониторинг* са включени пунктове за анализ по два или три елемента за качество.

Биомониторинг - Биологичният мониторинг е екологичен критерий за оценка качеството на водите, който се използва с приоритет в редица развити европейски страни. Водещи при оценката на състоянието на водите са биологичните елементи за качество (БЕК), тъй като те най-силно се повлияват от различните видове антропогенен натиск върху водните

екосистеми. РДВ изисква да се използват оценките на състоянието по всички БЕК , когато водните тела се наблюдават чрез контролен мониторинг и най-чувствителния към съответния вид натиск елемент за качество - когато водните тела се наблюдават чрез оперативен мониторинг. При оценката на общото състояние РДВ използва правилото, че общото състояние на екосистемата се определя от елемента, който е в най-лошо състояние. В част от водните тела, на база експертна оценка е дадена по-голяма тежест на най-представителния за съответния тип и категория водно тяло БЕК. Екологичното състояние се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо.

През последните няколко години хидробиологичният мониторинг (ХБМ) се наложи като неотменима част от НАСЕМ, тъй като се оказа, че получаваната информация от физикохимичните анализи не е достатъчна за пълна оценка на въздействието на неблагоприятните фактори върху водните екосистеми. Данните от биомониторинга отразяват интегрираното въздействие на замърсителите върху водните течения за по - дълъг период от време (обикновено около 1 година), като по този начин се отчитат обикновено скритите за физикохимичните изследвания залпови замърсявания.

Оценката на речните типове е извършена на базата на еднократни пробовземания през оптималния сезон (лято – есен) по методика утвърдена с Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Оценката е представена в 5 класа (отлично, добро, умерено, лошо и много лошо състояние) със съответен цвят, съгласно изискванията на Наредба №1 за мониторинг на водите от 11.4.2011 г.

Оценката е направена на базата на данни за главните речни поречия в България, като е направена съпоставка с предходната година. Основният извод е, че състоянието на реките се подобрява, с което се изпълнява основната цел на Плана за управление на речни басейни на Източнореломорски район ПУРБИБР за достигане, запазване и подобряване на доброто състояние на водите в Източнореломорския район за басейново управление до 2021 г.

В ЕО на ПУРБ се предлагат мерки за достигане на основната цел. Повишаване броя на населението, включено в канализационна система и ПСОВ, отговарящи на съвременните изисквания.

Необходимо е да се провежда строг контрол и ефективно управление за предотвратяване и бързо отстраняване на аварийни ситуации на изпускане в атмосферата и водите на вредни вещества над определените изисквания, съгласно действащото екологично законодателство в страната, хармонизирано в голяма степен с европейското, като се предотврати здравния риск за населението.

Количествено състояние на повърхностните води - индикатор за количеството на повърхностните води е регистрирания (нарушен) отток и се прави на база на регистрирания отток при хидрометричните станции от опорната хидроложка мрежа към НИМХ.

Програми за мониторинг на повърхностни води

Контролен мониторинг - При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията на Смолянска област през 2018 г. са четири. Във връзка с определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в тези пунктове се извършва мониторинг на биологични и физико-химични елементи, като еднократно е предвидено да се извърши и мониторинг на хидроморфологични елементи за качество.

На територията на Община Рудозем е пункта на р.Арда преди гр. Рудозем. Честотата на контролния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели: Биологични елементи: - фитобентос в реки – 1 път на 3 години; - макрофити в реки и езера/ язовири- 1 път на 3 години;- макрозообентос в реки – 1 път годишно;

- риби в реки и езера/ язовири - 1 път на 3 години;- фитопланктон/хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност, разтворен кислород,активна реакция/рН и електропроводимост) – 2-4 пъти годишно, като мониторингът се извършва 2-6 пъти в периода на ПУРБ.

Физико-химични елементи: - основни показатели – 4 пъти годишно; - специфични замърсители – 4 пъти годишно; - приоритетни вещества – 12 пъти годишно; Хидроморфологични елементи - 1 път на 6 години в пунктовете, докладвани пред ЕК.

Оперативен мониторинг - При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добро състояние. През 2018г. на територията на РИОСВ - Смолян са определени 19 пункта за оперативен мониторинг –

18 на реки и 1 на язовири (Програма за мониторинг на водите по Заповед №РД-175/02.04.2018г. на Министъра на околната среда и водите). В тези пунктове се извършва мониторинг по биологични и физико-химични елементи за качество.

При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите - макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят в съчетание с други индикативни физико-химични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост. Предвижда се мониторинг на всички физико-химични показатели, превишаващи стандартите за качество на околната среда (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на

физико-химичните елементи. Предвижда се и мониторинг на други физико-химични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

Биологични елементи: макрозообентос в реки – 1 път годишно, фитопланктон/хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност, разтворен кислород, активна реакция/pH и електропроводимост), 2- 4 пъти годишно, като мониторингът се извършва 2-6 пъти в периода на ПУРБ.

Физико-химични елементи: основни показатели – 4 пъти годишно, специфични замърсители – 4 пъти годишно и приоритетни вещества – 12 пъти годишно.

Обобщение и извод за състоянието на повърхностните води на територията на Община Рудозем Водните тела намиращи се на територията на Община Рудозем са в умерено екологично състояние при оценка на околната среда в териториалния обхват на РИОСВ-Смолян. Забелязва се тенденция към задържане и подобряване на състоянието им.

Замърсяването на повърхностните води е по-широко разпространено в районите на населените места и се характеризира с комплексно замърсяване с биогенни елементи (азот и фосфор).

Като общ извод за поречиета за 2017, 2018, 2019 година може да се изведе, че не се констатира превишение на концентрацията на специфични замърсители, от групата на веществата в Приложение 7 от Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води

Основни източници на замърсяване на водите са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води. Замърсителите, предимно от органичен произход, се разграждат под въздействието на естествени самопречистващи процеси до определена степен, но някои вещества изобщо не могат да бъдат разградени от естествените процеси, което налага тяхното отстраняване или намаляване до допустими за околната среда граници.

Експертите от направление „Опазване на водите” към РИОСВ – Смолян осъществяват контрол върху обектите, които формират отпадъчни води и заустват в повърхностни водни обекти с цел опазване и подобряване състоянието на водните ресурси в териториалния обхват на инспекцията. Въведена е Информационна система за разрешителни и мониторинг при управление на водите ИСРМУВ, на основание чл.171, ал.1 от Закона за водите, раздел IV от Наредба №1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите (ДВ. бр. 34/29.04.2011 г.) и във връзка със Заповедите на Министъра на околната среда и водите.

Цели за постигане на добро екологично състояние на повърхностните води

Съгласно Проекта на ПУРБ 2015- 2021 г. на ИБР, постигането на целта „добро екологично състояние” е свързано с подобряване на хидроморфоложките условия (възстановяване на брегове и крайречна растителност, нарушения на оттока, рекултивация на речни корита и брегове в следствие въздействието на баластриери, МВЕЦ, речни водохващания и др.), намаляване на натоварване с биогенни вещества (главно от отпадъчни води от населени места, от проблеми с отпадъци в речното корито и торови маси от животновъдството), подобряване на общото физико-химично състояние (от дифузно замърсяване), намаляване замърсяване със специфични вещества (предимно нефтопродукти, мед и цинк от индустриални дейности), подобряване стойностите на биологичните параметри.

Състоянието /статуса/ на ПБВ се определят по три елемента за качество: биологични, физикохимични и хидроморфологични.

Обобщеното състояние на повърхностните водни тела на територията на община Рудозем показано на **Таблица № 2.3.1-1** , като е използвана информацията , публикувана в ПУРБ на ИБР 2016-2021 г. и Регионални доклади за състояние на околната среда на РИОСВ Смолян .

Таблица № 2.3.1-2 Обобщено състояние на повърхностните водни тела на територията на община Рудозем .

№	Код на ВТ	Име на ВТ	Екологично състояние				Химично състояние	Забележка
				Биологични елементи	Физикохим. елементи	Екологично състояние /потенциал		
1	BG3AR900R042	р.Елховска/ ПБВ	2015	умерено	добро	умерено	неизвестно	Изместващ показател макрозообентос A ₂
			2016	умерено	добро	умерено	неизвестно	-
			2017	умерено	добро	умерено	добро	-
			2018	умерено	добро	умерено	добро	-
			2019	умерено	добро	умерено	добро	-
			2020		добро	добро	добро	-
2	BG3AR900R043	р. Сивинска/ ПБВ	2015	умерено	добро	умерено	неизвестно	Изместващ показател макрозообентос A ₂
			2016	умерено	добро	умерено	неизвестно	-
			2017	умерено	добро	умерено	добро	-
			2018	умерено	добро	умерено	добро	-

			2019	умерено	добро	добро	добро	-
			2020		добро	добро	добро	
3	BG3AR900R045	Р. Арда от р. Сивинска до гр. Рудозем	2015	умерено	умерено	умерено	добро	Изместващ показател макрозообентос
			2016	умерено	Умерено NO ₃ , N _t , PO ₄ , P _t	Умерено	добро	-
			2017	умерено	Умерено NO ₃ , N _t , PO ₄ , P _t	Умерено	добро	-
			2018	умерено	Умерено P _t	Умерено	добро	-
			2019	умерено	Добро	Умерено	добро	-
			2020	умерено	Добро	Умерено	добро	
4	BG3AR900R035	Р. Арда от гр. Рудозем до вливане на р. Черна	2015	умерено	Умерено N _t ,	Умерено	неизвестно	Изместващ показател макрозообентос N _t
			2016	умерено	Умерено N _t ,	Умерено	добро	-
			2017	умерено	Умерено N _t ,	Умерено	добро	-
			2018	умерено	Умерено N _t , P _t , Mn, CN	Умерено	добро	-
			2019	умерено	Умерено N _t , Mn, CN	Умерено	добро	-
			2020	умерено	Умерено N _t , Mn	Умерено	добро	

Информация от ПУВ на ИБР 2016-2021 г. Регионални доклади за състояние на околната среда на РИОСВ Смолян 2017г., 2018г., 2019г., 2020 г.

Таблица № 2.3.1-3 Състояние на повърхностните питейни водни тела на територията на Община Рудозем

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние водно тяло
1	BG3AR900R042	Река Елховска-ПБВ	Река Искрец	A2	A2
			Река Голяма, с. Корита	A1	
			Река Елховска	A1	
2	BG3AR900R043	Река Сивинска-ПБВ	Река Конска -ляв ръкав	A2	A2
			Река Конска -десен ръкав	A2	

			Река Катранска рампа	A2	
--	--	--	-------------------------	----	--

A₁ и A₂ – добро състояние

Риск от наводнения

За частта от реките, попадаща в РЗПРН, са изготвени проекти на карти на районите под заплаха от наводнения и проекти на карти на районите в риск от наводнения, както и определяне на мерки на територията на община Рудозем за намаляване на потенциалните неблагоприятни последици от наводненията за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност и намаляване на вероятността от наводнения в Плана за управление на риска от наводнения.

На територията на Община Рудозем попада район със значителен потенциален риск от наводнения РЗПРН ASPFR_AR_08 (Арда-Рудозем). За участъците от реките, попадащи в РЗПРН са изготвени карти на районите под заплаха и картина районите с риск от наводнения, както и са определени мерки за намаляване на потенциалните неблагоприятни последици от наводненията за човешкото здраве, околната среда, културно-историческото наследство, техническата инфраструктура, стопанската дейност и намаляване на вероятността от наводнения в Плана за управление на риска от наводнения. В Предварителният проект при устройствените решения е взет предвид Плана за управление на риска от наводнения.

План за управление на риска от наводнения От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. за територията на РИОСВ-Смолян са стартирали следните мерки за *опазване от наводнение в района , опазване на околната среда и населението т.е. предотвратяване на екологичен и здравен риск :*

- Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия, включително от наводнения – Област Смолян. 20 000 лв. за разработване EARBD_12. Включване в разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия вкл. от наводнения.
- Почистване на запълнените с наноси участъци от р. Чепинска в участъка в гр. Рудозем с цел освобождаване на обеми и осигуряване преминаване на висока вълна - Общо количество баластра около 1 000 м³. Мярка AR_08_02 .
- Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна

- Почистване на запълнените с наноси участъци от р. Чепинска в участъка в гр. Рудозем с цел освобождаване на обеми и осигуряване преминаване на висока вълна - Общо количество баластра около 1 000 м³.
- Изграждане на защитна стоманобетонна стена като продължение на съществуващата, до моста за Гробищния парк. Дължина 303.00 м и средна височина 4.70 м. Мярка AR_05_25
 - Изграждане на монолитна стоманобетонна подпорна стена за укрепване на левия бряг на р.Чепинска. Подпорната стена свързва две съществуващи подпорни стени. Дължина 84м и средна височина 7 м. Мярка AR_08_04
 - Изграждане на нови корекции Доизграждане на защитната стоманобетонна стена по левия бряг на р. Чепинска (в кв. Мейково при миньорските блокчета) за защита на жилищните сгради - дължина 75 м, широчина 0,60 м и височина 10 м
 - Почистване на участъци от р. Арда в границите на урб. територия на гр. Рудозем – 5 участъка с обща дължина от 893 м, общ обем от 29 000 м³. Мярка AR_08_19.
- Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия Основно и ежегодно почистване на р. Арда в участъка в гр. Рудозем от СОУ "Св. Св. Кирил и Методий" - до края на гр. Рудозем след ПСОВ-Рудозем – дължина на участъка 5630 м Почистване на участъци от Чепинска в урб. територия на гр. Рудозем, от началото на града до устието ѝ в р. Елховска. Мярка AR_08_01
 - Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия.
 - Основно и ежегодно почистване на коритото на р. Чепинска - 1 320 , от начало - в гр. Рудозем, кв. Мейково, - "миньорските блокове" по ул. "Кап. Петко Вовода" – край устието на реката в р. Елховска (в района на моста на ул. "Кап. П. Войвода" и бул. "България" Доизграждане на защитната стоманобетонна стена по десния бряг на р. Елховска преди моста на ул. "Кап. П. Войвода" по ул. "Стадиона" - дължина 305 м, широчина 0,50 м и височина 7 м (в едно с основите) Мярка AR_08_15.
 - Изграждане на нови корекции Доизграждане на защитната стоманобетонна стена по десния бряг на р. Елховска преди моста на ул. "Кап. П. Войвода" по ул. "Стадиона" - дължина 305 м, широчина 0,50 м и височина 7 м (в едно с основите) . Мярка AR_08_15.
 - Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета
 - Доизграждане на защитната стоманобетонна стена по десния бряг на р. Елховска преди моста на ул. "Кап. П. Войвода" по ул. "Стадиона" - дължина 305 м, широчина 0,50 м и височина 7 м (в едно с основите)Мярка AR_08_15.
 - Почистване на участъци от р. Арда извън урб. територия на гр. Рудозем- 5 участъка с обща дължина от 893 м, общ обем от 29 000 м³. Мярка AR_08_20 осигуряване преминаване на висока вълна Почистване на запълнените с наноси участъци от р. Арда в участъка в гр. Рудозем от СОУ "Св. Св. Кирил и Методий" - до края на гр. Рудозем

след ПСОВ-Рудозем - дължина на участъка 5 630 м - Общо количество баластра около 10 000 м³.

Анализ на съществуващата ВиК инфраструктура

В и К услугите в община Рудозем се извършва основно от „В и К“ ЕООД – Смолян.

Питейно битово водоснабдяване на Община Рудозем /ПБВ

Всички селища на територията на община Рудозем са водоснабдени.

По отношение на водопотреблението в община Рудозем може да се посочи, че то трайно намалява през последните години.

Съгласно направените разчети, водните количества подавани към населените места, са достатъчни, както в момента така и за бъдещото им развитие съгласно предвижданията в ОУП. Усилията трябва да се насочат към намаляване на загубите във водоснабдителните системи и осигуряване на тяхното надеждно функциониране. Това може да бъде постигнато чрез реализацията на мерки като:

- Оползотворяване на всички налични водоизточници, покриващи като дебит необходимото водно количество за питейно-битови нужди;
- Реконструкция на външните довеждащи водопроводи с цел транспортиране на водата до селищните резервоари при минимални загуби на вода;
- Реконструкция на вътрешните селищни водопроводни мрежи за ограничаване на техническите загуби до нормативното изискване за максимум 15 – 20 %.

При реализация на горните мерки ще се постигне нормално водоподаване и осигуряване на средна водоснабдителна норма за Общината от порядъка на 140 л/ж/ден. Тази норма е адекватна на нормативните постановки, категорията на водоснабдителната система, обезпечеността на необходимото средно денонощно количество и е съобразена с местните социални и климатични условия.

На територията на община Рудозем се използват за питейно-битово водоснабдяване на населените места повърхностни и подземни води.

Общите загуби на вода в системата са около 49%, като те са главно за сметка на амортизираната и неефективно изградена преносна система.

Вътрешната водопроводна мрежа е практически амортизирана и със сравнително малък капацитет (диаметри в значителна част под нормативните). Тези факти предопределят необходимостта от пристъпване към постепенна реконструкция.

Необходимо е изготвянето на специална програма за състоянието на селищните напорни резервоари. Повечето от тях са стоманобетонени и се експлоатират отдавна, което налага реконструкцията им.

Особено внимание следва да се отдели на изолацията на водните камери, тяхното

саниране и подмяна на тръбните системи и арматури.

Специално внимание трябва да се обърне и на състоянието на санитарно-охранителните зони. Тези препоръки са валидни за всички изградени водоеми на територията на община Рудозем.

Качество на водата подавана към разпределителната мрежа на Община Рудозем Всички водовземания от които се водоснабдява Община Рудозем са съобразени с изискванията на „Наредба № 9 от 16.03.2011г. за качеството на водата предназначена за питейно битови нужди”. Микробиологичният анализ определя водата от всички водоизточници като годна за питейно-битови нужди, след осигуряване на надеждно обеззаразяване. Физико-химичните и микробиологичните показатели на подаваната към потребителите вода се следи съгласно съвместна мониторингова програма между експлоатационното дружество и РЗИ, като се извършва постоянен и периодичен мониторинг съгласно Наредба № 9. Съгласно същата Наредба РЗИ извършва собствен мониторинг на качествата на водата предназначена за питейни нужди.

Канализация Пречистване на отпадъчните води

Канализационната мрежа във всички населени места е заустена в преминаващите реки. Непречистените отпадъчни води замърсяват водните тела, речните корита и са потенциален здравен риск за населението в района.

На територията на общината има изградена само ПСОВ за отпадъчните води от гр. Рудозем.

Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и ПСОВ, са неадекватни, както спрямо нуждите на населението, бизнеса и туризма, така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство.

Анализ и оценка на индустриалните замърсители и влиянието им върху повърхностните води

На територията на община Рудозем индустриалните предприятия, които може да влияят съществено върху замърсяването на повърхностните води са козметичните предприятия „Рубелла” и др, рудодобивни предприятия, малки цехове на хранително вкусовата промишленост и др. РИОСВ Смолян извършва периодични проверки на предприятията, които формират производствено замърсени отпадъчни води и следи да се спазват изискванията на действащото законодателство в т.ч. емисионните показатели, съгласно издадените разрешителни.

Обобщение

Изградеността, социалната им и техническа инфраструктурна осигуреност, както и благоустроеността на населените места в общината обуславят качеството на жизнената среда във всяко едно от тях и са от значение за собственото им по-нататъшно развитие, респективно за ролята, която могат да играят в стабилизиране на структурата на

селищната мрежа и са една от основните предпоставки за повишаване качеството на жизнената среда .

Като елемент на техническата инфраструктура, водоснабдителните мероприятия са показател за съвременно и цялостно функциониране и развитие на урбанизираните територии. Основен проблем в направление “Опазване на водите” си остава изграждане на канализацията и съвременни ефективни ПСОВ във всички населените места и курортни обекти в Общината

Агломерациите с над 10 000 еквивалентни жители (е.ж.)- В Община Рудозем няма населено място от агломерация над 10 000 еквивалентни жители (е.ж.)

Агломерациите с население между 2 000 и 10 000 е.ж., попадащи в обхвата на Директивата в Община Рудозем населено място с население над 2000 души е само гр. Рудозем

Базирайки се на данните представени в секторния анализ на компонент води, може да се направи извода, че основен замърсител на водите в общината са непречистените битови отпадъчни води. Основен потребител на вода в община Рудозем е населението и в по-малка част обществените консуматори, както и малките, и средни предприятия.

Източници на замърсяване на повърхностните и подземните водни ресурси са отпадъчните води от населението в населените места без канализация и без ПСОВ, промишлени предприятия без ефективни ЛПСОВ (където е необходимо) и др.. Изградените локални пречистителни съоръжения на някои места са морално и физически остарели и поради тази причина възприетите технологии за третиране на отпадъчните води се оказват често неефективни.

Необходимо е да се изпълнят мерките предложени в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период в Регионалния план за развитие на ВиК Смолян ЕООД, свързани с въпросите за решаване на водоснабдяването на Община Рудозем.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания към ВиК мрежата

Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на община Рудозем са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от повърхностни води и местни водоизточници. Ценна питейна вода се използва за поливане на културите, отглеждани в дворовете.

Част от населените места (и останалите урбанизирани територии) не са канализирани. Широко се използват попивни ями. Отпадъчни води от стопанските дейности недостатъчно пречистени се отвеждат в прилежащите на обектите дерета. Има случаи, в които качеството им не отговаря на нормативните изисквания. Създават се условия за екологичен и здравен риск.

Устройствени изисквания към ОУП на общината по отношение на ВиК :

- Разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници
- Въвеждане с Правилата за прилагане на ОУПО задължително изграждане на изгребни ями при новото жилищно строителство и поетапна подмяна на попивните ями до изграждане на канализационна система и ПСОВ за цялото населено място.
- В Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадъчните води. За населените места да се предвиди изграждане на канализация, която да обслужва всички райони и ПСОВ.

Водоснабдяване

С ОУП на Община Рудозем се изследва и определя състоянието на :

- Източници – капацитет и състояние на водоснабдителната мрежа;
- Магистрални водопроводи - капацитет и състояние, възможност за поемане на допълнително натоварване, нови трасета; резервоари - оценка за достатъчност на изградения обем на резервоарите;
- Изследване на необходимостта и определяне на места за съоръжения в някои населени места в общината;
- Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове за реконструкция на разпределителните мрежи в населените места чрез подмяна на съществуващите В и К системи и съоръжения..

Канализация

С ОУП се изследва и се определя състоянието на:

- Канализационни колектори - капацитет, възможности за поемане на допълнителни натоварвания при необходимост от провеждане на водни количества по-големи от тези в момента, необходимост от нови;
- Начин на отвеждане на отпадъчните води от населените места и отразяване на места отредени за пречиствателни съоръжения за отпадъчните води
- Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове за изработване на схеми за канализация на населените места и отделни обекти.
- Реализиране на следващ етап основното застрояване на територията, при спазване на градоустройствените показатели за общите и подробни устройствени планове/ОУП и ПУП/, както и инвестиционните обекти.

Важно е да се отбележи, че предвидената с ОУП промяна предназначението на територии

и на поземлени имоти с цел застрояване ще се извърши на следващ етап, въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план /ПУП/. Чл 9 от ЗУТ (2).

Решаване на проблемите с услугите, свързани с В и К системите и съоръжения ще се реализира с изпълнението на Инвестиционната програма на РГП на ВиК Смолян ЕООД.

Краткосрочна (2014-2020г.)Средносрочна (2021-2028г.)Дългосрочна (2029-2038г.)

Генералният план има следните цели, взети предвид за изпълнение в ОУП:

- Да направи оценка на съществуващата ситуация на водоснабдителните и канализационни системи;
- Да подпомогне започване на прединвестиционни проучвания за различни инвестиционни проекти;
- Да осигури съответствие с европейското законодателство в областта на околната среда и всички актуални европейски директиви и по-специално Рамковата директива за водите и Директивата за отпадъчните води от населените места в посочените срокове;
- Да осигури ефективно използване на водните източници;
- Да осигури съфинансиране от Фондовете на ЕС (Кохезионния фонд);
- Да изгради капацитет за подготовка на проекти на регионално/местно ниво;
- Да дефинира краткосрочните (2014- 2020), средносрочните (за 15 години напред) и дългосрочните (за 25 години напред) инвестиционни програми;
- Да служи като основа за проекти във водния сектор, спомагащи за опазване на околната среда.
- В частност по отношение на водоснабдителния сектор, Генералният план има за цел:
 - Да снабди населението с питейна вода с добро качество и достатъчно количество;
 - Да намали загубите във водоснабдителните системи;
 - Да увеличи енергийната ефективност на оборудването;
 - Да увеличи броя на жителите, свързани с водоснабдителна мрежа;
 - Да намали разходите за експлоатация и поддръжка.
- По отношение на сектор канализация, Генералният план има за цел:
 - Да намали директното заустване на непречистени отпадъчни води посредством строителство на ПСОВ, покриваща изискванията на Директива 91/271/ЕЕС и българското законодателство;
 - Да увеличи броя на жителите, обслужвани от канализационна мрежа;

- Да увеличи процента на населението, чиито отпадъчни води минават през пълно пречистване;
- Да осигури ефективно управление на утайките;
- Да намали разходите за експлоатация и поддръжка.

Целите са в пряка връзка със специфичните цели от втори и четвърти приоритети от Националната стратегия за регионално развитие / НСРР и са естествено продължение на целта за подобряване на техническата инфраструктура в региона и на състоянието на околната среда. Изпълнението на целите ще доведе до модернизиране на елементите от общинската техническа инфраструктура, обновяване на урбанизираната среда и подобряване състоянието на компонентите на околната среда.

Членството на България в ЕС дава възможност да се използват средства от Европейските фондове за развитието на Общината. Концепцията на новия устройствен план на Общината се базира на варианти на социално икономическо развитие, които отчитат предизвикателствата на членството на България в ЕС и възможността за ползване на средства по различните оперативни програми, включително Националната оперативна програма за регионално развитие. Възможностите за ползване на Европейските фондове и тяхното обвързване с конкретни проекти, имащи отношение към развитието на селищата е важен елемент на градоустройствената концепция в т.ч. и изграждане на съвременни В и К системи и съоръжения към тях. Използване на финансови средства от ПРСР и др.

2.3.2. Подземни води

Хидрогеоложки условия

Според „План за управление на речните басейни на Западнореловски район 2016-2021 г“, информация от писмо изх. № ПУ-12-49/30.04.2018 г на Басейнова дирекция „Източнореловски район“ и „Доклад за състоянието на водите на територията на Източнореловски район при 2020 г) хидрогеоложките условия в обхвата на община Рудозем, която е изцяло на територията, обслужвана от Басейнова дирекция „Източнореловски район“, се обуславят от пукнатинни и карстови подземни води, формиращи подземни водни тела „Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс“ с код BG3G000PtPg049 и „Карстови води Смолянски масив“ с код BG3G00000Pg043 и от минерални води.

Подземно водно тяло „Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс“ с код BG3G000PtPg049 заема източната и южната част от територията на общината, изградена от докамбийски метаморфити на Родопската надгрупа (гнайси, гнайсошисти, калкошисти, лептинити и др.), горнокредни Смилянски гранитоиди и палеогенски вулканогенни и седиментно-ефузивни комплекси. Според хидравличните условия на горницето му е от безнапорен тип. Филтрационните свойства на водоносните колектори са ниски и се изразяват чрез коефициент на филтрация в диапазона 0,000÷1 m/d.

Естествените и разполагаемите ресурси на подземното водно тяло през 2020 г са оценени на 10589 l/s. Разрешеното водовземане е 371 l/s, експлоатационният индекс съставлява 3,50 %. Количественото състояние на подземното водно тяло е добро. Общата оценка на химичното състояние приз 2020 г е „лошо“, а през 2019 г - „добро“. То е определено като зона за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, с код BG3DGW0000PtPg049.

Подземно водно тяло „Карстови води Смолянски масив“ с код BG3G000000Pg043 заема северозападната част от територията на общината, изградена от докамбрийски мрамори на Добростанската свита и палеогенски мраморни брекчоконгломерати. Според хидравличните условия на горнището му е от напорно-безнапорен тип. Филтрационните свойства на водоносните колектори се изразяват чрез коефициент на филтрация в диапазона $1 \div 100$ m/d. Естествените ресурси на подземното водно тяло през 2020 г са оценени на 1125 l/s, разполагаемите му ресурси са 1067 l/s. Разрешеното водовземане е 25 l/s, експлоатационният индекс съставлява 2,35 %. Количественото състояние на подземното водно тяло е добро. Общата оценка на химичното състояние приз 2020 г е „лошо“, а през 2019 г - „добро“. То е определено като зона за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване с код BG3DGW000000Pt043. Минерална вода с температура $43,2^{\circ}$ са установена чрез дълбок 800 m проучвателен сондаж, прокаран през 2017 г в центъра на гр. Рудозем. През 2019 г се изгражда и експлоатационен тръбен кладенец.

Екологична цел за опазване на околната среда на подземните води е: Опазване на доброто химично състояние и предотвратяване на влошаването към 2015 г.

В района на Община Рудозем се намира мониторингов пункт от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води с код BG3G000000PTMP081 - Извор „Серафимовско дере“ в гр. Рудозем, Община Рудозем;

● **Водовземни съоръжения от подземни води. Санитарно-охранителни зони**

За питейно-битово водоснабдяване на селищата в община Рудозем, промишлени и други цели се ползват водовземни съоръжение от подземни води без и с разрешителни за водовземане.

Без разрешителни за водовземане с титуляр „Водоснабдяване и канализация“ ООД-Смолян се ползват 19 водовземни съоръжения:

- от подземно водно тяло BG3G0000PtPg049 : КЕИ „Извор“, „Полянките“, „Стамовия“, „Изворите“, „Билков“, „Касънчето“, „Извор 1“, „Извор 2“, „Извор 3-долен“, „Извор 3-горен“, „Извор 5“, „Пролетник“, „Летник“, „Гингера“, „Пожарище“, „Елидже“, „Пиева падина“;
- от подземно водно тяло BG3G000000Pt043 : КЕИ „Рахманов“, „Колибовско дере“, „Полянски“.

Освен посочените, от община Рудозем и кметствата, без разрешителни за водовземане се ползват и други водовземни съоръжения от подземни води.

Наличната информация за водовземните съоръжения, които се ползват с разрешителни за

водовземане, е отразена в табл. 2.3.2-1 по данни от сайта в интернет на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“.

Таблица 2.3.2-1. Информация за водовземните системи и съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/ и други цели в община Рудозем

№	Населено място	Водовземни съоръжения/Титуляр	Код на подземното водно тяло	Номер и дата на разрешителното за водовземане	Цели на водовземането
1	Смилян, община Смолян	КЕИ „Дупката“/ ВиК ЕООД-Смолян	BG3G00000Pt043	31510287/31.07.2011	ПБВ на Рудозем и Бяла река
2	Смилян, община Смолян	Дренаж „Серафимовско дере-горен“/ВиК ЕООД-Смолян			
3	Рудозем	ТК-ПЕС-1хг /Община Рудозем	BG3G000PtPg049	31530022/30.11.2007	Други цели
4	Рудозем	КЕИ „Тетельово“/Емилиян Елъков-Рудозем	BG3G000PtPg049	31520215/01.10.2010	Напояване
5	Елховец	КЕИ Лъки“/“Арсиз козметикс“ ЕООД-Рудозем	BG3G000PtPg049	31590901/20.11.2014	Промислени
6	Елховец	КЕИ 3, 4, 5 и 6/ „Язов“ ООД-Пловдив	BG3G000PtPg049	31590734/19.04.2013	СПБВ
7	Пловдивци	КЕИ „Домузола“/ ЕТ„Брах-Ел Брахим Чернарев“ - Елховец	BG3G00000Pt043	31510171/19.06.2009	СПБВ

Информация за учредените санитарно-охранителни зони по изискванията на Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

На територията на Община Рудозем има учредена СОЗ /санитарно-охранителна зона около язовир „Пловдивци“ за питейно-битово водоснабдяване на населените места в Община Рудозем, съгласно заповед СОЗ-А-326/12.10.2017 г .

Мерки за постигане на целите за опазване на повърхностните и питейни води

- Съгласно утвърдения ПУРБ от БДИБР Пловдив в „Програма за мерки за постигане на целите за опазване на околната среда“ за Община Рудозем има предвидени мерки за подобряване състоянието на водоснабдителната мрежа , изграждане и доизграждане на канализационната мрежа и ПСОВ между 2000 -10000 е.ж., както и реконструкция и/или модернизация на съществуващата ГПСОВ Рудозем и подобряване ефективността от пречистване на отпадъчните води..

- В Община Рудозем за водоснабдяване на населените места се използват повърхностни и подземни води за ПБВ. Водовземането може да се ползва само при спазване на всички процедури по разрешителен режим, съгласно ЗВ.
- Необходимо е да се извършва собствен мониторинг на подземните води за ПБВ. Планът за собствен мониторинг на подземните води от всяко водовземно съоръжение да се изготви и съгласува съгласно нормативните изисквания.
- Необходимо е проектирането, изграждането и учредяването на СОЗ, около източниците за ПБВ да се извършва съгласно нормативните изисквания.

~~В обхвата на ОУП в бъдеще след разкриване на нови водоизточници е необходимо да бъдат учредени СОЗ около тях~~

Устройствени изисквания по опазване на водите, взети предвид при изготвяне на Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем

- Основен източник на замърсяване на водите, както повърхностни, така и подземни, остават комунално-битовите дейности, поради липса на канализационна мрежа и ПСОВ. Животновъдството също е замърсител на водите във всички населени места. Чистотата на питейната вода от местните водоизточници е застрашена и от наторяване с изкуствени торове при несоазване на нормативните изисквания.
- Необходимо е изграждане на канализационна мрежа и пречиствателни съоръжения във всички населени места на общината.
- Правилата за прилагане на ОУПО да изискват от последващите ПУП изграждане на ефективни локални съоръжения за пречистване на отпадъчните води на стопанските обекти.

При реализация на Инвестиционни проекти и Инвестиционни намерения, предвиждащи ползване и/или водовземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от ОУП на Община Рудозем е необходимо да бъдат съгласувани за допустимост спрямо екологичните цели и плануванияте мерки за постигане добро състояние на водите в ПУРБ, както и спрямо целите на управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН за съответния период на действия.

- За ПУРБ на ИБР, период 2016-2021 г. се прилагат мерки съгл. становище по ЕО
- За ПУРН на ИБР, период 2016-2021 г се прилагат мерки съгл. становище по ЕО

2.4. Земи, почви и земеползване

В района на община Рудозем почвите са предимно кафяви горски почви, плитки разновидности на канелените почви и хумусно-карбонатни почви (рендзини), а по

високите била – планинско-ливадните почви. По заливните тераси на реките са разположени алувиални почви, а в подножията на хълмовете и в суходолията – делувиални почви.

Направен е анализ и оценка на текущото състояние на земите и почвите в района на общината и да се идентифицират потенциални източници на замърсяване за да се прогнозира въздействието на ОУП върху компонент „Зем и почви“.

В доклада се предлагат мерки за намаляване на отрицателните въздействия върху околната среда и най-вече върху здравето на населението в района.

В почвено-географско отношение почвите в община Рудозем принадлежат към Южнобългарската ксеротермална област. От зоналните почвени типове преобладават канелените горски, кафявите горски и тъмноцветните почви, а от а зоналните – алувиалните и делувиалните почви.

В обезлесените участъци с по-големи наклони, поради интензивните ерозионни процеси, почвената покрива е представена във вид на изолирани почвени ареали, като на места тя напълно липсва и на повърхността се разкриват голи скали.

Важна климатологична даденост е съществуването на четири годишни сезона и значителна продължителност на вегетационния период. Тези топлинни условия са подходящи за редица трайни насаждения, и технически култури. Територията на общината не е замърсена с отпадъчни продукти и емисии, поради отсъствие на химическа и тежка индустрия, предприятия на добивната промишленост. Относителната чистота на атмосферата и почвите са важно условие за широко прилагане на екологично земеделие и получаване на екологично чиста продукция. Нейната цена в Европейския съюз е висока, а търсенето ѝ непрекъснато нараства.

2.4.1. Земи и почви

Почвеното разнообразие в общината е ограничено и се обуславя преди всичко от разнообразието на релефа, растителността, почвообразуващите основни скали, надморската височина и специфичните климатични условия. (Фиг. 2.4.1-1)

Почвите в Община Рудозем са се образували изцяло под влияние на дървесна растителност. В почвообразователния процес са взели участие различни типове горски насаждения. Почвообразуващите скали са с различен химичен състав, което определя и почвеното разнообразие. Релефът е стръмен, планински, което в съчетание с антропогенната дейност е довело до развитие на ерозонни процеси. Почвите в района са предимно Кафяви горски - подтип Светлокафяви горски и Тъмнокафяви горски почви наситени и ненаситени и Алувиално-ливадни, като често срещани проблеми при тях са наситеността им с тежки метали, повишената им киселинност и нарушеното плодородие. Кафяви горските почви в района са със скъсени А- и В-хоризонти и сравнително мощен С- хоризонт, състоящ се предимно от скален рохляк.

Фиг. 2.4.1-1 Карта на почвите в района на гр. Рудозем

http://www.soils-bg.org/soilmap/bul_soils/att/SMUTMBG_2793.html

Легенда

ПЛИТКИ ПОЧВИ

(в полупланинските и планинските области (предимно върху твърди скали))

20 - Алувиални и алувиално-ливадни

36 – Излужени канелени горски

41 - Кафяви горски

43 - Кафяви горски с рендзини

Землищата на населените места, съставни на Община Рудозем попадат само в един агроекологичен район VI₇.

Родопският район VI₇ попада в групата на Агроекологичните райони на Кафявите горски почви. Районът обхваща територии от Западните и Централни Родопи. Почвообразуващите материали са риолити, гранити, кристалинни шисти и изветрителните им продукти. Почвите са почти изключително кафяви планински горски (Йолевски, Кабакчиев, Божинова, 1984). По своите особености те са твърде сходни с аналозите си от Средногорско-Самоковския район, но са малко по-глинести (20-30 % физическа глина).

В климатично отношение районът не е еднороден. В по-ниските части, по долините на реките, средната годишна температура е около 8-9⁰С, а във високите части около 5⁰С. Температурната сума за вегетационния период е 2800-3000⁰С за ниските и около 2000⁰С за по-високите части. По-добрата топлообезпеченост на този район позволява отглеждането на тютюн, лен, картофи и др. до по-голяма надморска височина. Валежите са от 700 до 1000 мм и влагоосигуреността е добра.

Таблица 2.4.1-1: Средни количествени стойности на агроклиматичните показатели на агроекологичен район VI₇

№ на район	Валежи в мм			Баланс на атмосферното овлажнение за IV-IX (мм)	Средна годишна t ⁰ (°C)	Σt ⁰ (°C) за периода със сред. денонощна t ⁰ над 10 ⁰ C
	Средна годишна сума	Сума за периода IV-VI	Сума за периода IV-IX			
VI ₇	860	250	435	-15	7,7	2050

Общите продуктивни възможности на земите се характеризират със среден (агрономически) бонитетен бал 48, което ги причислява към бонитетната група "средни земи", но за голяма част от културите бонитетът се отнася за по-ниските територии. Те могат да се степенуват по следния начин: Най-подходящи са за картофи (79 бала - група "добри земи". На второ място са пасища и ливади и пшеница (бонитет в интервал от 57-55 бала, т.е. "средни земи"). По-малка е пригодността за отглеждане на лозя, ябълки, захарно цвекло, царевица, слънчоглед, ориенталски тютюн (бонитет в интервал от 40 до 29 бала, т.е. към бонитетната група "лоши земи", а за люцерна и соя - "непригодни".

Таблица 2.4.1-2: Бонитет на земи по агроекологични райони и основни култури в планинските райони на България

Агроекологичен район VI ₇	Бонитетен бал за:											Ср. агрономически бал
	Пшеница	Царевица	Соя	Слънчоглед	Захар. цвекло	Ориент. тютюн	Картофи	Люцер - на	Пасища ливади	Ябъл - ки	Лозя	
До 1000 м	55	32	22	32	39	29	79	18	57	40	40	48/
Над 1000 м	0	0	0	0	0	0	79	0	57	0	0	11
Общо за групата VI ₁ - VI ₇	10	6	2	6	6	5	71	5	59	7	7	18

*Средно претеглен бонитет е посочен само в случаите, когато всички подрайони на групите райони попадат в планински територии

Общите продуктивни възможности на земите групата агроекологични райони на планинските кафяви горски почви са ниски. Среднопретегленият среден (агрономически) бал за цялата площ е твърде нисък (18 бала) и ги причислява към бонитетната група "непригодни земи". Както стана ясно, основното почвено различие в тази група райони са **планинските кафяви горски** почви, заемащи територии с надморска височина от 800 до 1500 м, където климатичните условия са неблагоприятни за селскостопанското производство. В ниските части на района с надморска височина до 1000 м (което представлява не повече от 20 % от общата площ) все още могат да се отглеждат редица полски култури, макар и с недостатъчно задоволителни резултати (т.е. земите са със сравнително нисък бонитетен бал), докато на по-високите площи екологичните условия

са подходящи само за картофи, пасища и ливади, малини, за които съответно и бонитетният бал е по-висок.

Нарушенията в почвата са предимно от технологенен характер с пряко и косвено въздействие. Прякото въздействие се изразява в нарушаване на нормалния строеж на почвения профил, в резултат на строителни работи. Косвеното въздействие води до промяна на химичните им свойства. Те са наситени с тежки метали, вкислени и с нарушени плодородни качества.

Основната задача е да се съхрани почвеното плодородие на незамърсените земи и да се запазят от замърсяване с пестициди, торове и други замърсители.

2.4.2 Земи и земеползване

Община Рудозем е разположена на 189444,8 дка площ в т.ч.

- Земеделски територии – селскостопански фонд - обработваеми земи - ниви и трайни насаждения и необработваеми земи - 12,92% или 24477 дка
- горски територии - 80,95% или 153349,1 дка / предимно държавен горски фонд/
- Територии с общо предназначение : 6437,7 дка - 3,31% от общата площ в т.ч. жилищни функции - 2,80% или 5311,9 дка на 23 населени места гр. Рудозем и 22 села

Таблица 2.4.2 -1 Баланс на съществуващата територия

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи	
	в ха	в %
I. ТЕРИТОРИИ ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ		
1. Жилищни функции	531,19	2,80
2. Обществено-обслужващи функции	18,09	0,10
3. Производствени дейности	12,42	0,07
4. Складови дейности	25,89	0,14
5. Територии с многофункционално предназначение	5,28	0,03
6. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	1,16	0,01
7. Озеленяване, гробищни паркове и градини	34,16	0,18
8. Спорт и атракции	15,58	0,08
9. Земеделски територии, в т.ч.:	2447,70	12,92
9.1. обработваеми земи - ниви	257,34	1,36
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	24,68	0,13

9.3. необработваеми земи	2165,69	11,43
10. Горски територии, в т.ч.:	15334,91	80,95
10.1. гори (недървопроизводителни)	6650,68	35,11
10.2. гори (дървопроизводителни)	8684,24	45,84
10.3. с допустима промяна на предназначението	0,00	0,00
11. Водни площи	172,21	0,91
12. Транспорт и комуникации	204,39	1,08
13. Техническа инфраструктура	2,18	0,01
II. ДРУГИ ТЕРИТОРИИ		
14. Скали, пясъци, оврази, ями и др.	16,51	0,09
15. Зашитени територии	0,87	0,00
16. Мини и кариери	4,39	0,08
17. Депа и сметища	117,54	0,62
ОБЩА ПЛОЩ	18944,48	100,00
II. ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ		
А. За природозащита - защитени територии и защитени зони	5599,42	29,56
Б. За опазване на културното наследство	1,00	0,00
В. Територии с особена териториалноустройствена защита	0,00	0,00
Г. Територии за възстановяване и рекултивация	0,00	0,00
Д. Територии с активни и потенциални свлачища и срутища	0,01	0,00
Е. Други нарушени територии	117,54	0,62
Ж. ОБЩА ПЛОЩ по т. Г, Д, Е с отчитане на припокриването	117,55	0,62

В структурата на обработваемата земя нивите заемат около 1,36 % от територията на общината, което определя липса на развитие на селскостопанския отрасъл. Плодородната земя по поречието на р. Арда през втората половина на 20 век е усвоена от индустриалното производство. Природните дадености създават възможности за развитие на животновъдството, но значителна част от земеделските земи - мери и пасища не се използват ефективно, поради отдалеченост от населените места, липса на пътища и пазар за продукцията от животновъдството. Изисква се развитие на отрасъла с приоритет на млечното говедовъдство.

В ДЕО са предложени редица мерки и изисквания към ОУП, които да се вземат предвид при устройствените решения на ОУП, за да се постигне максимално развитие на този отрасъл, като се приоретизират възможностите за развитие на екологичното животновъдство и получаване на продукцията от него.

От направения преглед става ясно, че обработваемите земи в района на общината са слабо плодородни, поради ниското съдържание на хумус в горния повърхностен слой. Това налага използването на естествени и изкуствени торове за подобряване на техните качества. С възстановяване на частната собственост върху земята, практиката за наторяване на почвите премина през различни фази: от безконтролно предозиране с изкуствена тор, през наторяване, предимно с естествен тор, до използването на умерени количества изкуствени. Няма конкретни анализи на почвени проби от района, за замърсяване с изкуствени торове и пестициди. Тяхното използване е локализирано в личните стопанства и няколко по-големи почвени масиви със зърнени и фуражни култури.

През последните години все повече се налага тенденцията за намаляване замърсяването на земите и почвите. Ограниченото ползване на пестициди и торове в земеделието, програмите за екологично земеделие и животновъдство, водят до намаляване деградацията на почвите.

Структурата на селскостопанската територия е следната: обработваеми земи – 2 573,4 дка (ниви - 2 573,4 дка и трайни насаждения – 246,8дка) и необработваеми земи 21 656,9 дка в т.ч. ливади 42% и пасища 58%. Над 1000 дка или 12% от общата площ на пасищата, вече са се самозалесили и над 20% от земеделските площи не се обработват от години, а пустеещите земи се увеличават. Подобна тенденция за редуциране се наблюдава и в животновъдството:

Таблица 2.4.2-2: Статистика на отглежданите животни в общината

Година	Говеда, бр.	Крави бр.	Овце бр.	Майки бр.	Кози бр.
1998	2035	1394	1631	980	200
2006	1620	1236	450	250	180
2010	756	625	441	315	123
2011	915	697	497	297	245

Източник: Община Рудозем

Регистрираните земеделски производители в общината също намаляват: към 25.03.2010 г. са били 268 броя, към 25.03.2011 г. вече са 175 броя.

Традиционно селското стопанство в Община Рудозем е свързано с картофопроизводството. В резултат от монокултурното отглеждане на картофи върху едни и същи площи, без спазването на съвременните агрономически изисквания за сеитбооборот обработваемите земеделските земи са силно изтощени. Ползването на семена без установен произход и предварително третиране също е нанесло сериозни

щети, свързани със значително увеличаване дела на заразените площи с нематода. Всичко това води до значително нарастване на разходите на картофопроизводителите или, което е по-често срещаната практика - до ниски добиви. Въпреки че картофопроизводството не е определящо за отрасловата характеристика на икономиката на общината, неговото значение е от изключителна важност за отделни домакинства, които разчитат на него за своето изхранване.

С по-добри възможности от гледна точка на природните дадености разполага животновъдството. За съжаление обаче значителна част от земеделските земи представляват мерите и пасищата, които поради отдалеченост от населените места, липса на пътища и неразвитост на пазара за продукция от животновъдството, не се използват ефективно.

Анализът на себестойността на животинската продукция показва, че не могат да се достигнат конкурентни цени спрямо същата продукция, произведена в равнинните части на страната. Необходимо е да се намери пазарна ниша за такъв вид продукция, която да оправдава по-високата себестойност. Възможните решения могат да се търсят в посока произвеждане на екологично чиста продукция. Животновъдството е представено основно от овцевъдство и говедовъдство.

Животните се отглеждат главно по единични бройки в домакинствата като целта е по-скоро изхранване на населението отколкото развитие на производство за пазара. Влизането ни ЕС и хармонизираната с това национална политика изисква развитие на отрасъла и най-вече на млечното говедовъдство в „пазарни” размери – например отглеждането на минимум 5 крави в едно стопанство и свързаното с това субсидиране.

Одобрени са в ОУП ПИ с идентификатори 63207.133.23 и 63207.142. 39 предвидени за заграбване на умъртвени животни, посочени на стр. на МОСВ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/ukaznya>, като в ДЕО са предвидени и съответните мерки, свързани с опазване на околната среда.

2.4.3. Горско стопанство

Горските територии са 80,95% от територията на община Рудозем, а собствеността им е 95% държавна и 5% частна. Наличието на такъв голям процент гори е приоритет в развитието на общината и формиране на самостоятелно горско стопанство

Горският фонд има значение за икономическата база на общината главно като суровинен източник за дървен материал, за развитие на дивечовото стопанство, за отглеждане на диворастващи плодове, билки и др. Тази особеност изисква целенасочени действия за развитието и защитата на горските територии. От изключителна важност за оползотворяване на наличния потенциал е развитието на специфични производства

използващи дървесината като суровина, по този начин общината ще се възползва и от принадлежната стойност на продуктите произведени от нея.

Изводи и обобщения:

- Растениевъдството няма и в бъдеще няма да има структуроопределящ характер за община Рудозем. Поради значението си за изхранване на населението следва да се полагат усилия за окрупняване на маломерните парчета земя, както и за подобряване на почвеното плодородие.

- Наличието на ливади, мери и пасища дава основание да се очаква развитие на специфично животновъдство насочено към екологични ниши на пазара.

- Развитието на производства, използващи дървесината като суровина, както и такива свързани с ловно стопанство и първична преработка на билки, гъби и диви плодове би допринесло както за развитието на селското и горско стопанство така и за цялостното икономическо развитие на общината. По показателя БВП на един жител община Рудозем се нарежда в групата общини, които са под средното равнище за страната. Според информацията, общината е под средното равнище на този показател и спрямо областната икономика.

- Значителният горски фонд, при подходящо стопанисване и развитие, може да бъде един основните източници на икономически растеж на общината – като суровина за дървен материал, отглеждане на дивеч, билки, диви плодове и т.н.

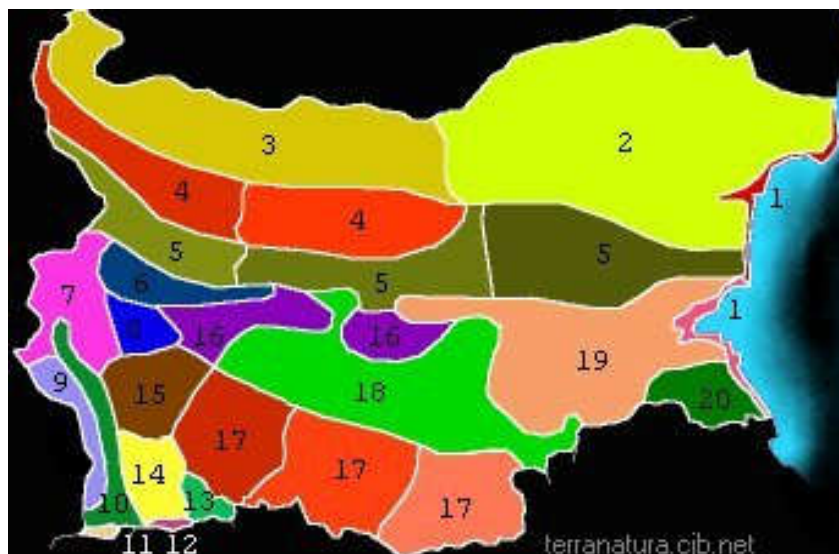
- Невъзможността да се постигнат конкурентни цени на животинската продукция изисква предприемане на мерки, които да позволят сертифицирането на животинската продукция като екологично чиста.

Броя на бенефициентите по схемите за подпомагане през 2007 г.е бил 360, а през 2010 г. - 358 бр. Препитанието на населението в района, доскоро е било в резултат на заетост в рудодобива. След закриването на минния гигант, повечето от мъжката работна ръка се ориентира към сектор строителство във вътрешността на страната.

2.5. Биоразнообразие. Защитени територии и Защитени зони

Растителен свят

Според Геоботаническото райониране на България (Бондев, 1997 г.) територията на община Рудозем е разположена в Европейската широколистна горска област, Илирийската (Балканска) провинция, Родопски окръг, Чернатишки геоботанически район.

1.Черноморско крайбрежие ; 2.Североизточна България 3. Дунавска равнина 4. Предбалкан 5. Стара планина 6. Софийски район 7. Знеполски район 8. Витошки район 9. Западни гранични планини . 10. Струмска долина 11. Беласица 12. Славянка 13.Долината на р. Места 14. Пирин 15. Рила 16. Средна Гора 17. Родопи 18. Тракийска низина 19. Тунджанска хълмиста равнина 20.Странджа

Фиг. 2.5-1 Флористични райони в България

Районът обхваща Родопските дялове източно от р. Въча и достига на изток до р. Арда и Жълти дял (вр.Алада, 1241 м). Най-високата част е билото Мурсалица с връх Голям Перелик (2191 м), западно от Смолян. Районът обхваща и планинския дял Чернатица с вр. Голям Персенк (2091 м), Радюва планина, билото Преспа (2000м) и т.н. Растителността в района е разнообразна. Преобладават смърчовите гори (*Picea abies*), които формират в района най-големите масиви в България. Горите от бял бор (*Pinus sylvestris*) също са много разпространени, но са разпокъсани като площ. В източната и отчасти в северната част на района са формирани големи масиви от бук (*Fagus silvatica*). В по-ниските източни части на района горите са съставени от мизийски бук (*Fagus moesiaca*). По-слабо са застъпени горите от ела (*Abies alba*). Среща се и подвида князборисова ела (*Abies alba* ssp. *borisii-regis*). Главно в северозападния край на района се срещат и големи масиви от горун (*Quercus petraea*). Горите от черен бор (*Pinus nigra*) са също добре представени, но са разпръснати из района. Смесените гори, особено в дълбоките долове, където се срещат бук (*Fagus silvatica*), габър (*Carpinus betulus*) и горун (*Quercus petraea*), във формирането на горите участват и водният габър (*Ostrya carpinifolia*), който покрай реките доминира в дървостоя, видове от род Асер – обикновен явор (*Acer pseudoplatanus*), хиркански явор (*Acer hyrcanum*), шестил (*Acer platanoides*), маклен (*Acer monspessulanum*), планински ясен (*Fraxinus excelsior*), мъждрян (*Fraxinus ornus*).

Като цяло територията на общината се отличава с висока лесистост – 64,4% от територията ѝ е покрита с гори. От тях иглолистните заемат близо 65 % и представляват предимно изкуствени насаждения от бял и черен бор. По-малък дял са естествените

широколистни гори, предимно от мизийски бук, смесен с габър и зимен дъб (горун). Смърчови гори се откриват само в района на връх Преспа и Енихан баба. Остатъци от семенни вековни гори са запазени само в най-високите и по-слабо достъпни части на Преспанския дял. Общинските гори, разположени предимно в района на с. Давидково са в размер на 1900 дка, от които 1546 дка иглолистни. Често срещани са съчетанията на горска растителност с откритите пространства на ливадите и пасищата, което придава парков вид и по-висока атрактивност на ландшафта. Широко разпространени са лечебните растения, лечебна иглика (*Primula veris*), жълт кантарион (*Hypericum perforatum*), дива мащерка (*Thymus serpyllum*), обикновен риган (*Origanum vulgare*), балканска чубрица (*Satureja montana*), мента (*Mentha piperita*), бял равнец (*Achillea millefolium*), подбел (*Tussilago farfara*) и др. Интерес представляват формациите на червената хвойна по припечните склонове към Хамбар дере.

В тази част на Родопите в която попада Община Рудозем са регистрирани находища на следните растителни видове, включени в Червената кига на България, том I, Растения и гъби, (Пеев и кол, 2015):

Мъхове (Bryophytes)

Isothecium myosuroides

Leptodictyum humile

Папратови (Polypodiopsida)

Венерин косъм (*Adiantum capillus*

Семенни растения (Spermatophyta)

Обикновен тис (*Taxus baccata*)

Венерина обувка (*Syprepedium calceolus*)

Безлистна перуника (*Iris aphylla*)

Родопски крем (*Lilium rhodopeum*)

Стояново лютиче (*Ranunculus stojanovii*)

Малка ежова главица (*Sparganium minimum*)

Родопско лале (*Tulipa rhodopea*)

Рилско подрумиче (*Anthemis orbelica*)

Стрибърничево подрумиче (*Anthemis stribrnyi*)

Балкански ранилист (*Betonica haussknechtii*)

Прилегналлюспест магарешки бодил (*Carduus adpressus*)

Тинеста острица (*Carex limosa*)

Фривалдски зановец (*Chamaecystis frivaldszkyanus*)

Скална поветица (*Convolvulus boissieri*)
Блатен дремник (*Epipactis palustris*)
Елвезиево кокиче (*Galanthus elwesii*)
Родопско еньовче (*Galium rhodopeum*)
Вееленовскиев еньовче (*Galium velenovskyi*)
Жълта тинтява (*Gentiana lutea*)
Грудков здравец (*Geranium tuberosum*)
Пълзяща гудиера (*Goodiera repens*)
Бодливолистен джел (*Ilex aquifolium*)
Водна детелина (*Menyanthes trifoliata*)
Белоезичест чистец (*Stachys leucoglossa*)
Скален лопен (*Verbascum rupestre*)
Румелийско подрумиче (*Anthemis rumelica*)
Тракийски клин (*Astracantha thracica*)
Ксантийска върба (*Salix xanticola*)

Находищата са разпръснати, на трудно достъпни места, гори, долове, скали, мочурища и необработваеми земи в които проектът за ОУПО Рудозем няма нови предвиждания.

От включените в Приложение 2а на ЗБР растителни видове в тази част на страната се срещат следните:

Сем. Острицови (*Cyperaceae*)
Туфеста острица (*Carex elata*)
Тинеста острица (*Carex limosa*)
Брадавичеста острица (*Carex punctata*)
Михелов дихостилис (*Dichostylis mishelianus*)
Полегнал изолепис (*Isolepis supina*)
Белардиева кобрезия (*Kobresia myosuroides*) (*Elyna bellardii*)
Сем. Наводникови (*Elatinaceae*)
Прешленолистен наводник (*Elatine alsinastrum*)
Тритичинков наводник (*Elatine triandra*)
Сем. Бобови *Fabaceae* (*Leguminosae*)
Жълт хедизарум (*Hedysarum grandiflorum*)
Едноцветна конска подкова (*Hippocrepis unisiliquosa*)
Блатно секирче (*Lathyrus palustris*)

Скално секирче (*Lathyrus saxatilis*)
Бяла лупина (*Lupinus albus*)
Родопска люцерна (*Medicago rhodopaea*)
Разперенозъба детелина (*Trifolium squarrosum*)
Подземна глушина (*Vicia amphicarpa*)
Сем. Дзукови (*Juncaceae*)
Жабешка дзука (*Juncus ganarius*)
Сем. Салепови (*Orchidaceae*)
Редкоцветен салец (*Orchis laxiflora*)
Сем. Житни *Poaceae* (*Gramineae*)
Качулато диво жито (*Aegilops comosa*)
Коленчато диво жито (*Aegilops geniculata*) (*A. lorentii*)
Маркграфово диво жито (*Aegilops markgrafii*) (*A. dichasians*)
Тракийска класица (*Alopecurus thracicus*)
Прекъсната ветрушка (*Apera interrupta*)
Едрокласа овсига (*Bromus lanceolatus*)
Мизийска овсига (*Bromus moesiacus*)
Мочурна ливадина (*Poa palustris*)
Родопска дива ръж (*Secale rhodopaeum*)

В тази част на Родопите в която попада община Рудозем са разпространени и голям брой включени в Приложение 3 на ЗБР растения- общо 158 вида, Плаунообразни, Папратовидни, и Семенни, представени с 53 семейства. С най много видове е представено семейство Салепови (*Orchidaceae*), с 26 вида орхидеи, следвано от сем. Сложноцветни (*Asteraceae*), което е представено със 17 вида. От включените в Приложение 3 на ЗБР с най-голяма известност са реликтният вид родопски силивряк (*Haberlea rhodopensis*), родопския мразовец (*Colchicum rhodopaeum*), родопския крем (*Lilium rhodopaeum*), родопското лале (*Tulipa rhodopaea*), елвезиевото кокиче (*Galanthus elwesii*) и снежното кокиче (*Galanthus nivalis*)

Списък на включените в Приложение 3 на ЗБР растения, които се срещат в южната част на Чернатския район в който е разположена Община Рудозем

Отдел Плаунообразни *Lycopodiophyta*
Сем. Плаунови (*Lycopodiaceae*)
Блатна лycopодиела (*Lycopodiella inundata*) (*Lepidotis inundata*)
Отдел Папратовидни *Polypodiophyta* (*Pteridophyta*)

Сем. Адиантови (Adiantaceae)

Венерин косъм (*Adiantum capillus-veneris*)

Сем. Изтравничеви (Aspleniaceae)

Клиновидно изтравниче (*Asplenium cuneifolium*)

Сем. Синоптеридови (Sinopteridaceae)

Персийски крайспорник (*Cheilanthes persica*)

Отдел Голосеменни (Pinophyta)

Сем. Ефедрови (Ephedraceae)

Обикновена ефедра (*Ephedra distachya*)

Сем. Тисови (Taxaceae)

Обикновен тис (*Taxus baccata*)

Отдел Покритосеменни Magnoliophyta (Angiospermae)

Сем. Кокичеви (Amaryllidaceae)

Елвезиево кокиче (*Galanthus elwesii*)

Снежно кокиче (*Galanthus nivalis*)

Сем. Сенникоцветни (Apiaceae) (Umbeliferae)

Буниум (*Bunium ferulaceum*)

Австрийски плеуроспермум (*Pleurospermum austriacum*)

Морковидна стефанофия (*Stefanoffia daucoides*)

Тургениопсис (*Turgeniopsis foeniculacea*)

Сем. Джелови (Aquifoliaceae)

Обикновен джел (*Ilex aquifolium*)

Сем. Копитникови (Aristolochiaceae)

Кръглолистна вълча ябълка (*Aristolochia rotunda*)

Сем. Сложноцветни (Asteraceae)

Оранжево подрумиче (*Anthemis gaudium-solis*)

Рилско подрумиче (*Anthemis orbelica*)

Влакнесто подрумиче (*Anthemis rumelica*)

Стрибърново подрумиче (*Anthemis stribnyi*)

Плосколюспесто подрумиче (*Anthemis virescens*)

Родопски магарешки бодил (*Carduus rhodopaeus*) (*C. adpressus* ssp. *rhodopaeus*)

Тракийски магарешки бодил (*Carduus thracicus*)

Нежна метличина (*Centaurea gracilentia*)
Дребна метличина (*Centaurea inermis*)
Пихлерова метличина (*Centaurea pichleri*)
Урумов кривец (*Chondrilla urumoffii*)
Стоянова паламида (*Cirsium stojanovii*)
Стоянова дрипавка (*Crepis stojanovii*)
Бодлив паленис (*Pallenis spinosa*)
Пиринска чобанка (*Petasites kablikianus*)
Стрибърнова козя брада (*Tragopogon stribrnyi*)
Пикровиден уроспермум (*Urospermum picroides*)
Сем. Грапаволистни (*Boraginaceae*)
Стрибърнова айважива (*Alkanna stribrnyi*)
Синя айважива (*Alkanna tinctoria*)
Дългостълбчесто винче (*Anchusa stylosa*)
Жлезиста белоочица (*Buglossoides glandulosa*)
Кръгла наумка (*Cynoglossum rotatum*)
Червено усойниче (*Echium russicum*)
Родопско омразниче (*Onosma rhodopaea*)
Сем. Кръстоцветни (*Brassicaceae*) (*Cruciferae*)
Стрибърнов игловръх (*Alyssum stribrnyi*)
Скална гъшарка (*Arabis nova*)
Горски вечерник (*Hesperis sylvestris*)
Ъглолистна малколмия (*Malcolmia orsiniana* ssp. *angulifolia*)
Сем. Камбанкови (*Campanulaceae*)
Йорданова камбанка (*Campanula jordanovii*)
Вълнеста камбанка (*Campanula lanata*)
Орфанийска камбанка (*Campanula orphanidea*) (*Petkovia orphanidea*)
Румелийски трахелиум (*Trachelium rumelianum*) (*T. jacquinii*)
Сем. Капаридови (*Capparidaceae*)
Сераделовидно клеоме (*Cleome ornithopodioides*)
Сем. Бъзови (*Caprifoliaceae*)
Дебърски бъз (*Sambucus deborensis*)

Сем. Карамфилови (Caryophyllaceae)
Родопска песъчарка (*Arenaria rhodopaea*)
Стрибърнов карамфил (*Dianthus stribrnyi*)
Странджанско сапунче (*Saponaria stranjensis*)
Критско плюскавиче (*Silene cretica*)
Лидиево плюскавиче (*Silene lydia*)
Сем. Поветицови (Convolvulaceae)
Парнаска поветица (*Convolvulus boissieri* ssp. *Parnassicus*) (*C. compactus*)
Зюндерманова поветица (*Convolvulus boissieri* ssp. *Suendermannii*) (*C. suendermannii*)
Сем. Дебелецови (Crassulaceae)
Розов златовръх (*Rhodiola rosea*)
Костова тлъстига (*Sedum kostovi*)
Магеланска тлъстига (*Sedum magellense*)
Стефчова тлъстига (*Sedum stefco*)
Четинест дебелец (*Sempervivum ciliosum*)
Сем. Росянки (Droseraceae)
Кръглолистна росянка (*Drosera rotundifolia*)
Сем. Пиренови (Ericaceae)
Гола кумарка (*Arbutus andrachne*)
Жлезиста кумарка (*Arbutus unedo*)
Пирен (*Erica arborea*)
Сем. Бобови (Fabaceae) (Leguminosae)
Златна раменка (*Anthyllis aurea*)
Тракийски клин (*Astracantha thracica*) (*Astragalus thracicus*)
Вълнестоцветно сграбиче (*Astragalus dasyanthus*)
Пълзящ гръмотрън (*Ononis repens*)
Сем. Букови (Fagaceae)
Пърнар (*Quercus coccifera*)
Тракийски дъб (*Quercus thracica*)
Сем. Тинтявови (Gentianaceae)
Жълта тинтява (*Gentiana lutea*)
Енгадинова горчивка (*Gentianella engadinensis*)

Сем. Здравецови (Geraniaceae)
Бохемски здравец (Geranium bohemicum)
Едростълбчест здравец (Geranium macrostylum)
Сем. Силиврякови (Gesneriaceae)
Родопски силивряк (Haberlea rhodopensis)
Сем. Звънникови (Guttiferae)
Тасоска звъника (Hypericum thasium)
Сем. Перуникови (Iridaceae)
Оливиеров минзухар (Crocus olivieri)
Блатно петльово перо (Gladiolus palustris)
Безлистна перуника (Iris aphylla)
Гръцка пролетка (Romulea linaresii ssp. Graeca)
Сем. Дзукови (Juncaceae)
Жабешка дзука (Juncus ranarius)
Сем. Устноцветни (Lamiaceae)
Юлианова микромерия (Micromeria juliana)
Переста какула (Salvia pinnata)
Прицветникова мащерка (Thymus bracteosus)
Сем. Кремови (Liliaceae)
Родопски мразовец (Colchicum rhodopaeum)
Черноморска ведрица (Fritillaria pontica)
Хризантемов жълт гарвански лук (Gagea chrysantha)
Родопски крем (Lilium rhodopaeum)
Южно лале (Tulipa australis)
Родопско лале (Tulipa rhodopaea)
Сем. Ленови (Linaceae)
Нежен лен (Linum elegans)
Сем. Блатиеви (Lythraceae)
Мащеркова блатия (Lythrum thymifolia)
Сем. Воднодетелинови (Menyanthaceae)
Трилистна водна детелина (Menyanthes trifoliata)
Сем. Моринови (Morinaceae)

Персийска морина (*Morina persica*)
Сем. Салепови (*Orchidaceae*)
Обикновен анакамптис (*Anacamptis pyramidalis*)
Дремников главопрашник (*Cephalanthera epipactoides*)
Венерино пантофче (*Cypripedium calceolus*)
Месночервена дактилориза (*Dactylorhiza incarnata*)
Калописиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*)
Гройтеров дремник (*Epipactis greuterii*)
Бledoустен дремник (*Epipactis leptochila*)
Блатен дремник (*Epipactis palustris*)
Пурпурен дремник (*Epipactis purpurata*)
Безлистен епипогиум (*Epipogium aphyllum*)
Пълзяща гудиера (*Goodyera repens*)
Едногрудков херминиум (*Herminium monorchis*)
Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) (*H. hircinum*)
Недоразвит лимодорум (*Limodorum abortivum*)
Сърцевиден тайник (*Listera cordata*)
Обикновена пчелица (*Ophrys apifera*)
Двурога пчелица (*Ophrys cornuta*) (*O. scolopax* ssp. *Cornuta*)
Муховидна пчелица (*Ophrys insectifera*)
Паяковидна пчелица (*Ophrys mammosa*) (*O. sphegodes* ssp. *mammosa*)
Редкоцветен салеп (*Orchis laxiflora*)
Шлемовиден салеп (*Orchis militaris*)
Пеперудоцветен салеп (*Orchis papilionaceae*)
Провански салеп (*Orchis provincialis*)
Шпитцелов салеп (*Orchis spitzelii*)
Палешников серапиас (*Serapias vomeraceae*)
Есенен спиралник (*Spiranthes spiralis*)
Сем. Божурови (*Raeoniaceae*)
Розов божур (*Raeonia mascula*)
Сем. Саркофаеви (*Plumbaginaceae*)
Бяла змийска трева (*Goniolimon collinum*)

Татарска змийска трева (*Goniolimon tataricum*)
Сем. Телчаркови (*Polygalaceae*)
Алпийска телчарка (*Polygala alpestris*)
Сем. Игликови (*Primulaceae*)
Мечо око (*Cortusa matthioli*)
Сем. Лютикови (*Ranunculaceae*)
Червена съсънка (*Anemone pavonina*)
Горска съсънка (*Anemone sylvestris*)
Обикновена кандилка (*Aquilegia nigricans*) (*A. vulgaris*)
Белоцветен шпорец (*Delphinium fissum* ssp. *Albiflorum*)
Източна челебитка (*Nigella orientalis*)
Халерово котенце (*Pulsatilla halleri*)
Кладенчево лютиче (*Ranunculus fontanus*)
Стояново лютиче (*Ranunculus stojanovii*)
Сем. Розоцветни (*Rosaceae*)
Триразделнолистен ериолобус (*Eriolobus trilobata*)
Мочурно прозорче (*Potentilla palustris*)
Сем. Брошови (*Rubiaceae*)
Родопско еньовче (*Galium rhodopaeum*)
Сем. Седефчеви (*Rutaceae*)
Седефче (*Ruta graveolens*)
Сем. Върбови (*Salicaceae*)
Ксантийска върба (*Salix xanticola*)
Сем. Каменоломкови (*Saxifragaceae*)
Жълта каменоломка (*Saxifraga aizoides*)
Азиатска каменоломка (*Saxifraga mollis*)
Сем. Живеничеви (*Scrophulariaceae*)
Гол напръстник (*Digitalis laevigata*)
Родопска горска майка (*Lathraea rhodopaea*)
Лежаща линдерния (*Lindernia procumbens*)
Одрински лопен (*Verbascum adrianopolitanum*)
Декоративен лопен (*Verbascum decorum*)

Юрушки лопен (*Verbascum juruk*)
Скален лопен (*Verbascum rupestre*)
Родопски лопен (*Verbascum spathulisepalum*)
Гризебахово великденче (*Veronica grisebachii*)
Сем. Ежоглавищкови (*Sparganiaceae*)
Малка ежова главица (*Sparganium minimum*)
Сем. Тимелееви (*Tymeleaceae*)
Лаврово бясно дърво (*Daphne laureola*)
Сем. Джулюнови (*Trapaeeae*)
Дяволски орех (*Trapa natans*)
Сем. Папурови (*Typhaceae*)
Шутлевортиев папур (*Typha shuttleworthii*)
Сем. Копривови (*Urticaceae*)
Родопска разваленка (*Parietaria rhodopaea*)
Сем. Теменугови (*Violaceae*)
Гризебахова теменуга (*Viola grisebachiana*)

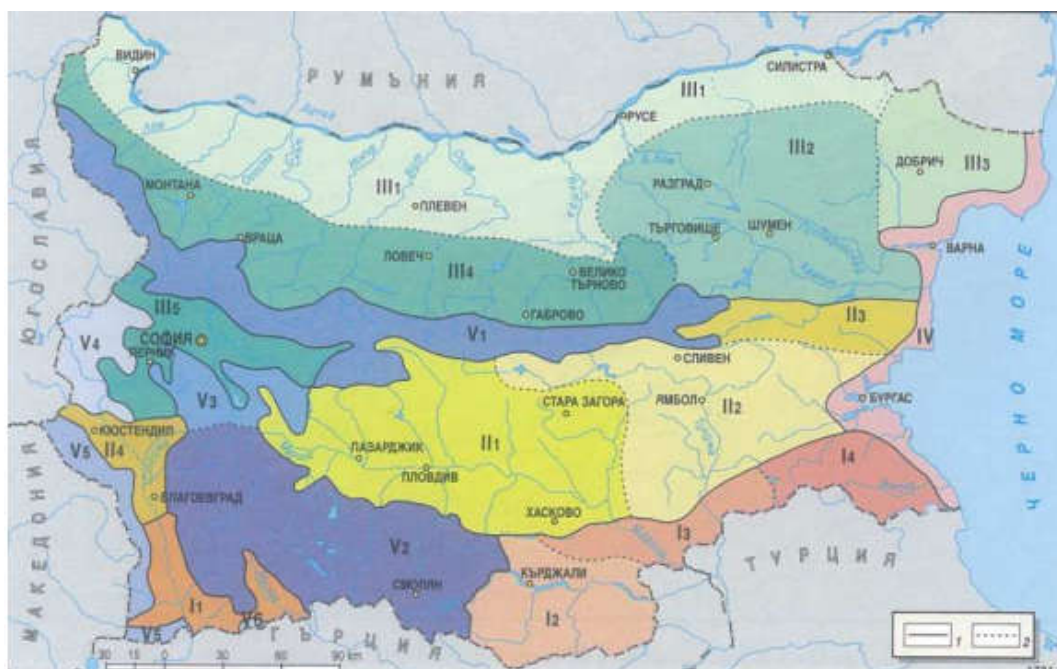
Естественото разпространение на включените в Червената книга на България и Приложенията на ЗБР растителни видове е в гори, необработваеми площи, мочурища и водни басейни, които в Проекта за ОУПО остават незасегнати. В проекта за ОУПО се предвижда в част от горските площи в размер на 685,03 да се допуска промяна на предназначението на земята. Това са горски земи, предимно покрай главни пътища, които до инициране и реализиране на допустимата промяна на предназначението запазват горския си характер, горски земи в които се допуска изграждане на животновъдни ферми и комплекси, при осъществен комуникационен достъп и възможност за присъединяване към техническа инфраструктура и и при инициране на нови инфраструктурни проекти. Предвижда се след инициране на нови инвестиционни предложения и инфраструктурни проекти преминаване на процедурите по глава 6 от ЗООС и чл.31 от ЗБР допустимостта им да бъде преценявана от компетентните органи.

Животински свят;

Фауната е представена предимно от видове характерни за иглолистния горски пояс, студоустойчиви фаунистични видове. Доминиращи са горските видове от всички фаунистични таксони и в по-голяма степен свързаните с иглолистния горски пояс. Евросибирските видове преобладават над топлолюбивите и медитерански видове. Континенталният климат е причина за голямото разнообразие на земноводните, докато

влечугите са доста по-слабо представени.

Според биогеографското райониране на страната (Груев, 1988) територията на община Рудозем попада в Планинския биогеографски район, Рило-Родопски подрайон. Рило-Родопският фаунистичен подрайон, обхваща планинските масиви с височина над 1000м, Рила, Пирин и Западните Родопи. Границата, която го отделя от Източно родопския подрайон на Южно българския фаунистичен район преминава по долините на реките Каялийка и Боровица, и по югоизточния склон на Жълтия дял до граничната седловина Три камъка.

I-Южнобългарски район: I1-Струмско-Местенски подрайон; I2-Източнородопски подрайон; I3-Долномаришко-Долнотунджански подрайон; I4-Странджански подрайон; II-Среднобългарски район: II1-Подрайон на Горнотракийската низина; II2-Подрайон на Тунджанската хълмиста низина; II3-Източностароплински подрайон; II4-Горнострумски подрайон; III-Севернобългарски район: III1-Дунавски подрайон; III2-Лудогорски подрайон; III3-Добруджански подрайон; III4-Предбалкански подрайон; III5-Софийско-Радомирски подрайон; IV-Черноморски район; V-Планински район: V1-Старопланински подрайон; V2-Рило-Родопски подрайон; V3-Витошко-Ихтимански подрайон; V4-Крайщенско-Конявски подрайон; V5-Западнобългарски граничен планински подрайон; V6-Подрайон на Славянка.

Фигура 2.5-2 Биогеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988)

Районът е характерен с високия си ендемизъм, като по-голям брой ендемити се срещат в планините Рила и Пирин. В Западните Родопи се срещат 49 вида реликтни безгръбначни животни и 25 редки вида. В родопските пещери се срещат 2 вида троглобионти и 6 вида стигобионти. С най-голям брой ендемити са представени безгръбначните. Ендемични за планината са родовете *Stygiosoma*, *Troglodiscus*, *Rhodoposoma* (Diplopoda), *Rhodopioniscus* (Isopoda) и *Gueorguievella* (Insecta: Coleoptera). В родопските пещери често се срещат представители на първично безкрилите насекоми (*Collembola*, *Diplura*), от тях три вида

типично пещерни обитатели - *Plusiocampa bulgarica*, *Plusiocampa cf. beroni* и *Tomocerus cf. unidentatus*. В Родопите до момента са установени два напълно слепи вида бръмбари от род *Duvalius* – *D (Paraduvalius) bureschi* и *D (Paraduvalius) petrovi*.

През територията на община Рудозем преминава горното течение на р Арда с притоците ѝ, по известни от които са Давидковска река, Елховска река и Чепинска (Чангърдерска), с изградените на тях изкуствени водоеми, които са частот мряновата и пъстървовата зона на водосборния басейн на р. Марица. Наличните на територията на общината водоеми принадлежат към Егейския басейн. Среща се маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), лешанка (*Phoxinus phoxinus*), балканска пъстърва (*Salmo trutta*) и интродуцирания вид дъгова пъстърва (*Oncorhynchus mykiss*). По-редки са обикновена кротушка (*Gobio gobio*), речен кефал (*Leuciscus cephalus*) и обикновен щипок (*Cobitis taenia*).

От Земноводните (*Amphibia*) в Западните Родопи са установени 13 вида, от които вероятно 10 се срещат на територията на Община Рудозем, а останалите 3 вида обитават алпийския пояс и известните им находища са на запад от границите на общината. Повечето от тях са защитени от Закона за биологичното разнообразие. По-често срещани са голямата водна жаба (*Pelophylax ridibundus*), зелената крастава жаба (*Pseudepidalea viridis*), голяма крастава жаба (*Bufo bufo*), и жабата дървесница (*Hyla arborea*), по редки са жълтокоремната бумка (*Bombina variegata*), и големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Всички срещани се на територията на община Рудозем жаби са включени в Приложение № на ЗБР, а местообитанията на жълтокоремната бумка (*Bombina variegata*), и големия гребенест тритон (*Triturus karelinii*) подлежат на опазване съгласно Директива 92/43 на ЕЕС.

Влечугите са добре проучени. Поради планинския характер на общината на територията ѝ се обитава само от представителите на гущерите (*Sauria*) и змиите (*Serpentes*). Територията ѝ е се явява най-северната част от ареала на разпространение на македонския гущер (*Podarcis erhardi*). Западните Родопи са част от местообитанията на усойницата (*Vipera berus*), която се среща само в планинския фаунистичен район. С изключение на жълтоухата водна змия и усойницата останалите видове от влечугите попадат под закрилата на Закона за биологичното разнообразие (Приложение № 3).

Орнитофауната е характерна за пояса на дъба и е съставена най-вече от такива видове, придържащи се към селскостопанските, горските и крайселищни територии, където намират изобилие от храна, пойни птици. В Западните Родопи, където е разположена Община Рудозем са установени са 130 вида птици, основно гнездящи, от които 21 са включени в Червената книга на България (1985). От срещаните се видове 43 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като застрашени в Европа в категория SPEC2 са включени 15 вида и съответно в SPEC3 - 28 вида. Налични са подходящи местообитания за 26 вида, включени в приложение 2 на

Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 23 са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. В иглолистните и смесените иглолистни гори над 1000m н.в. гнезди глухарят (*Tetrao urogallus*). В горите в тази част на Родопите гнездят лещарката (*Bonasa bonasia*), врабчовата кукумявка (*Glaucidium passerinum*), пернатоногата кукумявка (*Aegolius funereus*), козодоят (*Caprimulgus europaeus*), черният кълвач (*Dryocopus martius*), белогърбият кълвач (*Dendrocopos leucotos*) и на осоядът (*Pernis apivorus*). В широколистните гори и на по нески места гнездят червеногръдка (*Erithacus rubecula*), обикновена чинка (*Fringilla coelebs*), белогуш дрозд (*Turdus torquatus*), кос (*Turdus merula*), жълтоглаво кралче (*Regulus regulus*), черноглавоо коприварче (*Sylvia atricapilla*) и др.

В населените места на територията на общината и откритите площи край тях се срещат чавка (*Corvus monedula*), посевна врана (*Corvus frugilegus*), сива врана (*Corvus cornix*), сврака (*Pica pica*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), полско врабче (*Passer montanus*), домашно врабче (*Passer domesticus*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), домашен гълъб (*Columba livia f.domestica*), гугутка (*Streptopelia decaocto*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), градска лястовица (*Delichon urbica*) и др.

Всички срещащи се на територията на общината видове птици, с изключение на включените в Приложение 1 от Закона за лова и опазването на дивеча са включени в Приложение 3 от Закона за биологичното разнообразие.

Въз основа на направения литературен преглед може да се заключи, че в района на

Бозайниците са са представени от различни видове дребни гризачи, някои хищни бозайници и прилепи. От прилепите са установени 29 вида от 33 за България вида прилепи (88% от видовете в България). Всички видове прилепи са включени в Приложенията на Бернската и Бонската конвенции, както и в Споразумението за опазването на прилепите в Европа. Шест от световно застрашените видове прилепи (категория “уязвим” по IUCN 2006) – *Rhinolophus euryale*, *Rh. mehelyi*, *Myotis bechsteinii*, *M. capaccinii*, *M. emarginatus* и *Barbastella barbastellus*, са установени в Родопите. С горските местообитания в Родопите са свързани бехщайновият нощник (*Myotis bechsteinii*), широкоухият прилеп (*Barbastella barbastellus*), дългоухите прилепи (*Plecotus* spp.), нощникът на Натерер (*Myotis nattereri*), ръждивият (*Nyctalus noctula*) и малкият вечерник (*Nyctalus leisleri*). Синантропните видове обитават сезонно или целогодишно различните типове човешки постройки в селищата, обитавани или изоставени сгради и най-често формират сравнително малочислени колонии. Характерни представители са Кафявото прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), Малкото кафяво прилепче (*P. Pygmaeus*), Средиземноморското прилепче (*P. kuhlii*) и Полунощния прилеп (*Eptesicus serotinus*).

В Западните Родопи са установени 25 вида от дребни бозайници (без прилепи) (Попов, 2002, Zidarova, 2006) и 17 вида от едрите бозайници (Спасов, Спиридонов, 2002; Spassov, Spiridonov, 2006).

Съгласно баланса на общината горските площи са 15334,91 ха и съставляват 80,95% от общата ѝ площ. Те представляват благоприятни местообитания и за по-едри бозайници като от копитните се срещат благороден елен (*Cervus elaphus*), дива свиня (*Sus scrofa*), сърна (*Capreolus capreolus*) и дива коза (*Rupicapra rupicapra*). Дивата коза от балканския подвид (*Rupicapra rupicapra balcanica*) е включена в Закона за биологичното разнообразие – Приложение 2 и 4, в Бернската конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания – Приложение III и Директивата за опазване на естествените местообитания на дивата флора и фауна 92/43 ЕЕС - Приложение 2 и 4.

От хищните видове по разпространени са язовец (*Meles meles*), черен пор (*Putorius putorius*), лисица (*Vulpes vulpes*), чакал (*Canis aureus*), невестулка (*Mustela nivalis*) и видра (*Lutra lutra*). В горите се срещат още европейски вълк (*Canis lupus*), кафява мечка (*Ursus arctos*), дива котка (*Felis silvestris*), златка (*Martes martes*), белка (*Martes foina*).

Дребните бозайници са представени предимно с представители на насекомоядните (*Insectivora*) гризачите (*Rodentia*).

По-разпространени са белогръд таралеж (*Erinaceus roumanicus*), европейска къртица (*Talpa europaea*), сляпо куче (*Spalax leucodon*), голяма земеровка (*Neomys fodiens*), малка водна земеровка (*N. anomalus*), обикновена кафявозъбка (*Sorex araneus*), малка кафявозъбка (*Sorex araneus*), малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*), европейски див заек (*Lepus europeus*), катерица (*Sciurus vulgaris*) подземна полевка (*Microtus subterraneus*), обикновен сънливец (*Glis glis*), горски сънливец (*Dryomys nitedula*) и лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*). В населените места се срещат домашна мишка (*Mus musculus domesticus*), черен плъх (*Rattus rattus*) и сив плъх (*R. norvegicus*).

От полевките (сем. *Arvicolidae*) се срещат обикновена полевка (*Microtus arvalis*), подземна полевка (*Microtus subterraneus*), кафява (горска) полевка (*Clethrionomys glareolus*) и водна полевка (плъх) (*Arvicola terrestris*).

От бозайниците в Приложение 3 на ЗБР са включени:

Белогръд таралеж (*Erinaceus roumanicus*)

Горски сънливец (*Dryomys nitedula*)

Лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*)

Невестулка (*Mustela nivalis*)

Златка (*Martes martes*)

Видра (*Lutra lutra*)

Кафява мечка (*Ursus arctos*)

Защитени територии по по смисъла на ЗЗТ и защитени зони, обявени по реда на

ЗБР/ ЗТ.

В териториалният обхват на община Рудозем не попадат защитени територии по смисъла на ЗЗТ.

Защитени зони по Натура 2000/ЗЗ

В териториалният обхват на община Рудозем попадат частично две защитени зони от НЕМ Натура 2000 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна :

- **BG0001030 "Родопи Западни"**
- **BG0000372 "Циганско градище"**

Заложените в ОУП промени определят рамката на бъдещите проекти и ИП на територията на общината, чието осъществяване е свързано с редица дейности, които биха могли да доведат до отрицателни въздействия върху растителния и животински свят и защитените зони а именно:

- Нарушаване и частично или пълно унищожаване на растителност и местообитания;
- Нарушаване и частично или пълно унищожаване на места за гнездене, хранене и зимуване;
- Причиняване на безпокойство и прогонване на животински видове, в т.ч. птици и водни организми;
- Намаляване на плътността на популациите и промяна на видовото разнообразие или причиняване на смъртност;
- Влошаване на качествата на жизнената среда на сухоземните и водните организми;
- Интродуциране на не-местни видове в следствие замърсяване на водните обекти с отпадъчни води;
- В тази връзка, разработване на ОУП на общината е съобразено с конкретните нуждите и специфики по отношение на биоразнообразието в района, като при необходимост ще се предвидят адекватни и изпълними смекчаващи мерки

Устройствени изисквания за опазване на биоразнообразието Взети предвид при изготвяне на ОУП на Община Рудозем- предварителен проект

- Наличието на богатото биоразнообразие в Община Рудозем, както и наличието на защитени зони е предпоставка за:
 - Прилагане на агроекологични и биологични мерки от Програмата за развитие на селските райони и може да бъде един добър източник за приходи.

- Развитие на биологично земеделие и животновъдство и производство на биопродукти.
- Развитие на екотуризм

ОУП на Община Рудозем попада в обхвата на Чл. 31 на *Закона за биологичното разнообразие* (ДВ 77/2002 г., изм. ДВ 66/2013г.) и Чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)* (ДВ 73/2007 г., посл. изм. ДВ 94/2012 г.) и подлежи на процедура по оценка за съвместимост.

ОУП на община Рудозем е предмет на процедура по задължителна Екологична оценка. Оценката за съвместимостта на ОУПО се извършва чрез процедурата по ЕО по реда на Чл.36 от *Наредбата за ОС*. На основание чл.125 ал.7 от ЗУТ Плановото задание се представя пред КО по околна среда по Чл.4 от *Наредбата за ЕО*. РИОСВ определя необходимата процедура по реда на *ЗООС и ЗБР*.

В териториалния обхват на Община Рудозем не попадат Защитени територии по смисъла на ЗЗТ.

КО РИОСВ Смолян е извършила проверка за допустимост на плана с предмета и целите на опазване в ЗЗ и дава указания за следващите етапи на процедурата по ОС.

РИОСВ Смолян извършва проверка за допустимост на ОУП на община Рудозем по реда на Чл. 36, ал.2 връзка с чл.12, ал.2 от *Наредбата за ОС* и представената писмена документация от Възложителя се установява, че предвижданията на ОУП на община Рудозем са допустими за осъществяване при условие, че не влизат в противоречие със забраните посочени в заповедта за обявяване на **ЗЗ BG0001030 "Родопи Западни"** и **ЗЗ BG0000372 "Циганско градище"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, засягащи землищата на населени места в Община Рудозем

Съгласно изискванията на чл.36 ал.3 от *Наредбата за ОС* е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие при което се установява, че предвижданията на ОУП на община Рудозем има вероятност да окажат значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, популации и местообитания на видовете животни, включително птици, предмет на опазване поради мотивите в становището

1. Предвижданията на ОУП за устройство на територията на общината има вероятност да доведат до трайни негативни изменения в природните местообитания и местообитания на видовете животни, предмет на опазване в описаните ЗЗ.
2. Възможните отрицателни изменения предполагат нарушаване целостта на ЗЗ и тяхната свързаност, включително и забавяне или възпрепятстване на постигането на консервационните цели на зоните.

3. Очаква се кумулиране на отрицателните въздействия върху ЗЗ и предмета и целите на опазването им в резултат на предвижданията на ОУП в комбинация с други реализирани, предстоящи за реализация или планирани ИП, планове, програми и проекти.

Следва и необходимостта да бъде изготвена оценка за степента на въздействие на ОУП върху предмета и целите на посочените ЗЗ, която да бъде представена под формата на доклад (ДОСВ), отделно приложение към ЕО, съгл.чл.34 ал.1 от *Наредбата за ОС*

Становището на РИОСВ е да бъде изготвена оценка за степента на въздействие на ОУП на Община Рудозем върху предмета и целите на ЗЗ по *Натура 2000* ЗЗ **BG0001030 "Родопи Западни"** и ЗЗ **BG0000372 "Циганско градище"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Оценката да бъде представена под формата на доклад (ДОСВ), отделно приложение към ДЕО, съгласно Чл.31, ал.4 от ЗБР и Чл.34, ал.1 от *Наредбата за ОС*. Същността и степента на въздействията следва да се определят по критериите на чл.22 от наредбата на ОС. ДОСВ е необходимо да е структуриран съгласно изискванията на Чл.23, ал.2 от *Наредбата за ОС* като се обърне внимание на следното:

- Да се направи подробна анотация на предвижданията на плана по типове устройствени зони, с описание на конкретните им параметри. Площи и т.н.
- Определяне степента на въздействие на ОУПО върху всички типове природни местообитания и местообитания на популациите на видовете, предмет на опазване на ЗЗ.
- Оценка на степента на въздействие върху целостта на ЗЗ с оглед тяхната структура, функции и природозащитни цели.
- Да се оцени *кумулятивното въздействие* от ОУП на Община Рудозем с други планове, програми, проекти или ИП на територията на общината, които в комбинация биха могли да окажат неблагоприятни въздействия върху ЗЗ
- Да се предложат адекватни *смекчаващи мерки* по смисъла на параграф 3 т.9 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС*, с оглед предотвратяване, намаляване и най-пълно отстраняване на евентуални неблагоприятни въздействия от осъществяване на плана върху природозащитните цели на зоните. Мерките да отразяват спецификата на зоните и елементите на предвижданията на ОУП, да са конкретни спрямо установените въздействия, приложими и контролируеми.
- Да се приложат и оценят „*алтернативни решения*” по смисъла на параграф 3 т.7 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС*.
- Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка. При необходимост да се извършат и собствени полеви проучвания, като се представят подробно (интензивност, период, времетраене, резултати).

- Да се приложи актуален картен материал на хартиен и магнитен носител с конкретните предвиждания на ОУП спрямо ЗЗ и елементите им по смисъла на параграф 3 т.1 от Допълнителните разпоредби на *Наредбата за ОС*.
- В съответствие с разпоредбите на Чл.20, ал.4 на *Наредбата за ОС*, да се използва актуалната информация и документация по Чл.8, ал.1 от *ЗБР*, относно предмета и целите за опазване на ЗЗ, представена на интернет страницата <http://natura2000.moew.government.bg>

Изготвеният от колектива оценка за степента на въздействие на ОУП на Община Рудозем върху предмета и целите на ЗЗ по Натура 2000 ЗЗ BG0001030 "Родопи Западни" и ЗЗ BG0000372 "Циганско градище" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна отговаря на поставените изисквания от РИОСВ Смолян ДОСВ е получил положително становище от КО. В ДЕО са взети предвид всички смекчаващи мерки предложени в ДОСВ.

Зелени площи

Най-важна роля за градската околна среда, санитарно-хигиенните условия на живеене и свързания с това здравен статус на населението на община Рудозем има зелената система. Зелената система включва следните категории зелени площи: Обществени паркове и градини; Специализирани паркове и градини; Санитарно-защитни озеленяване; Транспортно озеленяване; Озеленяване за ограничени ползване;

Те имат следните по-важни социални и екологични функции: рекреационни (задоволяват потребностите биоклиматични – приток на свеж чист въздух от крайградските зони, подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; мелиоративни – преразпределение на повърхностния и подземен отток на водите; екологични – предотвратяване миграцията на замърсителите от урбанистичните дейности и транспорта, продуцират кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали (от транспорта и промишлеността) в почвата и околната среда.

Местата за отдих и зелена система включват предимно градинки и паркове в общинския център и кметствата, които са приоритетно оформени пред сградите с обществено предназначение. Към категорията специализирани паркове и градини попадат гробищните паркове във населените места.

Зелените структури в санитарно-защитното озеленяване са основно с екологично предназначение – ветрозащитни пояси, озеленени крайречни сервитути, озеленени дерета и оврази, санитарно-защитни пояси, транспортно озеленяване.

Деретата и овразите в голямата си част са обраснали с естествена местна влаголюбива растителност.

В община Рудозем зелените площи са слабо поддържани тъй като средствата за тяхното поддържане са недостатъчни

По-детайлна информация за защитените зони е представена в изготвения ДОСВ на Предварителния проект на ОУП на община Рудозем, който е неделима част от настоящата ЕО.

2.6. Ландшафт

Територията на общината притежава разнообразни типове ландшафти.

Запазени са възможности за естествено развитие на ландшафти, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост

В ОУП на общината са взети предвид поставените изискванията при изготвяне на проекта на ОУП:

- Последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места
- Възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания за проверка и потвърждение на предварително идентифицираните типове ландшафти.
- Внимателно проучване на възможните варианти за провеждане на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации, линии ВН, ветрогенератори и др. и включване в плана на онези от тях, които в най-малка степен нарушават околната среда и ландшафтните и характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;
- Специално внимание да бъде отделено, вкл. и чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;
- При реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното (на ландшафтите) стабилизиране.

Видове ландшафти

Съвременната ландшафтна структура на района се формира въз основа на фактори, обособени в две основни групи – природни и антропогенни.

Съществена роля при определянето на ландшафта играят природните компоненти релеф, хидрогеографска мрежа, растителност и наличието на антропогенните компоненти на средата (визуална близост до определено населено място, техническа инфраструктура,

зони за обществено обслужване и пр.). Антропогенните фактори оказват влияние върху характера на ландшафта не само със степента на намеса, участие и въздействие, но и с определянето на водещите функции на територията.

Природни ландшафти са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействие на човешката дейност. Устойчивостта на тяхната структура се определя от процесите на саморазвитие и саморегулиране.

От значение за облика на общината имат горските ландшафти с елемент за отдих.

Горски ландшафти В защитените природни територии основната цел е опазването на биоразнообразието. В горските територии има добри условия за добив на билки, горски плодове, гъби, орехи и др. Горските територии имат значение за развитие на зелената система на Община Рудозем. От значение за облика на общината имат горските ландшафти с елемент за отдих.

Зелената система в Община Рудозем е изградена от разнообразни по характер насаждения. В най-общи линии те могат да бъдат разделени на селищни и извънселищни. От съществено значение за селищните насаждения са парковете и градините, в това число и тези със специално предназначение, като гробищни паркове, атракционни и спортни терени. Към селищните зелени площи може да се причислят и уличните насаждения, както и дворното озеленяване, особено в рекреационните и вилни зони, но предвид малките размери на селищата в общината всички те са с незначително значение за зелената и система. В локално отношение, съществените зелени площи за зелените системи на отделните населени места са групирани в радиално разположени зелени клинове, навлизащи от периферията към вътрешността на селищата. Като макро структурата на общинско и частично на регионално ниво могат да бъдат определени основните формирования групиращи в себе си по-малки структурни елементи на зелената система в общината.

Антропогенни ландшафти са резултат от човешката дейност, която променя в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Към антропогенните ландшафти се отнасят по - голяма част от съвременните ландшафти на земята. Те са обект на рационално използване на природните ресурси и опазването на природата. Обхващат различно променени от стопанската, строителната и културната дейност на човека природни условия и имат нарушени взаимоотношения и взаимовлияния със съществуващия растителен и животински свят. Устойчивостта на екосистемите за селскостопанския ландшафт зависи от вида на отглежданите култури, използваните препарати за борба с вредителите, количеството на внасяните торове, развитието на ерозионните процеси и др.

Културни ландшафти Това са най - силно изменени от човешката намеса и отразяват култура на жителите и отношението им към природата. С богатото си природно и културно историческо, част от територията на общината и в близост до нея(защитени

територии и защитени зони и т.н), създава предпоставки за развитие на тематичен, познавателен, селски и културен туризъм. Значителна част от тях са разположени извън границите на населените места и могат да бъдат обвързани в тематични исторически маршрути.

В зависимост от степента на човешка намеса и настъпилите изменения, ландшафтите се групират както следва:

- 1) Естествени и слабо изменени ландшафти:
 - ландшафти на естествени гори и голи скали; ландшафти на изкуствени гори;
 - ландшафти на горско-храстова растителност;
 - аквален ландшафт (водни течения и водни площи)
 - Средно изменени ландшафти: аргроландшафти пасища и ливади; смесени площи с естествена и аграрна растителност; трайни насаждения;
- 2) Силно изменени ландшафти:
 - ландшафт на нарушени терени (депа за отпадъци, кариери и др);
 - урбанизиран ландшафт (населени места и други урбанизирани територии)
 - ландшафт с приоритет на транспорт и инфраструктура;
 - ландшафти, характерни за местата за отдих.

В зависимост от преобладаващата функция на територията – ландшафтите се диференцират в няколко групи – урбанизирани, аграрни, промишлени, рекреационни, крайпътни и др.

Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

В ОУП на общината се изисква и са взети предвид при изготвяне на предварителният проект на ОУП на Община Рудозем:

- Последователно прилагане на ландшафтно-устройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места;
- Възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания;
- Включване в плана на внимателно проучени трасета на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации, (фотоволтаици, линии ВН, ветрогенератори и др.), като стремежа е в най - малка степен да се нарушава околната среда и ландшафтните ѝ характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;

- При реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафти и възстановяването им да се използва за тяхното стабилизиране.
- Специално внимание е отделено, вкл. и чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;
- Устройствовените решения са насочени към формирането на устойчив и хармоничен ландшафт при запазване на специфичните му характеристики. Прилага се последователен ландшафтноустройствовен подход, насочен към опазването и възстановяването на общите ландшафтни характеристики на територията. Ландшафтът се разглежда по отношение на устойчивостта на типовете към антропогенно натоварване, базирано на способността му към самовъзстановяване.

При направения анализ и оценка на състояние на ландшафта в общината са идентифицирани проблемите и е прогнозирано въздействието на ОУП върху ландшафта с основна цел определянето на видовете ландшафт, състоянието им, устойчивостта им и предлагане необходимите мерки за недопускане на отрицателни въздействия при реализацията на устройствовените решения, предвидени в ОУП. Предлагане за реализация мерки за свеждане до възможния минимум промяната на естествените ландшафти.

Прилагане в плана на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контекст със селскостопанските площи;

При реализирането на мерките за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното стабилизиране.

2.7. Културно-историческо наследство.

Културното наследство в района е резултат от дългогодишното напластяване на отминали епохи, които носят специфична памет и идентичност на мястото. Последните политики на ЕС са ориентирани към управление и свързване на екологичните, ландшафтни и културни ценности на регионите и реализиране на местния потенциал за развитие на общините и регионите.

Културното наследство в даден регион е неповторимата комбинация от традиции, ценности и вярвания, фолклор, занаяти и технологии, кухня, произведения на изящни и

приложни изкуства, сгради. Обектите на културното наследство са археологически, исторически, архитектурни, етнографски обекти и комплекси, художествени културни ценности, паметници на урбанизма и индустриалното наследство, културния пейзаж, на парково изкуство, нематериални съкровища като занаятчийски технологии, обичаи, вярвания, песенен, танцов, музикален, приказен фолклор.

В района на община Рудозем е налице значително и характерно за тази част от страната културно и историческа наследство. Земята на територията на общината имат древна история.

Интересни възможности биха могли да бъдат разработвани в няколко насоки, подходящи за оформяне в конкретен туристически продукт:

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Проблеми, характеризиращи като цяло недвижимото културно наследство на територията на общината са:

- ниска степен на проученост и документиране на недвижимото културно наследство;
- ниска степен на социализация, или липса на социализация на по - голяма част от обектите на наследството;
- липса на актуализиран статут и териториално и обектно насочени норми и режими за опазване на голяма част от недвижимите културни ценности;
- липса на достатъчно конкретни намерения в приетите вече документи на местната власт, по отношение социализацията на обектите на наследството. Не е създаден План за опазване и управление на НКЦ.
- ниска или липса на популяризация на обектите сред населението и туристите;
- липса на единна информационна система за НКЦ;
- липса на информираност на обитателите /собствениците на НКЦ за изискванията за опазването им, ниска мотивация на управлението на общината и липса на управленски механизми за финансиране на дейности за експониране и експлоатация и адаптация на обектите;

Таблица 2.7-1 Материални културни ценности

Н И Н К Н	№ ПО СПИСЪК		НАСЕЛЕНО МЯСТО	ОБЕКТ	ВИД	КАТЕГОРИЯ	РЕЖИМ
	НАИМ БАН	Обл. Админ					
1	2200064		с.Витина	Селищев м. Селището(площ 5 дка)	археологическа	Местна - ДВ бр.41 от 21.05.76г.	Ткин3
2	10004313		с.Рибница	Средновековна крепост "Козник"	археологически	Местна - ДВ бр.27 от 1966г. Заповед №	Ткин2

Екологична оценка на Общ устройствен план на Община Рудозем област Смолян

						РД9Р-0013/25.07.2011 на МК - граници и режими	
3	10004311		гр. Рудозем	Тракийско селище - пещера	археологически	Национално-ДВ бр.41 от 21.05.76г.	Ткин2
4			гр. Рудозем	Двусводест мост	архитектурно-строителен	местно - /пр.кат./ писмо №10323 от 30.12.2005г.	Ткин1
5		1в.	гр. Рудозем	Паметна плоча в чест на трима неznайни български войни за освобождението на родния край от турско робство.	историческа		Ткин1
6		2в.	гр. Рудозем	Паметна плоча на падналите в Балканската и Огчествената война	историческа		Ткин1
7		3в.	гр. Рудозем	Храм – паметник „Свети Георги – Победоносец”	историческа		Ткин1
8			с.Чепинци	Воденица	архитектурно-строителен	за сведение /пр.кат./	Ткин4
		4в.	гр. Рудозем	Бюст-паметник на Полковник Владимир Серафимов (1860 – 1934)	военен	местно	Ткин1
		5в.	гр. Рудозем	Паметна плоча в чест на 9 май – Ден на победата	военен	местно	Ткин1
		6в.	гр. Рудозем	Паметна плоча на Капитан Петко Войвода	военен	местно	Ткин1
	10004320		гр. Рудозем	Параклис	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	10004321		с. Войкова лъка	Параклис	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	10004327		с. Мочуре	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	10004328		с. Мочуре	Група могили	археологически	Обявен паметник с национално значение с РМС 1711/1962 г.	Ткин2
	10004329		с. Мочуре	Светилище на връх Циганско градище(Ченгене Хисар)	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	10004332		с.Чепинци	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	10004334		с.Чепинци	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	10004337		с.Чепинци	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от	Ткин2

						Закон за културното наследство	
	10004341		с.Чепинци	Светилище на връх	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	10004342		с.Чепинци	Обект с неопределена функция	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	2200061		с.Чепинци	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200062		с.Чепинци	Крепост-убежище	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	2200063		с.Чепинци	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200065		с. Витина	Плосък некропол и Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200066		с. Витина	Параклис	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин2
	2200067		с. Поляна	Плосък некропол	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200068		с. Поляна	Плосък некропол	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200069		с. Пловдивци	Параклис	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200070		с. Пловдивци	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200071		с. Елховец	Селище с площ до 5 дка	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200072		с. Елховец	Плосък некропол	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200073		с. Елховец	Плосък некропол	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3
	2200074		с. Елховец	Параклис	археологически	национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	Ткин3

	2200075		с. Мочуре	Плосък некропол	археологически	наследство национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от Закон за културното наследство	ТкинЗ
--	---------	--	-----------	-----------------	----------------	---	-------

Според предоставената информация от Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), НАИМ-БАН и областния регистър на военните паметници в обл. Смолян, недвижимите културни ценности на територията на община Рудозем са общо 34 броя. 27 бр. са от списъка на НАИМ-БАН, 8 бр. от НИНКН, но номер 2 от списъка са НИНКН съответства на 10004313 от този на НАИМ-БАН.

Състояние- на база направен оглед и оценка състоянието на паметниците на КИН на територията на Община Рудозем е: Само един паметник на културното наследство в общината Храм - паметник в гр. Рудозем е в много добро състояние. В добро състояние са 3 бр. паметници на КИН на територията на гр. Рудозем: Двусводест мост, Паметна плоча в чест на трима неznайни български войни за освобождението на родния край от турско робство и Паметна плоча на падналите в Балканската и Отечествената война. Един паметник е в критично състояние

Културно-исторически традиции, занаяти, обичаи

На територията на община Рудозем са запазени следните културно-исторически традиции, занаяти, обичаи:

- *Традиционен бит и поминък* - напр. демонстрации и обучение в старинно тъкане (напр. шиене и плетене на родопски терлици на ръка и на машина, изработване на битови възглавници, одеала и текстилни пана, плетенето на терлици, възстановяване и други традиционни занаяти, като чепкане, боядисване и влачене на вълна, тъкане на месали, торби и мендили/престилки/на дървен стан и др.), като се използват възможностите/сградния фонд и човешкия ресурс, които предлага фабриката за старинно тъкане в Рудозем;
- *Фестивали*, посветени на музиката, изкуството и традициите (традиционни и съвременни) - разработване на серия от събития, които да привлекат разнообразна публика и да използват съществуващи събития или новосъздадени, които отговарят на посочените в методология критерии. Създаването на празници на интересни или емблематични животински или растителни видове, кулинарни продукти или други типични теми (под формата на „Празник на ...“) също ще насити културния календар на община Рудозем и ще спомогне за разнообразяването на предлагането, на публиката и ще генерира приходи за населението под различна форма. В миналото в общината се е провеждало традиционно карнавално шествие в Деня на хумора.
- *Религиозни празници* - например голямото посрещане на Гергьовден в църквата „Св. Георги Победоносец“. Друга подобна възможност предлага празнуването на традиционните празници, както и Курбан Байрам и Рамазан Байрам.

- *Спортни събития* - напр. развиване и разширяване на ежегодно провежданите спортни състезания за празника на града и деня на миньора.
- *Екопътеки* - природата на община Рудозем е подходяща за пешеходни маршрути за всякакви сезони и възраст на изградените екопътеки на територията на общината. За да бъде осигурено равномерното разпределение на екомаршрутите се изисква разработването на нови екопътеки в близост до с. Чепинци.
- Други атракции - използване потенциала на водните площи, неизползвани туристически ресурси, които представляват съществен потенциал за развитието на общината като туристическа дестинация.

Недвижими културни ценности - Културната инфраструктура на общината се състои главно от 11 народни читалища с библиотеки към тях. По – големи читалища са „ Христо Ботев 2000 „ гр. Рудозем „ Нов Живот 1948 „ с. Чепинци и „ Звезда 1950 „ с. Елховец . В тях се помещават и трите най – големи за община Рудозем библиотеки с приблизителен библиотечен фонд в размер на 22 000 библиотечни единици .

Народните читалища успяват по свой начин да развиват , съхраняват и представят местната и национална култура и прогрес през годините . Въпреки ,че за съжаление по – голямата част от действащите в тях имат голяма нужда от финансова помощ за основни и козметични ремонти , както и нужда от ново оборудване .

2.8. Отпадъци

Община Рудозем има изготвена Програма за управление на отпадъците на Община Рудозем 2015-2020 г., която следва приоритетите и мерките, заложиени основно в следните стратегически документи: Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.: Национален стратегически план за поетапното намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г. и Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г. Програмата е базирана на наличните данни за отпадъците, изводите и препоръките от изготвените анализи на текущото състояние при управление на отпадъците в община Рудозем и прогнозите за развитието на отпадъците и инфраструктурата за отпадъци за периода 2015-2020 г. Програмата е разработена в съответствие с йерархията и основните принципи при управление на отпадъците, дефинирани в европейските и националните политики и законодателство в сектор отпадъци. Напълно е съобразена с действащото национално законодателство относно отпадъците и е в съответствие с йерархията и основните принципи при управление на отпадъците, дефинирани в европейските и националните политики и законодателство в сектор отпадъци. Програмата има за цел да планира необходимите мерки и дейности за предоставяне на качествени услуги по управление на отпадъците на жителите на общината и да подобри управлението на отпадъците в

съответствие с общоевропейската йерархия за отпадъците. Изпълнението ѝ оказва съществен принос за ефективно използване на ресурсите и намаляване на вредните въздействия на отпадъците върху околната среда в община Рудозем. Изпълнението ѝ допринася както за подобряване на управлението на отпадъците на територията на общината, така и за изпълнение на националните цели и политики в областта на отпадъците. **Предстои актуализация на Програмата за управление на отпадъците за следващия период на действие.**

На територията на общината се генерират битови отпадъци, строителни отпадъци, производствени отпадъци в ограничено количество сравнително малко опасни отпадъци.

Закрити са съществуващите депа за отпадъци на територията на община Рудозем, които не отговарят на действащата нормативна уредба. Ликвидирането на нерегламентираните сметища е извършено през 2005-2006 г. При констатиране на нови терени замърсени с отпадъци, общинската администрация и кметовете по населени места предприемат необходимите мерки и действия за ликвидиране на замърсяването.

Депонирането на отпадъците се извършва на общинското депо за неопасни отпадъци на община Рудозем, намиращо се в местността „Бунарски дол“ в землището на с. Бърчево. Депото заема площ от 7 дка, оградено е и разполага с КПП, автоматична везна и осветление. Оборудвано е с необходимите означения и табели. Осигурена е денонощна охрана. Изградени са газоотвеждащи тръби. Към началото на 2015 г. остатъчният капацитет на депото е 33 333, 255 тона или 83 333,1375м³, което е достатъчно за да осигури депонирането на отпадъците през следващите около 20 години.

Капацитетът на инсталацията е 72 600 t отпадъци при средно денонощен обем депонирани отпадъци 19.94 t/24h За 2017 г. са депонирани на депото 1 265, 460 t макс. депонирано количество t/24h - 3, 46 t.

Таблица 2.8-1 Количества образувани и депонирани отпадъци

Година	Количества образувани битови отпадъци т/год.
2015 г.	1721,288
2016 г.	1676,68
2017 г.	1265,46
2018 г.	1183,569
2019 г.	1381,2

Таблица 2.8-2 Количество депонирани на депото производствени отпадъци

Отпадък/ Код	Количество депонирани отпадъци за т/г	Обезвреждане на площадката	Име на фирмите, които депонират отпадъци	Съответствие
19 12 12	908, 05	депониране	Община Рудозем	Да
15 01 05	148, 2	депониране	„Рубелла Бюти“ АД	Да
04 02 09	8	депониране	„Диел“ ООД	Да
15 01 05	5	депониране	Вентони козметикс ЕООД	Да
04 01 99	0	депониране	„Нидала“ ЕООД	Да
04 02 09	3	депониране	„Бапа Спорт“ ЕООД	Да
20 03 01	0	депониране	„Арс Козметикс“ ЕООД	Да
15 01 06	8	депониране	„Льки инвест“	Да
20 03 01	1	депониране	„Главболгарстрой“	Да
20 03 01	3	депониране	Рудозем Стрийт Дог Рескю	Да
20 03 01	2	депониране	„Сепал“ ЕООД	Да
19 08 05	110, 5	депониране	„ВиК“- Смолян	Да
20 03 01	0	депониране	„Фури Комерс“ ЕООД	Да
04 01 99	2	депониране	ЕТ „Албена Куцева“	Да
04 02 22	1	депониране	„Омелия“ ЕООД	Да

Фирмите, които извозват производствените си отпадъци на депото в с. Бърчево разполагат с издадено от РИОСВ - Смолян- Становище за приемане на отпадъци за обезвреждане чрез депониране в депо за неопасни отпадъци. Копия от становищата се съхраняват в административната сграда на депото и при Гл. експерт „Екология“ към Община Рудозем. За приемането на производствените отпадъци, Община Рудозем е сключила Договори с всички юридически лица. Образованите и оползотворени отпадъци от дейността на Инсталацията за сепариране през 2017г., надвишават количествата посочени в КР поради това, че на обекта е създадена по- добра организация за сортиране на отпадъците.

Таблица 2.8-3 Количества образувани и оползотворени отпадъци

Код на отпадъка	Наименование на отпадъка	Количества образувани и оползотворени отпадъци t /год				
		2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
19 12 01	хартя и картон	117,181	186,200	223,800	89,000	107,500
19 12 04	пластмаса	110,046	130,680	125, 850	92,750	52,500
19 12 02	метали	8,245	1,300	8,050	7,00	4,000
19 12 05	стъкло	21,00	18,000	15,000	50,00	14,000
Общо		256,472	336,18	372,7	238,75	178,000

Спазват се условията на КПКЗ №387-Н0-И0-А0/2010 г на „Регионално депо за неопасни отпадъци на община Рудозем”с оператор Община Рудозем. Осъществява се контрол по изпълнение на условията в комплексното разрешително .

Регионално депо за неопасни отпадъци на Община Рудозем е разположено в местността “ Бунарски дол ” в землищата на с. Елховец и с. Войкова лъка, Община Рудозем. Площадката се намира извън регулацията на гореописаните землища и на 7 km от гр. Рудозем, с обща площ около 16 декара.

На Регионално депо за неопасни отпадъци се депонират неопасни отпадъци от община Рудозем. Изградени са „клетка” (общо тяло на депото) за депониране, административна сграда, кантар, ретензионен басейн, сепарираща инсталация. Сепарирането на отпадъците се извършва ръчно директно от изсипаните отпадъци в тялото на депото и събраните рециклируеми отпадъци се балират и пресоват в сградата за сепариране. Ползват се само балиращите машини и трошачката за стъкло. Площадката се усвоява поетапно, като за тази цел са обособени участъци. Депонирането на отпадъците е започнало в северозападната част на депото-най-високата кота на площадката.

Няма изградена инсталация за изгаряне на биогаз на депото, което е в процес на експлоатация. Започнало е изграждането на 3 бр.газовикладенци, които се изграждат успоредно с експлоатацията на депото. До настоящия момент няма постъпили оплаквания от неприятни миризми в резултат от дейността.

На територията на депото се формират следните потоци отпадъчни води: -производствени отпадъчни води; инфилтратни води -не формират поток от отпадъчни води за заустване, а рециркулират в изградената оросителна система; битово-фекални отпадъчни води-отвеждат се във водоплътни изгребни ями, като за периодично им изгребване, транспортиране и третиране има подписан договор с „ВиК” ЕООД –Смолян -№ 6/03.02.2009 г.; дъждовни води от територията на депото -стопански двор (площадка автокантар, площадка за сепариране на отпадъци и вътрешни пътища–заустват се в дере II –категория; повърхностни атмосферни води от околните терени–заустват се в дере II –категория. Извършва се собствен мониторинг на инфилтрат, повърхностни води, дъждовни води от акредитирана лаборатория по показатели и честота, определени в комплексното разрешително.

Дава се е предписание за предаване на отпадъците за рециклиране и последващо третиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО, представяне на документ за предадените отпадъци и договор. Предписанието е изпълнено в срок. На територията на РИОСВ-Смолян в т.ч. и на територията на община Рудозем не са констатирани случаи на незаконен трансграничен превоз на отпадъци.

Строителни отпадъци: На територията на РИОСВ-Смолян, в т.ч. и на територията на община Рудозем няма изградени депа за строителни и инертни отпадъци. Образуваните строителни отпадъци се депонират на регионалните депа за неопасни отпадъци. На

територията, контролирана от РИОСВ Смолян няма действащи инсталации за оползотворяване на строителните отпадъци, респективно и на територията на община Рудозем. В РИОСВ са постъпили сигнали и жалби за замърсени площи със строителни отпадъци и за установени нерегламентирани замърсявания с такива отпадъци са давани предписания, които се изпълняват. По-голяма част от констатираните замърсявания с отпадъци са от смесен характер-строителни и битови отпадъци.

Производствени и опасни отпадъци Извършват се планови и извънредни проверки на предприятия, извършващи дейности с производствени и опасни отпадъци от КО. При проверките е констатирано запазване тенденцията за намаляване количеството на отпадъците, предавани за депониране. Това се дължи, както на засиления контрол, отпадъците да се предават за оползотворяване, така и на въведените технологични линии за рециклиране на образуваните отпадъци и/или връщането им в основното производство. На територията на община Рудозем от фирма, „Рубелла Бюти” АД за 2019 г са оползотворени 35 тона собствени пластмасови отпадъци, чрез рециклиране на място и извършена повторната им употреба в производството). От производствените отпадъци голям дял се пада на генераторите на дървесни и текстилни отпадъци, пластмасови отпадъци, отпадъци от опаковки и др. Много от фирмите сами транспортират генерираните неопасни отпадъци, за което имат издадени регистрационни документи по ЗУО. Голяма част от дървесните отпадъци от региона са предадени за оползотворяване на местни фирми, притежаващи регистрационни документи за третиране на отпадъци и за производство на пелети. Друга част от дървесните отпадъци се предават за оползотворяване извън територията на общината и инспекцията, като транспортирането се извършва от фирми, притежаващи регистрационни документи по ЗУО. На територията на инспекцията, респективно и на територията на община Рудозем, няма и съоръжения за третиране на текстилни отпадъци. Поради смесения им състав, по-голямата част се обезвреждат чрез депониране и по-малка част се оползотворява. Извършват се проверки и на сервиси за монтаж, демонтаж и смяна на гуми. Проверят се и възможностите за приемане на излезлите от употреба гуми от крайните потребители. Дават се предписания, касаещи съхранението на излезлите от употреба гуми, които се изпълняват. При направените проверки е констатирано увеличаване на количествата, съхранени ИУГ на мястото на образуване /автосервиси/, както и по-големия им период на съхранение. РИОСВ-Смолян контролира автосервисите и площадки за събиране на отработени масла. Отработените масла се предават на лица с разрешения по чл. 35 от ЗУО, съгласно сключени договори. По писмо на МОСВ, във връзка с нерегламентирано изгаряне на отпадъци, РИОСВ-Смолян извършва проверки на фирми, генериращи производствени и/или опасни отпадъци. От извършените проверки през 2019 г., не е констатирано нерегламентирано изгаряне на отпадъци. Отоплителните уреди и котелните инсталации на обектите работят с различни по вид горива -твърдо гориво, дизелово гориво, метан, дървесни и слънчогледови пелети. Под контрол от КО са обхванати обекти, генериращи и съхраняващи различни по вид отпадъци: отработени

масла, абсорбенти, замърсени с опасни вещества, опаковки от бои и лакове, отпадъци от обработени текстилни влакна, дървесни отпадъци, отпадъци от ПДЧ-плоскости, излезли от употреба гуми, хартиени и картонени опаковки, пластмасови опаковки и др. Проверяват се отоплителните уреди и котелните инсталации на обектите за нерегламентирано изгаряне на отпадъци в отоплителния сезон. Не е констатирано нерегламентирано изгаряне на отпадъци. Отоплителните уреди и котелните инсталации на обектите работят с различни по вид горива -твърдо гориво, дизелово гориво, метан, дървесни и слънчогледови пелети.

Във връзка с генерирането на опасните отпадъци, образувани в бита, например излезли от употреба флуоресцентни тръби и лампи, съдържащи живак, следва да бъде осигурена система за временното им съхранение и събиране като се сключи договор с оползотворяващи фирми. С приетата през 2005 г. *Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори* (Наредбата) в националното законодателство са въведени изискванията на Директива 91/157/ЕО относно батериите и акумулаторите, съдържащи някои опасни вещества. Тази Наредба въвежда отговорност при изпълнение на определени количествени цели за разделно събиране, рециклиране и/или оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) за лицата, пускащи на пазара батерии и акумулатори, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Важно е да бъдат определени места за смяна на отработени моторни масла и да се поставят съдове за събиране на негодни за употреба батерии; Община Рудозем трябва да предприеме действия за организиране на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

На територията на Община Рудозем има площадки, с издадени Разрешения от РИОСВ-Смолян, за третиране на масово разпространени отпадъци, разделно събрани отпадъци от домакинствата, опасни отпадъци и други. Въпреки че общината не е задължена съгласно Закона за управление на отпадъците да има площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други, за улеснение на гражданите би било добре да се използват съществуващите такива за предаване на отпадъци от горесцитираните категории.

Болнични отпадъци На територията на общината, областта и инспекцията няма съоръжение за третиране на болнични отпадъци. Само МБАЛ „Проф. Д-р Братан Шукеров” -гр. Смолян, притежава Разрешение No11-ДО-78-02/26.05.2014 г. за дейност с код R13 -събиране и временно съхраняване на опасни болнични отпадъци. Отпадъците се предават на лица, притежаващи разрешение, издадено по реда на чл. 35 от ЗУО, на база сключени договори. Не са констатирани нарушения, относно спазване изискванията на ЗУО и Наредба №1/2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения, издадена от МЗ и МОСВ.

Генерираните отпадъци от хуманното здравеопазване се предават на фирмите: „МЛ-България” АД и „Хосвигал” АД, а биологичните отпадъци се обезвреждат в инсинератора на ПУДООС-София. Продължава и утвърждаването на работните листове на отпадъци, генерирани от частно-практикуващи лекари и стоматолози, на база издадени становища от РЗИ.

Определяне на местата за загробване на умрели/принудително убити животни на територията на Община Рудозем.

В изпълнение на Заповед № РД590/26.07.2019 г. на Зам.министъра на МОСВ във връзка с издаване на становище за местонахождение на трупни ями за загробване на животни от болестта африканска чума по свинете Кметът на Община Рудозем е предприел необходимите действия за превантивно определяне на местата за загробване на умрели/принудително убити животни на територията на Община Рудозем, област Смолян . Във връзка с разпространението на болестта африканска чума по свинете, попадащи на територията на община Рудозем и законовите разпоредби е определен от терен за тази цел в имот 63207.142.39, представляващ Държавна горска територия. отдел 572, подотдел “ а “ в м. „Малка река“ в землището на гр. Рудозем с координати GPS N 41°30'16.88" E 24°50'37.28" / . Община Рудозем е извършила съгласуване на терен за обезвреждане на странични животински продукти и на продукти, получени от тях на специфично рискови материали извън обектите, регистрирани в Районна ветеринарна медицинска служба/РВМС, съгласно реда предвиден в Наредба №22/2006 г. на МЗГ на територията на Община Рудозем, Област Смолян.(Писмо изх. №3341/31.07.2019 г. - община Рудозем и вх. №ПУ-02- 129/31.07.2019г в БДИБР). Имотът попада в границите на ДГС „Смилян“ и се съгласува с БДИБР заедно с имоти, предложени от другите общини на територията на стопанството (отг. на БДИБР до ДГС„Смилян“ писмо №ПУ-02-209(1) /20.08.2019 г.).

След запознаване с представените материали и извършена проверка в базата данни, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” Пловдив изразява становище относно предполагаема годност на посочения имот за погребване на трупове на умрели животни, съгласно компетентността на БДИБР , относно изискванията на ЗВ и Наредба № 22 за избор на терен за загробване на животни.

ПИ с идентификатор 63207.142.39 по кадастралната карта и кадастралните регистри (КККР) на града и е с НТП - Друг вид дървопроизводителна гора и вид собственост – Държавна частна. Имотът с посочената точка с координати N:41°30'16.88" и E:24°50'37.28" попада в ПИ с идентификатор 63207.142.39 по кадастралната карта и кадастралните регистри (КККР) на града и е с НТП - Друг вид дървопроизводителна гора и вид собственост – Държавна частна. Имотът попада в рамките на подземно водно тяло с код BG3G000PtPg049-Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс. Всички подземните водни тела в БД „ИБР”, съгласно Раздел III от ПУРБ на ИБР са обявени за питейни подземни водни тела, по смисъла на чл. 119, ал. 1, т. 1, вр. ал. 4, т. 1 от ЗВ.

Имотът не попада в границите на ЗТ и ЗЗ по Натура 2000, както и в обхвата на СОЗ. В близост до посочената точка от имота няма мониторингов пункт за подземни води и имотът може да бъде използван за обезвреждане на странични животински продукти. Съгласно Наредба №22 от 10 февруари 2006 г. за условията и реда за обезвреждане на странични животински продукти и на продукти, получени от тях, и на специфично рискови материали извън обектите, регистрирани в РВМС, при определяне на терени, местоположението се съобразява със:

(1) При определяне на терен по чл. 2, ал. 3 местоположението се съобразява със:

1. Изискванията за отстояние до границите на урбанизираните територии, съгласно нормативно установените хигиенно-защитни зони за осигуряване на здравна защита на селищната среда и прилежащите ѝ територии, определени с Наредба № 7 за хигиените изисквания за здравна защита на селищната среда (ДВ, бр. 46 от 1992 г.);
2. Забраните и ограниченията, свързани, с експлоатацията на санитарно-охранителните зони/СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиени нужди;
3. Наличието на повърхностни и подземни води, предоставените права за ползването им и риска водите да бъдат замърсени.

(2) Не се допуска определяне на терен по чл. 2, ал. 3 на територията на:

1. Защитените територии по чл.5 от Закона за защитените територии, освен когато това е изрично предвидено в плановете им за управление;
2. Археологически, архитектурни и други резервати и обекти, обявени за недвижими паметници на културата;
3. Райони с неблагоприятни инженерно-геоложки условия (свлачища, срутища и др. когато е икономически нецелесъобразно тяхното отстраняване или укрепване;
4. Райони с открит карст;
5. Терени над консервирани или ликвидирани минни изработки, за които съществува опасност от слягане или пропадане;
6. пояс I и пояс II на СОЗ на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
7. находища на подземни богатства, включени в Националния баланс на запасите и ресурсите на подземни богатства;
8. речни русла, крайбрежни заливаеми ивици на реките, земи, които се заливат при максимално напълване на водоемите, защитни диги.

(3) При използването на трупна яма е необходимо да се спазват следните изисквания:

1. не се допуска замърсяването на атмосферния въздух, почвата, подземните и/или повърхностните води;

2. дъното на изкопа се покрива с 2-3 cm негасена вар;

3. след поставяне на продуктите и материалите по чл. 1. ал. 1 в изкопа те се напръскват с подходящо дезинфекционно средство, разрешено от Министерството на здравеопазването, и се покриват с 2-3 cm пласт от негасена вар;

4. след напълване на трупната яма повърхността ѝ се покрива с най-малко 50 cm пръст.

(4) Трупната яма е необходимо да отговаря на следните изисквания:

1. определеният терен по чл. 2, ал. 3 е на противоположната страна на преобладаващите ветрове в населеното място;

- осигурена е надеждна хидроизолация на дъното и стените на ямата, която не позволява изтичане на течности извън стените на трупната яма;

2. повърхността ѝ е покрита с бетонна плоча с отвор, покрит плътно със заключващ се метален капак;

3. мястото е обозначено с табела с надпис "Трупна яма". трупната яма може да бъде използвана за обезвреждане на животински продукти.

Окончателното определяне на терен за изграждане на трупна яма следва да бъде извършено след провеждане на процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), респективно за преценка на необходимостта от ОВОС.

След направата на трупната яма със съответната хидроизолация, да бъде уведомена БДИБР и да се осигури представител за контрол на изпълнението.

Обобщени изводи и предложения на мерки

В резултат от осъществения от страна на РИОСВ –Смолян засилен контрол по отношение управлението на отпадъците и недопускане на нерегламентираното им изхвърляне, през 2019-2020 г. се наблюдава стриктно спазване на дадените от инспекцията предписания за почистване на речните корита и прилежащите територии от нерегламентирани замърсявания.

Направени са от РИОСВ Смолян проверки на предприятия, извършващи дейности с производствени и опасни отпадъци. В последните години е констатирано запазване тенденцията за намаляване количеството на отпадъците, предавани за обезвреждане, което се дължи, както на засиления контрол, отпадъците да се предават за оползотворяване, така и на въведените технологични линии за рециклиране на образуваните отпадъци и/или връщането им в основното производство, както при фирмата „Рубелла Бюти“ АД в гр. Рудозем. В резултат от предприетите мерки и извършваната дейност от Общината и осъществения от РИОСВ – Смолян засилен контрол по отношение управлението на отпадъците се постига:

- Намаляване вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.
- Увеличаване количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци чрез

създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.

- Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда. Превръщане на обществеността в ключов фактор, при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Устройствени изисквания към сметосъбиране и депониране на отпадъците, взети предвид в Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем. :

- Организирано сметопочистване и сметосъбиране за всички населени места, съгласно график, изработен и изпълняван от Общинско предприятие, извършващо дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване;
- Подсигуряване на достатъчно по обем подходящи съдове за битови отпадъци – кофи, контейнери и др.;
- Недопускане на нерегламентирано натрупване на отпадъци в покрайнините на населените места и в речните корита;
- Определяне на места на територията на общината за събиране на горепосочените отпадъчни потоци.

Един от източниците на замърсяване е есенното замърсяване от растителни отпадъци и замърсяване с оборски тор. Антропогенният фактор остава другия основен източник за замърсяване с битови и други отпадъци (многократно се увеличават количествата на отпадъците в зимния сезон.).

Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Положителни констатации:

- Увеличен е броят на отпадъците, които се предават за рециклиране и оползотворяване - метални отпадъци, отработени масла, хартиени, пластмасови и стъклени опаковки;
- Подобрена е отчетността на дейностите с отпадъци - водят се отчетни книги и транспортни карти за предадените опасни отпадъци за последващо третиране, изготвени са годишни отчети, които са представени в ИАОС.

- Съгласуван е с БДИБР ПИ с идентификатор ПИ с идентификатор 63207.142.39 предвиден за загробване на умъртвени животни по реда и условията на Наредба №22/10.02.2006 г.

- В ДЕО са предвидени и съответните мерки, свързани с опазване на околната среда в т.ч. мерки за минимизиране на риска за водите при загробване на умъртвени животни по реда и условията на Наредба № 22/10.02.2006 г. и са посочени мерки за намаляване на

риска за замърсяване на водите като се имат предвид мерките на стр. на МОСВ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/ukaznya>.

За по-нататъшното решаване на проблемите на транспортирането и третирането на различните видове отпадъци, генерирани на територията на общината, към ОУПО се адресират следните устройствени изисквания:

- Предложение на подходящи локализации за депониране на селскостопански отпадъци и сгурия от домакинствата с индивидуално отопление на твърди горива;
- Предвижданията да са съобразени с актуалните стойности на обемите отпадъци, на база предоставена от общинската администрация информация.
- Да се приложат мерки, свързани с подобряване на разделно събиране на отпадъци от опаковки.
- Да се осигури възможност за събиране на строителните отпадъци от ремонтни дейности, образувани от домакинствата на територията на общината и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане, с цел недопускане изхвърлянето им на неразрешени места и създаване на нерегламентирани сметища.
- При изграждане на животновъдни обекти, да се предвидят и предложат мерки за третиране на течната и твърда торови фракции, съгласно нормативните изисквания.
- На територията на Община Рудозем е разположена площадка за съхранение на Б-Б кубове с негодни за употреба препарати за растителна защита, находяща се на територията на общинското депо за неопасни отпадъци в с. Бърчево, община Рудозем. През последните години се наблюдават течове от някои кубове, което създава предпоставки за замърсяване на почвите в района. Предвиждат се мерки за безопасното съхранение на негодните за употреба препарати за растителна защита до предаването им за обезвреждане .

Постигната е устойчивост на резултатите по управление на отпадъците, касаещи дейностите по:

- почистване и недопускане на нерегламентирани сметища;
- контрола по веригата „генериращ и оползотворяващ” отпадъци, което доведе до овладяване проблемите с текстилните и дървесните отпадъци;
- разделното събиране на негодните за употреба батерии и акумулатори;
- разделното събиране на хартия, пластмаса и стъкло от търговските обекти и административните сгради;
- предаване на ИУМПС в центровете за разкомплектоване и др.

В Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем са взети предвид всички поставени изисквания, за да се сведе до минимум негативното въздействие на фактор отпадъци върху околната среда. В ЕО са предвидени мерки за да не се допускат отрицателни въздействия .

2.9. Опасни вещества

Основната цел на контролната дейност на експертите от направление „Опасни химични вещества“ към РИОСВ – Смолян е да ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани, като опасни по смисъла на екологичното законодателство, които се съхраняват, произвеждат и употребяват, за да се гарантира недопускане на екологичен риск за околната среда и здравен риск за работещите на обектите и населението в района.

Контролът на всички опасни химични вещества се осъществява на база общоприетото европейско законодателство, което е транспонирано в българското. В основата на прилагането в Европейския съюз на съвременното законодателство в областта на химичните вещества в полза на здравето на човека и околната среда е Европейската агенция по химикали (ЕСНА). Нейната цел е повишаване качеството на живот, като гарантира безопасна употреба на химикалите в Европа. Чрез законодателството на Европейския съюз в областта на химичните вещества агенцията разполага с обширна база данни, която съдържа информацията относно химичните вещества, използвани в Европа. С по – доброто идентифициране на опасностите от химикалите, би могло допълнително да се понижат рисковете и да се допринесе за безопасната им употреба.

Предприятия и/или съоръжения, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи на Закона за опазване на околната среда включени в Списъка на предприятията с нисък или висок рисков потенциал. Към момента на територията на община Рудозем има две предприятия, класифицирани с нисък рисков потенциал, съгласно критериите на Приложение №3 от Закона за опазване на околната среда, а именно:

- ✓ **Рудоземска обогатителна фабрика** с оператор „Върба Батанци“ АД, гр. Мадан - Фабриката се намира в промишлената зона на гр. Рудозем и в нея се извършва първична преработка на оловно-цинкови руди.
- ✓ **Взривен склад рудник „Димов дол“** с оператор „ Рудметал“ АД, гр. Рудозем. Складът е подземен, в него се съхраняват взривни материали за добив на оловно-цинкова руда. Намира се в имот №074054 в землището на гр. Рудозем.

Операторите и за двата обекта са разработили Доклади за политиката за предотвратяване на големи аварии, в които са определени пространствените граници на сериозни поражения около тях.

В Предварителния проект на ОУП няма други предвидени предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, съгласно критериите на Приложение №3 от Закона за опазване на околната среда. Няма влезли в сила решения по ОВОС или Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по чл.99б, ал.5 от ЗООС, с които е одобрено местоположението и са потвърдени безопасните разстояния за предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

В бъдеще, в случай на ИП за изграждане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС, ще се извърши оценка на въздействието, върху околната среда която ще включва вид и количество на опасните вещества по Приложение 3 на ЗООС, капацитет на съоръженията за съхранение, риск от големи аварии и планирани мерки и средства за предотвратяване и др. Във връзка с устройството на територията ще се стартира процедура за изменение на ОУП, в която ще се предвидят зони за безопасни разстояния по смисъла на Чл. 104. ал. 2. т. 3 от ЗООС.

2.10. Шум и други вредни физични фактори

Шум - Селищната система на община Рудозем включва 23 населени места - общинския център гр. Рудозем и 22 села. Основните източници на шум на територията на общината са типичните източници, характерни за съвременните населени места – автомобилните транспортни потоци, промишлени предприятия и различни локални обекти (работилници, бензиностанции, паркинги, търговски и спортни обекти, и други).

Автомобилен транспорт

Автомобилният транспорт е разпределен по пътната мрежа в общината, която се състои от участък от републикански път и общински пътища. Транспортният поток по път републиканския път е основен източник на шум на общинската територия. Шумовата му характеристика (еквивалентно ниво на шум L_{eq} , dBA) е определена по изчислителната методика, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, МЗ, МОСВ, 2006 г. и Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г. Изчисленията са извършени въз основа на данни за транспортното натоварване на пътя, през 2016 г., предоставени от АПИ. Резултатите са дадени в Таблица 1, включително и стойностите на динамичните параметри на транспортния поток – интензивност N , МПС/ч и структура p , % (относителен дял на тежкотоварните МПС и автобусите в общия поток). Шумовата характеристика е определена за стандартно разстояние 7,5 м от оста на близката лента за движение, настилка асфалтобетон, надлъжен наклон на пътното платно до 5 % и допустимата скорост на движение за разглеждания участък от пътя – средно 50 км/ч.

Таблица 2.10-1

Път №	N, МПС/ч		p, %		Leq, dBA	
	ден	нощ	ден	нощ	ден	нощ
II-86	265	29	11,0	14,3	59,1	50,5

На територията на общината са изградени много местни общински пътища, свързващи отделните населени места. За общинските пътища, шумовите характеристики са от порядъка: под 55 dBA за деня и под 45 dBA – за нощта.

Граничните стойности на нивата на шума, за различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, са регламентирани в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, МЗ, МОСВ, 2006 г. и са дадени в Таблица 2.10-2

Таблица 2.10-2

Територии и устройствени зони в урбанизирани територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

Път II–86 минава през територията на гр. Рудозем. Получените резултати показват, че прилежащите до пътя жилищни терени са подложени на шумово въздействие от автомобилния поток, близко до граничните стойности, за дневен и нощен период. Останалите населени места са далеч от пътното трасе, или са зад естествени възвишения и не са засегнати от транспортния шум.

Икономика

Водеща роля в промишленото развитие на общината имат секторите козметична промишленост, рудодобив и рудопереработка, дървопреработваща промишленост, производство на хранителна продукция, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, шивашки предприятия и др.. Няма данни за наднормено шумово въздействие от промишлени обекти, върху територии и зони с нормиран шумов режим.

Селското стопанство е представено основно от животновъдството, което осигурява над половината от произвежданата продукция. Развитието на растениевъдството е ограничено, поради природните особености на територията. Селскостопанският отрасъл

не е свързан със съществени източници на шум в околната среда.

Горските ресурси на общината са значителни – над 85% от територията ѝ, което е предпоставка за развитие на дърводобив.

Отраслите, свързани с обслужващия сектор, са представени основно от хотелиерство и ресторантьорство, пряко свързани с туристическата функция на община Рудозем.

Отдых, спорт, туризъм

Природните дадености и климатичните условия на територията на община Рудозем са важни предпоставки за развитие на спорт и различни видове туризъм.

В заключение, акустичната среда на територията на общината е спокойна, с изключение на малка част, около трасето на път II-86 от РПМ. От шума на транспортния поток по пътя са засегнати само прилежащите до пътното трасе жилищни терени на гр. Рудозем

Вибрации На територията на общината няма източници на вибрации в околната среда
Електромагнитни и др. йонизиращи лъчения Източници на електромагнитни полета са и радиопредавателите на къси, средни и дълги вълни, частните радиостанции на УКВ, телевизионни предаватели и ретранслатори, подстанции за високо напрежение – открити и закрити, електропроводи, трафопостове, хранващи жилищни квартали, късовълнови и УКВ системи за мобилни комуникации на транспорта, полицията, бърза помощ и др., радарни системи на КАТ, авиотранспорта, за ТВ и други сателитни връзки, лични системи за комуникации (радиолюбителски предаватели). За посочените предаватели няма експертни оценки, не е определяна хигиенно-защитна зона спрямо жилищната и работната среда. В обхвата на планираната територия преминават въздушните електропроводи и др. Няма данни за отклонения от характерните за съответните райони стойности.

Радиоактивност На територията на РИОСВ - не са констатирани отклонения от характерните за съответните райони стойности. Няма информация, на територията на общината за съществуване на обекти с излъчване на наднормена радиоактивност .

2.11. Материални активи

Общодостъпни данни за сегашното състояние на материалните активи на общината към момента не са достатъчни, но може да се отбележи проблема с нуждата от ремонт на техническата инфраструктура (в т.ч. възстановяване на пътната инфраструктура и системи за предотвратяване на бедствия, ВиК мрежи и съоръжения и др.).

Водеща роля в промишленото развитие на общината имат секторите: козметична промишленост, рудодобив и рудопереработка, дървопреработваща промишленост, производство на хранителна продукция, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, шивашки предприятия и др

За постигане на европейските стандарти за равнищата на материалните активи е необходима сериозна значителна работа във всички сфери на развитие на общината, като особено внимание се обръща на развитието на икономиката и туризма. Културната инфраструктура също се сблъсква с липса на средства за поддръжка и развитие, което спъва и развитието на културния туризъм и връзката му с икономическото развитие на района. Това се отнася и за дълготрайните материални активи с екологично предназначение, като съоръжения и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда и оборудване за наблюдение и контрол.

Материалните активи, имащи пряко отношение към околната среда и здравето на населението са напр. ВиК инфраструктурата на територията на община Рудозем, които се нуждаят от реконструкция и модернизация. Делът на водоснабденото население е почти 95%, но делът на осигуреното с канализация и пречистване на отпадъчните води население е недостатъчно (частично са канализирани само гр.Рудозем и с.Чепинци, а ПСОВ има само в гр. Рудозем). Необходимо е да се реализират рехабилитация на водопроводните системи и съоръжения, както и изграждане на канализационни системи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води. От финансиране се нуждае и здравеопазването.

В община Рудозем се работи за решаване на горните проблеми, но е необходимо осигуряване на финансови средства .

Предстои реализация на разширение, подмяна на стари амортизирани и морално остарели В и К системи и съоръженията към тях, изграждане на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води и др. което ще повиши и материалните активи на общината

Към настоящия момент в общината са регистрирани около 900 фирми. В общината има две предприятия за козметика, предприятия за хранителна продукция, шивашки предприятия, дървообработващи предприятия, работилници за мебели, дограма, дърводелски услуги и др. Съществуват още предприятия за строителни материали, шивашки цехове и фирми за строителна дейност. Туризмът е един от икономически отрасли , които се предвижда да осигурява поминък за населението

Прогнозата за развитие на общинската пътна мрежа, заложен в разглеждания ОУП е съобразена с Програмата за реализация на Общински план за развитие на община Рудозем 2014-2020 г. и в нея са предвидени реализацията на редица пътни връзки като ще се формират и нови материални активи и ще се подобри състоянието на съществуващите такива. Подобряването на пътната мрежа в общината ще стимулира увеличение на потока на хора и стоки, ще се създадат условия за привличане на по-голям брой туристи и развитие на зоните, до които поради лошото състояние на пътищата достъпът е бил затруднен. Това на свой ред се очаква да доведе до изграждането на допълнителни материални активи и рехабилитация на съществуващи такива.

2.12. Здравно-хигиенни условия на средата

Население и човешко здраве

Селищната система на община Рудозем включва 23 населени места - общинския център гр. Рудозем и 22 села.

1. Гр. Рудозем с население 2011 г. 3735 ж. – 2017 г. 3399 ж.
2. с. Чепинци с население 2011 г. 2019 ж. – 2017 г. 1926 ж.(намалява под 2000 ж.)
3. с. Елховец с население 2011 г. 1094 ж. – 2017 г. 1018 ж.

Населени места с население над 300 ж (2011 г.)

4. с. Войкова лъка с население 2011 г. 369 ж. – 2017 г. 331 ж.
5. с. Сопотот с население 2011 г. 366 ж. – 2017 г. 356 ж.
6. с. Рибница с население 2011 г. 325 ж. – 2017 г. 306 ж.

Населени места с население над 200 ж (2011 г.)

- 7 с. Бяла река с население 2011 г. 259 ж. – 2017 г. 244 ж.
- 8 с. Пловдивци с население 2011 г. 257 ж. – 2017 г. 231 ж.
- 9.с. Борие с население 2011 г. 235 ж. – 2017 г. 216 ж.
10. с. Коритата с население 2011 г. 204 ж. – 2017 г. 190 ж.(намалява под 200 ж.)

Населени места с население над 100 ж (2011 г.)

11. с. Бърчево с население 2011 г. 190 ж. – 2017 г. 189 ж
12. с.Витина с население 2011 г. 174 ж. – 2017 г. 153 ж
13. с.Оглед с население 2011 г. 170 ж. – 2017 г. 159 ж
14. с. Грамаде с население 2011 г.163 ж. – 2017 г. 144 ж
15. с. Равнината с население 2011 г.159 ж. – 2017 г. 129 ж

Малки населени места с население под 100 жит (27-91 жит)

16. с. Поляна с население 2011 г.91 ж. – 2017 г. 76 ж
17. с. Иваново с население 2011 г.61 ж. – 2017 г. 48 ж
18. с. Мочуре с население 2011 г.27 ж. – 2017 г. 20 ж

Много малки населени места (0-10 жит)

19. с. Добрева чешма с население 2011 г.10 ж. – 2017 г. 4 жит.
20. с.Бреза с население 2011 г.8 ж. – 2017 г. 5 жит

21. с. Боево с население 2011 г. 6 жит. – 2017 г. 5 жит.

22. с. Дъбова с население 2011 г. 3 жит. – 2017 г. 1 жит.

с. Кокарци с население 0 жит.

Демографското състояние на територията на община Рудозем е резултат от действието на влияния и фактори, които от една страна са характерни за Република България, от друга страна са характерни за демографското развитие на европейските страни, а от трета са обусловени от специфичното историко-културно, социално-икономическо и демографско развитие на самата община.

Върху демографското развитие на населението на общината влияние оказват демографските процеси, които са общовалидни както за развитите страни, така и за страните в преход. Това са процесите свързани с високите нива на смъртност и емиграция и намалената брачност и раждаемост. Сериозно влияние върху тези процеси оказват полово-възрастовата, етническа, образователни структури на населението, както и урбанизацията. Те влияят на формирането на човешките ресурси в общината, както в количествено, така и в качествено отношение.

През последните години населението на общината намалява. Това се дължи на най-различни фактори, като основните са свързани както с естественото движение на населението, така и с вътрешната и външна миграция на населението.

Възрастовата структура на населението в общината показва постоянна тенденция към застаряване. Демографската картина за община Рудозем, както и за цялата страна, е неблагоприятна, населението застарява в резултат на естествените процеси на раждаемост и смъртност, така и в резултат на засилените емиграционни процеси по информация на ГРАО Рудозем,.

Съотношението мъже/жени се запазва, като женският пол продължава да преобладава от общия брой на населението в общината. Основна причина за по-големия брой и относителен дял женско население е съществуващата по-високата смъртност и по-ниската средна продължителност на живота при мъжете. Това на практика води до акумулиране на по-големи контингенти жени във високите възрастови групи.

Прогнозата за населението в областта при хипотеза за конвергентност, дори и при хипотеза за относително ускоряване на демографското развитие е негативна, т.е. очаква се намаляване на населението. За община Рудозем, може да се направи аналогичен извод, намаляване на населението в община Рудозем.

Здравеопазване Данни за лечебните заведения и специализирани центрове за грижи за деца и възрастни хора са представени в ОУП на Община Рудозем.– Предварителен проект . Обобщеният извод е че те не са достатъчни.

Социални дейности - В съответствие с приетата държавна политика все по-голямо внимание се отделя на възможността за предоставяне на социални услуги на нуждаещите се в тяхната обичайна среда за сметка на услугите в специализираните социални

институции. Държавата и местните власти осъществяват социални грижи и подпомагат възрастни, болни и деца, които имат специални потребности – с увреждания и в риск.

Рисковите фактори за населението, свързани с околната среда, като атмосферен въздух, води, почви и отпадъци, са разгледани в съответните точки на настоящия доклад. Направени са съответните изводи за състоянието на околната среда в общината по отделните компоненти и фактори и направения обобщен извод е че на територията на Общината няма източници на вредни емисии и средата не е обременена с наднормено замърсяване.

Радиационно състояние- На територията на РИОСВ - действат три ЛМС /локални мониторингови станции/ - не са констатирани отклонения от характерните за съответните райони стойности. В Община Рудозем се извършва Мониторинг на радиационния фон в общината (включен към плана за защита от бедствия). Води се от поста за радиационно наблюдение - дежурната стая на Общински съвет за сигурност в община Рудозем. Към момента няма данни за радиация, надвишаваща нормите за безопасно въздействие.

Няма информация, на територията на общината за обекти, създаващи риск от наднормени нива на вредни емисии и шум в околната среда. Въпреки това хаотичното застрояване води до съседство на несъвместими дейности – например строителство, хотелиерство и дървопреработване и др дейности в някои населени места., което провокира постоянни жалби за шум и замърсяване на въздуха.

Основните причини за завишени стойности на шумовите нива на определени места са: Лошокачествена настилка; големи наклони на някои улици; остарелия автомобилен парк; В жилищните и вилни зони, районите за отдих, за възстановяване и други на територията на общината няма рискове в акустично отношение.

По отношение на рисковите фактори, свързани с работната среда, нивото на трудовите злополуки е един от най-важните показатели за условията на труд и на дейностите за осигуряване на здраве и безопасност при работа. Местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита, като училища, спортни обекти и др., е представено в Опорния план на общината.

Като цяло здравният статус на населението не е с много добри показатели. Прави впечатление големият брой жители на общината с увреждания и трайно намалена работоспособност. Прогнозата за населението в област Смолян при хипотеза за конвергентност, дори и при хипотеза за относително ускоряване на демографското развитие е негативна, т.е. очаква се намаляване на населението. За община Рудозем може да се направи аналогичен извод, независимо от предвижданията на ОУП. Рисковите фактори за населението, свързани с околната среда, като атмосферен въздух, води, почви и отпадъци, са разгледани в съответните точки на настоящия доклад.

По отношение на йонизиращите лъчения за разглеждания район не са констатирани отклонения от характерните за съответните райони стойности.

Шумовото натоварване както в гр. Рудозем, така и в останалите населени места е не по-маловажен проблем от останалите. Населените места с най-високи нива на шум са: гр. Рудозем – най голямо населено място причините за високите стойности на шумовите нива са: Липсата на околновръстен път, поради което целият транзитен моторен поток минава през населеното място; Липсата на защитни “зелени екрани”; Лошокачествена настилка; Двустранно плътно застрояване по главните улици; Големи наклони на някои улици; Остарелия автомобилен парк; Характерна за шумовото натоварване на града и посочените села е денонощна и седмична цикличност.Трафикът, включващ товарни автомобили, създава шум около 70-75 Db/A/, което е значително над дневната хигиенна норма за зони за отдих. Няма данни за други източници на шум. В жилищните и вилни зони, районите за отдих, за възстановяване и други на територията на общината няма рискове в акустично отношение.

По отношение на рисковите фактори, свързани с работната среда, нивото на трудовите злополуки е един от най-важните показатели за условията на труд и на дейностите за осигуряване на здраве и безопасност при работа.

Местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита, като училища, спортни обекти, обекти за временно настаняване и др., е представено в Опорния план на общината.

Следва да се отбележи, че на територията на община Рудозем има 2 предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък рисков потенциал, съгласно критериите на Приложение №3 от Закона за опазване на околната среда. Влезли са в сила решения на КО по чл.99б, ал.5 от ЗООС, с които е одобрено местоположението и са потвърдени безопасните разстояния за предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

2.13. Рискове от природни бедствия и аварии. Предложения за управление на риска

За област Смолян е изготвен План за защита при бедствия в Област Смолян , който е неразделна част от Националния план за защита при бедствия.

На територията на Област Смолян в определени райони периодически възникват природни бедствия и производствени аварии, които причиняват различни по размер щети и водят до възможност за човешки жертви. Най -характерни от тях са наводненията, земетресенията, свлачищата, срутищата, снегонавяванията, обледяванията, масовите горски пожари, а от аварията – тези в обектите и фирмите работещи с промишлени отрови и в други предприятия, в които биха възникнали силни взривове и пожари свързани с отделянето на токсични газове. Областта няма да бъде повлияна от аварии с трансграничен характер.

За определянето на рисковете от бедствия и аварии са взети предвид стратегически документи, касаещи бедствията - Национална програма за защита при бедствия 2014 - 2018 г., Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014 - 2020 г., Общински план за

защита при бедствия.

Във връзка с измененията на Закона за защита при бедствия предстои актуализация и разработване на стратегически планиращи документи - Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия; Национална програма за намаляване на риска от бедствия; Областни и Общински програми за намаляване на риска от бедствия. План за защита при бедствия, в които ще се допълнят данни за риска от бедствия, както и превантивни мерки и начин на устройство и защита.

За изпълнение на Националния план за защита при бедствия със заповед на министър-председателя на Република България се създава национален щаб с поименно определени ръководител и членове: министри, заместник-министри, ръководители на ведомства или техни заместници и други, представляващи институции, които имат задължения за изпълнението на Националния план за защита при бедствия.

Дейността на Националния щаб се обслужва логистично, комуникационно и административно от Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, както и от компетентните с оглед характера на бедствието министерства, ведомства и институции.

Към националния щаб със заповед на ръководителя му се създава междуведомствена информационна група за извършване на информационна дейност с поименен състав, предложен от членовете на щаба.

Съгласно наредбата по чл. 6. ал. 2 от Закона за защита при бедствия (Наредба за условията, реда и органите за извършване на анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия (Обн. ДВ. бр. 84 от 2012 г., изм. ДВ. бр. 9 от 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.44 от 10 Юни 2016г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2017г.), сроковете за картографиране на сеизмичния риск и рисковете от бедствия не е изтекъл. Във връзка с това е необходимо, да се вземе в предвид картографирането на рисковете от бедствия, както и да се извършват геоложки проучвания, при извършване на конкретното проектиране за изграждане на обектите, включени в ОУПО Рудозем, като тази мярка да се впише в Правилника за прилагане на ОУПО Рудозем.

Освен рисковете от земетресения и от активизиране на свлачищни процеси, налице е и риск от снегонавявания, поради обилния снеговалеж през зимата.

Климатичните особености на страната създават възможност за възникване на продължителни засушавания, смерчове, бури, градушки и други, които нанасят значителни материални щети.

Пожарът, като стихийно бедствие, е особено характерен в полски масиви и горски такива при гръмотевични бури, умишлено или при нарушаване на технологичната дисциплина в обектите работещи с леснозапалими и горими материали.

Дълготрайните засушавания в последните години през лятото и есента

предизвикват спадане на почвените влагозапаси и косвено влияят за възникване на полски и горски пожари. Големи щети на селското стопанство ежегодно нанасят и градушките.

Смерчовите явления нанасят значителни щети, когато преминават над населените места, стопански обекти, горски и земеделски масиви, като не са изключени поражения на животни, а даже и човешки жертви. Те, като правило, трудно се прогнозират.

В тази връзка и предвид разпоредбата на чл. 106. т. 5 от ЗУТ, Главна Дирекция „ПБЗН“ - Смолян, счита за целесъобразно в Правилата и нормативите за прилагане на ОУП на община Рудозем да се регламентират изисквания и ред за включване на актуални данни за картите на съответния вид риск, за риска от бедствия в горечитираните стратегически и планиращи документи по Закона за защита при бедствия, в подробните устройствени планове, както и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.

Към момента в Община Рудозем територията на община Рудозем има 2 предприятия, класифицирани с нисък рисков потенциал, съгласно критериите на Приложение №3 от Закона за опазване на околната среда. Влезли са в сила решения на КО по чл.99б, ал.5 от ЗООС, с които е одобрено местоположението и са потвърдени безопасните разстояния за предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

В ОУП не се предвиждат предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС.

В бъдеще, в случай на ИП за изграждане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС, ще се извърши оценка на въздействието, върху околната среда която ще включва вид и количество на опасните вещества по Приложение 3 на ЗООС, капацитет на съоръженията за съхранение, риск от големи аварии и планирани мерки и средства за предотвратяване и др. Във връзка с устройството на територията ще се стартира процедура за изменение на ОУП, в която ще се предвидят зони за безопасни разстояния по смисъла на Чл. 104. ал. 2. т. 3 от ЗООС.

На територията на община Рудозем е възможно възникването на различни бедствия и аварии, като земетресения, наводнения, пожари и др. Някои от тях могат да предизвикат значителни материални и човешки щети, ако не се вземат необходимите превантивни мерки.

За Община Рудозем е изготвен и се прилага актуален **План за защита при бедствия в Община Рудозем**

Анализ на възможните бедствия на територията на Община Рудозем и прогноза за последиците от тях

Целта на плана за защита при бедствия в Община Рудозем е да се създаде оптимална организация за своевременно прогнозиране характера и последствията от възникнали

стихийни бедствия, други често повтарящи се производствени аварии и успешно осъществяване на локализационни, защитни, спасителни и ликвидационни мероприятия във възникналите огнища на поражения /заразяване/.

Основни задачи.

- прогнозиране на възможните бедствия на територията на община Рудозем;
- създаване на необходимата организация за действие при бедствия, аварии и катастрофи на територията на общината;
- създаване на резерв от сили, средства и материали за своевременна реакция при възникване на кризисна ситуация;
- подобряване на организацията и взаимодействието между държавните и общинските органи и ведомства при преодоляване на последствията от бедствия, аварии и катастрофи;
- подготовка на ръководния състав от щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с областния и националния щаб при възникване на бедствия;
- създаване на организация за прогнозиране и ранно предупреждение на населението в застрашените от бедствие райони;
- извършване на превантивни дейности на рисковите и уязвими участъци от критичната инфраструктура.

Земетресения Територията на България се намира в централната част на Балканския полуостров, който е най активен възел в Европа от Алпо - Хималайския земетръсен пояс. След Тихоокеанският пояс, Балканите и България се числят към вторите по ранг сеизмично активни участъци на Земята. В сеизмично отношение, Смолянска област попада в зона с интензивност от VII- ма до VIII -ма степен по дванадесет степенната скала на Медведев Шпонхоер –Карник При проявление на прогнозираната сеизмична активност Рудозем попада в зона от VIII сеизмична степен със сеизмичен коефициент K_s от 0,1 – 0,15.

На област Смолян в т.ч.и за територията на Община Рудозем ще оказват влияние земетресенията в Маришката сеизмична зона и Рило - Родопския сеизмичен район. По значителни разрушения ще има в областния и общинските центрове на областта, където е струпано и по - голямата част от населението. Земетресението е природно бедствие при което в повечето случаи се създава комбинирана зона на поражение – разрушения, затрупвания на хора под развалините, разрушаване на елементи от комунално енергийната мрежа, пожари, замърсявания с промишлени отровни вещества, създаване на огнища на замърсяване от радиоактивни източници, наводнения, активиране на свлачища, прекъсване на комуникации, голям брой поразени хора и без домове,

възможност за биологично за разяване, създаване на предпоставки за възникване на епидемии и други.

В резултат на сеизмичното въздействие е възможно възникването на следната обстановка: На сградите с масивен строеж могат да бъдат причинени умерени щети /пукнатини в стените; падане на мазилка; срутване на части от комини/. Големи щети ще получат сгради от обикновени строителни материали, т.е. части от фронтони /еркери/ и покривни покрития ще се срутят. Някои от сградите с много опростен строеж ще се срутят; Ще има затрупани и пострадали хора нуждаещи се от спасяване и оказване на спешна медицинска помощ; Ще има повреди по комунално-енергийната мрежа, в резултат на което е възможно нарушаване на водоснабдяването, електроснабдяването и телефонната свързка; Възможно е нарушаване целостта на стените на хидротехническите съоръжения – /хвостохранилища „Рудозем”/ и микроязовири; Възможно е активизиране на свлачищния процес и срутванията по пътищата с прекъсване на пътната връзка между отделни населени места; Част от обектите на промишлеността ще излязат от строя, като особена опасност ще представляват предприятията, работещи с промишлени отровни вещества и химически суровини. Възможно е възникване на вторични огнища на заразяване с натриеви цианиди – Рудметал АД гр. Рудозем.

Вследствие на земетресението ще се създаде сложна пожарна обстановка, особено в предприятията работещи с изкуствени материали, химически суровини и други, където ще се отделят голямо количество отровни и задушливи газове / Рудозем - „РУБЕЛА БЮТИ” АД./. *Проектите на сградите и съоръженията ще са съобразени с изискванията, свързани със степента на сеизмичност на района.* При така създадената обстановка част от сградния фонд ще получи средни и слаби разрушения, напълно ще се прекъсне електрозахранването и водоснабдяване на населените места и ще се разхерметизират инсталациите, съдържащи лесно запалими вещества, ще се нарушат транспортните и съобщителните инсталации, както и ще се създаде сложна санитарно епидемиологична, пътнотранспортна и морално психологическа обстановка.

Градушки, гръмотевични и ветрови бури Ежегодно през летните месеци на територията на областта се разразяват гръмотевични бури, съпроводени с градушки, породени от пролетната и лятната атмосферна неустойчивост, които причиняват значителни материални щети, а понякога и човешки жертви.

Пожари Горските пожари представляват разпространение на огън на големи територии, съпроводено с унищожаване или сериозно повреждане на горите. Наблюдава се тенденция към значително нарастване на броя и щетите от горски пожари в областта. Причини за възникване на горските пожари са небрежност от страна на туристи и гъбари, мълниците, а понякога и неконтролираното палене на земеделски имоти. Не са изключение и умишлените палежи.

С цел защита на населението в такива екстремни ситуации община Рудозем има приет Снегонавявания и обледявания - В резултат на влошаване на метеорологичните условия през есеннозимния сезон са възможни обилни снеговалежи със снегонавявания,

а при резки промени в температурите и до обледяване на пътищата на територията на областта.

Свлачища и срутища Свлачището е процес, при който се нарушава устойчивостта на огромни количества земни маси и се създават предпоставки за предвижването им. Свлачищните процеси нямат внезапен характер, достъпни са за наблюдение и интервенция и в много случаи са предотвратими. Във времето те имат периоди на затихване и усилване. При активизирането на земните маси може да се стигне до възникване на бедствена ситуация

Наводнения.- Наводнението е временно заливане на значителна част от сушата от действията на природни сили или разрушаване на хидротехнически съоръжения – язовирни стени, хвостохранилища, диги и други. Временно се залива част от сушата от действието на ВТ от хидрографската мрежа (Повишаване нивото на ПВТ– реки, язовири и микроязовири). Наводненията на територията на Смолянска област се пораждат преди всичко от силно нарастване на речния отток, вследствие на обилни и проливни дъждове и интензивно снеготопене. Наводненията в някои случаи са резултат и на несинхронизирано изпускане на води от язовири от няколко поречия, събиращи се в главна река, или аварии при техногенната дейност на човека, разрушаване на язовирни стени и стени на хвостохранилища.

Застрашени населени места и обекти от язовирите и хвостохранилищата:

- Хвостохранилище “Рудозем - 2” – гр. Рудозем
- предприятие “Рубела” - на 500 м;
- кв. Възраждане - 1 км;
- кв. Долен Рудозем – 1,8 км.

Възможни са заливни зони при повишаване нивото на реките при пролетното снеготопене съпроводено с проливни или поройни дъждове през летните месеци, които представляват опасност за населените места:

- р. Чепинска – опасност от заливане на жилищни сгради покрай коритото на реката в началото на града в посока с. Чепинци.
- р. Елховска - опасност от заливане на жилищни сгради покрай коритото на реката от стадиона към центъра на града.
- Водосбора на р. Чепинска и р. Елховска е в района на флотационната фабрика и при непочистено корито крие опасност от заливане на централната част на града.
- Опасност представляват високите води след водосбора на р. Арда с реките Чепинска и Елховска след разклона за с. Средногорци, особено за предприятието за козметика „Рубелла”.
- Р.Арда и притоците ѝ при проливни дъждове и снеготопене създават рискови ситуации за наводнения на сгради и съоръжения. При високи води се създава опасност от заливане на част от сградите в населените места в близост до реките.

Наводнения, градушки гръмотевични бури, ветрове и др.нанасят много щети на общината, бизнеса, хората, горското и селско стопанство и др.

ПУРН предвижда смекчаващи мерки за предотвратяване и намаляване на риска от наводнения в териториите на Област Смолян и респективно на територията на Община Рудозем. Наводненията са най-вероятни през пролетта, когато се топят снеговете и при интензивен дъжд :

- Около основната артерия на територията на общината р.Арда и основните ѝ притоци: р. Елховска и р. Малка река .
- Хидровъзел Пловдивци - язовир”Пловдивци”.
- Хвостохранилище Рудозем -2, гр. Рудозем

Фиг. № 1. Карта на потенциални бъдещи наводнения – р. Арда

Източник: План за управление на риска от наводнения на Източнобеломорски район за басейново управление 2016 - 2021 г.

На база оценката на рисковите фактори за поречието на река Арда и картите на значими минали наводнения в басейна на река Арда (по ПУРН 2016 - 2021 г.) е преценено, че община Рудозем попада в район със значителен потенциален риск от наводнения РЗПРН ASPFR_AR_08 (Арда-Рудозем). За тези участъци са определени мерки за намаляване на потенциалните неблагоприятни последици от наводненията .

Риск от аварии в промишлените предприятия На територията на община Рудозем са разположени две предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал с потвърдена класификация по приложение №3 към Глава седма. Раздел I на Закона за опазване на околната среда и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях:

- *Рудоземска обогатителна фабрика с оператор „Върба Батанци” АД, гр. Мадан.* Фабриката се намира се в промишлената зона на гр. Рудозем и в нея се извършва първична преработка на оловно-цинкови руди.

- *Взривен склад рудник Димов дол с оператор Рудметал АД, гр. Рудозем.*

Двете предприятия са с необходимите документи и становища от компетентните органи . Предложени са мерки за недопускане на извънредни ситуации и значим риск за значимо химично замърсяване на околната среда (при от разлив от хвостохранилището и др.).

При съхраняване на негодните за употреба препарати за растителна защита, съхранявани в Б-Б кубове на площадка в Регионално депо ТБО, общ. Рудозем се предвиждат мерки за недопускане на аварийни ситуации за замърсяване на района .

Необходимо е в План за защита при бедствия в Община Рудозем да се включат актуализирани мерки за недопускане на значими негативни въздействия и от посочените предприятия да се дадат конкретни превантивни мерки и начин на устройство и защита при природни бедствия за недопускане на значими негативни въздействия върху околната среда и населението в района, а в случай на нанесени щети върху околната среда да са предвидени мерки за навременното им отстраняване.

Зони с рискови енергийни източници – шум, вибрации, йонизиращи лъчения.

В План за защита при бедствия в Община Рудозем са предвидени необходимите мерки. В Община Рудозем е включен към плана и се извършва Мониторинг на радиационния фон в общината . Води се от поста за радиационно наблюдение - дежурната стая на Общински съвет за сигурност в община Рудозем. Към момента няма данни за радиация, надвишаваща нормите за безопасно въздействие.

Необходимо е Община Рудозем периодично да актуализира и допълва План за защита при бедствия.

Целта на плана е да се създаде оптимална организация за своевременно прогнозиране характера и последствията от възникнали стихийни бедствия, други често повтарящи се производствени аварии и успешно осъществяване на локализационни, защитни, спасителни и ликвидационни мероприятия във възникналите огнища на поражения /заразяване/.

Основни задачи.

- прогнозиране на възможните бедствия на територията на област Смолян;
- създаване на необходимата организация за действие при бедствия, аварии и катастрофи

на територията на областта;

- създаване на резерв от сили, средства и материали за своевременна реакция при възникване на кризисна ситуация;
- подобряване на организацията и взаимодействието между държавните и общинските органи и ведомства при преодоляване на последствията от бедствия, аварии и катастрофи;
- подготовка на ръководния състав от щаба за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб при възникване на бедствия;
- създаване на организация за прогнозиране и ранно предупреждение на населението в застрашените от бедствие райони;
- извършване на превантивни дейности на рисковите и уязвими участъци от критичната инфраструктура.

Управление на риска

Община Рудозем е необходимо да актуализира периодично плана на общината за защита при бедствия като включи и част „Управление на риска“, като ползва добрата европейска практика и методиката на научно-познавателната структура на Европейската Комисия. Тази част не е включена като изискване още не е част от изискваните разработки по ЗУТ и Наредба 8, нито е включено в предварителното задание за възлагане на ОУПО. Община Рудозем има предварителна оценка на възможните потенциални бедствия, аварии и други негативни явления, включително хуманитарни кризи, както и съответен план за противодействие – превенция на риска.

Следва да се реализират в бъдеща общинска програма за управление на риска, която след приемане на окончателния проект на ОУПО е необходимо да се подготви и приеме от общинския съвет и да се внесе за одобрение и изпълнение с подкрепата на МРРБ и останалите ангажирани държавни структури, като се потърси финансиране от съответните национални и европейски фондове.

2.14. Въздействие върху околната среда без прилагане на плана

Без прилагане на ОУП на Община Рудозем ще се задълбочат негативните прояви и въздействие върху отделните компоненти и фактори на околната среда, ще бъдат засегнати интересите на общината, собствениците на имоти, секторни правителствени организации, граждански сдружения, неправителствени организации, обществеността на общината и съседните общини.

Без прилагане на плана ще се запази съществуващата антропогенна намеса.

При неприлагане на ОУП, развитието на общината ще се осъществи чрез планиране и

строителство на парче, с ползване на стари планове и ПУП, които не се обединяват в единна концепция спрямо променените икономически и социални условия. Не би могло да се постигне устойчивост в развитието на общината, без интегриране на икономическите и бизнес интереси, при побряване на социалните условия на живот, и при съхраняване на природна среда и културно историческо наследство.

Ще останат нерешени проблемите свързани с:

- ✓ Устройство на зони и функционалното им предназначение със специфични правила и норми, без възможни разширения, при запазване на специфичния облик и традиции, при съхраняване на природния ресурс.
- ✓ Ефективно обществено обсъждане за преодоляване конфликтите на интереси, съобразяване с международни тенденции и изисквания към съхраняване на защитените зони и устойчиво развитие на региона.
- ✓ Устройство на части на територии и зони, без съобразяване с екологосъобразен подход в планирането, без интегрирано и цялостно инженерно обезпечаване.
- ✓ Развитие на туристически рекреационни бази без цялостна концепция и специфични туристически продукти, както и координирани единни информационни центрове.
- ✓ Съхраняване на ландшафт, панорамни алеи и места за широк обществен достъп.
- ✓ Транспортната инфраструктура, паркиране, респективно – преодоляване замърсяването на атм. въздух;
- ✓ Инженерната и техническа инфраструктура – ел.захранване, в бъдеще частично газифициране на района на общината, изграждане на съвременна В и К инфраструктура.
- ✓ Повърхностни води – На територията на община Рудозем продължава заустването на непречистени отпадъчни води от населените места и курортните обекти в водоприемниците, което води до влошаване качествата на водите в приемниците и здравен риск за населението – опасност от разпространение на стомашно - чревни заболявания.
- ✓ Водоснабдяване- Осигуряването на вода за населението и икономиката на страната е основен национален приоритет. Общината има добре развита водопроводна мрежа, но със своите проблеми: амортизирани тръбопроводи, които се нуждаят от подмяна; големи загуби във водопроводната мрежа.
- ✓ Канализация – доизграждане на канализационната мрежа на Рудозем и изграждане на такава в другите населени места в общината.
- ✓ Енергетика-безразборно изграждане на МВЕЦ-ве по реките и унищожаване на речната фауна.

- Проблеми, свързани със стихийната урбанизация
- Проблеми, свързани с качество на живот на жителите в общината; нисък стандарт на средата за обитаване и отдых във вътрешността.
- Проблеми, свързани със запазване на културното и историческо наследство;
- Проблеми, свързани с опазване на защитените територии, с биоразнообразието и запазване на местообитанията;
- През последните години в България се забелязва все по-силно желание да се поддържа и възстановява биоразнообразието, за което свидетелстват много стратегически документи на национално и европейско равнище: Оперативна програма „Околна среда“, Национална програма за развитие: България 2020, Национална стратегия за биоразнообразието, Национален план за действие за биоразнообразието, Стратегия на ЕС за биоразнообразието до 2020 г. и др.
- С постигането на целите, определени в тези стратегически документи, се очаква екосистемите съществено да се възстановят, да се подобри екологичната инфраструктура, да се намали броят на инвазивните чужди видове, да се поддържа благоприятно състояние на видовете природни местообитания и на конзервационно значимите растителни и животински видове на местно, биогеографско и национално равнище, което да допринесе за предотвратяване на глобалната загуба на биоразнообразие. *Предвид предвижданията на ОУП, неговото неприлагане не се очаква да се отрази значително на биоразнообразието.*
- Без прилагането на плана, териториите ще запазят съществуващото си в момента състояние. Голяма част от тях са с вече изградени и съществуващи елементи . Извършен е анализ на очакваното развитие на околната среда, в случай, че ОУП на община Рудозем не се реализира. По този начин е оценено въздействието на т. нар. „нулева алтернатива” или отказът от реализирането на ОУП на община Рудозем. Не се очаква промяна в акустичната среда на територията на общината с изключение на териториите около път II-86 от РПМ и общинските пътища. Транспортната инфраструктура ще продължи да се развива без прилагане на ОУП – ще се повишат интензивността и структурата на транспортните потоци. Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе до влошаване на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим в близост до пътищата от републиканската и общинската пътни мрежи. През последните години в България се забелязва все по-силно желание да се поддържа и възстановява биоразнообразието, за което свидетелстват много стратегически документи на национално и европейско равнище: Оперативна програма „Околна среда“, Национална програма за развитие: България 2020, Национална стратегия за биоразнообразието, Национален план за действие за биоразнообразието,

Стратегия на ЕС за биоразнообразието до 2020 г. и др.

- С постигането на целите, определени в тези стратегически документи, се очаква екосистемите съществено да се възстановят, да се подобри екологичната инфраструктура, да се намали броят на инвазивните чужди видове, да се поддържа благоприятно състояние на видовете природни местообитания и на консервационно значимите растителни и животински видове на местно, биогеографско и национално равнище, което да допринесе за предотвратяване на глобалната загуба на биоразнообразие. Предвид предвижданията на ОУП, неговото неприлагане не се очаква да се отрази значително на биоразнообразието.
- Без прилагането на плана, териториите ще запазят съществуващото си в момента състояние. Голяма част от тях са с вече изградени и съществуващи елементи.
- Една от основните цели на ОУПО е да контролира процесите на по-нататъшна урбанизация на територията с цел запазване целостта и стабилността на природната ѝ среда с инструментите на устройственото планиране. ОУПО има за задача да създаде необходимите условия за балансирано и устойчиво развитие на урбанизираните и извън урбанизираните територии, чрез поддържане на екологичното равновесие и опазване на околната среда.
- С неприлагането на ОУПО ще се запази текущото състояние на небалансираност в териториално-устройствените процеси в общината и несвързаното застрояване на отделни имоти, като това би могло да доведе до отрицателни въздействия върху биологичното разнообразие и елементите на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“.
- При прилагане на балансиран модел на развитие на ОУПО, се очакват минимални въздействия върху екосистемите и изграждащите ги биоценози. Балансираното устройство ще улесни поддържането на благоприятно състояние на целевите видове и природните местообитания, представляващи предмет на опазване в защитените зони.
- Без прилагането на Общия устройствен план на Община Рудозем не би могло да се създадат предпоставки и устройствена основа за опазването, валоризирането и социализирането на недвижимото културно наследство и да се направи връзка със съседните територии от други общини, да се обоснове културното наследство като потенциал за развитие на туризма във всичките му многообразия. С общия устройствен план на община Рудозем се обособяват устройствени зони, територии с устройствени режими и терени със самостоятелни устройствени режими, каквито са терените с обекти на културно-историческото наследство.
- Към ОУПО са разработени Правила и нормативи за устройство и застрояване, в които терените за опазване на културно-историческото наследство са определени като терени със специфични особености и изисквания (Т) и за тях важат правилата

и нормативите за устройство на територии с КИН. Конкретните параметри за тези територии се определят с ПУП.

- В общия устройствен план са определени съществуващите и новите границите на урбанизираните територии на населените места и на селищните образувания включително териториите за защита и опазване на културно-историческото наследство.
- В съответствие със законовата и нормативна уредба за устройство на територията и за културното наследство, съгласно предписанията на Министерството на културата и Плановото задание за изработване на ОУПО Рудозем, като неразделна част от проекта за ОУПО Рудозем е изработена „Схема за опазване на обектите на НКЦ“ в М 1:50 000.
- ОУПО Рудозем отразява териториите за защита и опазване на недвижимото културно наследство и предписва специфични режими за устройството им.
- В ОУПО Рудозем се създават устройствени условия за опазване на недвижимите културни ценности и тяхната среда и за реализация на социално-икономическия им потенциал като ресурс на туризма и достойние на населението. Обвързването на културно-историческото наследство с различни видове туризъм -пешеходен; за отдих и рекреация; за наблюдение на флора, фауна и природни забележителности; велотуризм и др. ще допринесе за неговото популяризиране и експониране.
- В ОУПО са взети предвид всички изисквания за опазване и социализиране на културно-историческото наследство, като не са предвидени дейности и обекти които да оказват негативно въздействие върху разположените в община Рудозем недвижими културни ценности. С правилното прилагане на дейностите, охранителните зони и режимите на опазване, заложи в плана ще се предотвратят отрицателните фактори и въздействия върху обектите на културно-историческото наследство.
- ✓ Без прилагане на ОУП ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи за финансиране и допълнителни инвестиции, както и усвояване на средства от Европейския съюз, респективно – подобряване условия на труд, повишаване качеството на живот, здравословният начин на живот, запазване интересите на развитие на общината, респективно осигуряване на приятна околна среда, запазване на богатата природа на основата на устойчиво управление на околната среда.

Прогноза за евентуалното развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана е дадена в Таблица 2.2-1.

Таблица 2.14 – 1 Евентуално развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана

Компоненти	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Атмосферен въздух	Хаотичното безпланово застрояване без да се създадат условия за създаване на зелена система и озеленяване на урбанизираните площи. Липса на устройствени решения за увеличение и поддръжка на зелената система в общината.	Ще доведе до сравнително слабо влошаване естественото проветряване на застрояваните територии и слабо повишаване задържането на замърсители в междусградните пространства. Няма да се създадат условия за по-добър микроклимат в жилищната среда
	Статични фактори - Степен на урбанизация- - Урбанизацията на населените територии ще продължи при оптимистичен вариант застрояването ще се извършва при стриктно спазване изискванията на Наредба №7 на ЗУТ по отношение на етажност, плътност, интензивност на застрояване и % на зелените площи. Това ще доведе до сравнително слабо влошаване естественото проветряване на застрояваните територии и слабо повишаване задържането на замърсители в междусградните пространства. При песимистични вариант ще се достигне до нарушение на строителните норми по отношение на етажност и плътност на застрояване и намаляване на зелените площи за сметка на застрояването.	Ще доведе до сравнително слабо влошаване естественото проветряване на застрояваните територии и слабо повишаване задържането на замърсители в междусградните пространства. И в двата случая обаче ще липсва обща концепция за средносрочна и дългосрочна перспектива за урбанизация в общината
	- Квазистатични фактори - Няма да има съществена промяна в структурата на промишлеността и на оборудването. Липсата на обща концепция за средносрочна и дългосрочна перспектива за развитието на промишлеността в общината	- Ще се запази нивото на замърсяване на атмосферния въздух в района на промишлените предприятия. Няма оптимално да се обслужва туризма.
	Зелена система- хаотично безпланово застрояване без да се създадат условия за създаване на зелена система и озеленяване на урбанизираните площи .	Създаване на условия за увеличаване замърсяването на въздуха, не само в летен сезон, но и през зимния сезон, когато въздухът ще се замърсява и от отпадъчните газове на битовите горивни уредби.

	Автомобилен парк - ще продължи да нараства, пътищата ще са в недобро състояние, без обходни пътища, без достатъчно паркоместа. Нерегламентирано натрупване на отпадъци и торови маси	Емисиите на прах и разпространението на неприятни миризми.
	Динамични фактори Климатични и метеорологични условия.	Няма да претърпят никаква промяна (освен промените, които настъпват следствие на глобалното затопляне)
	Производствена дейност.- не би следвало да се очаква, че ще имат значителен темп на нарастване.	Ще се запази нивото на замърсяване на атмосферния въздух в района на промишлените предприятия. Няма оптимално да се обслужва туризма.
	- Трафик на МПС - макар и с бавни темпове, ще нараства .ще се увеличава и замърсяването на атмосферния въздух с прах и парникови газове от работата на двигателите с вътрешно горене.	Ще се увеличава и замърсяването на атмосферния въздух с прах и парникови газове от работата на двигателите с вътрешно горене.
	- Изгаряне на твърдо гориво в битови горивни инсталации.	Ще продължи изгарянето на твърди горива (дърва) в битовите горивни уредби.
	- Очакваните промени във факторите, предполагащи замърсяването на въздуха, разсейването на замърсителите и самопречистването му ще бъдат слаби и чистотата на атмосферния въздух до голяма степен ще се запази	Чистотата на въздуха в района ще остане висока. Замърсяването на атм. въздух ще бъде слабо. Не би следвало да се очаква и сериозно въздействие върху природното богатство.
Подземни води	Количественото и химичното състояние на подземните водни тела на територията на общината е добро.	.Без прилагането на ОУП доброто количествено и химично състояние на подземните води се очаква да се запази, поради продължаващото изпълнение на приетия „План за управление на речните басейни в Източноевропейски район за 2016-2021 г.“
Повърхностни води	Разпределителните водопроводни мрежи в населените места, като цяло са в недобро състояние, на места в изключително лошо състояние. Голяма част от канализационните мрежи са с изтекъл експлоатационен срок.	Ще продължи загубата на природен ресурс от големите загуби във водопроводната мрежа. Няма да се доставя достатъчно количество вода с добри качества. Ще продължи дискомфорта на

	Канализационните тръби са стари, амортизирани, разрушени, затлачени. Малки диаметри. Има участъци на канализационни клонове с обратни или малки наклони, по много улици липсват канализационни клонове. На лице е нерегламентирани зауствания. Населените места, освен гр. Рудозем нямат изградени пречиствателни станции за отпадъчни води. Използване от населението на септични и изгребни ями.	населението, обитаващо района без канализация и създаване на условия за здравен и екологичен риск. Ще продължи заустване на замърсени отпадъчни води във водните тела. Влошаване качеството на повърхностни и подземни води поради течове и заустване на непречистени отпадъчни води във повърхностни водни обекти; Замърсяване на почви, води и създаване на условия за екологичен и здравен риск за населението в района.
Почви, земи и земеползване	Почвите са повлияни от климатичните условия и антропогенна дейност. Наличие на ерозирали терени. Не се очаква планирано развитие на стопански отрасли	Увеличаване на пустеещите земи; Засилване на ерозията; Засилване на браконьерство и пожари. Изоставане в урбанизацията Стопански отрасъл – без развитие (задоволяване на собствени нужди);
Биологично разнообразие (растителен и животински свят)	Комплексният анализ на съвременното състояние на растителността и на местообитания на територията на община Рудозем дава възможност да се прогнозира насоките на тяхното изменение в резултат на естествено протичащите сукцесии в екосистемите и при различни форми на антропогенно въздействие, без прилагането на измененията на ОУП.	Липса на режими и параметри за устройство, изискващи голям процент на зелена площ и минимална плътност на застрояване
Защитени зони	Общите въздействия върху защитените зони са свързани с паша, косене, лов и риболов, изхвърляне на битови отпадъци, текуща урбанизация, въздействия свързани с отдиха и туризма и др.	Задълбочаване на негативните прояви от страна на нелоялни посетители и инвеститори.
Ландшафт	Наличие на естествени форми на релефа с богати морфоложки форми и образувания; наличие на защитени природни ландшафти	Основния тип ландшафт остава непроменен; Стихийно урбанизиране на територии в природни и защитени ландшафти. Увеличаване дела на урбанизираните зони и преуплатняване с частични градоустройствени решения с неподходяща висока етажност. Унищожаване на части от природните ландшафти; Риск от замърсяване на някой от

		компонентите на ландшафта (почви и въздух), загуба на водни реусерси, увеличаване на пустеещите земи и риск от ерозия. Всичко това ще доведе до влошаване и на естетическите качества на ландшафта, а от там и качеството на живот на хората.
Отпадъци	Няма да се повиши качеството на управление на отпадъците. Ще се затрудни отреждането на площадки за биоотпадъци и др.	Недостатъчно ефективно управление на отпадъците.
	Към момента Община Рудозем има сравнително добро управление на отпадъците. Липса на добро управление на строителни отпадъци и конкретни решения за тяхното третиране на територията на общината и използването им.	Неизпълнението на ОУП няма да се отрази на количеството на образуваните отпадъци и начина на управлението им, тъй като предвижданията на ОУП не засягат пряко управлението на отпадъците. Може да се очаква тенденциите по-голяма част от населението да бъде обхванато от системата за събиране на отпадъците и системата за разделно събиране да се запазят. Няма да се повиши качеството на управление на отпадъците.
Опасни вещества	На територията на община Рудозем има 2 предприятия с нисък рисков потенциал.	В момента качеството на управление е добро и не се очаква да се промени .
Вредни физични фактори Шум.	Трасетата на републиканските и общинските пътища на територията на общината, изпълняват ролята на главни улици в населените места, през които преминават. За жилищните терени на населени места около трасетата им няма превишаване на нормите за шум, за дневен и нощен период, поради слабото им натоварване. Промисленият отрасъл понастоящем няма акустични проблеми.	Не се очаква промяна в акустичната среда на територията на общината с изключение на териториите около път II-86 от РПМ и общинските пътища. Транспортната инфраструктура ще продължи да се развива без прилагане на ОУП – ще се повишат интензивността и структурата на транспортните потоци. Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе до влошаване на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим в близост до пътищата от републиканската и общинската пътни мрежи,но при спазване на предложените мерки се очаква шумовото натоварване да се свежда до това което се изисква от законодателството.

Културно историческо наследство	Включва различни исторически периоди, със запазени паметници, както и паметници на културата с местно значение (обявени различни сгради и обекти).	Унищожаване на културните и исторически ценности, в резултат на влияние на природните фактори на средата и безконтролно поведение на групи хора.
	В момента няма приети устройствени решения свързани с опазване на паметниците на КИН	Невъзможност да се създадат предпоставки и устройствена основа за опазването, валоризирането и социализирането на недвижимото културно наследство.
Здравен статус и риск за населението	Недостатъчно развито здравеопазване Икономическото развитие не е с максимален ръст. Високо е нивото на безработицата. Намален е прираста на населението. В голяма част от населените места съществуващите ВиК системите и съоръжения са морално и физически остарели, загубите във водоснабдителните мрежи са големи, което довежда до загуба на воден ресурс. Липсата на съвременни пречиствателни съоръжения за отпадъчните води от населените места и др.обекти (ферми, предприятия и др) създават условия за възникване на екологичен и здравен риск.	Предвижданията на ОУП може да съдействат за намирането на пътища за икономическо възстановяване в границите на устройствените зони и територии, подобряване на градската среда и условията на живот на населението и други социални дейности, които са пряко свързани със състоянието на здравето и демографията на населението. Без прилагането на ОУП някои от отрицателните тенденции, свързани със здравния статус на населението, може да се изострят, тъй като няма да се създадат условия за осигуряване на по-добро качество на живот, което от своя страна е предпоставка за повишаване на риска за здравето на населението
Природни рискови фактори	Липса на програма и мерки за почистване на речните корита, недопускане на неконтролирано натрупване на отпадъци по бреговете и др. Наводнения в долината на реките и деретата, пожари и др.	Повишен риск от наводнения в долината на реките и деретата, пожари и др. Затруднение при възстановяване на щетите.
Материални активи	Не достъчно добро планиране	Може да се очаква, че при недобро планиране и устройство на територията, което да позволява по-добро социално-икономическо развитие, общината ще среща по-големи трудности при покриване на разходите си за образование, здравеопазване, култура и социални услуги и вероятността да останат средства за развитие на щадяща

		околната среда и нисковъглеродна транспортна система . В този смисъл ако не се реализират предвижданията на ОУП може да се очаква, че състоянието на образователната, здравната, социалната и културната инфраструктура ще продължи да се влошава
--	--	---

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИИТЕ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА

Конкретна информация за инвестиционните намерения, които ще бъдат изпълнени в предвижданията на ОУП устройствени територии и зони, на този етап няма. Приема се обаче, че всяка една част от тези територии и зони би могла да бъде значително засегната от проектите в бъдеще. Затова най-важното условие преди изпълнението на подобни проекти е да се проведат конкретни оценки на въздействието върху околната среда и оценки за съвместимостта, където е приложимо. За да се насочи вниманието към най-уязвимите територии, които следва да бъдат взети под внимание при бъдещите оценки е представен кратък обзор за основните групи от тези територии.

3.1. Ландшафти и територии от интерес за Общността

В териториалният обхват на община Рудозем попадат частично две защитени зони от НЕМ Натура 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна :

BG0001030 "Родопи Западни"

BG0000372 "Циганско градище"

В ДОСВ, неразделна част от ДЕО, е направена оценка на степента на въздействие на ОУП на Община Рудозем върху предмета и целите на опазване на ЗЗ и са предложени мерки за постигане на всички изисквания на действащото законодателство.

3.2. Ландшафти и територии с национален защитен статут

В териториалния обхват на община Рудозем не попадат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ):

3.3. Зони, предвидени за добив на вода за човешка консумация

Водоснабдяването на населението Община Рудозем се извършва от „В и К“ ЕООД – Смолян. Всички селища на територията на общината са водоснабдени .

Подземни води

В изпълнение на изискванията от Директива 2000/60/ЕС и Директива 98/83/ЕС за качеството на водите, предназначени за консумация от човека, транспонирани в Закона за водите:

Всички подземни водни тела, части от които попадат на територията на община Рудозем, описани ДЕО в т.2.3.2., са определени като зони за защита на водите с кодове съответно BG3DGW00000Pt049, BG3DGW000PtPg043, от които се извлича вода за консумация от човека със средно денонощен дебит над 10 m³ или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека, съгласно чл. 7, т. 1 на Директива 2000/60/ЕС и чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите. Състоянието на зоните е добро. Екологични цели за опазване на околната среда на зоните са поддържане на доброто им състояние.

Предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони около водоземните съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване в които нормативно са въведени ограничения и забрани за опазването им, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 и ал. 5 от Закона за водите.

Необходимо е осъществяване на процедури за получаване на разрешителни за водоземане и учредяване на СОЗ за водоземните съоръжения без учредени СОЗ, съгласно изискванията в Наредба № 1/2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води и, понастоящем, в Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване, и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, впоследствие в Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води по чл. 135, ал. 1, т. 6 от Закона за водите.

Повърхностни води

Ползват се и повърхностни води за питейно водоснабдяване. Повърхостни води се използват и за други цели. Необходимо е да се спазват всички условия , поставени от КО в разрешителните за водоползване.

3.4.Водни тела, предназначени за активен отдих, включително места, определени за къпане

Територията на Община Рудозем не попада в зоната на защита по чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ (Зона за отдих и водни спортове) и няма водни тела предназначени за активен отдих , вкл. места определени за къпане . Съгласно утвърдения ПУРБ, на територията на общината, няма водни тела, предназначени за активен отдих, включително места, определени за води за къпане.

3.5.Зони, определени за опазване на стопански ценни водни организми

На територията на община Рудозем няма определени зони за защита на водите с цел опазване на икономически значими водни видове съгласно изискванията на чл. 119а, ал.

1, т. 4 от ЗВ.

3.6. Зони с води, чувствителни към биогенни елементи, включително уязвими зони

Чувствителните зони имат за цел да опазят повърхностните води от увеличаващото се съдържание на хранителни вещества от отпадъчните води от населените места. Водосборните области на определените чувствителни райони трябва да отговарят на изискването за допълнително пречистване на градски отпадъчни води (пречиствателно съпало за отделяне на азота и фосфора) за населени места с повече от 10 000 еквивалентни жители (ЕЖ). Следва да се отбележи, че на територията на община Рудозем няма населени места с повече от 10 000 еквивалентни жители.

В определените за територията на Източнореломорски район за управление на водите „чувствителните зони“ на територията на община Рудозем няма чувствителни зони за опазване на повърхностните води. Следва да се има предвид, обаче, че територията на община Рудозем е част от водосбора на чувствителна зона и е необходимо да се полагат усилия за опазване на водите от замърсяване.

Уязвимите зони са определени за защита на подземните води от замърсяване с хранителни вещества от селскостопански източници. В Заповед № РД-146/25.02.2015 г. на министъра на околната среда и водите са определени уязвимите зони с изисквания към животновъдите и растениевъдите. Със Заповедта са определени водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници, както и за уязвими зони, в които водите са замърсени с нитрати от земеделски източници. В географския обхват на община Рудозем няма определени уязвими зони. Съгласно посочената заповед в обхвата на община Рудозем като замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници не са определени подземни водни тела.

Таблица № 3-1 Уязвими и чувствителни зони

Зони за защита на водите	Вид на зоната	В община Рудозем попада (код) / не попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Използват се и повърхностни води за питейно водоснабдяване
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Да
	СОЗ определени по реда на Наредба № 3 от 16.10.2000г.	Има за част от водовземните съоръжения
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	няма
чл.119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Да
	Нитратно уязвима зона	Да

Зони за защита на водите	Вид на зоната	В община Рудозем попада (код) / не попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	няма

3.7. Зони за защита на водите по смисъла на чл.119а, ал.1 от Закона за водите

- Съгласно чл.119а, ал.1,т.1 от ЗВ като зона за защита на водите е определено повърхностно водно тяло/ПВТ с код BG3AR900R042 -“ Река Елховска- ПБВ”. В регистъра на зоните за защита на подземните води, предназначени за ПБВ са включени всички 41 подземни водни тела на територията на ИБР.
- Съгласно чл.119а, ал.1,т.3б територията на община Рудозем попада във водосбора на чувствителна зона - 33 на водите с код BGCSAR101-“ Catchement of Arda river” - зона за защита на водите по чл. 119а. ал. 1. т. 3б от ЗВ. видно и от Приложение № 6 (Карта на чувствителните зони) към раздел 3 на ПУРБ на ИБР 2016-2021 г.
- Съгласно чл.119а, ал.1,т.5 малка част от територията на общината попада и в 33 с код BG0001030 “ Родопи Западни”, съгласно Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

По-подробна характеристика на околната среда за 33 е дадена в разделите отнасящи се до биологичното разнообразие.

3.8.Зони със завишени нива на замърсяване на повърхностните води

Като такива зони могат да се посочат:

- Малки участъци със ограничено замърсяване на повърхностни води при нерегламентирано натрупване на торови маси, битови отпадъци и др.;
- Заустване на непречистени отпадъчни води в приемниците от частично построени канализации без пречиствателни станции в населените места и др. обекти (рудодобивни предприятия и др)

При реализация на инвестиционните предложения, свързани с прилагането на мерките на ОУП : изграждането на съвременни ВиК системи и съоръжения (ПСОВ) ще бъдат позитивно засегнати повърхностните води, почвите в района и най-вече предотвратяване на здравен риск за населението. Изграждането на ВиК мрежи и съоръжения ще се извършва предимно в урбанизираните територии. Площадките за нови ПСОВ са сравнително с неголяма площ и въздействието е незначително по отношение на негативни въздействия при строителството им и значителен позитивен ефект при експлоатацията им.

3.9.Земи, почви и земеползване

Устройствените решения на ОУП засягат цялата територия на Община Рудозем, но приоритетно е засегнатата територията, която се предвижда за промяна предназначението

на земята (земя за допълнителна урбанизация, за изграждане на участъци от пътна инфраструктура, техническа инфраструктура, ВиК инфраструктура, площадки за отпадъци и др.).

3.10. Биоразнообразие и 33.

Отчитайки, че няма конкретна информация за инвестиционните намерения, които ще бъдат изпълнени в предвижданите по ОУП устройствени територии и зони, на този етап се приема, че всяка една част от тези територии и зони би могла да бъде значително засегната от проектите в бъдеще. Затова най-важното условие преди изпълнението на подобни проекти е да се проведат конкретни оценки на въздействието върху околната среда и оценки за съвместимостта, където е приложимо.

3.11. Шум

Изграждането на нови производствено - складови зони, паркинги, строителство на нови производствени обекти, пътища, ВиК системи и съоръжения и др. внася нови източници на шум в околната среда. Необходимо е да се отчете очакваното шумово въздействие от тях, до най-близките територии с нормиран шумов режим, за да се осигури спазването на действащите нормативни изисквания за шум.

4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Основните екологични проблеми са разгледани във връзка с предложенията направени в Проекта на ОУП на Община Рудозем и потенциалните им въздействия върху компонентите и факторите на околната среда

4.1. Атмосферен въздух

Като зона със завишени концентрации на вредни вещества в приземния атмосферен слой, особено на азотен диоксид, може да бъде окачествен **единствено** сервитута на пътищата.

През отоплителния период може да се очакват завишени концентрации на прах, азотни и серни оксиди от битовото отопление в населените места.

По отношение на атмосферния въздух няма идентифицирани екологични проблеми, имащи отношение към стопанските дейности, селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване, поради фактът, че решенията в ОУПО не предвиждат и дейности, които да доведат до увеличаване на емисиите от промишлени източници.

4.2. Земни недра

Съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че

земните недра са подложени както на естествени, така и на антропогенни въздействия, включващи механично нарушаване на приповърхностния слой от физико-геоложки процеси и явления (ерозия, свлачища, срутища и др.), изкопни и насипни работи за жилищна, комунална, транспортна и друга строителна дейност, замърсяване с отпадъчни води от септични ями и попивни кладенци, с нефтопродукти и други опасни вещества при пътно-транспортни произшествия и др.

4.3. Води

4.3.1. Повърхностни води

Повърхностните води в района са застрашени от влошаване на състоянието на екологичните им параметри, замърсяване на речните води от битово - фекални отпадъчни и производствено замърсени отпадъчни води, които се заустват без пречистване, нерегламентирано натрупване на отпадъци, торови маси и др., което създава условия за здравен риск за обитатели, туристи, гости и населението в района.

Липсата на изградена канализационна мрежа на всички населените места в общината влошава екологичната обстановка. (Изградена е канализация на гр. Рудозем и Чепинци и ПСОВ само в Рудозем) Някои сгради имат септични ями, не изпълняващи до голяма степен предназначението си, което води до преливане и недопустими течове по улиците на населените места и директно в речните корита).

Освен това и част от водопроводната мрежа е стара и загубите на питейна вода са завишени.

При разработването на Проект за ОУП са взети предвид приоритетите от Плана за развитие на Община Рудозем, Инвестиционната програма на Регионалния план за развитие на ВиК Смолян ЕООД.

Недопускане влошаване качествата на водите, предназначени за пиене, в сравнение с вече съществуващото състояние, провеждане на стриктен режим за дезинфекция и системен контрол за качествата на питейните води;

- Съществуващата водопроводна мрежа е необходимо да се рехабилитира за да се намалят загубите. Поетапна подмяна на водопроводната мрежа за населените места;
- Провеждане на периодични изследвания за съдържание на азотни съединения, фосфорни съединения и др. в повърхностните и подземни води;
- Канализационна система - необходимо е доизграждане и рехабилитация на съществуващата канализационна мрежа на отделни части в Рудозем и поетапно изграждане на канализация в други населени места в Общината;

- Разработване на Програма за управление на водите, която периодично да се актуализира ;
- Предотвратяване на здравен риск за население, гости и посетители и риск за водната екосистема.

Решаването на проблема за *отпадъчните води* постига:

- Подобряване екологичното състояние на повърхностен воден обект - свеждане загубите на питейна вода до рационалния минимум.
- Предотвратяване на здравен риск за населението в района при заустване на непречистени отпадъчни води в приемника.
- Осигуряване устойчиво развитие на екосистемата, опазване на биоразнообразието в района и ЗЗ.

Конкретни проекти и дейности свързани с водите (водовземане, ползване на повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води), по същество проектът на ОУП не включва, а регламентира устройствени зони, в които впоследствие да могат да бъдат реализирани евентуални инвестиционни предложения.

Голямата част от предложените в ОУП дейности са в или около населените места, а за тях са предвидени зони за изграждане на ПСОВ, т.е. предполага се че отпадъчните води ще бъдат пречиствани в съответствие с нормите за заустване в повърхностни води.

За промишлени, курортни и вилни зони, които не могат да бъдат включени към тези ПСОВ, е необходимо да бъдат предвидени подходящи мерки за опазване на водите.

Необходимо е при проектирането и изграждането на конкретните инвестиционни предложения, да бъдат предвидени и изпълнени адекватни мерки свързани с опазването на водите, за да не се влошават техните количествени и качествени показатели, както и да се подпомогне решаването на екологичните проблеми.

Заустването на непречистени битови и промишлени отпадъчни води е основната причина за замърсяването на водите в общината. Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), са неадекватни както спрямо нуждите (на населението, бизнеса и туризма), така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство.

За съществуващи екологични проблеми са заложили съответни мерки в Програма от мерки за повърхностните и подземни води и зоните за защита на водите представени в Приложение 1 към раздел 7 на ПУРБ на ИБР (2016-2021 г.). Мерките за защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ са описани по-долу в т. 4.5, а останалите са посочени по водни тела, като за всички тях е необходимо залесяване на водосбора с подходящи местни видове:

ОУП регламентира устройствени зони, в които впоследствие да могат да бъдат

реализирани евентуални инвестиционни предложения , а не включва конкретни проекти и дейности, свързани с повърхностни води (водовземане, ползване на повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води),

Необходимо е при проектирането и изграждането на конкретните инвестиционни предложения, свързани с решаване на екологични проблеми отнасящи се до компонент води да бъдат предвидени и изпълнени адекватни мерки свързани с опазването на водите, за да не се влошават техните количествени и качествени показатели, както и да се подпомогне решаването на изложените по-горе проблеми.

Голямата част от предложените в ОУП дейности са в или около населените места, а за тях са предвидени зони за изграждане на ПСОВ, т.е. и отпадъчните води ще бъдат пречиствани в съответствие с нормите за заустване в повърхностни водни тела . За промишлени, курортни и вилни зони, които не могат да бъдат включени към ПСОВ на населените места е необходимо да бъдат предвидени подходящи ЛПСОВ за опазване на водите.

4.3.2. Подземни води

Съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че приповърхностният слой на подземните водни тела не е защитен от антропогенни въздействия, които влияят върху количественото и химичното им състояние. Основни сред тях са:

■ **Точкови източници на замърсяване:**

- Зауствания на битови отпадъчни води без пречистване ;
- Депа за битови, строителни и промишлени отпадъци
- Пречиствателни станции (ПСОВ Рудозем при неподържане в оптимален режим);
- Складове за пестициди - 9 броя в Рудозем – при неспазване на необходимите предписания и мерки ;
- Концесия за добив на скално-облицовъчни материали (риолит) в находище „Витина 2“.

Оценката на натиска върху подземните водни тела от точкови източници в „Проект на ПУРБ на ЗБР 2016-2021 г“ е изчислена, като е разделена сумарната засегната площ на общата разкрита площ на водното тяло. Когато сумата на повлияната площ от точкови източници превишава 33 % от разкритата площ на съответното подземно водно тяло се счита, че идентифицирания натиск е значим.

Най-висок процент от видовете точкови източници на замърсяване на ПВТ е зает от заустванията на битови-отпадъчни води от населените места и обектите с издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект по ЗВ, когато не се спазват поставените условия.

Анализът показва, че в териториалния обхват на община Рудозем няма определени ПВТ, за които натиска от точкови източници на замърсяване да е значителен.

■ *Дифузни източници на замърсяване:*

- Селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, комплекси от раздробени земеделски земи, естествени тревни площи);
- Населени места без или частично изградена канализация;
- Рудни находища („Димов дол“).

Оценката на натиска върху подземните водни тела от дифузни източници е изчислена като сумарната засегната площ спрямо общата разкрита площ на водното тяло. Когато сумата на повлияната площ от дифузни източници превишава 75 % от разкритата площ на съответното подземно водно тяло се счита, че идентифицирания натиск е значим.

Най-висок процент от видовете дифузни източници на замърсяване на ПВТ в териториалния обхват на ИБР е зает от селското стопанство.

Анализът показва, че в териториалния обхват на община Рудозем няма определен като значим натиск от дифузни източници на замърсяване (сумата на повлияната площ от дифузни източници да превишава 75 % от разкритата площ на ПВТ).

■ *Натиск от водовземане:*

Като значим натиск от водовземане за подземните води е определено всяко черпене или група черпения в определен район, при който експлоатационният индекс (съотношение между общото черпене от ПВТ/част от ПВТ и разполагаемите ресурси) е над 40 %. На територията на община Рудозем няма подземни водни тела със значим натиск на водовземане.

4.4. Земи и почви

Необходимо е усилията на общината да се насочат към ефективно използване на териториалните ресурси – земеделски земи, както и на тези в горския фонд. За перспективното развитие на община Рудозем, основен стратегически ресурс са горите и земеделските земи. Те представляват сериозен потенциал за включване в икономиката на общината.

4.5. Биоразнообразие. Защитени територии и Защитени зони

Съществуващи екологични проблеми

Като цяло, поради планинския характер на общината, липсата на засилени урбанизационни процеси и сравнително малкият брой промишлени предприятия не се констатираат значителни екологични проблеми, свързани с опазването на биоразнообразието и функционирането на защитените зони от мрежата Натура 2000, водещи до нарушаване на целостта и структурата им, както и увреждане на предмета на опазването им.

Поради ниската гъстота на населението в общината случаите на безпокойство и пряко унищожаване на видове, предмет на опазване в защитените зони по-скоро са изключения.

По-значими са проблемите, резултат на трайното обезлюдяване и недостатъчното развитие на промишлеността и стопанската дейност. Трайното намаляване на селското население след 1946 г., съсредоточаването му в общинския център и осигуряването на заетост предимно в миннодобивната промишленост е довело до западането на животновъдството, което е иницирирало неблагоприятни сукцесии в природни местообитания, характеризиращи се с определен тип тревна растителност. Поради недоизпасване и преустановяване на косенето в части от пасищата и ливадите са започнали процеси на деградация, промяна на състава на растителната покривка и захрастяване. Обезлюдяването на района води до сукцесии на горската растителност в земеделските земи и подивяване на пасищата. Процесът към самозалесяване който се наблюдава в по отдалечените от населените места изоставени земеделски земи и полуестествени хабитати, като ливадите и пасищата е заплаха за редица видове, чието съществуване зависи от доброто състояние на агроценозите.

В резултат на деградацията на тревните местообитания потенциални отрицателни въздействия за защитените зони са възможните промени в числеността на популациите на населяващите ги, безгръбначни, влечуги и дребни бозайници, които са храна за застрашени от изчезване хищни птици. Със западането на планинското пасищно животновъдство и влизане в сила на Закона за ветеринарно-медицинската дейност, и изгарянето в екарисажи на животинските трупове от фермите хранителна база за лешоядите у нас драстично намаля, което доведе до заплахата от изчезването им. Силно негативни въздействия свързани с намаляването на популацията на лешоядите, както и на вълка се оказа поставянето на отрова в трупове на мъртви животни с цел ограничаване числеността на хищниците.

Намаляването на броят на хищниците е предпоставка за прекомерното увеличаване на някои копитни и възникването на епизоотии какъвто е случаят с увеличаването на популацията на дивата свиня (*Sus scrofa*) и свързаното с това разпространение на чумата по свинете, която е в състояние да ликвидира българското свиневъдство за продължителен период от време.

Проблем за защитените зони са незаконните сечи и честото несъобразяване с лесоустройствените планове от страна на концесионерите на горите и частни стопани. Дървесината се използва основно за отопление, което също е предпоставка за масови незаконни сечи, предимно от по-бедните групи от населението.

Наличието на стръмни и много стръмни терени изисква специална технология за извоз на добиваната в Западните Родопи дървесина, например късометражни въжени линии и лебедки в съчетание с животинска тяга, които са прилагани успешно на различни места в миналото, но в последните години участието им е намаляло, тъй като е трудно приложимо при съвременните условия за добив на дървесина. Практиката на прокаране

по стръмни горски склонове на тракторни пътища води до значителни негативни последици – осушаване на месторастенията и намаляване на потенциалните им продуктивни възможности, влошаване условията за растеж на мезофилните видове, което довежда до влошаване на растежа и изсъхване, увеличаване на директната и потенциална ерозия, увеличаване на свлачищата в райони с неустойчиви основни скали. Традиционните горскостопански практики, както и прокарването на временни извозни пътища създават екологични проблеми. Лошите горскостопански практики свързани с неправилно оползотворяване на мъртвата дървесина са предпоставка за каламитети на вредители в горските култури.

Общият брой на видовете, които са чужди за България, нараства постоянно от 1900 г. насам. Най-уязвимите местообитания предвид навлизането и натурализирането на чужди растителни видове са тези, създадени от човека, последвани от местообитанията в речните долини.

Поради неправилно транспортиране, депониране изхвърляне на строителни отпадъци от граждани и фирми на изходите на населените места, около пътните артерии се създават сериозни предпоставки за замърсяване и еутрофикация на водните местообитания в разположените на територията на общината защитени зони, навлизане на рудерални видове и промяна на тревни местообитания.

Горските пожари, особено в слабо населените райони, където липсва човешки ресурс за справянето им са голям проблем за флората и фауната, тъй като те променят всички условия на околната среда, в т.ч. унищожават растителни и животински видове, много от които са редки и ценни, частично или изцяло унищожават слоя от чернозем, създават предпоставки за проникване и развитие на гъбични и други вредни организми, което води до нарушаване на стабилността на екосистемите.

В ДОСВ (Приложение 1 към настоящия доклад) са разгледани и оценени всички възможни въздействия на ОУП на Община Рудозем върху 33 по Натура 2000 и са предложени мерки, които се вземат предвид в ДЕО на Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем за спазване на всички изисквания на действащото законодателство.

Съответни мерки за защита на водите са представени в Програма от мерки за повърхностни води, подземни води и зони за защита на водите Приложение 1 към Раздел 7 на ПУРБ на ИБР и които касаят пряко защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“.

4.6. Културно историческо наследство

Вероятните бъдещи въздействия върху културно - историческото наследство биха могли да бъдат от човешка дейност – бъдещи строително - монтажни дейности, както и при селскостопанска и рекултивационна дейност. Очакваното въздействие би могло да се прояви в следните насоки:

- Въздействие върху недвижими културни ценности – единични или групови паметници на културата от местно или национално значение при евентуални некомпетентни намеси при консервационно-реставрационни работи
- Въздействие върху недвижимите и движими културни ценности чрез неконтролируема нова строителна дейност без спазване на законовите ограничения за строителство в среда на паметници на културата
- Въздействие върху недвижими културни ценности чрез неподходяща и безперспективна социализация и експлоатация на културния ресурс
- Въздействие върху археологически паметници на културата при неконтролирани строителни, селскостопански и рекултивационни дейности

В ОУПО са взети предвид всички изисквания за опазване и социализиране на културно-историческото наследство, като не са предвидени дейности и обекти, които да оказват негативно въздействие върху разположените в община Рудозем недвижими културни ценности. С правилното прилагане на дейностите, охранителните зони и режимите на опазване, заложен в плана ще се предотвратят отрицателните фактори и въздействия върху обектите на културно-историческото наследство.

4.7. Отпадъци

Общината е предприела мерки за осигуряване на добро управление на отпадъците.

Проблем е разделното събиране на масово разпространени отпадъци, отпадъци от опаковки, био отпадъци и др. в района на общината, но общината е предприела действия, свързани с предложение на площадка за временното им съхранение.

Необходимо е при ново строителство на пътища, В и К системи и съоръженията към тях в.т.ч. и пречиствателни съоръжения за отпадъчните води, и др. да се спазват редица мерки свързани с ефективното управление на отпадъците за недопускане негативни въздействия върху околната среда. Напр. Земните маси - изкопни маси от пръст, камъни и др. при изпълнението на изкопите за отделни сгради, пътни съоръжения, водопроводи, канализационни колектори, помпени станция и др. съоръжения да се депонират в места, посочени от Община Рудозем. Не се очакват особено големи количества излишни земни маси, но същите ще се извозват на депо, определено от кмета на общината, или ще се ползват след предварително съгласуване с общинските власти и РИОСВ-Смолян за засипване на сметища, или заравняване на земни понижения и неравности в района. Извършването на дейностите по събиране, транспортиране и временно съхраняване на тези изкопни маси ще бъде съобразено със ЗУО и съответните нормативни актове. Всички генерирани други отпадъци ще се третират по определена програма (дървесни материали, стъкло, пластмаси, черни и цветни метали, опаковки и др.) са посочени като възможни отпадъци, генериращи се на всяка строителна площадка за изграждане на обекти от рода

на сгради, шахти, тръбопроводи, подземна електромерсжа и др., ще се събират разделно и временно съхраняват на определени за целта площадки в границите на дадения обект. Дейностите по предаването и приемането на строителните отпадъци ще се извършват само въз основа на подписан писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл.35 от ЗУО за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код съгласно наредбата по чл.3 за класификация на отпадъците, като транспортирането им задължително ще става по определена транспортна схема. Инвеститорът и съответният изпълнител на всеки строителен обект ще се съобразяват с разпоредбите на ЗУО и Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, касаещи изискванията за постигане на националната цел за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци.

4.8. Вредни физични фактори . Шум

Развитието на транспортната инфраструктура ще доведе до влошаване на акустичната среда на териториите с нормиран шумов режим в близост до пътищата, най- вече от РПМ.

С прилагането на ОУП, новите промишлени обекти и др. стават източници на шум за съседните територии, поради което е задължително при изграждането им да се отчита очакваното шумово въздействие върху зони с нормиран шумов режим.

4.9. Население и човешко здраве

Основните проблеми на демографското развитие на района определят негативния прираст в последните години. В ОУП и ДЕО към него се предвиждат мерки за подобряване качеството на жизнената среда и предотвратяване създаването на всички условия за здравен риск на територията на Община Рудозем (липсата на канализация в населените места и използването на септични и изгребни ями от по-голямата част от населението и др). Предвиждат се и мерки за икономическо равнище на общината, което ще увеличи средствата за живот на населението чрез създаване на нови работни места и е една от предпоставките за постигане на намаляване в по-малка степен прирастта на населението

5. ЦЕЛИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА И НАЧИНЪТ ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ПЛАНА

5.1.Цели на национално равнище, имащи отношение към Плана. Отражение на тези цели и всички екологични съображения при изготвянето на Плана

Целите по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана са дадени в Таблица 5.1-1.

Таблица 5.1-1 Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Рудозем и източника на национално равнище, в който са посочени целите

№	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Източник, в който са посочени целите
1	Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за населението, промишлеността и обслужването на туризма	Национална стратегия за околна среда до 2018г. (НСОС). Национална стратегия за регионално развитие 2012- 2022г. Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в р. България до 2037г.
2	Достигане и поддържане на високо качество на околната среда в населените места . Осигуряване на ефективно управление на околната среда	Национална стратегия за околна среда до 2018г. (НСОС). Национална стратегия за устойчиво развитие –2007г.до 2020г.
3	Опазване на природното наследство и поддържане на богато биологично разнообразие	
4	Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори и регионите	
5	Осигуряване на ефективно управление на околната среда	
6	Изпълнение на ангажиментите на България за разрешаване на глобалните екологични проблеми	
7	Повишаване качеството на живот чрез конкурентна икономика и привлекателна околна среда	Областна стратегия за развитие на Област Смолян в периода 2014-2020г. Регионален план за развитие на Южен Централен район за планиране 2014-2020г Национална стратегия за устойчиво развитие –2007г.до 2020г.

№	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Източник, в който са посочени целите
		Национална програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
8	Ограничаване на деградацията на земите и борба с опустиняването за запазване и развитие капацитета на екосистемите, за постигане на чиста, безопасна и привлекателна околна среда, икономическа стабилност и подобро качество на живот	Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в България в периода 2007-2013 г (актуализация за програмен период 2014 – 2020 г)
9	В краткосрочен план (до 2020 г.) в ОПР на община Рудозем е заложена стратегическата цел за използване на изоставените земеделски земи, като е предвидена мярка за отглеждане на трайни насаждения – малини, касис, ягоди и др.	Общински план за развитие на Община Рудозем 2014 – 2020 год.
10	Увеличаване на залесената площ, подобряване състоянието на горите и устойчиво стопанисване.	Национална стратегия „Устойчиво развитие на горския сектор в Република България” 2013-2020 г. Национална програма за развитие на селските райони 2014-2020г.
12	Опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната за създаване на оптимални условия, среда и перспективи за живот на хората. Спиране на загубата на биологично разнообразие в България до 2010 г.	Национален план за опазване на биологичното разнообразие за периода 2005-2010 Стратегически план за развитие на биоразнообразието 2011-2020г и целите от Аичи за биоразнообразието
13	Опазване здравето на гражданите чрез осигуряване на здравословна жизнена среда.	Закон за здравето

С прилагането на ОУП ще се постигне хармонично единство на урбанизираната структура със съществуващите природни и антропогенни елементи и специфичните социално-икономически условия.

Спазвайки изискванията на Българското законодателство, Конвенции и Директивите, по които България е страна ще се постигне ограничаване и намаляване на негативното въздействието върху околната среда при реализация на ОУП за Община Рудозем.

5.2. Цели по опазване на околната среда на международно ниво, взети под внимание при изготвянето на ОУП на Община Рудозем

Основните цели за опазване на околната среда на международно ниво включват тези,

посочени в ключови стратегии, програми и планове на ЕС, като за основен стратегически документ се приема Стратегия "Европа 2020".

Изпълнението на тази стратегия Европа е свързан със стремежа за постигане на интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж.

Интелигентен растеж означава постигане на по-добри резултати в ЕС в областта на: образованието ; научни изследвания/иновации (създаване на нови продукти/услуги, които водят до растеж и работни места и съдействат за решаване на социалните проблеми); дигитално общество .

Приобщаващ растеж означава: Подобряване равнищата на заетост в Европа , Съдействие на хората от всички възрастови групи да предвидят и да се приспособят към промените чрез инвестиции в умения и обучение; Модернизиране на пазарите на труда и социалните системи; Осигуряване облагите от растежа да достигнат до всички части на ЕС.

Устойчив растеж означава: Развитие на по-конкурентна икономика с ниска въглеродна интензивност, в която ресурсите се използват по ефективен и устойчив начин; Опазване на околната среда, намаляване на емисиите и недопускане на загуба на биоразнообразие; Използване на водещото положение на Европа в разработването на нови екосъобразни технологии и производствени методи; Въвеждане на ефективни интелигентни електроразпределителни мрежи; Използване на мрежи в европейски мащаб за осигуряване на нашите предприятия на допълнително конкурентно предимство (особено на дребните производители); Подобряване на условията за дейността, особено за малките и средните предприятия; Подпомагане на потребителите да правят напълно осведомен избор.

Стратегия „Европа 2020“ има 5 водещи цели за периода до 2020 г., както следва:

1. Заетост - работни места за 75% от хората на възраст между 20 и 64 г.;
2. Научни изследвания и иновации - инвестиране на 3% от БВП на ЕС (отчитайки и публичния, и частния сектор) в научни изследвания и иновации;
3. Изменение на климата и устойчивост на енергетиката - намаляване на емисиите на парникови газове с 20% спрямо 1990 г., добиване на 20% от енергията от възобновяеми енергийни източници (индивидуалната цел за България е 16%); увеличаване на енергийната ефективност с 20%;
4. Образование - намаляване на броя деца, отпадащи от училище без да завършат, с 10%; поне 40% от населението на възраст 30-34 г. следва да има висше образование;
5. Борба с бедността и социалното изключване - намаляване с най-малко 20 млн. на броя хора, изложени на риск от бедност и социално изключване;

Тези 5 цели на равнище ЕС в т.ч. и България се адаптират и превръщат в национални цели за всяка държава-членка в съответствие с конкретното състояние и обстоятелствата в нея.

Предвижданията на ОУПО Рудозем са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие, както и доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложиени в предходни устройствени планове за територията на общината.

5.3. Цели за опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана дефинирани на база концепцията на Възложителя

Целите, които поставя ОУП, дефинирани на база концепцията на Възложителя при отчитане екологичните особености на района са:

1. Създаване на възможности за Реализиране на инвестиции, свързани с повишаване качеството на живот чрез конкурентна икономика и привлекателна околна среда
2. Възможно най - рационално ползване на площите на отредените имоти
3. Опазване на съседните терени предвид високата им екологична ценност
4. Спазване на заложените параметри на застрояване
5. Разработване и изпълнение на ландшафтно-устройствени проекти около засегнатите територии и около жилищните зони със цел приобщаването им към околния ландшафт.
6. Ограничаване до минимум на емисиите на вредни вещества в атмосферата.
7. Интеграция и развитие на системата на недвижимото културно и природно наследство при взаимодействие с другите функционални подсистеми в прогнозния период.
8. По отношение намаляване на шумовото натоварване в урбанизирани територии е взето в предвид: развитие на общинската зелена система; доиграждане и осъвременяване (реконструкция, рехабилитация) на транспортната инфраструктура; развитие на екологично чисти производства (преработка на селскостопанска продукция, извличане на фармацевтни продукти, билки и др.);

Целите са дефинирани и на база целите на съотносимите на плана с други планове, стратегии и програми.

6. ВЪЗМОЖНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО, ЗДРАВНО ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ И ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ТЯХ

I Оценка на въздействията на ОУП на Община Рудозем върху компонентите и факторите на околната среда, културно-историческото наследство и здравно хигиенните аспекти.

6.1. Климат и Атмосферен въздух

6.1.1. Климат - очаквани промени

Промени на климата са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните. В последните десетилетия обща е тенденцията в повишение на глобалната температура на въздуха, увеличаване на изпарението и намаляване количеството на валежите, особено зимните и увеличаване на екстремните събития каквито са наводненията, високите температури и свързаните с тях пожари и други. Промени в климата **не могат да настъпят** от приложението на ОУП на община Рудозем в един кратък период от време. Те са резултат на продължителни процеси, отдалечени във времето и пространството. Това е и една от причините, поради която Световната метеорологична организация определя годините, спрямо които могат да се правят сравнителни анализи и оценки за климата на даден район ⁸.

Населените места в община Рудозем са засегнати от всички ефекти, характерни за климата в урбанизирани територии - асфалтирани улици, например, които изменят албедото на подстилащата повърхност, поради което всяко проектно предложение, насочено към увеличаване на зелените площи и коридори е благоприятно за климатичните условия в населените места.

Положително въздействие се очаква след ремонт, рехабилитация и/или подобряване на геометричните параметри на част от пътната инфраструктура, включително и уличната мрежа в строителните граници на населените места, като се опази целостта на озеленените пространства или се увеличи.

6.1.2. Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Предвижданията на ОУПО Рудозем по отношение на устройството и локацията на

⁸Световната Метеорологична Организация (СМО) е дефинирала климатичната норма като средната стойност на даден климатичен елемент за фиксиран базисен период от 30 години. Приетите засега базисни периоди са 1901-1930г., 1931-1960г., 1961-1990г

производствените и стопанските дейности, селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване **не водят до влошаване** качествата на атмосферния въздух.

По време на строителство на нови обекти би могло да се очаква временно и локално отрицателно въздействие върху доброто качество на атмосферния въздух в населените места вследствие наднормени или близки до наднормените количества вредни емисии единствено в зависимост от сроковете за реализация и динамиката на строителните работи, дори при използване на съвременна строителна техника и методи на строителство. Количеството на тези емисии ще зависи от прилаганите организационни мерки.

Експозицията на газопрахови емисии ще влошава качествата на атмосферния въздух (КАВ) през целия период на строителните процеси. От ефективността на мерките зависи обхвата на разпространението на емисиите. При неефективни мерки е възможно негативното въздействие от строителните дейности да се отрази на КАВ и извън обсега на строителните площадки.

По време на реализацията на ОУПО Рудозем са идентифицирани следните въздействия:

Всички дейности свързани със строителство (пътни обекти, благоустрояване, рехабилитация, ремонт на обществено-достъпни зони, на техническа инфраструктура на водоснабдителна и канализационна инфраструктура) ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника.

Оценка на въздействието: Замърсяването е краткосрочно, локално, отрицателно.

Селско стопанско:

→ Земеделие – ще се генерират емисии от органични съединения и прах, изпускани от земеделските култури и почвата, както и емисии от естествено или изкуствено наторяване, изгаряне на стърнища,

→ Животновъдство – ще се генерира емисии на органични съединения и прах от животните в процесите на чревната ферментация и от управлението на тор.

Оценка на въздействието: Замърсяването е дълготрайно, постоянно, локално и отрицателно.

Всички дейности свързани с усилен туристически трафик и туристически услуги ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от моторните превозни средства в зоните за туристическо сгрупване и настаняване.

Оценка на въздействието: Замърсяването е краткосрочно, локално – в зоната на туристическите зони и сервитута на пътните отсечки и паркинги, отрицателно.

Повишаването на енергийната ефективност ще доведе до намаляване на потреблението

на енергия, а от там, косвено и до намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, което ще се отрази положително на качеството на атмосферния въздух (КАВ).

Оценка на въздействието: Вторично, продължително, положително.

Територията на общината притежава голям естествен потенциал и условия за естествено самопречистване, а в климатично отношение осигурява високи рекреационни качества на приземния слой въздух. Климатичните условия не предполагат трансграничен пренос на замърсители.

6.1.3. Кумулативни въздействия -

Кумулативният ефект върху качеството на атмосферния въздух не се очаква.

6.1.4. Заключение

Анализът на съществуващото състояние на качеството на атмосферния въздух показва, че вредните емисии, свързани със стопанската, битова дейност и транспорта в общината са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух. Следователно, по отношение на компонент „атмосферен въздух“ предвидените мерки за подобряване на пътната мрежа – републиканска и общинска и достъпа до туристически обекти в ОУПО Рудозем ще осигури трайно качествена жизнена среда и устойчиво развитие на общината през следващите десетилетия.

6.2. Земни недра.

Въздействие върху земните недра се очаква в механично нарушаване вследствие на изкопни и насипни работи и евентуално замърсяване със строителни, битови и други отпадъци, отпадъчни води от септични ями и попивни кладенци, разливи на нефтени продукти от строителните машини, моторните превозни средства и пр. на приповърхностния слой на геоложката среда в: Устройствени жилищни зони, производствени зони, рекреационни зони - при изграждане на нови жилища, обслужващи съоръжения, производствена, транспортна, водоснабдителна, канализационна и социална инфраструктура и др.;

Механичното нарушаване и замърсяването на геоложката среда ще бъде отрицателно, пряко, постоянно, дълготрайно и частично обратимо. По обхват се ограничава в обсега на третираната в ОУП територия. Оценява се като незначително, тъй като ще засяга само малка част от приповърхностната зона на земните недра, която впоследствие частично се възстановява.

6.3. Води

6.3.1. Подземни води

Въздействие върху подземните води се очаква от:

- Инфилтрация на замърсени води и водовземане от подземни води в:
 - Устройствови жилищни зони, производствени зони, рекреационни зони - от отпадъчни води от съществуващи септични ями и попивни кладенци, битови и други отпадъци, разливи на нефтени продукти от строителните машини, моторните превозни средства и пр., от ползваните за водоснабдяване водовземни съоръжения;
 - Земеделски територии и животновъдство - от прилагане на торове и препарати за растителна защита, съществуващи изгребни и попивни ями, от ползваните за напояване водовземни съоръжения;
 - Това въздействие ще бъде отрицателно, пряко, постоянно, дълготрайно и частично обратимо. По обхват се ограничава в обсега на третираната в ОУП територия. Оценява се като незначително
- Намаляване на инфилтрацията на замърсени води и консумацията на подземни води в:
 - Устройствови жилищни зони, производствени зони, рекреационни зони - вследствие на изграждане и реконструкция на канализационните и водопроводните системи, на пречиствателни станции, въвеждане на водоспестяващи технологии и др.;
 - Земеделски територии и животновъдство - вследствие на внедряване на практики на екологично чисто земеделие и животновъдство;

Това въздействие ще бъде положително, пряко, постоянно и необратимо, с териториален обхват в обсега на селищата в общината и земеделските имоти.

6.3.2. Повърхностни води

Заустването на непречистени отпадъчни води от населените места, от животновъдни ферми, от предприятия на хранително вкусовата промишленост и др е основната причина за замърсяването на водите във водните обекти на територията на общината. Основните екологични инфраструктури за опазване качеството на водите - канализация и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), са неадекватни както спрямо нуждите (на населението, бизнеса и туризма), така и спрямо изискванията на европейското и национално законодателство. Загубите във водоподаването, вследствие използването на остарялата водопроводна система води до отрицателно въздействие върху водния ресурс, необходим при нарастване на нуждите на общината при прогнозираното бързо развитие на туризма в района.

Въздействия на ниво устройствено планиране.

- *Устройствови жилищни зони* – Очаква се въздействието върху водите в жилищните зони да бъде отрицателно във връзка със строителни дейности по конкретните обекти и формирането на нови източници на отпадъчни води.

Същевременно се очаква дългосрочно положително въздействие от изграждането на канализация и пречистване на отпадъчните води в населените места.

- *Рекреационни зони* - Очаква се въздействието върху водите в рекреационните зони да бъде отрицателно във връзка със строителни дейности по конкретните обекти и формирането на нови източници на замърсени отпадъчни води, но в случай на изграждане на локални пречиствателни съоръжения въздействието може да се сведе до нормативно изискваното. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.
- *Предимно производствени зони* - Очаква се въздействието върху водите в производствените зони да бъде отрицателно във връзка със строителството и експлоатацията на конкретните обекти и формирането на нови източници на отпадъчни води. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината. При спазване на действащото законодателство негативните въздействия могат да се минимизират и сведат до показатели, които се изискват.
- *Земеделие* – Очаква се въздействие върху водите при извършване на земеделски дейности да бъде отрицателно. При спазване на добрите земеделски практики и в частност добрите практики за напояване, не се очаква негативно въздействие върху качествения и количествен състав на повърхностните и подземните води.

6.4. Земи и почви .Земеползване

Обобщение на оценка на въздействие на ОУП върху земи и почви

Устройствени жилищни зони , Рекреационни зони и Предимно производствени зони. Очакват се отрицателни въздействия от всички дейности, свързани със строителство върху почви с ненарушени профил и продуктивни възможности. Въздействията се изразяват в нарушаване и/или унищожаване на почвения профил в обхвата на строителната площадка и възможност за замърсяване на околни площи със строителни материали, прах и др., но при спазване на предложените мерки и условия отрицателните въздействия могат да се сведат до минимум и да удовлетворят всички законови изисквания.

Зони за озеленяване – Очакват се положителни въздействия вследствие от възстановяване на растителната покривка и намаляване на деградацията на почвата чрез ограничаване на процесите на ерозия. Рекултивирането на нарушени терени също е с подчертано положителен ефект.

6.5. Биологично разнообразие, защитени територии и защитени зони.

Въздействията върху околната среда са оценени на ниво устройствено планиране и индикативни цели

Прогноза и оценка на въздействието върху флората

Въздействията от прилагането на проекта за ОУПО Рудозем върху растителната покривка ще бъдат свързани с нарушение на площта на растителните съобщества и техните популации на територията на новопредвидените устройствени зони;

В предложения проект се предвижда незначителна промяна в размера на горските територии, с 20,02 ха като в 685,03ха, основно недървопроизводствени площи в обхвата на преминаващите през територията на общината пътища, ще бъде допустима смяната на предназначението. Земеделските земи се редуцират с 248,38ха, като ще бъде увеличена площта на жилищните територии, за рекреационни дейности, курорти и вилни зони, с многофункционално предназначение, за производствени дейности, за спорт и атракции. Редукцията на необработваемите земеделски земи ще бъде със 178,42ха. Ще бъдат засегнати предимно прилежащи на населените места терени, покрай пътища, селскостопански дворове и ферми със статут на земеделски земи в землищата на селата, Равнината и Бяла река, прилежащи на гр. Рудозем, селата Мочуре и Пловдивци терени и покрай реконструирания международен път Рудозем Ксанти терени. С реализирането на ИП в новопредвидените устройствени зони пряко и дълготрайно ще бъде унищожена основно ширококоразпространена характерна за целия район растителност, главно треви и храсти, като отстранената дървесна растителност ще бъде в незначителни количества. С предвиденото озеленяване загубите на покрити с дървесна растителност терени до известна степен ще бъдат компенсирани от предвиденото озеленяване.

Ще бъдат засегнати основно терени в които растителната покривка периодично бива отстранявана преди засяване на земеделските земи, ав необработваемите земи ширококоразпространени тревни видове и храсти. Ще бъдат засегнати тревни съобщества с преобладаващи видове едногодишна ливадина (*Poa annua*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), обикновена полевица (*Agrostis capillaris*), ливадна власатка (*Festuca pratensis*), валеzieва власатка (*Festuca valesiaca*), ливадна тимотейка (*Phleum pratense*), планинска тимотейка (*Phleum montanum*), степна тимотейка (*Phleum phleoides*), хилядолистен бял равнец (*Achillea millefolium*), дива ягода (*Fragaria vesca*), лечебна иглика (*Primula veris*), обикновено глухарче (*Taraxacum officinale*), див мак (*Papaver rhoeas*), горско кукувиче грозде, (*Muscari botryoides*), миризлива горска теменуга (*Viola odorata*), сенникоцветен гарвански лук (*Ornithogalum umbellatum*), пиренейски гарвански лук (*Ornithogalum pyrenaicum*) полски конски босилек (*Salvia pratense*), горски конски босилек (*Salvia nemorosa*), синя чубрица (*Satureja coerulea*), балканска чубрица (*Satureja montana*) и др ще бъдат отстранени храсти като келяв габър (*Carpinus orientalis*), драка (*Paliurus spina Christi*), обикновен глог (*Crataegus monogyna*), обикновена шипка (*Rosa canina*) и обикновена къпина (*Rubus fruticosus*).

Не се засягат находища на редки, включени в Червената книга на България и Приложение № 3 на ЗБР растителни видове.

Прогноза и оценка на въздействието върху фауната;

Въпреки, че с прилагането на плана, поради наличието на демографски процеси на трайно обезлюдяване в разположените на територията на общината населени места, възможностите за застрояване в предвидените в проекта за ОУПО Рудозем устройствени зони в голяма степен ще останат неоползотворени, при оценката на въздействията е предвиден най-тежкия сценарий, използване на всички предвидени възможности за строителство в границите на предвидените в проекта устройствени зони.

Очакванията са въздействията от строителството в населените места и прилежащите на тях площи в които предвижданията по ОУП допускат смяна на статута на земята за производствени и друг вид дейности, както и от експлоатацията на сградите и съоръженията в площите за производствена дейност, да са незначителни. В резултат на това да бъдат засегнати само широко разпространени животински видове, с големи възпроизводствени възможности, без това да доведе до промени в численостите на популациите им. Тъй като новопредвидените устройствени зони са в обхвата на урбанизирани територии и прилежащи към тях площи, терени покрай пътища, селскостопански дворове и ферми със статут на селскостопански земи ще бъдат засегнати местообитания само на определен брой дребни бозайници и влечуги, а присъствието на по-едри бозайници и птици в тях е по-скоро случайно. Съставът и числеността на обитаващите територията на населените места в община Рудозем и прилежащите на тях площи животински видове, ще останат непроменени, поради приспособимостта им за живот в урбанизирана среда. Въздействията върху всеки един клас от гръбначната фауна и безгръбначните ще бъдат както следва:

Бозайници: Въпреки, че поради планинския характер на общината всички в обхвата на ОУПО населени места се намират в близост до значими горски ресурси или са разположени в планинска среда на територията на предвидените в проекта устройствени зони укриването на едри бозайници е изключено и същите ще останат незасегнати от плана. В близките горски площи се извършва горскостопанска дейност, добив на дървесина, същите са част от ловните територии на регистрираните в селищата ловни дружинки поради което едри бозайници близо до населените места се срещат епизодично. По вероятно е случайно преминаване на по-едри диви животни през зимата, когато поради снегонавяване или лоши метеорологични условия човешкото присъствие в района е минимално и единични екземпляри от по-едри бозайници случайно могат да се окажат на близко разположени до населени места територии. Малката вероятност за директна среща на хора с по-едри диви бозайници свежда въздействията от реализирането на плана до незначителни.

Прилепи: Строителството на терена не застрашава местообитанията им защото присъствието им има временен характер. Съществуващите сгради могат да бъдат само

временни летни убежища, а най-значимите за прилепите подземни обитания пещери, скални цепки и стари гори с голям брой хралупати дървета ще останат незасегнати.

Птици: На територията на населените места едрата дървесна растителност е представена от овощни и декоративни дървета, най-големите и най-стари от които са орехите. В случай на необходимост някои от дърветата в дворовете и градините могат да бъдат отстранени, но изсичането им ще бъде компенсирано с допълнителното засаждане, което ще създаде условия за намиране на удобни за гнездене места и допълнителна храна. Реализирането на плана ще предизвика незначителни въздействия по отношение на широко разпространени видове птици, местообитанията на които не подлежат на опазване от ЗБР. Птиците, които населяват териториите на населените места ще продължат да ползват сградите, градините и зелените площи в селищата на общината като места за гнездене и източник на храна.

Тъй като тези видове птици са широко разпространени, някои от тях ще ползват за гнездене подпокривните пространства на новопоявилите се сгради полско врабче (*Passer montanus*), домашно врабче (*Passer domesticus*), селска лястовица (*Hirundo rustica*) и градска лястовица селска лястовица (*Delichon urbica*), а за други такава възможност ще бъде създадена с отреждането на нови терени за зелени площи за обществено ползване. С увеличаване на територията на зелените площи и засаждането на дървесна растителност е възможно поява на гнездящи колонии на чавката (*Corvus monedula*), а за свраката (*Pica pica*) са достатъчни и единични дървета. Нишите по сградите, между покривите и стените, зелените площи за обществено ползване, дървесната растителност по улиците и между сградите ще бъдат местообитания за домашното врабче (*Passer domesticus*), полското врабче (*Passer montanus*), свраката (*Pica pica*), гугутката (*Streptopelia decaocto*), големия синигер (*Parus major*), синия синигер (*Parus caeruleus*), южния славей (*Luscinia megarhynchos*), сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopus syriacus*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopus medius*), обикновената кукумявка (*Athene noctua*), а прилежащите на жилищните сгради и крайселищни части червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), сива овесарка (*Miliaria calandra*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), чавка (*Corvus monedula*), сива врана (*Corvus corax*), гарван гробар (*Corvus corax*), щиглец (*Carduelis carduelis*) и др.

За населяващите в настоящия момент територията на населените места птици реализирането на плана ще бъде с незначителни въздействия, тъй като промени в численостите им не се очакват, а за някои от тях въздействията ще бъдат положителни тъй като планът предвижда запазване и увеличаване на територията на зелените площи.

Влечуги: По вероятни са очакванията за негативни въздействия от реализирането на плана върху по-често срещащите се представители на гущерите (*Sauria*) от семейство (*Lacertidae*) същински гущери, представени от зеления гущер (*Lacerta viridis*) и стенния гущер (*Podarcis muralis*). При подходящо озеленяване и разяснителни

мероприятия сред обитателите на сградите въздействията върху тези влечуги могат да бъдат сведени до незначителни. Останалите видове са по-редки, плашливи и директни срещи с хора по време на строителството и експлоатацията са по-малко вероятни. В доклада за въздействие върху защитените зони са предвидени мерки, които ще сведат очакваните въздействия върху тях до незначителни.

Рибни и земноводни; С прилагането на проекта за ОУП на Община Рудозем не се предвижда пресушаването на водни обекти или замърсяването им поради заустване на непречистени води, така че целият клас риби няма да бъде застрашен от реализирането му. ОУП предвижда реконструиране на канализационната система и изцяло включване на формиращите се отпадъчни води в ПСОВ, при което да бъде изцяло предотвратено замърсяването на разположените на територията на общината водни тела с което въздействията от реализирането на плана върху рибите ще бъдат изцяло положителни и свързани с увеличаване на числеността на популациите им.

Въздействия върху безгръбначните: Въздействията ще бъдат сведени до незначителни, върху широкоразпространени видове, вредители по овощните дървета и културните растения и видове, които не са обект на опазване съобразно българското природозащитно законодателство и международни конвенции.

Тъй като предвижданията в проекта за ОУПО Рудозем засягат урбанизирани територии и прилежащи на тях земеделски земи в които са извършвани третираня с инсектициди същите не са обитания на редки и защитени видове насекоми. Независимо дали ще бъде реализиран плана или не, употребата на пестициди и инсектициди е регламентирана в селските дворове, с цел осигуряване на продукцията от растящите в тях овощни дървета лози и отглеждането на зеленчуци съгласно съществуващите земеделски практики. Съществуващите и новосъздадените зелени площи за обществено ползване ще продължат да изпълняват функциите си на местообитание за различните видове пеперуди и други насекоми.

Реализирането на плана предвижда строеж на пречиствателна станция и преустановяване на заустването на непречистени отпадни води и замърсяването на водни обекти, местообитания на ларвите на разред Водни кончета (*Odonata*) и защитени, уязвими и с консервационно значение представители на членестоногите.

При набеязване на превантивни мерки за недопускане на аварийни ситуации по време на строителството и преки въздействия по време на експлоатацията на бъдещите производства върху представители на дивата флора и фауна очакваните въздействия от реализирането могат да бъдат сведени до незначителни, като прилагането му ще засегне само широкоразпространени растителни и животински видове, които не подлежат на опазване от страна на българското природозащитно законодателство. Тъй като планът се отнася за урбанизирани територии и прилежащи на тях земеделски земи няма да се стига до вмешателство по време на размножителния период на по-голямата част от представителите на дивата фауна.

С прилагането на плана застрояването на свободните имоти, реставрацията и преустройството на съществуващите стари сгради ще се извърши без да се засягат площи с консервационна стойност, а само такива които са обект на човешка дейност поради което очакваните въздействия от прилагането на плана върху фауната на територията на община Рудозем могат да бъдат класифицирани като незначителни, периодични и с дългосрочен в границите на периода на действие на ОУП характер и обратими в случаите с допустима рекултивация.

Прогноза и оценка на въздействието върху защитените зони

Като цяло предвижданията в ОУПО ще допринесат за намаляване и спиране загубата на биологично разнообразие, чрез изпълнение на дейности за устойчиво управление, както следва:

- С изпълнението и прилагането на ОУПО ще бъде съхранено съществуващото състояние на площите, представляващи местообитания за защитени, важни или чувствителни видове на флората и фауната, напр. за размножаване, гнездене, събиране на храна, зимуване, миграция и др.
- Чрез регламентиране на територията, ОУПО ще спомогне за опазване на естествените природни ландшафти, живописни местности, планински и горски местности и влажни зони.
- Стратегически, ОУПО няма да окаже допълнително отрицателно въздействие върху представители на флората и фауната, при които вече са налице процеси на разрушаване на естествените връзки в екосистемите.
- С прилагането на ОУПО Рудозем няма да повлияе и промени целостта на защитените зони от Националната екологична мрежа. Предвидените дейности не са в противоречие с целите на опазване на защитените зони.
- Въпреки, че проектът за ОУПО предвижда разширение на урбанизираните територии относителният им дял остава нисък 3,36% от територията на Общината, при незначителен дял 0,27% на териториите за рекреационни дейности и 0,26% за производствени дейности. С прилагането на ОУПО Рудозем няма да предизвика фрагментация на засегнатите защитени зони. Няма да бъде предизвикана фрагментация на природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет на опазване в защитените зони. След изпълнение на плана, елементите, характеризиращи структурата на защитените зони, ще останат непроменени. *Промените са основно поради преструктуриране на съществуващите урбанизирани територии на стопанските дворове, складовите терени, терените за производствени дейности и животновъдните комплекси и ферми в територии с многофункционално предназначение със съответните разновидности на*

устройствените зони (Смф1 и Смф2) и намаляване на обработваемите земеделски земи с 0, 36%.

- ОУПО Рудозем няма да предизвика фрагментация на засегнатите защитени зони. Няма да бъде предизвикана фрагментация на природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет на опазване в защитените зони. След изпълнение на плана, елементите, характеризиращи структурата на защитените зони, ще останат непроменени.
- В перспектива, заложените в ОУПО нови промени определят рамката на бъдещи проекти и инвестиционни предложения, които биха могли да имат отрицателни въздействия върху растителния и животински свят. Основно, тези въздействия могат да бъдат свързани с интродуцирането на неместни и инвазивни видове.

6.6. Ландшафт

Въздействия на ОУП на Община Рудозем върху ландшафта на ниво устройствено планиране.

- *Устройствени жилищни зони и Рекреационни зони* - Очакват се краткосрочни, локални временни и незначителни отрицателни въздействия върху ландшафтните компоненти в жилищните зони в резултат от строителните дейности по обектите и полагането на необходимата инфраструктура, както и допълнителното визуално-естетическо натоварване на териториите. Същевременно се очаква дългосрочно положително въздействие вследствие ландшафтното оформяне и облагородяване на обектите и вписване на терените в околните ландшафти. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.

- *Зони за озеленяване* – Очаква се дългосрочно положително визуално-естетическо въздействие в резултат от разширяване на зелените системи.

- *Предимно производствени зони*- Очакват се локални, отрицателни въздействия върху ландшафтните в производствените зони в резултат от допълнителното визуално-естетическо натоварване на териториите, които биха могли да бъдат смекчени при ландшафтно оформяне и облагородяване на обектите. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината.

Обобщение

По време на строителството на нови обекти се очакват локални, отрицателни, въздействия върху компонентите геоложка основа, почви и растителност. Почвите подлежат на механично въздействие от изкопно-насипни работи, а хумусният слой ще бъде съхранен на временно депо. На тези участъци дървестната растителност ще бъде премахната и това ще окаже незначително отрицателно въздействие върху възприемането на ландшафта – визуално и обемно-пространствено. По време на

експлоатацията се очаква дългосрочно, положително въздействие върху ландшафтите в рекреационните зони в следствие ландшафтного оформяне и облагородяване на обектите и вписване на терените в околните ландшафти. Въздействието ще се кумулира с конкретните ИП на територията на общината. Социално-икономическите функции на ландшафта няма да се променят и ще останат средообразуващи.

6.7. Културно-историческо наследство

Вероятните бъдещи въздействия върху културно - историческото наследство биха могли да бъдат от човешка дейност – бъдещи строително - монтажни дейности, както и при селскостопанска и рекултивационна дейност. Очакваните негативни въздействия върху културно-историческото наследство ще бъдат предотвратени чрез прилагане на ОУП на Община Рудозем и осъществяване на целите за опазване на КИН, заложиени в него чрез поставените изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват .

С разработването на ОУП на Община Рудозем се поставя индикативната цел да се представи цялостна стратегия за опазване на културното наследство, която да бъде неразделна част от политиката за развитие на селищните и извънселищни територии на Общината. Представянето на стратегия за опазване на културното наследство само по себе си няма въздействия върху оценяваните аспекти, но съдържанието на тази стратегия се очаква да има резултатни въздействия върху всички разглеждани фактори и компоненти на околната среда. Тези въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране.

Предвидените разширения на урбанизирани територии в ОУП и др. не засягат идентифицирани до момента обекти на културното наследство. Ефектът обаче не може да се предвиди при наличие на случайни находки.

Заключение: При прилагането на ОУП и заложените в него мерки за защита и опазване на недвижимото културно наследство устройствени режими не се очаква негативно въздействие върху КИН в района, обхванат от ОУПО Рудозем.

6.8. Отпадъци

При реализация на предложените мерки в ОУП на Община Рудозем и при строг контрол и ефективното им управление не се очаква значимо негативно въздействие.

Програмата за управление на отпадъците на община Рудозем за периода до 2020 г. има за цел да планира необходимите мерки и дейности за предоставяне на качествени услуги по управление на отпадъците на жителите на общината и да подобри управлението на отпадъците в съответствие с общоевропейската йерархия за отпадъците.

Очаква се изпълнението на Програмата за управление на отпадъците да окаже съществен

принос за ефективно използване на ресурсите и намаляване на вредните въздействия на отпадъците върху околната среда в община Рудозем. Изпълнението ѝ ще допринесе както за подобряване на управлението на отпадъците на територията на общината, така и за изпълнение на националните цели и политики в областта на отпадъците.

Устройствени жилищни зони - При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни и отрицателни. Не се очаква кумулативно въздействие.

Предимно производствени зони- При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни ограничени отрицателни въздействия върху околната среда. Възможно е кумулативно въздействие при изпълнение на няколко ИП.

При експлоатацията на производствените предприятия, складове и др. производствени дейности се очаква генериране на отпадъци от ползвателите и извършваната производствена дейност, но при строг контрол и ефективно управление на дейностите се очаква спазване на всички изисквания на действащото законодателство. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни при спазване на нормативните изисквания. Възможно е кумулативно въздействие при експлоатация на няколко ИП.

Зони за озеленяване - генерират се биоотпадъци при експлоатация, но при ефективно управление за събирането им не се очаква значимо негативно въздействие.

Рекреационни зони- При предвиждани строителни дейности се очакват краткосрочни (в процеса на строителството), временни и незначителни отрицателни въздействия върху околната среда. Не се очаква кумулативно въздействие.

При експлоатацията на изградените съоръжения/сгради се очаква генериране на отпадъци от ползвателите. Въздействията върху околната среда ще бъдат дългосрочни, постоянни, незначителни и отрицателни. Не се очаква кумулативно въздействие.

6.9. Опасни вещества

При реализация на предложените мерки в ОУП на Община Рудозем и при строг контрол и спазване изискванията на действащото законодателство за работа с опасни вещества не се очаква негативно въздействие.

6.10 Шум и други вредни физични фактори

Върху изменението на шумовия режим на територията на общината влияние оказват:

Изменения на параметрите на селищната среда (начин на използване на териториалния ресурс, плътност и вид на застрояване и други);

Измененията в схемата на пътната мрежа и организацията на движение (поява на нови пътища, промяна в параметрите на транспортните потоци, промяна в габаритите и пътните настилки при рехабилитация и реконструкция на пътни участъци и други);

Поява на нови локални източници на шум (промишлени обекти, спортни комплекси, паркинги и други).

ОУП трябва да осигурява възможно най- благоприятна акустична среда на общинската територия, чрез подходящото й устройство и отчитане развитието на транспортната инфраструктура.

Устройство на територията

ОУП предвижда разширяване на строителните граници на няколко населени места, което обхваща основно непосредствено прилежащи земеделски територии. Новите урбанизирани територии включват устройствени зони с различно предназначение: жилищни, предимно производствени, смесени многофункционални, обществено обслужващи, рекреационни. В землищата на повечето от тези населени места се предвижда обособяване на нови курортни и вилни зони.

При разработване на ПУП на нови жилищни зони, граничещи с натоварени пътища/ улици, или други обекти – източници на шум в околната среда, да се отчита фактор „шум“ с цел – постигане на нормативните изисквания за шум, за тези територии, чрез: максимално отдалечаване на линията на застрояване от източника на шум, подходящо разполагане и ориентация на сградите, екраниране на разпространението на шума към обектите на въздействие и други.

При разработване на ПУП на обекти за отдых и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракционни, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други, за да се гарантира благоприятна акустична среда на териториите им.

При усвояване на нови територии в регулация, с различно предназначение (обитаване, отдых и рекреация, здравна или учебна дейност, производствена и други), трябва да се спазват нормативните изисквания за шум, за съответния вид територия.

Транспортна инфраструктура

Основен източник на шум в околната среда и за в бъдеще остават транспортните

средства, движещи се по основната пътна артерия - път II-86 от РПМ и по общинските пътища, на територията на общината. Очаква се повишаване на шумовата емисия от транспортните потоци, поради увеличаване на техните интензивност и структура.

Прогнозната шумова характеристика на транспортния поток (еквивалентно ниво на шум L_{eq} , dBA) по път II-86 от РПМ е определена по изчислителната методика, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, МЗ, МОСВ, 2006 г. и Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г. Изчисленията са извършени въз основа на данни за очакваното транспортно натоварване през 2035 г., предоставени от АПИ. Резултатите са представени в Таблица 3. В таблицата са дадени и стойностите на динамичните параметри на транспортния поток – интензивност N , МПС/ч и структура p , % (относителен дял на тежкотоварните МПС и автобусите в общия поток). Шумовата характеристика е определена за стандартно разстояние 7,5 м от оста на близката лента за движение, настилка асфалтобетон, надлъжен наклон на пътното платно до 5 % и допустимата скорост на движение за разглеждания участък от пътя – средно 50 км/ч.

Таблица №6-1

Път №	N, МПС/ч		p, %		Leq, dBA	
	ден	нощ	ден	нощ	ден	нощ
II-86	547	52	8,5	13,0	61,8	52,6

За периода 2016 г. – 2035 г., очакваното нарастване на шумовата характеристика на транспортния поток по основния път е около 2,7 dBA за деня и около 2,0 dBA за нощта.

Път II-86 минава през територията на гр. Рудозем. Получените резултати показват, че прилежащите до пътя жилищни терени са подложени на шумово въздействие от автомобилния поток, близко до граничните стойности, за дневен и нощен период, със слаби превишения, съответно около 2,0 dBA за деня и около 2,5 dBA за нощта.

Останалите населени места са далеч от пътното трасе, или са зад естествени възвишения и не са засегнати от транспортния шум.

Състоянието на пътната настилка влияе съществено върху шумовата емисия от транспортния поток в околната среда. Състоянието на местната пътна инфраструктура е от особена важност и нейното поддържане и развитие е една от приоритетните дейности за общината. ОУП предвижда осъществяване на проекти за рехабилитация на голям брой общински пътища, както и допълнителни мероприятия за осигуряване на достъп до туристически обекти, чрез укрепване и чакълиране на части от съществуващите полски и горски пътища. Реализирането на предвидените проекти за рехабилитация на пътни участъци от общинската пътна мрежа, ще доведе до намаляване на шумовата емисия от

транспортните потоци, което е от особено значение при преминаване на пътищата през населени места. Аналогичен ефект върху акустичната среда в тях има и подобреното състояние на вътрешно - селищната улична мрежа.

6.11. Здравно-хигиенни аспекти на околната среда

Въздействия на ОУП на община Рудозем – здравно хигиенни аспекти. Устройствовите решения на ОУП на Община Рудозем са с основна цел осигуряване на комплексно устойчиво развитие на община Рудозем за постигане високо качество на околна среда за територията на общината и високо качество на жизнена среда за населението.

- *Устройствови жилищни зони* - Предвижданията на ОУП са съобразени с местоположението на обектите, подлежащи на здравна защита и не се очаква да повишат здравния риск за населението и да повлияят отрицателно на човешкото здраве.
- *Зони за озеленяване* – Очакват се дългосрочни положителни въздействия вследствие осигуряване на здравословна среда
- *Рекреационни зони* - При изграждането на елементите на рекреационните зони се очакват временни локални отрицателни въздействия в периода на строителство, но като цяло ефектът от осигуряване на възможности за рекреация ще е дългосрочен и положителен. Осигуряват се и всички мерки за безопасност при експлоатация на новите съоръжения, което е главна задача на новите туристически обекти.
- *Предимно производствени зони*- В зависимост от типа на ИП, които ще се осъществяват в тези зони може да се повиши здравния риск. При спазване на нормите за опазване на околната среда и човешкото здраве въздействията не би следвало да имат трайни негативни последици.

6.12. Материални активи

Устройствови жилищни зони , Рекреационни зони - Очаква се въздействието върху материалните активи в жилищните зони и рекреационни зони да бъде положително, тъй като с ОУП се регламентират възможности за създаване на нови материални активи в тях.

Предимно производствени зони- Очаква се въздействието върху материалните активи в производствените зони да бъде положително, тъй като с ОУП се регламентират възможности за създаване нови материални активи в тях.

II Оценка на въздействията на ОУП на Община Рудозем с оглед екологичните аспекти

В ДЕО от отделните експерти е направен анализ и оценка на потенциалното въздействие върху околната среда на индикативните цели, заложи в заданието за изготвяне на ОУП на община Рудозем с оглед на екологичните аспекти, които имат отношение към тях.

Индикативна цел 1: Създаване на планова основа за дългосрочно устойчиво развитие на територията на община Рудозем с всички населени места и землищата им за срок от 20 години, свързване с изпълнение на поставените цели в Областната стратегия за развитие на област Смолян (2014-2020 г.) и Общинския план за развитие на община Рудозем (2014-2020 г.) за срок от 20 години както и целите поставени в Националната стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022 г.), Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г и др. Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда. Въздействието върху разглежданите аспекти на околната среда и човешкото здраве се очаква да бъде положително съобразно основополагащата идея за устойчивост при така заложените цели, които задават плановата концепция за ОУП.

Индикативна цел 2: ОУП да осигури възможност за създаване на добри условия за обитаване и труд на населението. Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда като резултатното общо въздействие е положително. Създаването на по-добри условия за обитаване и труд на населението е с изразен социално-икономически аспект с изцяло значително позитивно въздействие. Добрите условия за обитаване предполагат добро качество на околната среда, което може да бъде постигнато с постигането на баланс между икономическите, социалните и екологичните аспекти при постигане на добро планиране в ОУП.

Индикативна цел 3: Да осигури равнопоставеност на физически и юридически лица при реализиране на инвестиционните им инициативи, засягащи тяхната собственост при гарантиране на правата им и при спазване предвижданията на ОУПО; няма отношение конкретно към опазване на околната, но е свързана с икономическото развитие на общината и косвено засяга населението и бизнеса. Осигуряването на равнопоставеност няма отношение към компонентите на околната среда и е по-скоро свързано със социалните измерения на националната политика, което засяга населението на общината.

Да определи границите и местоположението на устройствените зони, както и да конкретизира допустимите и забранени дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните зони;

Индикативна цел 4: Да определи границите и местоположението на устройствените зони, както и да конкретизира допустимите и забранени дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването на терените в различните зони; засягат се всички екологични аспекти.

Регламентирането на устройствените зони и ограниченията в тях има принципно положителен ефект, тъй като определя режимите за тяхното ползване и съответно дава възможност за контрол и съответни мерки и на ниво цел въздействието се определя като положително, но конкретните въздействия от така планираните граници и местоположение на устройствените зони са допълнително разгледани в оценките по компоненти по-долу.

Да определи насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии с оглед постигане на оптимална териториална структура;

Индикативна цел 5: ОУП да определи насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със защитените територии, защитените зони, както и с горските територии и земеделските земи за постигане на оптимална териториална структура; Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда респективно всички екологични аспекти. Целта за определяне на насоките за териториално развитие има положителен ефект, но конкретно изразените в предлаганото устройствено планиране и тяхното екологично съвместяване със земеделските, горските и защитените зони са допълнително разгледани в оценките по компонентите на отделните експерти.

Индикативна цел 6: Да се предвидят мерки и осигури възможности за възстановяване на нарушените територии (рекултивация на сметища и др. площи) и да се определи последващото им предназначение; ОУП да предвиди мерки и осигури възможности за възстановяване на нарушените територии и да определи последващото им предназначение

Възстановяването на нарушените територии има положителен ефект, както и по същество определянето на тяхното последващо предназначение. Ефектите от конкретно определеното с ОУП последващо предназначение обаче са нещо различно и се разглеждат допълнително в оценките по компоненти на околната среда.

Индикативна цел 7: Да осигури възможност за подходящо развитие на техническата инфраструктура и обвързването и с националната инфраструктура; Осигуряване на възможността за подходящо развитие на техническата инфраструктура и обвързването и с националната инфраструктура; Засягат се всички компоненти и фактори на околната среда. Общата оценка с лимитиращо въздействие върху осигуряване на по-високо качество на жизнената среда е с положителен ефект. Очаква се постигането на положителен социален ефект, включително увеличаване на материалните активи, но и отрицателно въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, свързано с дългосрочно отнемане на земи и нарушаване на почвената покривка, както и с временно генериране на отпадъци (за периода на строителството) и възможно влошаване на качеството на водите и въздуха, но при изпълнение на взетите мерки негативните

въздействия могат да бъдат сведени до нормативно изискваните.

Индикативна цел 8: Да предвиди необходимите трасета и терени и осигури спазване на сервитутните зони за провеждане на съоръженията на техническата инфраструктура;

Аналогично на предходната оценка, очакваните въздействия са както положителни, свързана с осигуряване на качествена жизнена среда за населението като се осигуряват съвременни съоръжения на техническата инфраструктура, така и отрицателни, като резултантната оценка е негативна при изграждането на съоръженията, но при спазване на всички изисквания на действащото законодателство могат да се спазят всички изисквани нормативни параметри.

Индикативна цел 9: Да отрази всички защитени зони и защитени територии и да посочи всички наложени спрямо тях ограничителни условия за ползване, като същевременно гарантира опазването на биологичното разнообразие; Екологичен аспект-биоразнообразие; Въздействието от тази цел е безспорно положително, тъй като отразяването на границите на защитените зони и съобразяването на ОУП с ограничителните условия е предпоставка за опазването на биологичното разнообразие.

Индикативна цел 10: Да отрази съществуващи кариери, като за същите се укажат необходимите хигиенно-защитни зони и изисквания за начин на ползване и стопанисване, гарантиращ максимална защита и ползване на прилежащите им терени съгласно предвижданията на ОУПО; Екологични аспекти, свързани с въздействието върху Почви, Води, Ландшафт, Въздух, Отпадъци, Население, човешко здраве. Положително въздействие, което ще даде възможност за контрол на ползването и ще има дългосрочен, постоянен, пряк и косвен ефект за подобряване на състоянието на околната среда и човешкото здраве.

Индикативна цел 11: Да представи цялостна стратегия за опазване на културното наследство, която да бъде неразделна част от политиката за развитие на селищните и извънселищни територии на Общината; Представянето на стратегия за опазване на културното наследство само по себе си няма въздействия върху оценяваните екологични аспекти, но съдържанието на тази стратегия се очаква да има резултатни положителни въздействия за опазване на КИН на общината и косвен принос към развитие на туризма. Тези въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране

Индикативна цел 12: Да представи концепция за развитие на туризма и отдиха при балансирано и устойчиво използване на селищните и извънселищни територии, при умело използване на природните и антропогенни ресурси; Представянето на концепция само по себе си няма въздействия, но съдържанието на тази концепция се очаква да се отрази на всички оценявани аспекти и респективно косвен позитивен ефект върху развитие на туризма. Съответните въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране.

Индикативна цел 13: В ОУП да се обвържат съществуващите и предвидени терени за озеленяване в единна зелена система; Очаква се положително пряко дългосрочно въздействие върху околната среда с разширяването на зелените системи. Подобряват се условията на селищната среда, вкл. микроклимата, създава се екологична насоченост към устройството на ландшафта, осигуряват се условия за поддържане на биологичното разнообразие и здравословна среда за населението. Очаква се положителен ефект върху атмосферен въздух и климат, биологично разнообразие, ландшафт, население и човешко здраве

Индикативна цел 14: С ОУПО да се обследва съществуващото състояние на териториите с устройствен режим за обществено обслужване и се реструктурират според създадите се необходимости; Засягат се материалните активи на общината и респективно населението. На ниво цел не е възможно да се направи конкретна оценка на екологично въздействие, тъй като не е ясно как ще се реструктурират териториите с устройствен режим на обществено обслужване. Ето защо съответните въздействия се разглеждат допълнително спрямо конкретните предвиждания на устройственото планиране, но като обща оценка за въздействие върху материалните активи на общината ефектът е позитивен

Индикативна цел 15 : Да се изготви комуникационно-транспортен план за елементите на транспортната инфраструктура, като неразделна част от ОУПО;

Само по себе си изготвянето на комуникационно-транспортен план няма въздействие върху оценяваните аспекти, но съдържанието на този план подлежи на оценка спрямо съответните компоненти на околната среда и населението/човешкото здраве.

Индикативна цел 16: Необходимо е към целите на ОУП на Община Рудозем да бъде включено съобразяване на насоките на териториалното развитие с риска от наводнения на територията на общината, което е взето предвид при устройствените решения. В този район са регистрирани исторически наводнения, а и направеното моделиране също показва, че са възможни наводнения и в бъдеще.

III Оценка на въздействията на ОУП на Община Рудозем с оглед трансгранично въздействие.

Въпреки, че територията на общината е разположена сравнително близо до границата с Гърция, ОУПО не предвижда развитие и дейности, които да окажат въздействие в съседната държава, а и естеството и мащабът на ОУП на община Рудозем не могат да окажат трансгранично въздействие. Важен факт е че не може да се получи трансгранично потенциално въздействие и по пътя на водите тъй като водите формирани и протичащи през територията на общината се оттичат към вътрешността на България, а не директно към Гърция.

При изготвянето на настоящия Общ устройствен план и при оценката на степента му на въздействие върху околната среда, описана подробно в т.6 е направен извода, че при тази обосновка не съществуват основания, на базата на които да се твърди, че при реализация на ОУП на Община Рудозем ще бъдат нанесени непоправими щети на околната среда в този район на страната, а напротив като цяло въздействието е с положителен ефект за околната среда в района и за осигуряване на по-добра жизнената среда за населението в Общината.

7. Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия върху околната среда при осъществяване на ОУП на Рудозем.

Направеният анализ и оценка на състоянието на околната среда на територията на община Рудозем е основание при разработване на ОУП на общината да се направи предложение на мерки за опазване на околната среда въпреки че основните цели на ОУП за пространствено развитие са насочени основно към създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, създаване на благоприятна среда за инвестиции и оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата и новоизградената инфраструктура с цел подобряване качеството на живот и създаване на условия за социални и здравни грижи, отдих, спорт и развлечения. При все това ОУП се стреми към устойчиво развитие на пространственото планиране, стараяйки се да избегне в максимална степен ценни характеристики на околната среда при планирането на устройствените територии, което ще предопредели ползването на природните ресурси.

Мерки с такъв характер, взети предвид при разработване на Предварителния проект на ОУП на община Рудозем са :

- недопускане на разрастване на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;
- териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на изолационни и защитни функции;
- направени предложения за възможности, които да осигурят устойчиво развитие на общината и повишаване качеството на околна и жизнена среда за населението (осигуряване на вода за населението с добри качества, свеждане до минимум наднорменото замърсяване на повърхностните и подземните води с непречистени отпадъчни води чрез изграждане на канализация и пречиствателни съоръжения).

Разгледани и оценени са предвидените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици при прилагане на плана. Посочени са и нови мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно

компенсиране на неблагоприятните последици при прилагане на плановете, от експертите, разработващи екологичната оценка.

Препоръките се отнасят за следващите етапи на планиране – ПУП, където има одобрен ПУП/ може да има или не ЕО/или инвестиционен проект.

Мерките са като превантивна мярка и препоръка и имат пожелателен характер.

Конкретното предназначение на поземлените имоти се определя с подробните устройствени планове /ПУП/. Те по принцип са следващ етап на планиране след ОУП.

Представени са мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на плана за околната среда и човешкото здраве.

I. Мерки предвидени за опазване на околната среда конкретизирани по компоненти и фактори

В ДЕО след подробен анализ и оценка на текущото състояние на околната среда и определяне на въздействието на устройствените решения в Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем се предлагат мерки по отделни компоненти и фактори на околната среда за да се гарантира опазването ѝ и респективно спазване на всички изисквания на действащото екологично законодателство, хармонизирано с европейското.

✓ Атмосферен въздух

- Контрол на замърсители на атмосферен въздух на строителните площадки и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни обекти, производствени сгради, ВиК системи и съоръжения и др.
- Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС и провеждане на строг контрол за изпълнение на предложените мерки за опазване на атм. въздух.
- Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци, оросяване при възможност на строителните площадки
- Намаляване на вредните емисии във атмосферния въздух, чрез ползване на слънчеви батерии, съоръжения с ветрогенератори и др. ,
- Намаляване на вредните емисии във атмосферния въздух през зимния сезон със саниране на сгради (повишаване на енергийната ефективност в административни сгради, производствени помещения, жилищни сгради и др.) използване на горива с по - добри показатели, свързани с генериране на вредни емисии в атмосферния въздух.
- Да се използват съвременни строителни и транспортни машини и съоръжения с ниско ниво на емисии на вредни вещества в изгорелите газове.

- Повишаване етапно на зелените площи и поддържането им в добро състояние.

✓ **Земни недра**

За предотвратяване, намаляване и отстраняване на неблагоприятни последици върху земните недра следва да се предвидят следните мерки:

- качествено изпълнение на строителните работи и рекултивация на нарушени терени след приключване на строителните работи и привеждането им в естетичен вид;
- екологосъобразно събиране и третиране на битовите и строителните отпадъци;
- активизиране на борбата с ерозионните процеси, почистване и укрепване на речни корита;
- при извънредни ситуации (земетресения, замърсяване при аварийно разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали) да се предприемат действия за намаляване и ликвидиране на отрицателните последици, регламентирани в действащите законови и нормативни документи и да се сигнализират незабавно службите, пряко ангажирани в борбата с бедствия и аварии.

✓ **Води**

Необходимо е да се прилагат всички устройствени мерки предвидени в ОПР на община Рудозем 2014-2020 г , РП на ВиК Смолян и др. планове и програми , свързани с развитие на ВиК инфраструктурата, способстващи намаляване и компенсиране на негативното въздействие върху подземните и повърхностните води

- Реконструкция на водопроводната мрежа за намаляване загубите на вода и повишаване качеството на питейната вода;
- Реконструкция и изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни станции;
- Изграждане на съоръжения за допълнително водоснабдяване на населените места;
- Внедряване на нови технологии в селското стопанство и съвременни форми на интензивно земеделие.;
- Насърчаване развитието на традиционни, алтернативни и екологичносьобразни земеделски производства;
- Внедряване на практики на екологично чисто земеделие и животновъдство

За изпълнението на тези мерки се предвижда да се направи допълнителна преценка и приоритизация на нуждите, като се съобрази избора на решения с разработените нови технологии, приспособени за малки населени места и с по- ниска цена.

В „План за управление на речните басейни в Източнореломорски район 2016-2021 г“ са планирани следните инвестиционни мерки за община Рудозем

Таблица № 7.1-1 Мерки за водните тела в община Рудозем от приложенията в Раздел 7 в ПУРБ на ИБР (2016-2021 г)

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действието	Вид на мярката	Прилагащ орган
DP_4	Опазване на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Забрана за сечи, с изключение на санитарни и отгледни сечи, във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване	DP_4_1	допълваща	Държавна агенция по горите
OS_3	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води	Проучване замърсявания, вкл. фонов замърсявания, на подземни води в /ПВТ BG3G00000Pt049 и BG3G000PtPg043- Находище „Димов дол“-Рудозем)	OS_3_13	допълваща	Басейнова дирекция
DP_4	Намаляване на замърсяването от минни дейности	Подобряване, експлоатацията и стопанисване на хвостохранилища по отношение управлението на водите/ ПВТ BG3G00000Pt049-XX „Рудозем 2“/	DP_4_3	допълваща	МОСВ, БДИБР
DP_9	Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство	Събиране на актуална информация за местоположението и текущото състояние на складове за пестициди /ПВТ BG3G00000Pt049 -Находище „Димов дол“-Рудозем)	DP_9_4	основна	Стопанисваща организация
DP_10	Събиране и картиране на информация за изтичане на руднични води	Събиране и картиране на информация за изтичане на руднични води /от находище Димов дол/	DP_10_1	допълваща	МОСВ, БДИБР, ИАОС
IP_2	Наблюдение на резултати от мониторингова мрежа на хвостохранилищата	/ ПВТ BG3G00000Pt049-XX „Рудозем 1“ и „Рудозем 2“	IP_2	допълваща	Стопанисваща организация
CA_2	Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води	Изграждане на нови пунктове за мониторинг в райони с установен риск от въздействие върху рецептори, определящи за състоянието на подземните водни тела // ПВТ BG3G00000Pt049-	CA_2_2	допълваща	Стопанисваща организация

		XX „Рудозем 2“-изграждане на 3 пункта за мониторинг на подземни води/			
PL_2	Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води	Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ	PL_2_2	основна	„Рудмета л“ АД
UW_2	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане, реконструкция или модернизация на канали зационна мрежа за агломерации над 2 000 е.ж. /гр. Рудозем/	UW_2_4	основно	община
UW_2	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ за агломерации с над 2000 е.ж. /Чепинци/	UW_2_1	основна	община/ ВиК оператор
DW_1	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство	DW_1_3	основна	ВиК оператор
DP_13	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита	Контрол за използване на пестициди в райони на подземни водни тела, формирани в карстови водни хоризонти, разкриващи се на повърхността /BG3G00000Pt043/	DP_13_9	допълваща	БДИБР, МОСВ

Таблица № 7.1-2. Мерки за водните тела в община Рудозем от приложенията в Раздел 5 на ПУРН на ИБР (2016-2021 г)

№	Уникален код	Наименование на мярката	Описание на мярката	Компетентна институция за изпълнение
1	MA_09_02	Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други, намиращи се в границите на речните легла или дерета	Отстраняване на складирани материали и незаконни временни постройки (навеси, огради, колиби и др.) по речните брегове и тераси на реките	Кмет на общината, ДНСК
2	MA_09_30	Осигуряване на обществена подготвеност за реакция при заплахата от наводнения	Осигуряване на обществена подготвеност за реакция при заплахата от наводнения 1-предоставяне на актуална информация На страницата на общината, свързана с въпросите на наводненията;	Компетентност за общината

			2-разпространение на радиосъобщения; 3-публикуване в местни медии на рубрики, свързани с въпросите на наводненията 4-разпространение на дипляни/флакс въпросите на наводненията.	
--	--	--	---	--

В ПоМ от ПУРБ на ИБР 2016-2021 г., привързано към водните тела в границите на водосбора, на които попада територията на Община Рудозем, са предвидени също мерки с код DW_4 - „Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване“, действие по изпълнение на мярката „Забрана за сечи, с изключение на санитарни и отгледни сечи, във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване“;

- мярки с код P1_2 - „Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води“, действие по изпълнение на мярката „Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция, модернизация на ПСОВ“;

- мерки с код EW_2 - „Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване“

- мярка с код HY_11 - „Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите“, действие по изпълнение на мярката „Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)“.

Освен посочените мерки за намаляване и компенсиране негативното въздействие върху подземните води са целесъобразни и следните мерки:

- да се узакони водовземането от всички съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водовземане, както и за учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване в съответствие с изискванията в Закона за водите и наредбите към него;

- на базата на информацията от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район и от „Водоснабдяване и канализация Смолян“ ЕООД на опорния план на общината да бъдат отразени учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г и по преди действала нормативна уредба санитарно-охранителните зони на водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване;

- проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентирани в чл. 118а на Закона за водите забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води;

- да се опазват водоизточниците и съоръженията в учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителните зони около водоизточниците за питейно битово водоснабдяване от подземни води;
- да се спазват забраните и ограниченията в охранителните пояси на учредените и предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията в Наредба № 3/16.10.2000 г;
- осъществяването на инвестиционните проекти, произтичащи от ОУП на община Рудозем, да се съобразяват с мерките за водните тела от приложенията в Раздел 7 в ПУРБ на ИБР (2016-2021 г) и приложенията в Раздел 5 на ПУРН на ИБР (2016-2021 г), описани по-горе в таблици 7.1 и 7.2.
- всички дейности, произтичащи от предвижданията в ОУП, следва да се съобразяват с изискванията в „Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници“, утвърдена със Заповедите на министъра на земеделието и храните и Заповедите на министъра на околната среда и водите и „Програмата за мониторинг на нитратите в подземните води“, утвърдена от министъра на околната среда и водите.
- При реализиране на ИП, свързани с поземлените имоти определени за заграбване на животни и одобрени по КKKP на гр. Рудозем по реда и условията на Наредба № 22/10.02.2006 г. да се спазват при необходимост мерките за изключване и/или минимизиране на риска за водите при заграбване на умъртвени животни, посочени на стр. на МОСВ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/ukazanya/>.
- Съгласуваните и одобрени поземлени имоти по КKKP на гр. Рудозем за заграбване на животни по реда и условията на Наредба № 22/10.02.2006 г. следва да бъдат коректно представени, вкл. при необходимост да бъдат включени мерки за минимизиране на риска за водите, съгласно посоченото по-горе писмо.

Изпълняване на всички мерки :

- описани в ДЕО на ОУП на Община Рудозем, отнасящи се за опазване на водните тела на територията на общината съгласно ПУРБ на ИБР 2016-2021 г.

- При осъществяване на инвестиционните проекти, произтичащи от ОУП на община Рудозем и които са планирани като мерки за изпълнение в ПУРН на ИБР да се прилагат мерки, съгласно Становище на ЕО. на проекта на ПУРН прил. към него в ИБРУВ.

- Необходимо е при стартирането на всяко инвестиционно предложение да се издаде съответното Разрешително от компетентния орган, като се има в предвид, че Разрешителните за водовземане или ползване на повърхностен воден обект се издават при спазване и изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим“ и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти“ от ЗВ. Наредба за ползването на повърхностните води, приета е Постановление на МС № 200 от 13 юли 2011г, Наредба № 2 от 08.06.2011г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуални емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване. Наредба № 6 от 9 ноември 2000г. за емисионни норми за допустимото

съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчни води, зауставани във водни обекти. Наредба №1 от 11 април 2011 г. за мониторинг на водите и Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно - битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

✓ **Земи и почви**

- Терените за разширение и изграждане на нови обекти да не засягат земеделски земи от висока категория. Да се вземат предвид възможностите за развитие на транспортната и техническата инфраструктура. Да се предвиди изолационно озеленяване.
- Новопредвидените урбанизирани територии, предназначени за производствени и складови дейности, да се съобразят с вече настъпилите промени на предназначението на земеделски земи. Да се сведе до минимум заемаването на земеделски земи висока категория.
- Осигуряването на разделно събиране на биоотпадъците е стъпка напред за опазване на. Околната среда, последващото им третиране на регионален принцип, както и домашно компостиране е много положителна мярка, при която отпадъкът се превръща в продукт за повишаване на почвеното плодородие.
- Въвеждането на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и предаването им за рециклиране предотвратява замърсяването на редица площи с неразложими и устойчиви замърсители.
- Осигуряването на площадка за разделното събиране на строителните отпадъци, в т. ч. земни маси, почва, камъни и др., за събирането и съхранението им на територията на общината е предпоставка за избягване формирането на нерегламентирани депа, които често замърсяват обработваеми земи поради недобросъвестното отношение на строителни фирми.
- Да се предложи пространствена организация на селскостопанската инфраструктура. Да се отразят съществуващите стопански бази и евентуалното им бъдещо разширение. Да се обоснове възможността за възникване на преработвателни предприятия на селскостопанска продукция в удобна връзка със земеделски и животновъдни инфраструктурни обекти.
- Правилникът за прилагане на плана да изисква изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадъчни води за животновъдните обекти, обектите за преработка на животновъдна продукция и други с подобна необходимост.
- Хумусният пласт отделен при строителството да се депонира отделно и да се използва по предназначение.
- Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.

- Повишаване на зелените площи в Общината. Всички технологично свободни пространствата трябва да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвените проекти за паркоустройство на терените
- Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен за обекти в урбанизираните територии, рекреационни зони и др.
- Опазване на почвата от замърсяване с нефтопродукти при аварии с транспортна техника, като се отстранява замърсената почва. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третират като опасен отпадък - да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане или да се ремедира на място.
- След влизане в сила на ОУП на Община Рудозем за реализиране на инвестиционни намерения в площите, представляващи горски територии / тези с допустима промяна на предназначението им и последващо застрояване, както и на тези за изграждане на обекти, за които не се налага промяна на предназначението им/да бъдат проведени съответните процедури по реда на закона за горите и подзаконовата нормативна уредба.

✓ **Биологично разнообразие. Защитени зони.**

- При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения, е необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове.
- При реализиране на конкретни планове и инвестиционни предложения да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна.
- При изграждане на водовземни съоръжения да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна.
- Необходимо е в следващи фази на проектиране на отделните съоръжения да се направят подробни проучвания за засегнатите площи преди да се пристъпи към реализация на инвестиционните предложения като се дадат и вариантни решения, които да се оценят и от екологичен аспект за да се сведе до рационалния минимум заемащото на горски територии с растителни местообитания и т.н.
- Отделните инвестиционни предложения може да бъдат осъществени само след съответната процедура по Глава 6 на ЗООС за ОВОС и ОС(при необходимост).

- *Мерки за изпълнение при прилагането на ОУПО*

1.Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда

на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

2. Строителни дейности в и край речните легла да се извършват по възможност извън сезона на размножаване на рибите (април – юни) или в периода на маловодие, за кратко време. Възстановяване на засегнатите участъци на водните обекти.

3. Необходимо е устойчиво използване и опазване на биологичното разнообразие на територията на общината като се осигурява чиста и с високо качество околна среда.

4. При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводни, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените зони.

5. При определянето на териториалното зониране в обхвата на защитените зони, да се изхожда от зонирането им, установено с техните планове за управление и определените ограничения на дейностите.

6. В защитените зони по Натура 2000 да бъдат съобразени природоохранителните режими, въведени по реда на Закона за биологичното разнообразие.

7. Ако до изработването на проекта за ОУПО не са приети планове за управление на защитените зони по този закон, в проектоплана да се обоснове допустимата устройствена строителна намеса, при съобразяване с изискванията за запазване на местообитанията и популациите.

✓ **Ландшафт**

- При изпълнение на дейностите по прилагане на ОУП максимално да се запазва съществуващия ландшафт на територията на общината.

- Да се разработи и приложи проект за ландшафтно-устройствен план на общината.

- На бъдещите площадки за производствени и складови дейности да се предвиди подходящо озеленяване или изолационни масиви съгласно ЗУТ.

- Да се разработят и приложат проекти за рекултивация на нарушените от строителството терени и възстановяване на нарушените ландшафтни компоненти.

- Да се приложи проект за рекултивация терените нарушени при изграждане на пътища и др.

✓ **Културно историческо наследство**

Устройствени мерки

Очакваните негативни въздействия върху културно - историческото наследство ще бъдат предотвратени чрез прилагане на ОУП на Община Рудозем и осъществяване на концепцията

за опазване на КИН, заложена в него. Общият устройствен план на общината оценява обектите на културно-историческото наследство, като елементи на цялостни териториални и функционални системи, поставящи изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват. ОУП осигурява условия за физическото опазване на паметниците и тяхната среда, за промотиране и социализация на познавателните, възпитателните, мемориалните, емоционално-естетическите им качества, за реализация на стопанския им потенциал, като обект на туристически интерес.

Целта на ОУПО е концентрация на ресурсите на общината за постигане на устойчиво развитие, да бъде атрактивна за живот и инвестиции, като се интегрират социалните, културните, природни цели, което гарантира комплексен продукт и устойчиво развитие на общината. Има необходимост от създаване на нова туристическа инфраструктура и превръщане на общината в територия за трансгранично сътрудничество и коопериране.

В ОУПО са заложени целите на *Общински план за развитие на община Рудозем 2014 – 2020г. (ОПР) за развитие* на различни форми на туризъм, свързан с наличните природни и културно-исторически ресурси, както и възможности за предлагане на свързан туристически продукт в сътрудничество със съседни общини

Необходими последващи специализирани проучвания, програми и мерки за опазване и социализация на НКН, заложени в ОУПО:

- Попълване на Археологическа карта на България за община Рудозем е - с база данни за археологическите обекти, с картиране и обособяване на самостоятелни имоти и охранителни зони;
- На база проведени археологически проучвания и доказана научна и културна стойност на отделните археологически обекти, да бъдат изведени граници и режими на опазване, като предпоставка за формиране на защитени територии за опазване на недвижимото културно наследство, територии с особена териториално-устройствена защита, които да се отразяват в Специализирани кадастрални карти съгласно Закона за кадастъра и имотния регистър;
- Необходимо е да бъде актуализиран списъка с недвижими културни ценности и включването на нови обекти притежаващи научна и културна стойност. При актуализацията е необходимо да се вземе предвид степента на съхраненост на материалната, образната и функционална автентичност. Трябва да бъде изготвена оценка на научната и художествената стойност на обектите и да се проследи мястото и значението им в съвременната среда. Важно е да се прецени и до колко обектите са част от съвременната обществена и културна област (среда), която обогатява средата и обществото. Оценката на познавателната стойност показва научния и образователен потенциал на обектите като свидетелство за развитие на материалната и духовната култура на обществото. Необходимо е да се оцени утилитарната стойност на обектите,

както и до каква степен те позволяват възстановяване на оригиналните или организиране на нови функции;

- Подробни устройствени планове за опазване и социализация на единични или групови недвижими ценности, определени с устройствените схеми;

- Инвестиционни проекти за консервация, експониране, благоустрояване, озеленяване и ефектно осветление на единични или групови недвижими ценности.

Заклучение: При прилагането на ОУП и заложените в него мерки и концепция за опазване на Културно-историческото наследство не се очаква негативно въздействие върху културно-историческото наследство в Община Рудозем.

✓ **Отпадъци**

При реализиране на на ОУП на Община Рудозем да се изпълняват следните мерки:

- Създаване на възможности за увеличаване ефективността на системата сметосъбиране и сметоизвозване, както и такива за предотвратяване образуването на нерегламентирани /криминални / сметища.

- Да се изпълняват всички мерки по изпълнение на законодателството по отношение на масово разпространените отпадъци и осигуряване на подходящи места за тяхното събиране и съхраняване с цел последващо предаване на оторизирани за целта лица.

- Осигуряване на разделно събиране на строителните отпадъци в т.ч. на земни маси, почва, камъни и др. като се разгледат възможностите за отреждане на площадка за събиране и съхранение на територията на общината .

- Осигуряване разделното събиране на биоотпадъци. Обезпечаване на системата ; Разглеждане на възможности за отреждане на площадка за събиране и съхраняване на биоотпадъците. Домашно компостиране

- Да се направи Програма за изпълнение на мерки и да се следи за изпълнението ѝ за безопасното съхранение на негодни за употреба ПРЗ до предаването им за обезвреждане

- При проектиране на ПСОВ на населените места и обекти да се изготвят Програми за управление на утайките от пречиствателните съоръжения.

- При реализация на обекти (транспортни в т.ч. пътища и съоръженията към тях, В и К мрежи и съоръжения, ПСОВ и др.) да се изготвят актуални програми за упавление на отпадъците като максимално се използват там където е възможно да се предават за рециклиране, 100 % използване на хумуса, максимално използване на строителни отпадъци, земни маси и др. за корегирание на нарушени терени и т.н.

- Въвеждане на ефективна система за разделно събиране на отпадъците от опаковки. осигуряване на подходящи места за тяхното събиране и съхраняване. Мярката е за население в общината и отделните населени места въвеждането на разделно събиране на отпадъците от опаковки е задължително за общини с население от 6000 жители, и населени места с население над 5000 жители съгл. Чл.31, ал.1 от ЗУО. В ДЕО се препоръчва тази мярка за по-добро екологосъобразно управление на отпадъците на

територията на общината, намаляване разходите за депониране за смесените битови отпадъци и т.н.

- На територията на Община Рудозем не съществува площадка за събиране и третиране на МРО (ОЧЦМ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА). Въпреки че общината не е задължена, съгласно Закона за управление на отпадъците да има такава площадка, за улеснение на гражданите би било добре да се предвиди изграждането на такава.

- Необходимо е Кметът на общината да предприеме мерки, относно останалите масоворазпространени отпадъци и в изпълнение на Наредбите за ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, като организира изпълнението на задълженията си за сключване на договори с: Организации по оползотворяване на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС; лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, относно ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС или др. лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, третиране, рециклиране/или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

- При реализация на ями за загробване на мъртви животни да бъдат съобразени предвидените дейности по отношение реализацията на ямите в определените за целта имоти на територията на община Рудозем - с положително становище за пригодността им, съгл.компетенциите на БДДР, относно изискванията на ЗВ.

- Да се прилагат забраните и ограниченията, съгласно Закона за водите (ЗВ), предвидените мерки в утвърдените План за управление на речните басейни 2016 - 2021 г. в Източно беломорски район (ПУРБ 2016 - 2021 г.) и План за управление риска от наводнения в ИБР 2016 - 2021 г. (ПУРН 2016 - 2021г.), както и Наредба № 22.

- Да се изпълнява разпоредбата на чл. 5, ад. 4, т. 2, съгласно която за дъното и стените на трупната яма е необходимо да е осигурена надеждна хидроизолация. (хидроизолация, която не позволява изтичане на течности извън стените на трупната яма. Съгласно чл. 5. Ал. 4, т. 3 от Наредба № 22 е необходимо повърхността на трупната яма да бъде покрита : бетонна плоча с отвор, покрит плътно със заключващ се метален капак.

✓ Опасни вещества

Към момента на територията на общината има наличие на 2 предприятия с нисък рисков потенциал.

В ОУП не са предвидени предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС. Необходимо е стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества и смеси.

В проекта на ОУП не са налице предвиждания за отреждане на терени за разполагане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал (ПНРП).

В бъдеще при евентуално уведомление за ИП в община Рудозем да се спазват всички

изисквания на действащото законодателство за безопасна реализация и бъдеща дейност на предприятието с висок или нисък рисков потенциал.

✓ **Вредни физични фактори**

Шум В проекта за ОУП са разгледани решения, които като цяло са благоприятни по отношение на акустичната среда на територията на общината. Ограничаване на шумовото въздействие в околната среда и постигане на граничните стойности за шум за територии с нормиран шумов режим може да се постигне с прилагане на посочените по-долу принципни подходи и конкретни мерки.

Предвиждането на проекти за рехабилитация и реконструкция на пътни участъци от републиканската и общинската пътни мрежи на територията на общината, ще доведе до намаляване на шумовата емисия от транспортните потоци, движещи се по тях. Това е от особено значение при преминаване на пътищата през населени места. Поддържането на съществуващата улично-пътна мрежа в добро експлоатационно състояние е важна мярка, водеща до намаляване на шумовото въздействие от транспортните средства върху жилищните територии и други обекти с нормиран шумов режим в населените места.

При бъдещо разработване на ПУП на зони с различно предназначение (жилищни, за отдых и др.), в близост до източници на шум (натоварени пътища/ улици, промишлени обекти и др.), трябва да се отчита въздействието на фактор шум, с цел – постигане на граничните стойности за шум, за съответния вид територия. Защита от наднормено шумово въздействие може да се постигне чрез: максимално отдалечаване на линията на застрояване от източника на шум, подходяща ориентация на жилищните сгради и помещенията в тях спрямо източника на шум, екраниране на разпространението на шума към обектите на въздействие, чрез различни видове шумозащитни съоръжения (екрани – стени, земни насипи и други).

При разработване на ПУП на обекти за отдых и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракциони, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други, за да се гарантира благоприятна акустична среда на териториите им.

При обособяване на нови терени за различна производствено – складова дейност, да се вземат под внимание нормативните изисквания за шум, за разположени в близост територии с нормиран шумов режим.

При извършване на строителни работи по изграждане на нови обекти, да се използва съвременна строителна и транспортна техника, в съответствие с изискванията на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван от тях във

въздуха (ДВ бр. 11/2004 г.).

Ел. Магнитни лъчения Необходимо е по – подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанции, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им.

В сервитутната зона на електропровода се забранява всякакво строителство, включително и подземни гаражи, засаждане на дървета за палене на огън, складиране на материали и отпадъци, образуване на паркоместа и всичко останало съгласно изискванията на Наредба №3 за устройство на ел.уредби и електропроводните линии и Наредба №16 за сервитутите на енергийните обекти. Необходимо е всички ИП в близост до електропроводи високо напрежение да се съгласуват с ЕСО ЕАД.

II Мерки предвидени за опазване на околната среда за отразяване в окончателния проект на ОУП на Община Рудозем и мерки за изпълнение при прилагането на ОУП .

Предлаганите мерки предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на ОУПО на Община Рудозем върху околната среда са представени като:

- мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО на Община Рудозем
- мерки за изпълнение при прилагането на ОУПО на Община Рудозем

Предлаганите мерки са мотивирани и се посочат очакваните резултати от прилагането им за всеки компонент и фактор на околната среда, културното наследство и здравно-хигиенните условия на околната среда .

7.1 Мерки за отразяване в окончателния проект на ОУПО Рудозем

Предвидените Мерки за опазване на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО на Община Рудозем са представени в Таблица 7.1.

Не са идентифицирани мерки по всички компоненти и фактори на околната среда, които да се отразят в окончателния проект на ОУПО Рудозем, тъй като те са взети предвид още при изготвянето на предварителния проект и целят свеждане до минимум на потенциално отрицателно въздействие на ОУП.

7.2. Мерки за изпълнение при прилагането на ОУП на община Рудозем

Предложените мерки, за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици за околната среда и човешкото здраве

при осъществяване на ОУП на Община Рудозем са дадени в Таблица 7.2

Таблица 7.1 Мерки за опазване на околната среда, предвидени да се отразят в окончателния проект на ОУПО Рудозем

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за отразяване в окончателния Общ устройствен план на Община Рудозем	Резултати от прилагането на мерките
1.	Атмосферен въздух	Не се предвиждат допълнителни мерки, които да се отразят в окончателния проект на ОУП.	
2.	Земни недра	Не се предвиждат допълнителни мерки, които да се отразят в окончателния проект на ОУП.	
3.	Води <i>Повърхностни Води</i> <i>Подземни води</i>	1. Да се ревизира обяснителната записка към ОУПО Рудозем, в т. Ч. Съществуващото състояние и прогнозите за развитие, като се отрази актуалната информация от настоящия ДЕО. 2. На опорния план на общината да бъдат отразени учредените по Наредба № 3/16.10.2000 г и по преди действала нормативна уредба санитарно-охранителни зони на водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.	Реално представяне на съществуващото състояние на водите (повърхностни и подземни води) , основа за ефективното им управление и за недопускане наднорменото им замърсяване, както и бъдеща реализация на проектни решения, осигуряващи достатъчно вода с добри качества за населението, промишлеността и селското стопанство.
4	Земи и почви	Да се ревизира ОУП по отношение на възможност да се намалят площите, предложени за промяна на предназначението им.	Опазване на ресурса – обработваеми земи . Опазване на земите.
5	Биоразнообразие. ЗТ.ЗЗ	В ДОСВ са предвидени смекчаващи мерки за опазване на ЗЗ, които е задължително да бъдат взети предвид в окончателния проект на ОУП на Община Рудозем .	Опазване на 33 и биоразнообразието.
6.	Отпадъци	Да се ревизира обяснителната записка към ОУПО, в т. Ч. Съществуващото състояние и прогнозите за развитие, като се отрази актуалната информация от точка 2.1.8 Отпадъци от настоящия ДЕО.	Представяне на актуалното съществуващо състояние на управление на отпадъците е база за технологични решения и предвиждане на мерки, осигуряващи опазване на околната среда
7.	Културно-историческо наследство	Да се предвиди инструментариум, който без да ограничава развитието, да съответства на цялостната стратегия за опазване на културния ландшафт, съхраняването на основните му структуроопределящи характеристики като:	Зонирането и режимите отнасящите се до културното наследство (в Правилата и нормативите за устройство и изграждане на територията,

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за отразяване в окончателния Общ устройствен план на Община Рудозем	Резултати от прилагането на мерките
		съотношение между селищни пространства и исторически формирала се селищна мрежа; структуриращата роля на природните елементи и подчиняване на устройствената структура	като част от правилата за прилагане на ОУПО) ще отразят интеграционните процеси и ще нормират естетико-композиционните характеристики и допълнителните специфични екологични изисквания

Таблица 7.2 Мерки предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на ОУП на Община Рудозем

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
1	Атмосферен въздух	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1.Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност чрез саниране на сгради и производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради.	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух чрез намаляване емисиите от битово отопление
		2.Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след преценка по ЕО или ОВОС.	Завишен контрол над фирми, с източници на емисии на вредни вещества
		3.Съобразяване на всички проектни решения с развитието на Защитените зони по Натура 2000 в общината.	
		<u>Мерки за намаляване на отрицателните въздействия</u>	
		4.Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци.	Намаляване на неорганизираните емисии от транспорта и възможността за вторичен унос на прах.
5.Своевременно извършване на ремонтни работи и поддържане в техническа изправност на настилки на уличната мрежа в населените			

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		места с подмяна на паважните настилки. 6. Изграждане на велоалеи в обектите на отдих и туризъм 7. Контрол на замърсители на атмосферен въздух и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни проекти. 8. Оросяване на работните площи. 9. Използване на модерна мобилна техника с ниско ниво на емисии на вредни вещества в изгорелите газове.	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух
2.	Земни недра	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Качествено изпълнение на строителните работи и рекултивация на нарушени терени след приключване на строителните работи и привеждането им в естетичен вид; 2. Екологосъобразно събиране и третиране на битовите и строителни отпадъци 3. Активизиране на борбата с ерозионните процеси, почистване и укрепване на речни корита 4. При извънредни ситуации (земетресения, наводнения, замърсяване при аварийно разливане на нефтопродукти и други опасни вещества и материали) да се предприемат действия за намаляване и ликвидиране на отрицателните последици, регламентирани в действащите законови и нормативни документи и да се сигнализират незабавно службите, пряко ангажирани в борбата с бедствия и аварии	Устойчивост на геоложката среда, която да осигурява стабилност и сигурност на сградите, съоръженията и инфраструктурата, като по този начин се осигурява безопасност за хората и се запазва живота и здравето им
3	Повърхностни и подземни води	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения, произтичащи от устройствените мерки в ПУП, да се съобразява с регламентираните в чл. 118а на ЗВ забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на	Опазване на повърхностните и подземните води от замърсяване.

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води.	
		2. Да се изпълняват мерките съгласно ПУРБ 2016-2021 на Източнореломорски район“ Пловдив към раздел „Програма от мерки за постигане целите на опазване на околната среда” за община Рудозем	
		3. По време на експлоатация да се подържат в техническа и експлоатационна изправност водоснабдителната система, канализационната система и пречиствателните съоръжения;.	
		4. Да се превежда в съответствие с разпоредбите на ЗВ правото за ползване на повърхностни водни обекти за заустване на пречистените отпадъчни води като се издава Разрешително за заустване на отпадъчните води от БДИБР; Съобразяване на режима на санитарно-охранителните зони около водоизточниците при подробното устройствено планиране (ПУП) и проектиране	Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водовземане, както и влошаване на количествените и качествени характеристики на подземните и повърхностни водни тела.
		5. Поетапно ликвидиране на точкови и дифузни източници на замърсяване на водите. Реализация на канализация и пречистване на отпадъчните води в населените места, производствени обекти и животновъдни ферми.	
		6. Да се осъществява строг контрол върху разрешените добивни дейности на инертни материали /наноси/ от реките и недопускане увреждане речните дъна и параметрите на съществуващите.	
		7. Да се узакони водовземането от всички съоръжения за добив на подземни води, чрез осъществяване на процедури за водовземане, както и за учредяването на СОЗ около	Недопускане нарушаване на екологичния минимум на речния отток след точките на водовземане, както и

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		водоизточниците за питейно битово водоснабдяване, съгласно Наредба 3/16.10.2000 г. За условията и реда за проучване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около източниците и съоръженията за питейни-битово водоснабдяване; 8. Планът за собствен мониторинг на подземните води от всяко водовземно съоръжение да се изготви в съответствие с изискванията на чл.70 от Наредба 1 /11.04.2011 г. За мониторинг на водите и се съгласува с БДИБР- Пловдив; 9. По график да се извършва диагностика и при необходимост рехабилитация на цялата водопроводна система и цялата канализационна мрежа и съоръженията към тях за да се предотвратят загубите на питейна вода и замърсяването на почви, подземни и повърхностни води 10. Третиране на отпадъчните води до необходимите изисквания на действащото законодателство. Преди въвеждане в експлоатация на ПСОВ да се изготви и представи в РИОСВ технологична инструкция за експлоатация на ПСОВ, План за собствен мониторинг и План при аварийни ситуации. Програма за управление на утайките от ПСОВ. 11. Осигуряване ефективен контрол и управление на водите 12. Осъществяването на инвестиционните проекти, произтичащи от ОУП на община Рудозем, да са съобразява с мерките за водните тела от приложенията в Раздел 7 в ПУРБ на ИБР (2016-2021 г) и приложенията в Раздел 5 на ПУРН на ИБР (2016-2021 г),	влошаване на количествените характеристики на подземните водни тела.
4.	Земи и почви	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u> 1. Предотвратяване замърсяването на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение	Опазване на почвите, растителността, водните ресурси и земите от замърсяване и от физическо унищожаване и запечатване

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		2. Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен.	Поддържане на продуктивния потенциал на земните ресурси (почвени, водни, растителни и животински)
		3. Необходимо е всички технологично свободни пространства да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвени проекти за паркоустройство на даден определен терен.	Поддържане и увеличаване на екосистемните услуги от различните видове територии (урбанизирани, земеделски, горски)
		4. Мерки за недопускане на течове на нефтопродукти и замърсяване на почвата от аварийни ситуации. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третират като опасен отпадък – да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане.	Целесъобразно и своевременно оползотворяване на изкопаните земни маси.
		5. Необходимо е хумусният пласт, отделен при строителството да се депонира отделно и да се използва по предназначение за рекултивация на нарушените терени.	Създаване на по-здравословна среда чрез произвеждане на продукти от екологично земеделие и животновъдство
		6. Оформяне на алеи и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.	
		<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>	
		1. Недопускане разрастването на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи; 2. Териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на изолационни и защитни функции; 3. Увеличаване дела на биологичното земеделие и животновъдство. 4. Ограничено ползване при доказана необходимост на торове и хербициди. 5. Включване на залесителните мероприятия от ЛУП на ДГС като приоритет на Общината за борба с ерозията.	Ограничаване на урбанизираните територии Ограничаване на почвените деградационните процеси
5	Биоразнообразие ЗТ и ЗЗ	<u>Мерки за ограничаване степента на отрицателните въздействия</u>	
		1. При предвижданията на бъдещи ПУП-ПЗ и реализирането на инвестиционни предложения, е	Редуциране на вероятността за разпространението на чужди,

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		необходимо прецизиране на видовия състав и недопускане деградирането на местните естествени екосистеми. Залесителните и озеленителни мероприятия да се извършват изключително с автохтонни дървесни и храстови видове	рудерални/синантропни и инвазивни растителни видове в общината и трансформацията на природни местообитания/ местообитания на видове.
		2. Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт	Опазване на биологичното разнообразие и неговите елементи. Осигурява спазване на всички условия, свързани с опазване на ЗТ и ЗЗ и съвместимост на приетите в ОУП решения с предмета и целите на опазване на ЗЗ.
		3. Строителни дейности в и край речните легла да се извършват по възможност извън сезона на размножаване на рибите (април – юни) или в периода на маловодие, за кратко време. Възстановяване на засегнатите участъци на водните обекти	Опазване на биологичното разнообразие и неговите елементи.
		4. При изграждане на водовземни съоръжения, ВЕЦ и др. Да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждане на крайречната флора и фауна	
		5. При реализиране на конкретни планове и инвестиционни предложения да не се допуска пряко отрицателно въздействие и нарушаване на биокоридорни връзки за местната фауна.	Опазване на биологичното разнообразие и неговите елементи.
		6. При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводи, да се отчита стриктно териториалния обхват на защитените територии и зони	Намалява вероятността за загуба на индивиди от консервационно значими видове и видовете, предмет на опазване в ЗЗ.
		7. Да се вземат предвид в ОУП на Община	Опазване на биологичното

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		Рудозем – окончателен проект и в Плана по прилагането му всички предложени мерки в т.7.1 Мерки предвидени за опазване на околната среда конкретизирани по компоненти и фактори, отнасящи се за опазване на биоразнообразието	разнообразие и неговите елементи.
		8. Да се прилагат предложените смекчаващи мерки в ДЕО и ДОСВ , отнасящи се до опазване на ЗТ и ЗЗ.	Осигурява спазване на всички условия, свързани с опазване на ЗТ и ЗЗ и съвместимост на приетите в ОУП решения с предмета и целите на опазване на ЗЗ.
6.	Ландшафт	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		1. При изпълнение на дейностите по прилагане на ОУП максимално да се запазва съществуващия ландшафт на територията на общината. 2. Да се разработи и приложи проект за ландшафтно-устройствен план на общината. 3. На бъдещите площадки за производствени и складови дейности да се предвиди подходящо озеленяване или изолационни масиви съгласно ЗУТ. 4. Да се разработят и приложат проекти за рекултивация на нарушените от строителството терени	Намаляване на негативното визуално въздействие; опазване на съседни ландшафти; повишаване устойчивостта на антропогенните ландшафти; повишаване на естетическите качества на ландшафта;
7	Културно историческо наследство	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	
		- По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на културното наследство - Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. И чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73 – при откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, строителните дейности се спират. - Да се спазват специализираните устройствени режими, както и зонирването, заложен в ОУП във	Осигуряване опазването на КИН в Общината

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		връзка със социализирането и опазването на КИН	
8	Отпадъци	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u> 1. Синхронизиране на управлението на отпадъците на общинско ниво със стратегическите цели на национално ниво . Актуализиране на документи и дейности, свързани с управление на отпадъците съобразно целите на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. 2. Разработване на програми и регионални мерки за насърчаване, развитие и финансово подпомагане на дейности, свързани с интегрираното управление на отпадъците. Реализиране на различни по вид бизнес дейности на смесено общинско-частно ниво, на частен бизнес и особено на джойнвенчер с водещи европейски и международни институции в областта на третирането на отпадъците. 3. Повишаване на административния капацитет на общината за дейностите с управление на отпадъците. 4. Създаване на електронни таблици за дейностите с отпадъците. 5. Изграждане на система за разделно събиране на отпадъците от бита: на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци; на опасни отпадъци и на биоотпадъци. 6. Изграждане на площадка/и за събиране и третиране на МРО (ОЧЦМ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отпадъци от опаковки и др. 7. Изграждане на специализирана площадка за събиране и подготовка за оползотворяването на строителните отпадъци на терен (общинска собственост. Дейностите на площадката могат да обхващат и рециклиране, подготовка за повторна употреба и/или подготовка за обезвреждане на строителни отпадъци, с цел намаляване	Осигуряване компетентно и ефективно управление на отпадъците в общината Бърз достъп до данни. Подобряване на управлението на отпадъците и постигане на целите на НПУДО. Ефективно добро управление на отпадъците , осигуряване опазването на околната среда и чистотата на градската среда и средата на другите населени места

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките	
		количеството на депонираните строителни отпадъци и за постигане на целите по чл. 32 от Закона за управление на отпадъците.		
		8. Осигуряване на достатъчен брой съдове за сметосъбиране и на нова сметоизвозваща техника;		
		9. Създаване на оптимална система за организиране на сметоизвозването.		
		<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>		Ефективно добро управление на отпадъците , осигуряване опазването на околната среда и чистотата на градската среда и средата на другите населени места
		1. Да не се допуска образуване на нови незаконни сметища на територията на общината		
		2. Осигуряване на достатъчно кошчета за отпадъци в откритите публични пространства, около обществени обекти, терените за движение и транспорт, за спорт и отдих		
		3. Редовно инспектиране на територията на общината за изпълнение на всички дейности по управление на отпадъците.		
9	Опасни вещества	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>		
Стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества. Строг контрол и управление на съществуващите предприятия с рисков потенциал. В ОУП не са предвидени нови предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС. Необходимо е да се спазват всички изисквания на действащото законодателство при предприемане на дейности , свързани с опасни вещества.		Ограничаване на въздействието от опасните вещества в околната среда и опазване на човешкото здраве.		
10	Вредни физични фактори Шум	<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u>		
1 Да се използва съвременна строителна и транспортна техника и осигуряване на добра организация на строителната дейност.		Ограничаване на нивата на излъчвания шум в околната среда на населени места. Намаляване на шумовото натоварване в жилищните зони на гр. Рудозем и др. Населени места		
2 Да се спазва стриктно работното време за извършване на работи с наднормен шум				
<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>				
1.Отчитане на фактор „Шум“ при разработване				

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
		на ПУП на зони с различно предназначение (жилищни, за отдих и др.), в близост до източници на шум (транспортни потоци, промишлени обекти и др.), с цел – постигане на граничните стойности за шум, за съответния вид територия. 2.При обособяване на нови терени за различна производствено – складова дейност, да се вземат под внимание нормативните изисквания за шум, за разположени в близост територии с нормиран шумов режим. 3.При разработване на ПУП на обекти за отдих и рекреация (особено чувствителни по отношение на шумово въздействие), трябва да се обръща внимание, освен на външните, и на собствените (вътрешни) източници на шум – спортни площадки, развлекателни атракциони, паркинги, заведения с озвучителни уредби и други). 4.Поддържане на съществуващата улично- пътна мрежа в добро експлоатационно състояние . 5.При строителство на обекти да се използва техника в съответствие с изискванията на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха (ДВ бр. 11/2004 г.) 6.Спазване на изискванията на действащото законодателство за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда при ситуиране на открити паркинги с над 50 паркоместа.	Ограничаване на шумовото въздействие върху обекти с нормиран шумов режим
11	Вредни физични фактори Ел. Магнитни лъчения-	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u> Необходимо е по – подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанции, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им.	Ограничаване на въздействието от електромагнитните полета излъчвания в околната среда и опазване на човешкото здраве.
12	Здравно	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u>	

№	Компоненти/ фактори на околната среда	Мерки за подобряване на околната среда при реализиране на плана	Ефекти от прилагането на мерките
	хигиенни аспекти на околната среда	1. Разработване на мероприятия за повишаване екологичното образование, култура и съзнание на гражданите, по-лесен достъп до информация относно състоянието на околната среда и активно участие на обществеността и бизнеса в процесите по опазване на околната среда. 2. Запознаване на представители на регионалните и местни власти с ключовите аспекти на европейското законодателство по околна среда	Подобряване на жизнената среда за населението и намаляване на заболяемостта и смъртността/
		<u>Мерки за ограничаване на отрицателните въздействия</u> 1. Поддържане на достатъчно терени за движение и транспорт, за спорт и отдих. 2. Технологично обновяване и привличане на инвестиции (наши и чужди) в опазването, възстановяването и възпроизводството на околната среда. Разработка и реализиране на проекти и ноу-хау на наши и чужди програми, финансирани от ЕС и български екофондове. 3. Постоянно подобряване на системата за управление на битовите и др. Отпадъци.	Подобряване на жизнената среда за населението и намаляване на заболяемостта и смъртността/
13	Природни рискови фактори	<u>Мерки за предотвратяване на отрицателните въздействия</u> 1. Спазване на нормите на нормите , свързани със сеизмичността на територията при проектиране и строителство. 2. Да се предвидят системи за аварийни ситуации и бързо действие при възникване на пожар и наводнения. 3. Изготвяне на Програми за ефективно и бързо отстраняване на щетите от наводнения, пожар и др.	Намаляване на риска за населението от последици, вследствие земетресения и наводнения.
14	Природни ресурси	1. Реализация на всички мерки свързани с опазване на водните ресурси в Община Рудозем. 2. Да не се допуска преразход на инертни материали, вода, горива и др. Спомагателни материали, свързани със строителството. 3. Да се води строг контрол за недопускане на незаконни сечи, за ползване на дървен материал при строителство на отделни обекти.	Опазване на природните ресурси

8.МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ

Във връзка с поставената задача – да се направи екологична оценка на изготвения предварителен проект за ОУП на Община Рудозем се разглеждат само две алтернативи:

- нулева алтернатива- без прилагане на ОУП на Община Рудозем.
- одобряване на действие съгласно новия ОУП на Община Рудозем

Нулева алтернатива.

Без изготвяне на нов ОУП общината няма да има цялостна концепция за развитие, отчитаща промените в икономическата обстановка, в обществения живот и социалната структура на населението, реализираните и изготвени проекти за реструктуриране на отделните имоти.

Нулевата алтернатива позволява:

- усвояване на земеделски земи за строителни цели;
- планиране на парче, чрез промяна в ПУП.
- и няма да осигури:
- възможност за съвременни инвестиционни инициативи
- няма да се осигури устойчивото развитие на Общината;
- провеждане на противоерозионни мероприятия и залесяване и подобряване качеството на околната и жизнената среда за населението.

Проектът за нов Общ устройствен план в Община Рудозем определя:

- Общата структура на територията, предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурни части – местоположение и границите на териториите за населени места и селищни преобразования;
- Земеделските територии, горските територии, териториите за природозащита нарушените територии за възстановяване териториите със специално, друго или смесено предназначение
- Териториите за рекултивация на нарушените терени, за възстановяване териториите със специално предназначение;
- Границите и начина на ландшафтно устройство на териториите около паметниците на културата. За опазване на културното – историческо наследство да се предвидят и обособят територии за достъп, обслужване и съхранение и специални мерки и нормативи за устройство и защита, координирани с НИПК.
- Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на Общината и връзките им с териториите на съседните Общини и инфраструктурни мрежи съоръжения и обекти от национално значение.
- Нанасяне на границите на зони с особена териториално устройствена защита,
- Териториите с публично държавна и с публично общинска собственост и режима на тяхното устройство .

- Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия (наводнения, срутвания, ерозия) и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.
- Териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне.
- За населените места , проучаване на възможностите за разширяване на строителните граници с цел задоволяване на жилищни, курортни, обществени и производствено – експлоатационни нужди, което се обосновава с проекта.
- Предвиждане на територии за съхраняване и преработване на отпадъци и площадки за временно съхранение на излезли от употреба МПС и др., като не се допуска нерегламентирано натрупване на отпадъци на територията на общината.
- Предвиждане на разширение и/или ремонт на пътища

9 СПИСЪК НА МЕТОДИКИТЕ ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОУП НА ОБЩИНА РУДОЗЕМ ВЪРХУ ОТДЕЛНИТЕ КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА. НОРМАТИВНА БАЗА . ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.

9.1. Подходи и методи за оценка на въздействие върху околната среда

При извършването на екологичната оценка се спазват всички изисквания на нормативната уредба, свързана с прилагането на екологичното законодателство. Извършват се и необходимите посещения на обекта от експерите по ЕО по отделните компоненти на околната среда и на факторите, които ѝ въздействат. Разработването на екологичната оценка е в съответствие с подхода и методологията, описани в Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002г., изготвено по проект „Практическо приложение на екологичната оценка на планове и програми в България” – МАТО/BG/9/1 и *Указанията за разработване на Доклад за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската Комисия и* (<http://www.moew.government.bg>, ключова тема “Превантивна дейност”).

Използват се и методите, посочени в “Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България”, София 2002 г. (<http://www.moew.government.bg>, ключова тема “Превантивна дейност”).

Настоящата екологична оценка се разработва в съответствие със Закона за опазване на околната среда, Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Директива 2001/42/ЕС на Европейския за оценка на въздействието върху околната среда на планове и програми.

Методите на работа включват: събиране и обработване на данни, изследване на

литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки по компоненти и дефиниране на проблеми, изводи, препоръки и мерки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия върху околната среда.

Изводите, мерките и препоръките са формулирани, като е осъществяван постоянен обмен на данни между възложителя, екипа по ЕО, проектантския екип, компетентните органи и засегнатата общественост.

Разработването на Доклада за ЕО на ОУП на община Рудозем е направено при спазване на следните принципи:

1. Интегриране на разработването на екологичната оценка с процеса на планиране – изготвянето на Доклада за ЕО е направено едновременно с разработване на ОУП от проектантския екип, при което е постигната целта за интегриране на проблемите на околната среда в плана.
2. Диалог на най – ранен етап – Диалогът между планиращите органи и експертите по екологична оценка е извършван чрез периодично провеждани консултации между възложителя, проектантския екип и експертите, разработващи Доклада за ЕО. По този начин е постигнато максимално отчитане на екологичните аспекти на околната среда при проектирането.
3. Отговорност – Възложителят е провел необходимите консултации с компетентните органи – РИОСВ, относно съвместяването на постигане на целите на плана с постигане на екологичните цели на международно, национално, регионално и локално ниво.
4. Воля за вземане на решение – Докладът за ЕО се предоставя на общественото обсъждане на Предварителния проект на ОУП на Община Рудозем и е неразделна част от него. По този начин се постига прозрачност на процеса на вземане на решение за плана с отчитане на препоръките на Доклада.
5. Информираност – При разработване на Доклада са провеждани редовни консултации между:
 - 5.1. Община Рудозем, компетентния орган РИОСВ, други специализирани ведомства – правителствени и неправителствени организации, засегнатата общественост;
 - 5.2. Община Рудозем, проектантите на ОУП и експертите по ЕО.
6. Гъвкавост на процедурата на екологичната оценка спрямо планирането
7. Демократичност – с интегрирането на обществеността в процеса на екологична оценка, се постига необходимото условие за демократично вземане на решения и тяхната реализация.

Основен и специфичен подход, използван при изготвянето на ЕО оценка на въздействие върху отделните компоненти на околната среда и върху факторите, които ѝ въздействат.

Основните методи за оценка са системно – екологичния анализ и синтез на данни, факти и литература по проблема. Обобщението на данни и заключенията са направени на основата на съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници.

Освен това е направено:

- посещение и теренно проучване там където е необходимо
- анализ на карти и схеми;
- анализ на документацията;
- анализ на научна литература;
- сравнителен анализ на данни и факти с нормативните документи;
- синтезиране на резултатите от анализите и съставяне на експертна оценка.
- сравнителен анализ на получените и съществуващите данни за обекта .

Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, хармонизираното българско природозащитно законодателство и на всички международни конвенции, по които Р. България е страна. Използвана е богата литература, Уеб страници и публикации от НПО, като източници на информация за региона и защитените зони, списък на които прилагаме към разработката.

Предложени са:

- Препоръки и мерки, които да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителни вредни въздействия върху земите и почвите при осъществяване на инвестиционното предложение;
- Проект за План за изпълнение на мерките за намаляване на въздействието върху околната среда.

Източници на информация:

1. Инвентаризация, анализ и оценка на наличната информация , свързана с текущото състояние на околната среда и стратегии и планове за развитие на Община Рудозем Проект на Общ устройствен на Община Рудозем Област Смолян – фаза Предварителен проект.2017-2018г.
2. Планово задание за изготвяне на ОУП на Община Рудозем и Становище на КО РИОСВ Смолян .
3. Специализирани литературни източници, цитирани в точка 9.2

Методики за оценка

Методики за оценка на Атмосферен въздух : Методите на оценка по компонент „атмосферен въздух“ включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия и препоръки и мерки.

Климатичните особености на община Рудозем са направени на база налична информация

от текущите годишни метеорологични таблици в Интернет, данни от метеостанциите на НИМХ, БАН, метеорологични справочници, „Климатичен справочник за НР България“ и експертна оценка.

За описание на качеството на атмосферния въздух (КАВ) е използван Регионални доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ – Смолян, които представят в синтезиран вид информация за околната среда и се изготвят съгласно изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите.

За описание на всички емисии, включително и транспортните са използвани главно Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите – ЕМЕР/ЕЕАairpollutantemissioninventoryguidebook 2016, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (Directive 2001/81/EC – NECDirective). Тя осигурява експертно ръководство за това как да се направи инвентаризация на емисиите, изпускани в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии. За емисиите на парникови газове са използвани също и 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове.

Методики:

1. Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) 2016.
2. 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове (2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories), том 4, Emissions from Livestock and Manure Management

Методики за оценка на Земи и почви – Основните методи за оценка на земите и почвите са системен анализ и синтез на данни, факти и литература по проблема. Обобщението на данни и заключенията са направени на основата на съществуващите нормативни документи, закони, наредби и правилници.

Методики за оценка на Подземни води – Подход за оценка на химичното състояние на подземните води

Методики за оценка на Ландшафт –Метод за оценка на ландшафта. Анализ на състоянието на ландшафта. Анализ и оценка на замърсителите. Специфика на различните елементи на ландшафта в процеса на възстановяването им. Изменения на функционалните, пространствените, социално-икономическите и естетически качества на ландшафта под въздействието на строителството и експлоатацията на обекта. Ландшафтно-екологичен подход.

Методики за оценка на Шум –Изчислителна методика за определяне на шумовата характеристика на транспортния поток, регламентирана в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на

денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, МЗ, МОСВ, 2006 г. Методика за определяне нивото на автотранспортния шум при проектиране на пътища, ГУП, 1995 г.

Методики за оценка на Здравно-хигиенни аспекти – Метод на индиректна експозиция – прогнозиране неблагоприятните здравни ефекти във връзка с природата, интензитета и експозицията на вредностите от околната среда.

9.2. Нормативни документи и ръководства

1. Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. Изм. И доп. ДВ бр. 1/03.01.2019);
2. Закон за устройство на територията в сила от 31.03.2001 г. Обн. ДВ бр. 1 от 2 Януари 2001 г., посл. Изм. И доп. ДВ. Бр.13 от 07 Февруари 2017г.
3. Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996г., посл. Изм. ДВ бр. 101 от 22.12.2015г.);
4. Закон за водите (Обн., ДВ, бр. 67 /27.07.1999 г., посл. Изм. и доп. ДВ бр. 17 от 26.02.2021г.)
5. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. Бр.77 от 9 Август 2002г., посл. Изм. ДВ бр. 101/22.12.2015 г.);
6. Закон за управление на отпадъците
7. Закон за защитените територии (обн. ДВ бр. 133/11.11. 1998г., посл. Изм. И доп. ДВ. Бр. 61 от 25.07.2014.).
8. Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти Обн. ДВ, бр. 10 от 4.02.2000 г. , в сила от 5.02.2002 г., изм.и доп. В бр. 1/03-01-2014 г.посл.изм. и доп. ДВ бр.12/03.02. 2017 г.
9. Закон за собствеността и ползването на земеделските земи, ДВ бр. 17 от 1991 г. Посл. Доп. Изм. ДВ. Бр.62 / 10 08 2010г.
10. Закон за почвите (Обн. ДВ. Бр.89 от 6 Ноември 2007г., изм. ДВ. Бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. Бр.98 от 14 Декември 2010г.
11. Закон за горите, Обн. ДВ. Бр. Бр.19 от 8 Март 2011г., в сила от 09.04.2011 г
12. Закон за опазване на земеделските земи, Обн. ДВ. Бр.35 от 24 04 1996г., посл., изм. ДВ. Бр.10 от 06.02 2009г.
13. Закон за здравословни и безопасни условия на труд Обн. ДВ. Бр.124 от 23 Декември 1997г., посл. Изм. И доп.79/13.10.2015 г.
14. Закон за защита при бедствия, Обн. ДВ. Бр.102 от 19 Декември 2006г., посл. Изм. И доп. ДВ. Бр.93 от 24 Ноември 2009г посл. Изм. И доп ДВ бр.13/07.02.2017 г).
15. Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми приета с ПМС№ 139 от 24.06.2004, обн. ДВ, бр. 57/2.07.2004г., изм. И доп., ДВ, бр. 3/10.01.2006г.);посл.изм. и доп.ДВ.бр.3/2018 г..)

16. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Обн. ДВ. Бр.73 от 11 Септември 2007 г., посл. Изм. ДВ. Бр.3 от 11 Януари 2011 г., посл. Изм. Бр.94 от 30 Ноември 2012 г.);
17. Наредба № 4/20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и развъждане на черупкови организми (Обн. ДВ бр. 88/27.10.2000г.)
18. Наредба № 6 от 9.11.2000 г. За емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (ДВ бр. 97/2000) – Директиви 76/464/ЕЕС за опасните вещества и петте ѝ дъщерни директиви, 91/271/ЕЕС);
19. Наредба № 11 /25.02.2002г. за качествата на водите за къпане (Обн. ДВ бр. 25/08.03.2002г.)
20. Наредба № 12/18.06.2002 г. За качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, (Обн. ДВ бр.63/28.06.2002г.) съответстваща на Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕСЗаповед № РД – 272/ 03.05. 2001г. За категоризация на повърхностни води във водни обекти или части от тях.
21. Наредба № 9 от 16.03.2001 г. За качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Обн. ДВ бр. 30/2001 г.)
22. Наредба № 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите.
23. Наредба № РД-02-20-2/14.02.2012 г за проектиране на сгради и съоръжения в земеръсни райони
24. Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт
25. Наредба № 2 от 23.07.2014 г. За класификация на отпадъците (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г.)
26. Наредба за изискванията за опазване на почвите при употреба на утайки от пречистване на отпадъчни води за нуждите на земеделието (приета с ПМС №262 от 2000 г., ДВ. Бр. 101/2000 г.).
27. Наредба № 2 от 13.09.2007 г. За опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (Обн. ДВ, бр. 27 от 11.03.2008 г., в сила от 11.03.2008 г., изм. И доп., бр. 97 от 9.12.2011 г.).
28. Наредба № 1 от 10.10.2007 г. За проучване, ползване и опазване на подземните води (обн. ДВ, бр. 87 от 30.10.2007 г., в сила от 30.10.2007 г., посл. Изм. И доп. ДВ, бр. 102/23.12.2016 г), съответстваща на Директиви 80/68/ЕЕС и 91/692/ЕЕС.
29. Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. За условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Обн. ДВ, бр. 88/2000 г.); съответстваща на Директиви 98/83/ЕС, 91/676/ЕЕС и 79/869/ЕЕС

30. Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване, (Обн. ДВ, бр.47 / 21.06.2011 г.)
31. Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението. (МЗ, МОСВ, Д.в. бр.58 /26.06.2006 г.)
32. Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха (ДВ бр. 11/2004 г.)
33. Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда, Обн. ДВ, бр. 46/1996 г., посл. Изм. И доп. ДВ бр.40/2008 г.)
34. Наредба № 4/януари 2009 год. За мониторинг на почвите Обн. ДВ. Бр.19 от 13 Март 2009г.
35. Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)
36. Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004
37. Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. И доп., бр. 76/30.08.2013 г.);
38. Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)
39. Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)
40. Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)
41. Наредба № 1 за опазване на озеленените площи и декоративната растителност, приета от Министерството на териториалното развитие и строителството, Обн. ДВ. Бр.26 от 30 Март 1993г.
42. Наредба № 3 от 1 август 2008 год за допустимото съдържание на вредни вещества в почвата, обн. ДВ бр.71 от 12 Август 2008г., издадена от МОСВ, МЗ и МЗХ.
43. Наредба за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми /ДВ 15/1993, 107/2000 г./

44. Наредба №2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи, ДВ бр.37/2004 г.
45. Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машините и съоръженията, които работят на открито по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха (ДВ бр. 11/2004 г.)
46. Наредба №2/19990 г. За защита от аварии
47. Рамкова Директива 2000/60/ЕС за водите
48. Директива 76/160/ЕЕС относно качеството на водите за къпане: 31976L0160
49. Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека
50. Директива 76/464/ЕЕС за замърсяването на водите с опасни вещества и 7 дъщерни към нея, всички изменени от Директива 91/692/ЕЕС
51. Директива 75/440/ЕЕС относно изискванията за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно – битови водоснабдяване, изменена от Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕС
52. Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Directive 92/43/EEContheconservationofnaturalhabitatsandofwildfaunaandflora. – OJL 206, 22.7.1992, 7–50.
53. Директива на Съвета 79/409/ЕИО от 02.04.1979 за опазване на дивите птици;
54. Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30.11.2009 относно опазването на дивите птици;
55. Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
56. Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества, изменена от Директива 91/692/ЕЕС
57. Директива 1999/31/ЕС (допълнена с 2003/33/ЕС) за депата за отпадъци 91/689/ЕЕС (допълнена с 94/31/ЕЕС) контролирано управление на опасни отпадъци
58. Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и техните природни местообитания, гр. Берн, 19.09.1979 г. (Бернска конвенция);
59. Конвенция за биологичното разнообразие, 1993
60. Директивата на Съвета на Европейската Общност за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (92/43/ЕЕС).;
61. Директива 85/337/ЕЕС, Директива на ЕС за оценка на въздействието върху околната среда от някои обществени и частни проекти, 27 юни 1985 г. (изменена с Директива на ЕС 97/11/ЕС, 3.3.1997 г).
62. Директива на ЕС 2001/42/ЕС, Директива за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда, юни 2001 г.

63. Директива на ЕК 92/43/ЕЕС (1992) за Конвенцията за природните обитатели и дивата флора и фауна (Natura 2000) – Директива за обитателите.
64. Директива на ЕК, 79/409/ЕЕС от 2 Април 1979 по конвенцията за дивите птици.
65. Европейска конвенция за ландшафта
66. Решение 77/795/ЕЕС за обмена на информация относно качеството на повърхностните пресни води в ЕС .
67. Ръководство за оценка на планове и проекти значително влияещи върху НАТУРА 2000 места (Assessment of plans and projects significantly affecting NATURA 2000 sites, Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC, EC, November 2000).
68. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, 2005. Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация “Зелени Балкани”.С.
69. Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи (обн. ДВ, бр. 13 от 03.02.1998).
70. Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, Приет с ПМС 240 от 1996 г., обн., ДВ, бр. 84 от 4.10.1996 г., кн. 11/96 г., стр. 285т. 5, р. 4, № 441
71. ПМС № 18/23.01.1998 г. И Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи /ДВ 13/1998 г./Заповед № РД – 970/ 28.07. 2003г. За определяне на чувствителните зони във водни обекти.
72. БДС EN 1998-1/NA. Еврокод 8: Проектиране на конструкциите за сеизмични въздействия. Част 1: Общи правила, сеизмични въздействия и правила за сгради
73. БДС 17.4.1.04-88 – Общи изисквания за класификация на почвите според влиянието върху тях на химически замърсяващи вещества.
74. БДС 17.4.3.01-86 – Общи изисквания към методите за определяне на замърсяващите вещества
75. БДС 17.4.1.04-88 – Общи изисквания за класификация на почвите според влиянието върху тях на химически замърсяващи вещества.
76. БДС 17.4.3.01-86 – Общи изисквания към методите за определяне на замърсяващите вещества
77. ISO 14001 :2004 «Системи за управление на околната среда. Изисквания с указания за използване»
77. БДС EN1998-1/NA. Еврокод 8: Проектиране на конструкциите за сеизмични въздействия. Част 1: Общи правила, сеизмични въздействия и правила за сгради
78. Норми за проектиране на плоско фундиране
79. Наредба 12/03.07.2001 г за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони.

80. Национален концесионен регистър

81. Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по дунавското и черноморското крайбрежие 2015-2020 г.

9.3. Литературни източници

1. География на България, 2002, Географски институт при БАН.
2. Списък на обекти за мониторинг, предложени за включване в НСМБР – видове и типове местообитания (хабитати).
3. Донов, В., 1993, Горско почвознание“. Издателство „Мартилен“. София
4. Койнов, В., Ив. Кабакчиев, К. Бонева, 1998. Атлас на почвите в България». Земиздат. София.
5. Климатичен справочник за НР България, т. 1, т. 2, т. 3, т. 4;
6. Монография «Климатът на България», Херонпрес 2010г. Проф. Ст. Велев;
7. Климатични промени, под редакцията на проф. Дфн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.;
8. План за управление на речните басейни в източнореломорски район 2016-2021 г.
9. Доклад за състоянието на водите на територията на Източнореломорски район през 2020 г.
- 7-8. Годишен доклади за състоянието на околната среда 2014, 2015, 2016 г. РИОСВ Смолян;
- 8-9. Общински план за развитие (ОПР) на Община Рудозем (2014-2020 г.) ;
- 9-10. Пътнотранспортни произшествия в Република България 2014, НСИ
12. ~~Геоложка карта на България. Картен лист Рудозем, М 1: 100 000~~
13. Кожухаров Д. И др., 1989. Геоложка карта на България. Картен лист Смолян, М 1: 100 000
14. Петров, Е., И. Кабакчиев, П. Божинова, (1988): „Методика за работа по кадастъра на селскостопанските земи в НРБ“, Изд. От Асоциация „Национален Аграрно-Промислен съюз“, София.
15. Кабакчиев Ив., Я. Георгиева, П. Божинова „Характеристика и оценка на почвените и климатични условия в агроекологичните райони на България“ в: „Почвени ресурси на България“, том I от тритомник на Институт „Н. Пушкиров“ (под печат) Ачков, Н., П. Божинова (1986):
16. Морфология, органика и производственна характеристика горнолугових (алфегумусних почв на граните в альпийской зоне горы Рила. II Национална конференция на ЧССР с международно участие: „Рационално използване на почвите в планинските и припланински области“, Високи Татри, 17-19 ноември.
17. Йолевски, М, Ив. Кабакчиев, П. Божинова (1984): Кратка характеристика на

- поземлените ресурси в Централните Родопи, Смолянски окръг. Международно съвещание по класификация и използване на почвите от планинските райони, 25-29 септември, София, стр. 273-280.
18. Bojinova, P., Iv. Kabakchiev, M. Yolevski (1990): Regioning and assessment rating of the agroecological conditions in Bulgaria. World congress of Soil Science, Vol. V, 12-18 August, Kyoto, Japan.
19. Йолевски, М, Ив. Кабакчиев, Я. Георгиева, П. Божинова (1986): Агроекологично райониране на България. „Земеделие“, кн. 6.
20. Данни от община Рудозем, получени от Възложителя Община Рудозем
21. Данни за очакваното транспортното движение през 2025 г., предоставени от АПИ

10. ИНДИКАТОРИ И НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕ ПО ВРЕМЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

- Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложили в предходни устройствени проекти и планове и други проучвания за територията на общината.
- Пълноценно отчитане външните връзки на общината като стимулатор за развитие. Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми в съответствие с целесъобразността им не само на общинско, но и на междуобщинско ниво.
- Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на съществени диспропорции между отделни части на общинската територия.
- Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи и земи от горския фонд за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване.
- Създаване на устройствени възможности за използване на природния и културно-историческия ресурси за развитие на отдиха и туризма, при съблюдаване режимите за опазването им.
- Създаване условия за развитието на социалната и техническата инфраструктура.
- По отношение на икономическото развитие на общината при изработването на плана се съблюдают постановките на стратегическите документи по ЗРР, отнасящи се за общинската територия. За стимулиране на публично – частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално – икономическото развитие, да се осигурят възможности за целесъобразна реализация на поземления фонд – общинска собственост, съобразна с обществения интерес и при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение земеползването.
- Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси, и реалното инвестиционно

търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, да се разработи и приложи адекватен подход при планиране на земеползването, респ. оразмеряване на системите на техническата и социалната инфраструктура, като се съблюдават и изискванията за устойчивост.

- Намаляване на неблагоприятното въздействие върху околната среда чрез изброените мерки за наблюдение и контрол и съответните индикатори:

На основание чл. 20, ал. 8 от Наредбата за ЕО, са предложени от КО следните мерки по наблюдение и контрол на въздействието на околната среда при прилагането на ОУП на Община Рудозем и приети от Възложителя.

Таблица 10-1 Предложени мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана

Мерки по наблюдение и контрол	Индикатори	Отговорен орган за изпълнението
Разделно събиране на масово разпространени отпадъци (МРО) и биоотпадъци на територията на общината	Процент от населението на общината обхванато в разделно събиране на МРО и биоотпадъци, %	Община Рудозем
Контрол на нерегламентираното депониране на отпадъци	Площи, заети от нерегламентирани сметища, дка	Община Рудозем
Пречистване на отпадъчните води	Отношение на количеството отпадъчни води, подлагани на пречистване към общото количество отпадъчни води, %	Община Рудозем
Доизграждане на канализационната и водопроводна мрежа на населените места	Процент от населението на общината, обслужвано от водопроводна и канализационна мрежи; Изградени водопроводни и канализационни отклонения, км	Община Рудозем
Контрол за качеството на подземните води за питейно-битово водоснабдяване	Физико-химични показатели по разрешителни за водовземане и Наредба №9/16.3.001 г за качеството на водата, предназначена за питейно- битови цели	Титуляри разрешителните водовземане и община Рудозем
Съобразяване на режима на санитарно- охранителните зони около водоизточниците	Брой издадени становища и предписания относно СОЗ.	Община Рудозем, БДИБР - Пловдив
Водоизточниците при подробното устройствено планиране и проектиране		
Мониторинг на шум	Еквивалентно ниво на шума в населените места, dB(A) - брой констатиран	РЗИ - Смолян
Разрешени обекти и дейности в защитени зони.	Площ на разрешени за реализиране обекти и дейности в защитени зони, дка	Община Рудозем
Спазване на приетите режими управление на защитените територии и защитените зони.	Одобрени ПУП на територията на защитени територии и защитени зони, заета площ (дка).	Община Рудозем

Спазване на изискването за осигуряване на минимална озеленена площ за различните устройствени зони.	Отношение между реалната и нормативно изискващата се озеленена площ за отделните устройствени зони на територията на Община Рудозем	Община Рудозем
Опазване на културно- историческото наследство	Брой разрушени, нарушени и повредени обекти на културното наследство	Община Рудозем РИМ

Резултатите от наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда и човешкото здраве следва да се включват в ежегодните доклади за изпълнение на ОУП по реда на чл. 127, ал. 9 от Закона за устройство на територията и на основание чл. 30, ал. 1 от Наредбата за ЕО да се представят всяка година в РИОСВ - Смолян.

11.Справка за проведените консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения

Справка с резултатите за проведените консултации по чл.20, Справка с резултатите от обществените обсъждания са дадени в Приложение към документацията по ДЕО редакция 2 и редакция 3 (Приложение 4) като са добавени и допълнителните консултации с РИОСВ Смолян, БДИБР- Пловдив и РДПБЗН-Смолян.

12. Трудности при събиране на информацията и изготвяне на екологичната оценка

При изготвяне на ДЕО на Проект за ОУП на Община Рудозем. Беше затруднено събирането на актуална информация за някои компоненти и фактори на околната среда.

За описание на сегашното състояние на климата трудно (или почти не могат) да се вземат данни за последните години за климатичните станции на НИМХ, характеризиращи климата за географския район в който попада и община Рудозем. Разчита се само на Климатичен справочник на НР България от 1971г. както и на актуални данни от лични архиви на хидрометеорологични бюлетини от експерти по климат и метеорология.

Основните трудности при събирането на необходимата за оценката информация са свързани с данните за процедираните от компетентните органи планове, програми и проекти/инвестиционни в границите на разглежданите защитени зони. Поради непълни данни или смяна на собствеността на имотите не всички ИП/ППП могат да бъдат геореферирани, което затруднява анализа на кумулативните ефекти. В доста случаи данните, предоставяни от компетентните органи, касаят целите имоти/парцели, а не частта от тях, която реално се усвоява за реализация на съответните ИП. Това създава предпоставки за надценяване на очакваните въздействия.

Като се има предвид по-дългосрочния период на процедиране на ОУП и ЕО към него се получава постоянно преработване на информацията във връзка с промените, настъпващи в данните относно провеждания мониторинг , публикуван в Регионалните доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ Смолян и в др.публикации, свързани с екологичното състояние на общината .

Въпреки това експертите, използвайки професионалния си опит, свързан с редица проучвания, както и със съдействието на Община Рудозем, преодоляват трудностите и се справят с анализ и оценка на въздействие на ОУП върху компонентите и факторите на околната среда и върху здравето на хората в Община Рудозем.

13.Списък на екипа, изготвил ДЕО

Доклад за Екологична оценка на предварителен проект за Общ Устройствен план на община Рудозем е изготвен от колектив експерти с професионална квалификация по екологична оценка на въздействие върху компонентите и факторите на околната среда .

Документите, удостоверяващи професионалната квалификация на експертния колектив и декларациите по Чл.16, ал.1 на Наредбата за ЕО са дадени в **Приложение 3**.

№	Име	Експерт по	Разработил раздел от ДЕО и ДОСВ
1.	инж.Антон Михайлов	Ръководител екип ДЕО Експерт „Води“, „Отпадъци“, „Вредни физични фактори“	1; 2.10;2,11; 2.14;3,4, 6.10; 7; 9; 14.
2.	инж. Стела Любенова Иванова	Ръководител екип ДЕО Експерт „Води“, „Отпадъци“, „Опасни вещества“	1; .2.3.1;2.8;2.9;2.13;2.14;; 3;4;5;6.3;6.8; 6.9;6.12; 7;8;9;10;11;12,13,14.
3.	еколог Веселин Вълчанов	Експерт „Биоразнообразие. Защитени територии, Защитени зони Р-л ДОСВ	2.5; 2.14; 3; 4,5;6.5; 7; 9; 14.
4	Биолог Ели Подгорска	Експерт „Биоразнообразие. Защитени територии“, „Защитени зони	2.5; 3.1; 6.5; 7; 9; 14.
5.	доц. д-р Нели Громкова Илиева	Експерт „Атмосферен въздух“	2.1;2.14; 4.1; 6.1, 7, 9;10;12;14.
6.	инж.Румяна Георгиева Николова	Експерт „Геоложка среда“ „Подземни води“	2.2;2,14;4.2; 6.2;7;9; 14.
7.	инж. Трендафил Костадинов Христов	Експерт „Геоложка среда“ „Подземни води“	2.3.2;2.14; 3; 4.3.2;6.3; 7;9;14.
8.	Доц.д-р.инж. Нели Илиева Гаджалска	Експерт „Земи и почви“ „Води“	2. 3.1 ; 2.14; 4.3.1;6.3; 7;9;14.
9.	Проф.д-р.инж. Елена Иванова Желева- Богданова	Експерт „Земи и почви“, „Ландшафт“	2.4;2,6; 2.14; 3.9; 4,4;6.4; 6,6;7; 9; 14.
10.	доц. Паунка Младенова Божинова	Експерт „Земи и почви“	2.4; 2.14; 3.9; 4,4;6.4; 6;7; 9; 14.
11.	Арх. Росица Димитрова Михайлова	Експерт „Културно историческо наследство“, „ландшафт“	2.6; 2.7;2.14; 6.6;6.7; 7; 9; 14.
12.	Доц. Д-р физик Асенка Левчева Чалъова	Експерт „Вредни физични фактори“	2.10; 2.14;3;4; 6.10; 7; 9; 14.
13.	Доц. Д-р Антоанета Манолова Манолова	Експерт „Здравно хигиенни аспекти на околната среда“	2.12;2.14; 6.11; 7; 9;14.

14. Заключение

Настъпилите социално - икономически промени през последните 20 години, с установяване на пазарните отношения и демократизацията на обществото, отдавна са създали нова икономическа и политическа среда, в която действат вече други фактори за развитието и на Община Рудозем, което налага изработване на нов Общ устройствен план на общината.

Предварителният проект на ОУП на Община Рудозем, съответства на променените условия, на актуалната нормативна уредба, на новите тенденции в устройственото развитие и планиране, при което да се съблюдава нов прогнозен срок с период на развитие от 15-20 години.

Община Рудозем, успешно осъществяват целенасочена политика в областта на околната среда.

Общинските приоритети съответстват на националните, дефинирани в Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) и включват изпълнението на мерки за постигане на специфични цели, обхващащи планово изграждане, реконструкция и модернизация на общинската инфраструктура.

Стратегическите цели, които общината е дефинирала са заложи в проекта:

- Планово осигуряване на урбанизираните територии;
- Поддържане и развитие на транспортната инфраструктура;
- Реконструкция и модернизация на техническата инфраструктура;
- Спазване на екологичните изисквания;
- Благоустрояване и подобряване на средата за живот.

ОУП е изработен въз основа на Задание за проектиране, изработено съгласно ЗУТ. В заданието за проектиране в съответствие с изискванията на ЗУТ са конкретизирани цели и задачи на Общия устройствен план (ОУП). Запазва се специфичния облик на Община Рудозем.

Цели и задачи, изпълнени при изготвянето на предварителния проект на ОУП на Община Рудозем:

- Създаване на планова основа за дългосрочно, устойчиво устройствено развитие на урбанизираните територии и на териториите извън тях, обвързано с общинския план за развитие;
- Създаване на подходящи условия за обитаване и реализация на дейности за цялостно социално-икономическо развитие;
- Осигуряване възможности за приоритетно развитие в града и крайградската територия на туристическата функция, съответстващо на богатите природни и антропогенни, рекреационни условия и ресурси;

- Осигуряване равнопоставеност на физическите и юридическите лица при реализиране на инвестиционни инициативи, засягащи тяхната поземлена собственост, при гарантиране на правата им;
- Определяне границите на териториите, в зависимост от основното или конкретното им предназначение, както и допустимите и забранените дейности в тях и изискванията при използването, опазването и застрояването им;
- Определяне териториалното развитие на урбанизираните територии при съвместяване със земеделските, горските и защитените територии с оглед постигане на оптимална териториална структура;
- Създаване възможност за възстановяване на нарушените територии и определяне на последващото им предназначение;
- Определяне разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и връзките им с териториите на останалите населени места в общината, съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Определяне териториите с публична държавна и с публична общинска собственост и режимът на тяхното устройство;
- Определяне териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- Определяне териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия за естетическо оформяне;
- Осигуряване устройствена основа и условия за опазването и социализирането на богатото недвижимо културно наследство;
- Определяне правила и нормативи за прилагане на общия устройствен план съобразно местните и регионалните характеристики.

Предложени са препоръки и мерки за намаляване на въздействието и решаване на евентуалните екологични проблеми при реализацията на плана, гарантиращи опазване здравето на хората, околната среда и устойчивото развитие на територията, като при дефинирането им са съобразени и мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана върху околната среда.

Целите на ОУП са в съответствие с изискванията за постигане на устойчиво развитие, като се търси баланс между икономическите интереси на общината, инвестиционни намерения, стабилизиране на населените места, осигуряване на високо качество на живот и околна среда при съхраняване на уникалните природни дадености и културно наследство.

Не се очаква съществено нарушаване на околната среда вследствие реализацията на ОУП при спазване на препоръките дадени в ДЕО.

ОУП отговаря на основните приоритети, заложи в Плана за развитие на община Рудозем, Стратегия за развитие на област Смолян и Национална стратегия за опазване на околната среда.

Докладът за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Рудозем, е изготвен съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и задание на Община Рудозем.

Целта на Доклада е да отчете екологичните проблеми на най - ранен етап на вземане на решение и да направи процеса на оценяване на екологичните последици от предложения план достъпен до обществеността, посредством проведените консултации, информираност на населението и обществено обсъждане.

Резултатите от общественото обсъждане са отразени в разработването на отделни обекти на по- ниско ниво.

При реализацията на проекта е необходимо да се изпълнят препоръчаните мерки за свеждане до минимум негативното въздействие върху околната среда, като се спазват се необходимите нормативни изисквания

Проектът на ОУП на община Рудозем, е със значимо позитивно въздействие относно осигуряването на по - добра жизнена и околна среда в района, а заедно с това и осигуряване на добри условия в общината за развитие на ски спорта на европейско ниво.

Направеният анализ и оценка на приетите в ОУП устройствени решения и предложените мерки от екипа експерти по отделните компоненти и фактори на околната среда доказват, че реализацията на Проекта на ОУП на Община Рудозем, няма да оказва негативно въздействие върху околната среда. Предвидените мерки ще осигурят трайно качествена жизнена среда и устойчиво развитие на общината през следващите десетилетия.

Колективът експерти, изготвили ДЕО предлагаме на уважаемия Експертен съвет на РИОСВ Смолян да даде положително становище по Доклада за ЕО за реализацията на Проекта на ОУП на Община Рудозем.